sinema

SAYI: 2010-07 5.5 TL
KKTC Fiyatı: 7 TL

TURKUVAZ

2000'LERDE SİNEMA
EN İYİ OYUNCULAR

YAKIN PLANDAKİLER
SON HAVA BÜKÜCÜ
OYUNCAK HİKAYESİ 3

DENNIS HOPPER'IN ANISINA
HOLLYWOOD'UN ASİLERİ

BİR MODERN KLASİK
EASY RIDER

GECE VE GÜNDÜZ

TOM CRUISE VE CAMERON DIAZ!
KOMEDİ VE AKSİYON!

KİŞİSEL TARİHİN PEŞİNDE
ATOM EGOYAN

3YIL
150.000Km
GARANTİ

PUNTO EVO İLE TEKNOLOJİNİN KEYFİNİ SÜRÜN.

- Yeni Multiair motor • Yeni iç tasarım • Start&Stop
- Blue&Me™ sesli komut sistemi • TomTom navigasyon

Versiyona bağlı olarak ortalama CO_2 emisyonu 108-139 g/km, ortalama yakıt tüketimi 4.1-5.9 lt/100 km aralığında değişmektedir.

Çağrı Merkezi: 444 22 55 www.puntoevo.com.tr

DRIVEN BY THE FUTURE

İÇİNDEKİLER

sinema

İmtiyaz Sahibi
Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş adına
Ahmet Çalık

Tüzel Kişi Temsilcisi ve Genel Müdür
Levent Tayla

Yayın Direktörü
Aslıhan Sarp İşman
Genel Yayın Yönetmeni
Senem İşmen
Yazı İşleri Müdürü
Engin Ertan
Sorumlu Müdür
Yusuf Yazıcıoğlu
Görsel Yönetmen
Selda İbiş Şanlı

Editörler
Müjde Işıl
Ebru Çeliktuğ

Fotoğraf Editörü: Muzaffer Sağlam
Genel Müdür Yardımcıları: Yonca Ertürk, Tuncel Sunar
Abone Genel Müdür Yardımcısı: M. Cem Kırmızı
Pazarlama Müdürü: Gözde Güleryüz Türkel
Üretim Planlama Yönetmeni: Nuray Kavuncubaşı
Üretim Planlama Sorumlusu: Ufuk Can

TURKUVAZ GRUBU HİZMETLERİ
Marka ve Pazarlama Grup Başkanı: Sinan Köksal
Kurumsal İletişim Grup Başkanı: Fecir Alptekin
Mali İşler Müdürü: Özgür Sarışık

REKLAM SATIŞ PAZARLAMA
Turkuvaz Reklam Grup Başkanı: Ümit Önal
Genel Müdür: Rana Karlıdağ
Genel Müdür Yard.(Pazarlama): Aynur Atalık
Genel Müdür Yard. (Satış): Hakan Yonsul
Reklam Müdürü: Rahşan Kürkçü
Rezervasyon
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61-62-63 **Fax:** (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü: Elif Ezer
Tel: (0312) 292 51 53 **Fax:** (0312) 292 51 43

SİNEMA Dergisi'nin imtiyaz ve yayın hakkı Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş.'ye aittir.
Turkuvaz Dergi Tel: (0212) 326 33 34
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Turkuvaz Dergi Grubu
Toprak Center, Ihlamur Yıldız Cad. No:10
34353 Beşiktaş İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153, 80700 Beşiktaş İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: HAZİRAN 2010
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş. (0216) 585 91 00 (PBX)
Yayımcı: Turkuvaz Gazete Dergi Basım A.Ş.
Basımcı: Turkuvaz Matbaacılık Yayıncılık A.Ş.
Basıldığı Yer: Akpınar Mah. Hasan Basri Cad. No:4 Samandıra/KARTAL/İSTANBUL
www.turkuvazmatbaacilik.com
İşletme Müdürü: Kemal Erginsoy
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

TURKUVAZ DERGİ ABONE HİZMETLERİ
Tel: 0216 651 5 651
e-mail: abone@turkuvazdergi.com.tr
(Hafta içi 09.00-18.00saatleri arasi hizmet verilmektedir)
www.turkuvazabone.com

6 AYIN FİLMLERİ

GÜNDEM

DOSYA

HER AY

ARMAĞANLAR

600'ü aşkın proje 2010 boyunca İstanbul'da!

İstanbul, Avrupalı Kardeşleriyle Buluşuyor

Yer: İstanbul'un 32 ilçesi
Tarih: 1-31 Temmuz

istanbul avrupalı kardeşleriyle buluşuyor

Tamamı ücretsiz olan proje etkinlikleri, İstanbul'un dört bir yanında sanat ve kültür rüzgarları estiriyor. Proje kapsamında 12'si temmuz ayında olmak üzere toplam 32 ilçe belediyesi, Avrupa ve komşu ülkelerdeki kardeş şehirleriyle ortaklaşa olarak, konserlerden dans gösterilerine, halk oyunlarından sokak şenliklerine, aşağıda detaylandırılan birçok etkinlik düzenliyor.

I. Uluslararası İstanbul Opera Festivali

Yer: Yıldız Sarayı, Topkapı Sarayı, Cemil Topuzlu, Rumeli Hisarı
Tarih: 2-23 Temmuz

2010 senesinde ilk kez düzenlenen ve toplam 25.000 seyirciye ulaşmayı hedefleyen festivalde, 7 opera prodüksiyonu 18 kere sahneleniyor. Deutsche Oper Berlin ve Bremen Operası gibi dünya çapında kuruluşların da katılacağı festivalin repertuarında Saraydan Kız Kaçırma, II. Mehmet ve Zaide gibi kültürel mirası vurgulayan operalar yer alıyor.

Barbaros

Yer: Muhsin Ertuğrul Sahnesi
Tarih: 15-16 Temmuz Saat 20:00

Kaptan-ı Derya Barbaros Hayrettin Paşa'nın hayatını ve 16. yüzyıl Akdeniz'de Türk akıncılığını çağdaş dans ve tiyatro üslubuyla anlatan, İstanbul'un denizle olan dokusunu ve çağdaş yaşamda insan su ilişkisini tarihsel bağlantılarla işleyen prodüksiyonla Türk Dans repertuarı yeni bir eser kazanıyor.

İSTANBUL 2010 AVRUPA KÜLTÜR BAŞKENTİ AJANSI TEMMUZ ETKİNLİKLERİ

I. Uluslararası İstanbul Opera Festivali
Opera
II. Mehmet
2-3 Temmuz, Saat 21:30
Cemil Topuzlu
Duvara Karşı
5, 6, 7 Temmuz, Saat 21:30
Rumeli Hisarı
Sevil Berberi
8-9 Temmuz, Saat 21:30
Cemil Topuzlu
Imeneo
10-11 Temmuz, Saat 21:30
Rumeli Hisarı
Aida
13-14 Temmuz, Saat 21:30
Cemil Topuzlu
Zaide
16, 17, 18 Temmuz, Saat 21:30
Topkapı Sarayı
Saraydan Kız Kaçırma
19, 20, 21 Temmuz, Saat 21:30
Yıldız Sarayı

II. İstanbul Uluslararası Bale Yarışması
Bale
5-10 Temmuz
Cemal Reşit Rey

360° Tarih Araştırmaları Derneği "Doğu'dan Batı'ya Tarihe Yolculuk" Kybele Etkinlikleri
Etkinlik
1 Temmuz
İTÜ Denizcilik Fakültesi, Tuzla

2010 Volvo Gençler Yelken ISAF Dünya Şampiyonası
Spor/Şenlik
8-17 Temmuz, Ataköy Marina

7 Bölge'den 7 Tepe'ye - Shaman Dans Tiyatrosu
Dans Tiyatrosu
10 Temmuz
Büyükçekmece Kültür Parkı Kemal Sunal Sahnesi

XIV. Uluslararası Planlama Tarihi Konferansı
Konferans
12-15 Temmuz
Taşkışla

Ali Ufki Yılı Konserleri -7 "Bezmârâ ile Yitik Sesin Peşinde"
Konser
25 Temmuz
İtalyan Sinagogu, Galata

Altın Yollar "Piri Reis'in İzinde"
Müzik & Etkinlik
Cenova/İtalya-17 Temmuz
Barselona/İspanya-24 Temmuz
Atina/Yunanistan- 29 Temmuz
İskenderiye/Mısır-31 Temmuz

Barbaros
Çağdaş Dans
Prömiyer
1 Temmuz, Saat 21:00
XVII. Uluslararası Aspendos Festivali, Antalya
Çağdaş Dans
15-16 Temmuz,
Saat 20:00
Muhsin Ertuğrul Sahnesi, İstanbul

"Beyond Credit" Güneydoğu Avrupa'dan Çağdaş Sanat
Sergi
25 Temmuz'a kadar sürüyor
Sanat Limanı

Büyük Sultan
Tiyatro
2, 3, 4 Temmuz, Saat 20:00
DT Üsküdar Tekel Sahnesi

Çağdaş Sanat Belleği
Çağdaş Sanat Arşivi
Aralık sonuna kadar sürüyor
Kadırga Sanat Üretim Merkezi

Dans Platform İstanbul'da İspanya Ulusal Balesi: Compania Nacional de Danza
Çağdaş Dans
11 Temmuz, Saat 20:00
Cemal Reşit Rey

Efsane İstanbul: Bizantion'dan İstanbul'a Bir Başkentin 8000 yılı
Sergi
4 Eylül'e kadar devam ediyor
Sakıp Sabancı Müzesi

Eski İstanbul Sokak Eğlencesi Laterna
Sokak Etkinlikleri
1-2 Temmuz,
Saat 17:00-20:00
Karaköy İskelesi
3, 6, 7 Temmuz,
Saat 17:00-20:00
Ayasofya Müzesi Önü
8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21 Temmuz,
Saat 17:00-20:00
Haydarpaşa Garı
22 Temmuz,
Saat 17:00-20:00
Tarihi Beşçeşmeler Meydanı, Maltepe
23-24 Temmuz,
Saat 17:00-20:00
Bağdat Caddesi, Şaşkınbakkal
27 Temmuz,
Saat 17:00-20:00
Büyükada, İskele Meydanı
28 Temmuz,
Saat 17:00-20:00
Heybeli Ada,
İskele Meydanı
29 Temmuz,
Saat 17:00-20:00
Burgaz Ada,
İskele Meydanı
30 Temmuz,
Saat 17:00-20:00
Kınalı Ada, İskele Meydanı

Gelecekten Masallar
Enstalasyon
1-31 Temmuz
Taksim Metro Sanat Galerisi

Geleneksel Türk-İslam Sanatları Sergisi
Sergi
1 Temmuz-4 Eylül
İTO Açıkhava Sanat Merkezi

Gunther Von Hagens' Body Worlds & The Cycle of Life in Istanbul
Sergi
21 Aralık'a kadar sürüyor
Antrepo 3

Heyday
Sergi
18 Temmuz'a kadar devam ediyor
Ümraniye Atakent Kültür Merkezi

Hulda Festivali -Sanat Bilim Yolculuğu -Festival
Sergi
3-13 Temmuz, Malta

Hussein Chalayan Retrospektifi
Sergi
15 Temmuz-10 Ekim
Salı-Pazar: 10:00-18:00
Perşembe: 10:00-20:00
İstanbul Modern Sanat Müzesi

Istanbul Otherwise
Sergi
18 Temmuz'a kadar sürüyor
Sanat Limanı

Istanbul Time Travel Experiment About Water
Atölye Çalışması
19-31 Temmuz
Kadırga Sanat Üretim Merkezi

İKSV XVII. Uluslararası İstanbul Caz Festivali
Konser
1-20 Temmuz
İstanbul 2010 AKBA Desteğiyle Muhtelif Mekanlarda

İsmet Sıral Creative Music Studio
Konferans
29 Temmuz,
Saat 14:00-15:30
21:30-24:00
30-31 Temmuz,
Saat 14:00-15:30
santralistanbul
30-31 Temmuz,
Saat 21:30-24:00
Tamirhane, santralistanbul
Açılış Konseri
30 Temmuz
Saat 21:30-24:00
JazzHopRevolution Konseri
31 Temmuz
Saat 21:30-24:00
Tamirhane, santralistanbul

İstanbul %100 Ekolojik Pazarın Geliştirilmesi ve Tüketici Bilinçlendirme
Pazar
3,10, 17, 24, 31 Temmuz
Feriköy Ekolojik Pazar

İstanbul, Avrupalı Kardeşleriyle Buluşuyor
Arnavutköy Belediyesi Projesi
Halk Oyunları Festivali
19 Haziran-2 Temmuz
Şişli Belediyesi Projesi
Dans Müzik Festivali
29 Haziran-5 Temmuz
Şile Belediyesi Projesi
Yemek Festivali
2-3 Temmuz
Büyükçekmece Belediyesi Projesi
Müzik Festivali
6-10 Temmuz
Küçükçekmece Belediyesi Projesi
"Sokaklara Şenlik" Festivali
10-17 Temmuz
Beykoz Belediyesi Projesi
Halk Oyunları Festivali
10-20 Temmuz
Bakırköy Belediyesi Projesi
Kültür Sanat Yaz Festivali
15-25 Temmuz

GÖNÜLLÜ PROGRAMI

Yer: İstanbul 2010 AKB Ajansı (Atlas Pasajı, Beyoğlu)
Oryantasyon Tarihleri: Her Cumartesi 17:00 -19:00 arası

www.istanbul2010.org/gonullu
http://2010gonullu.blogspot.com

Olası program değişiklikleri için lütfen www.istanbul2010.org sitemizi ziyaret ediniz.

Temmuz boyunca her gün kent kültürü, görsel sanatlar, eğitim, müzik ve sahne sanatları alanlarında **yeni,** yaratıcı onlarca gösteri, atölye çalışması, konser ve etkinlik gerçekleşiyor...
Katılmanız, izlemeniz, paylaşmanız için. **Şimdi yeniden keşfetme zamanı.** **Ayrıntılı bilgi için www.istanbul2010.org**

II. İstanbul Uluslararası Bale Yarışması

Yer: Cemal Reşit Rey Konser Salonu
Tarih: 5-10 Temmuz

İstanbul 2010 AKB Ajansı tarafından ikincisi gerçekleştirilen yarışmayla genç dansçıların uluslararası bir platformda kendilerini göstermesi için fırsat sunmak ve sanatsal gelişimi desteklemek amaçlanıyor. Bale ve klasik müzik severler başta olmak üzere tüm İstanbulluları altı gün sürecek bu uluslararası etkinliğe bekliyoruz.

Sanat Limanı Sergileri

Yer: Sanat Limanı (Antrepo 5)
Tarih: Temmuz boyunca

İstanbul 2010 AKB kapsamında yenilenerek kapılarını sanatseverlere açan "Sanat Limanı" temmuz ayı boyunca "Kredi Ötesi", "Istanbul Otherwise", "Uluorta" ve "Küçük Kara Balığı" gibi birbirinden özgün sergilere ev sahipliği yapıyor. Sanat Limanı ağustos ayında da Ex-Machina gibi çeşitli yerleştirme ve sergilere sahne oluyor.

Adalar Müzesi Açılıyor

Yer: Büyükada
Tarih: 31 Temmuz

Adalar Vakfı öncülüğünde, Adalıların yanı sıra yerel ve idari yönetimin desteğiyle tüm adaları kapsayan bir kent müzesi oluşturmayı hedefleyen projenin ilk etabı kapsamında Adalar Müzesi açılıyor. Proje çevresinde ayrıca bir dizi geçici serginin yanı sıra Adalar'ı, Adalılık kavramını ve müzeyi tanıtan etkinlikler düzenleniyor.

Su Üstünde Avrupa Konserleri

Yer: Taksim Gezi Parkı ve Caddebostan Sahili
Tarih: 1-9 Temmuz

Tüm İstanbulluların katılabileceği bu ücretsiz etkinliklerde, 16 Avrupa ülkesinden gelen sanatçılar, poptan caza, tiyatrodan modern dansa ve akrobasiye farklı gösterilerle kendi kültürlerini tanıtıyor. Ayrıca proje kapsamında Haliç sularında Waltraut Cooper'ın ışık yerleştirmesi, Yerebatan Sarnıcı'nda ise İtalya'dan cam ustalarının eserleri bulunuyor.

Adalar Belediyesi Projesi
Kültür Sanat Festivali
16-18 Temmuz

Beylikdüzü Belediyesi Projesi
Halk Oyunları Festivali
16-18 Temmuz

Çatalca Belediyesi Projesi
Kültür Sanat Festivali
17-18 Temmuz

Sarıyer Belediyesi Projesi
Müzik Festivali
18-19 Temmuz

Sancaktepe Belediyesi Projesi
Halk Oyunları Festivali
30-31 Temmuz

İstanbul Fotoğraf Rehberi: İstanbul'dan Portreler
Fotoğraf Atölyesi
16, 17, 18 Temmuz
Fototrek Fotoğraf Merkezi

"İstanbul'da Gezeriken / Arjen Zwart"
Sergi
3 Temmuz-6 Ağustos
Fototrek Fotoğraf Merkezi

İstanbullu Olmak
Heykel Yerleştirme
3 Temmuz-Aralık sonuna kadar
Caddebostan Dalyan Parkı

İstanbul Kadın-Kadın İstanbul "Ada Gezisi: Kadınlardan İzler Eserler Yansımalar"
Gezi
17 Temmuz, Adalar

İstanbul Minyatürleri
Sergi
18 Temmuz'a kadar devam ediyor
Cemal Reşit Rey

İstanbul Topkapı Sarayı'ndan Osmanlı Sultanlarının Hazineleri
Sergi
15 Ağustos'a kadar devam ediyor
Kremlin Sarayı, Moskova

"Kızılötesi İstanbul"
Sergi
2 Temmuz'a kadar sürüyor
Fototrek Fotoğraf Merkezi

"Küçük Kara Balığı"
Sergi
19 Temmuz'a kadar sürüyor
Sanat Limanı

Mevlevi Kültürünün Anlatımı ve Sema Töreni
Sohbet
3 Temmuz, Saat 14:00
Sema Gösterisi
4,11, 18, 25 Temmuz, Saat 14:00
8-26 Temmuz, Saat 20:00
"Cumhuriyet Dönemi Bestecileri" Konseri
17 Temmuz, Saat 14:00
Yenikapı Mevlevihanesi - Zeytinburnu

Mimari Karşı Sürümler - Zachos'dan Günümüze
Sergi
27 Temmuz-16 Eylül
Sanat Limanı

Molecular (ISTANBUL)
Sergi
Aralık sonuna kadar sürüyor
Hasköy Mayor Sinagogu

Promethiade - Studio Oyuncuları "On Adımda Unutmak (Anti-Prometheus)"
Tiyatro
18-19 Temmuz
Muhsin Ertuğrul Sahnesi

Sezin Aksoy "Transfiguration"
Sergi
17 Temmuz'a kadar sürüyor
Ekavart Gallery - Süzer Plaza

Su Üstünde Avrupa
Karsu Dönmez (Hollanda)
Konser
1 Temmuz, Saat 21:30, Taksim Gezi Parkı
2 Temmuz, Saat 21:30, Caddebostan Sahil
Bilja Krstic & Bistrik (Sırbistan)
Konser
1 Temmuz, Saat 20:00, Caddebostan Sahil
3 Temmuz, Saat 21:30, Taksim Gezi Parkı
Fly with The Vampires (İngiltere)
Konser
1 Temmuz, Saat 21:30, Caddebostan Sahil
2 Temmuz, Saat 21:30, Taksim Gezi Parkı
Camellia Todorova (Bulgaristan)
Konser
2 Temmuz, Saat 20:00, Taksim Gezi Parkı
3 Temmuz, Saat 21:30, Caddebostan Sahil
Donauschrammeln (Avusturya)
Konser
3 Temmuz, Saat 20:00, Caddebostan Sahil
Sistem (Romanya)
Konser
4 Temmuz, Saat 21:30, Taksim Gezi Parkı
5 Temmuz, Saat 21:30, Caddebostan Sahil
Pottporus (Almanya)
Dans
4 Temmuz, Saat 21:30, Caddebostan Sahil
5 Temmuz, Saat 20:00, Taksim Gezi Parkı
Foltin (Makedonya)
Konser
5 Temmuz, Saat 21:30 Taksim Gezi Parkı
6 Temmuz, Saat: 21:30 Caddebostan Sahil
Iiris Vesik (Estonya)
Konser
7-9 Temmuz, Saat 21:30, Taksim Gezi Parkı
8 Temmuz, Saat 21:30, Caddebostan Sahil
Uppercut Dance Theater (Danimarka)
Dans
1-3 Temmuz, Saat 20:00, Taksim Gezi Parkı
2 Temmuz, Saat 20:00, Caddebostan Sahil
La Compagnie Bis Repetita - 360 (Fransa)
Akrobasi
6 Temmuz , Saat 20:00, Taksim Gezi Parkı
7 Temmuz, Saat 21:30, Caddebostan Sahil
East West European Jazz Orchestra (Almanya)
Konser
6 Temmuz, Saat 20:00 Caddebostan Sahil
7 Temmuz, Saat 20:00 Taksim Gezi Parkı
AKT Street Theater from Warsaw (Polonya)
Tiyatro
7 Temmuz, Saat 20:00, Caddebostan Sahil
8 Temmuz, Saat 20:00, Taksim Gezi Parkı
Nu Park (İstanbul)
Konser
9 Temmuz, Saat 20:00, Taksim Gezi Parkı
Nekropsi (İstanbul)
Konser
9 Temmuz, Saat 20:00, Caddebostan Sahil
Waltraut Cooper (Avusturya)
Işık Yerleştirmesi
23 Haziran-31 Aralık
Haliç Kültür ve Kongre Merkezi önü
Venetian Dream - Gelatine Lux (İtalya)
Cam Yerleştirmesi
8 Temmuz-30 Temmuz
Yerebatan Sarnıcı

Taşınabilir Sanat
"Amber Seçkisi"
Sergi
16 Temmuz'a kadar sürüyor
Fatih Ali Emiri Kültür Merkezi
"Antiseri"
Sergi
26 Temmuz'a kadar sürüyor
Kartal Bülent Ecevit Kültür Merkezi

Tatarlı-Renklerin Dönüşü
Sergi
26 Eylül'e kadar sürüyor
Yapı Kredi Vedat Nedim Tör Sergisi

The Morning Line
Enstalasyon
Ekim sonuna kadar sürüyor
Eminönü Meydanı

TMOK Boğaziçi Yüzme, Kürek, Yelken ve Kano Yarışları
Spor/Şenlik
18 Temmuz
İstanbul Boğazı

Uluorta Sergisi
Sergi
18 Temmuz'a kadar sürüyor
Sanat Limanı

Uluslararası Bale Federasyonu Toplantısı
Etkinlik
9-10 Temmuz
The Marmara Taksim

Umeko Okano "Japonya'dan İstanbul'a Bir Bakış"
Sergi
20 Temmuz'a kadar sürüyor
Meke Sanat

Yerel Yönetimler için Kültür Yönetimi Profesyonel Formasyon Programı
Formasyon Programı
1 Temmuz,
Saat 9:30-12:30
Kadırga Sanat Üretim Merkezi

Yönetmen: Josiane Balasko. **Oyuncular:** Nathalie Baye, Eric Caravaca, Isabelle Carré, Josiane Balasko, Catherine Hiegel, Marilou Berry, Félicité Wouassi, George Aguilar, Sandrine Le Berre, David Rousseau. **Senaryo:** Josiane Balasko (kendisinin aynı adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Robert Alazraki. **Kurgu:** Marie De La Selle, Claudine Merlin. **Müzik:** DJ Kore. **Yapım Tasarımcısı:** Olivier Radot. **Yapımcı:** Chris Bolzli, Claudie Ossard. **Süre:** 104 dk. **Yapım:** Fransa (2008). **Dağıtımcı:** Chantier Films.

Gösterim Tarihi: 2 Temmuz 2010

MÜŞTERİ CLIENTE

Judith (Nathalie Baye), ellili yaşlarda ve hâlâ çekici bir kadındır. Küçükekranda telesatış programı sunan Judith, internetten seçtiği, para karşılığı seks hizmeti veren genç erkeklerle birlikte olmaktadır. Marco'nun (Eric Caravaca) ise ikili bir hayatı vardır. Kuaför salonu olan güzel Fanny (Isabelle Carré) ile evlidir. Bir yandan boyacılık yapar, bir yandan da Patrick takma adıyla zengin kadınların jigolosu olur. Marco'nun para karşılığı kadınlarda birlikte olmasının tek nedeni, Fanny'nin işyerinin borcunu ödeyebilmektir. Judith, Marco'nun yeni müşterisidir. Fanny, kocasının gizli işini öğrendiğinde önce çılgına döner. Ancak borçlarını ödeyebilmek amacıyla Marco'yu kazançlı işine devam etmesi ve Judith ile birlikte olması için teşvik eder.

NOTLAR: Geçtiğimiz aylarda ülkemizde vizyona giren "Le Hérisson/Yaşamaya Değer"de, Paris'te zenginlerin oturduğu bir apartmanın kapıcısı rolünde izlemiştik Josiane Balasko'yu. Oyunculuğa 70'lerin başlarında adım atan Fransız aktris, oyuncu olarak birçok kez aday olduğu Cézar Ödülü'nü kendi yazıp yönettiği "Gazon maudit" ile kazandı. Cliente, Balasko'nun ilk romanı... Balasko, hikayeyi ilk önce senaryo olarak kaleme almış. Ancak yapımcılar, önlerine gelen projeyi şok edici ve hayli uygunsuz bulunca yazar, hikayeyi yeniden elden geçirmiş ve bir romana dönüştürmüş. Cliente adını verdiği bu roman 2003 Kasım'ında yayımlanmış. Kitabın kazandığı başarı üzerine, Balasko'nun hikayeyi sinemaya uyarlama riskine girecek yapımcı bulması da kolaylaşmış doğal olarak. Yaklaşık 6 sene sonra hayalini gerçekleştiren Balasko filmde, Judith'in yaşadığı hayatı tasvip etmeyen kızkardeşi Irene'i canlandırıyor. Isabelle Carré'yi ise bu ay François Ozon'un "Yuva"sında da izleyeceğiz. "Cliente" çekildiği sırada 60 yaşında olan Nathalie Baye'in (Helen Mirren'ı anımsatan) göz kamaştırıcı performansıyla eleştirmenlerden büyük övgü topladığını da ekleyelim.

YUVA
LE REFUGE

Yönetmen: François Ozon. **Oyuncular:** Isabelle Carré, Louis-Ronan Choisy, Pierre Louis-Calixte, Melvil Poupaud, Claire Vernet, Jean-Pierre Andréani, Marie Rivière, Jérôme Kircher, Nicolas Moreau, Emile Berling. **Senaryo:** François Ozon, Mathieu Hippeau. **Görüntü Yönetmeni:** Mathias Raaflaub. **Kurgu:** Muriel Breton. **Müzik:** Louis-Ronan Choisy. **Yapım Tasarımcısı:** Katia Wyszkop. **Yapımcı:** Chris Bolzli, Claudie Ossard. **Süre:** 88 dk. **Yapım:** Fransa (2009). **İthalatçı:** Bir Film, Mars Production. **Dağıtımcı:** Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 2 Temmuz 2010

Mousse (Isabelle Carré) ve Louis (Melvil Poupaud) birbirine aşık, genç ve zengin bir çifttir. Fakat uyuşturucu hayatlarını ele geçirmiştir. Louis aşırı dozdan ölür; Mousse ise hayatta kalır. Sevgilisinin ölümü Mousse'u yıkmıştır. Hamile olduğunu öğrenmesi, her şeyi daha da zorlaştırır. Louis'nin annesi, çocuğu aldırmasını istemektedir. Kendini kaybolmuş hisseden Mousse, her şeyden uzaklaşmak amacıyla Paris'in dışındaki bir eve yerleşir. Birkaç ay sonra Louis'nin erkek kardeşi Paul (Louis-Ronan Choisy), Mousse'un sığınağına gelir.

NOTLAR: Türler arasında gezinmeyi ve değişik hikayeler anlatmayı çok seven François Ozon, 2009'da iki filmle Fransız sinemaseverleri selamladı. Ülkesinde sene başında vizyona giren "Ricky"de fantastik ve yer yer mizahi bir öykü anlatmıştı. Sonraki filmi "Le Refuge"de ise dram türüne geri döndü. "Le Refuge", ebeveynlik duygusuyla "Le temps qui reste/Veda Vakti"nin; güçlü ve arzunun peşinde gitmeye kararlı kadın kahramanı ile "Sous le sable/Kumun Altında", "Swimming Pool/Havuz" ve "8 Femmes/8 Kadın"ın izini sürer gibi… Ancak filmin öne çıkan özelliği hamilelik durumu… "Sık sık annelik kavramı üzerinde dolaşmıştım ama özellikle hamilelik üzerine odaklanmamıştım" diyor yönetmen. Bir aktris arkadaşının Ozon'a telefon edip hamile olduğunu haber vermesiyle başlar her şey. Sonrasında yönetmen, onun bu özel durumundan yola çıkarak hamilelik üzerine bir film çekmek istediğini söyler ve başrolde de onun oynamasını ister. Arkadaşı, filmde rol almaya sıcak bakmayınca Ozon da hamile oyuncu arayışına girer. O sırada Paris'te 3 hamile aktris vardır ve onlardan biri de Isabelle Carré'dir. Carré rolü kabul etmekle kalmaz, hikayenin gelişimine büyük katkıda bulunur. Zaten film de yönetmenin tabiriyle 'bir açıdan Carré hakkında bir belgesel'dir. Fransa'nın tanınmış müzisyenlerinden Louis-Ronan Choisy de ilk oyunculuk deneyimini bu filmle gerçekleştirdi ve "Le Refuge"ün tema müziğini besteledi.

Hazırlayan: MÜJDE IŞIL mujde.isil@turkuvazdergi.com.tr

BÜYÜK HATA CHLOE

Yönetmen: Atom Egoyan. **Oyuncular:** Julianne Moore, Liam Neeson, Amanda Seyfried, Max Thieriot, R.H. Thomson, Nina Dobrev, Mishu Vellani, Julie Khaner, Laura DeCarteret, Natalie Lisinska. **Senaryo:** Erin Cressida Wilson. **Görüntü Yönetmeni:** Paul Sarossy. **Kurgu:** Susan Shipton. **Müzik:** Mychael Danna. **Yapım Tasarımcısı:** Phillip Barker. **Yapımcı:** Ivan Reitman, Jeffrey Clifford, Joe Medjuck, Simone Urdl, Jennifer Weiss. **Süre:** 96 dk. **Yapım:** ABD, Kanada, Fransa (2009). **İthalatçı:** TMC. **Dağıtımcı:** UIP.

Gösterim Tarihi: 9 Temmuz 2010

Catherine (Julianne Moore) doktor, kocası David (Liam Neeson) de müzik profesörüdür. 17 yaşında bir oğulları olan çiftin ilişkisi yolunda gitmemektedir. Catherine, kocasının başka bir kadınla ilişkisi olduğundan şüphelenir ve onun sadakatini sınamaya karar verir. Bunun için, bir yemekte tesadüfen gördüğü eskort kız Chloe'yi (Amanda Seyfried) tutar. Çekici Chloe'nin David ile yakınlaşması, Catherine'in kıskançlığını ve uzun zamandır saklı kalan duygularını ateşler. Catherine'in planı, ailesini büyük bir tehlikeye sokacaktır. Çünkü Chloe'yi durdurmak için artık çok geç gibi görünmektedir.

NOTLAR: 2000'de gösterilen "Felicia's Journey/Felicia'nın Yolculuğu"ndan tam 10 sene sonra bir Atom Egoyan filmi ülkemizde gösterime giriyor ("Ararat" televizyonda, "Adoration/Tapınma" da İstanbul Film Festivali'nde gösterilmişti). Erotik gerilim türündeki "Chloe", Anne Fontaine'in yazıp yönettiği 2003 tarihli Fransız filmi "Nathalie..."nin yeniden çevrimi... Egoyan bir röportajında orijinal filmi izlediğini, fazla ilgisini çekmediğini, hatta yeniden çevrimini yapmayı aklının köşesinden bile geçirmediğini söylüyor. "Nathalie..."nin yeniden çevriminin fikir babası, ünlü yapımcı/yönetmen Ivan Reitman... Erin Cressida Wilson ile birlikte geliştirdiği taslak metni Egoyan'a gönderen Reitman, yönetmenin aklını çelmeyi başarmış. Hikayede Egoyan'ın dikkatini çeken nokta, Catherine'in gerçekte kocasının bir ilişkisi olup olmadığını değil, ilişkisi varken kocasının nasıl biri olduğunu öğrenmek istemesi... Egoyan, orijinaline göre yeniden çevrimin daha fazla erotizm içerdiğinin de altını çizmekte. Yönetmen için "Chloe"nin oyuncuları arasında Liam Neeson'ın farklı bir yeri var. Zira filmin çekimleri devam ederken Neeson'ın eşi Natasha Richardson ciddi bir kaza geçirmiş, aktör de karısını görmek için setten ayrılmıştı. Richardson öldükten birkaç gün sonra ise Neeson sete geri dönmüş ve çekimleri tamamlamıştı.

SİHİRBAZIN ÇIRAĞI
THE SORCERER'S APPRENTICE

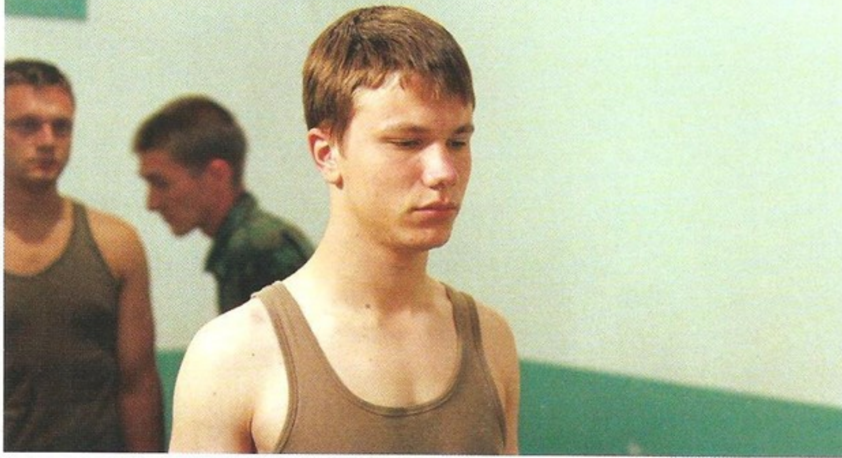
Yönetmen: Jon Turteltaub. **Oyuncular:** Nicolas Cage, Jay Baruchel, Monica Bellucci, Alfred Molina, Toby Kebbell, Ethan Peck, Teresa Palmer, Peyton List, Alice Krige, James A. Stephens. **Senaryo:** Doug Miro, Carlo Bernard, Matt Lopez. **Görüntü Yönetmeni:** Bojan Bazelli. **Kurgu:** William Goldenberg. **Müzik:** Trevor Rabin. **Yapım Tasarımcısı:** Naomi Shohan. **Yapımcı:** Jerry Bruckheimer. **Yapım:** ABD (2010). **Dağıtımcı:** UIP.

Gösterim Tarihi: 16 Temmuz 2010

Balthazar Blake (Nicolas Cage) Manhattan'ı, başdüşmanı Maxim Horvath'a (Alfred Molina) karşı korumaya çalışan modern zaman sihirbazıdır. Kötülüğe karşı mücadelesinde yalnız değildir. Himayesine aldığı çaylak Dave Stutler (Jay Baruchel) da ona yardım etmektedir. Dave, ilk bakışta sıradan biri gibi görünen ve en büyük hayali güzel Becky'nin (Teresa Palmer) kalbini kazanmak olan bir öğrencidir. Ama Balthazar, ondaki gizli potansiyeli fark etmiş ve genç çırağına sihir sanatını ve büyü bilimini öğretmeye başlamıştır. Dave bu zorlu eğitim sürecini tamamlamak, şehri düşmandan kurtarmak ve sevdiği kızın gönlünü kazanmak için tüm cesaretini toplamak zorundadır.

NOTLAR: İki filmlik "National Treasure/Büyük Hazine" serisine imza atan ve hayli yüksek gişe rakamlarına ulaşan ekip yeniden birarada... Tarihi detayları kullanarak eli yüzü düzgün bir aksiyon/macera serisi yaratan yapımcı Jerry Bruckheimer, yönetmen Jon Turteltaub ve başrol oyuncusu Nicolas Cage, yeni projeleri olan "The Sorcerer's Apprentice"de sihrin renkli dünyasına adım atıyor. Filmin senaristleri arasında "Prince of Persia: The Sands of Time/Pers Prensi: Zamanın Kumları"nın kalemleri de yer alıyor. "The Sorcerer's Apprentice" büyük ölçüde Nicolas Cage'in canlandırdığı usta sihirbazın marifetleri üzerine kurulu ancak filme adını veren çaylak yani Jay Baruchel'i de gözden kaçırmamak lazım. Bugüne kadar çoğunlukla bağımsız filmlerde ve popüler olmayan yapımlarda yan rollerde izlediğimiz genç aktör ilk defa böylesine büyük bir prodüksiyonda seyirci karşısına çıkıyor ve bir nevi Harry Potter'lığa soyunuyor. Bol efektli ve 180 milyon dolar bütçeli filmde Monica Bellucci'yi de Balthazar Blake'in uzun süredir kayıp olan büyük aşkı Veronica rolünde izleyeceğiz.

Yönetmen: Vladimir Perisic. Oyuncular: Relja Popovic, Boris Isakovic, Miroslav Stevanovic. Senaryo: Vladimir Perisic. Görüntü Yönetmeni: Simon Beaufils. Kurgu: Martial Salomon. Yapım Tasarımcısı: Diana Radosavljevic. Yapımcı: Anthony Doncque, Milena Poylo, Gilles Sacuto. Süre: 80 dk. Yapım: Sırbistan, Fransa, İsviçre (2009). İthalatçı: Bir Film. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 16 Temmuz 2010

SIRADAN İNSANLAR ORDINARY PEOPLE

Sabahın erken saatleri… Askerlerle dolu bir otobüs bilinmeyen bir noktaya doğru ilerlemektedir. Otobüsteki askerlerden biri de 23 yaşındaki Dzoni'dir (Relja Popovic). Birliğe iki ay önce katılan Dzoni, karışık kökeni nedeniyle gruba uyum sağlamakta sorunlar yaşamaktadır. Otobüs bir tarlanın ortasındaki terk edilmiş bir çiftlik evinin önünde durur. Dzoni, görevleri hakkında net bir bilgi verilmediği için tedirgindir. Aniden bulundukları yere bir otobüs gelir. Esir erkeklerle doludur içi. Birliğin komutanı askerlere, bu adamların düşman olduğunu ve ülke için büyük tehlike teşkil ettiğini söyler. Tek çözüm onları öldürmektir. Dzoni, karşı çıkmaya çalışsa da sonunda emri uygulamak zorundadır.

■ **NOTLAR:** Geçtiğimiz senenin adından en çok bahsettiren filmlerinden biriydi "Ordinary People". Yugoslavya'daki iç savaştan ve Sırplar'ın katliamlarından yola çıkan yapım, sıradan insanların provokasyon sonucunda nasıl ölüm makinesine dönüştüklerini sessiz ve sakin bir üslupla anlatıyor. Filmde olaylar bir gün içinde yaşanıyor ve diyalog yok denecek kadar az. "Ordinary People", 1976 doğumlu Sırp yönetmen Vladimir Perisic'in ilk sinema filmi. Paris'te sinema eğitimi alan Perisic'in bitirme tezi olan kısa filmi "Dremano Oko", Cannes'da gösterilmiş ve hayli beğeni toplamıştı. Bu filmde rol alan Relja Popovic, "Ordinary People"ın da başrolünü üstlendi ve birçok festivalden En İyi Erkek Oyuncu ödülüyle döndü. Yönetmen Perisic, "Eski Yugoslavya'da işlenen suçların faillerinin canavar olduğu söylemek, bunların vahşice işlenmiş bireysel cinayetler olduğunu ve devlet tarafından planlanıp organize edilmediğini söylemeye benzer. Dolayısıyla suçlular canavar ya da anormal, psikopat tipler değil; onlar, kati koşullar altında barbarca davranmaya koşullandırılmış sıradan insanlardı. Bu filmi yaparak, kötülüğü göstermeye ya da açıklamaya değil, kötülüğe nasıl gidildiğini anlamaya çalıştım" diyor.

Yönetmen: Gabe Ibánez. Oyuncular: Elena Anaya, Hugo Arbues, Jon Arino, Miriam Correa, Tomás del Estal, Andrés Herrera, Javier Mejia, Kaiet Rodriguez, Raquel Salvador, Bea Segura. Senaryo: Javier Gullón. Görüntü Yönetmeni: Alejandro Martinez. Kurgu: Enrique Garcia. Müzik: Zacarías M. de la Riva. Yapım Tasarımcısı: Patrick Salvador. Yapımcı: Alvaro Augustin, Jesus de la Vega. Süre: 94 dk. Yapım: İspanya (2009). İthalatçı: Bir Film. Dağıtımcı: Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 23 Temmuz 2010

KABUSLAR ADASI HIERRO

Maria'nın (Elena Anaya) oğlu Diego (Kaiet Rodriguez), feribotla Hierro Adası'na giderken kaybolmuştur. Küçük çocuk denize mi düşmüştür yoksa birisi tarafından mı kaçırılmıştır, hiçkimse bir şey bilmemektedir. Diego'nun kayboluşundan bir süre sonra bir çocuk cesedi bulunduğuna dair haber alan Maria, oğlu için yeniden Hierro Adası'na döner. Yolculuğu boyunca en kötü kabuslarıyla yüzleşen, fiziksel ve psikolojik olarak tükenme noktasına gelen genç kadın, ortaya çıkmaması gereken sırları keşfetmek zorunda kalacaktır.

■ **NOTLAR:** "El laberinto del fauno/Pan'ın Labirenti" ve "El orfanato/Yetimhane"nin yapımcılarının imzasını taşıyan "Hierro", 39 yaşındaki İspanyol Gabe Ibánez'in ilk sinema filmi. Özel efekt uzmanı olan Ibánez, 2006'da Máquina adlı korku türündeki kısa filmiyle övgü toplamıştı. Máquina'yı izleyen Guillermo del Toro, Ibánez'le tanışmak istedi ve "Hellboy II"nin çekimleri sırasında onu Budapeşte'ye çağırdı. Söylenenlere göre uzun metraja el atması için onu teşvik eden yine Guillermo del Toro oldu. Psikolojik gerilim türündeki "Hierro", 2009'da Cannes Film Festivali'nin Eleştirmenler Haftası'nda ilk kez gösterildi. Hikaye açısından bakıldığında filmin orijinal bir fikir taşımadığı, hatta bir başka İspanyol yapımı olan "El orfanato/Yetimhane" ile birçok ortak noktasının bulunduğu, izleyenler tarafından dile getirilmekte… "Hikaye, seyircinin verdiği tepki kadar önemli değil" diyen Ibánez, filmini anlattığından ziyade hissettirdiğiyle ön plana çıkarıyor. Yabancı eleştirmenlerin film hakkındaki ortak kanaatlerinden biri, "Hierro"nun Hitchcock, Polanski ve Lynch'in tarzlarını harmanladığı yönünde… Bir diğer ortak kanı da başroldeki Elena Anaya'nın performansı hakkında… "Hable con ella/Konuş Onunla" ve "Savage Grace/Vahşi Zarafet" gibi yapımlarda yan rollerde izlediğimiz aktris, neredeyse tek başına sürüklediği "Hierro"da kolay unutulmayacak bir iş çıkarıyor.

Cep telefonunun internet IQ'sunu Webşın ile ölç.

Eğer verdiğin yanıtlarda C şıkları çoğunlukta değilse senin acil olarak Vodafone'un Opera Mini'si **Webşın**'a ihtiyacın var demektir. Webşın'ı hemen yükle, cepten internet hayatını renklendir.

Üstelik **Bedava Cumartesi** Kampanyası'yla Cumartesi günleri Webşın'dan internette dolaşmak Cep Özgür'lülere bedava.

İnternet her geçen gün gelişiyor, büyüyor. Peki siz cep telefonunuzdan girdiğinizde internetin nimetlerinden gerektiği gibi yararlanabiliyor musunuz? Bu testi çözdükten sonra ne demek istediğimizi daha iyi anlayacaksınız.

1 İnternette bir sayfa açtığımda

a) Sayfanın bir kısmını görüyorum.
b) Sayfayı görüyorum ama ağzı yüzü biraz dağılmış oluyor.
c) Sayfayı tam olarak ve rahatlıkla görüyorum.

2 Widget deyince aklıma...

a) Müfettiş Gecıt karakteri geliyor.
b) Başkalarında görüp imrendiğim şey geliyor.
c) Cep telefonumda her zaman kullandığım süper uygulamalar geliyor.

3 Eğer sayfada bir şeyi kopyala yapıştır yapacaksam

a) Aklıma kopyalıyorum, yapıştıracağım yere elimle yazıyorum.
b) Kopyalayacağım şeyi yanımdaki arkadaşa söylüyorum, o aklında tutuyor.
c) Önce kopyala komutu, sonra da yapıştır komutu veriyorum.

4 Aynı anda birden fazla sayfada gezmek istersem

a) Kaderime küsüyorum, çünkü sayfaları tek tek açabiliyorum.
b) Arkadaşımın bir telefonu var, oradan internete giriyorum.
c) Ayrı sekmelerle aynı anda birkaç sayfayı bir arada gezebiliyorum.

5 Cumartesi günleri benim için

a) Pazardan önce gelen gündür.
b) Trafiğin yoğun olduğu gündür.
c) İnternette bedava takıldığım gündür.

Teste verdiğin yanıtlarda **C** şıkları çoğunlukta değilse hemen **OPERA/WEBSIN** yaz, **7048**'e ücretsiz SMS gönder. Benzersiz Webşın avantajlarından hemen yararlanmaya başla.

Bedava Cumartesi Kampanyası 01 Ağustos 2010'a kadar geçerlidir. Kampanyadan sadece Cep Özgür tarifesinde olanlar faydalanabilecektir. Ücretsiz data kullanımını Public Opera Mini için geçerli değildir. Kampanyadan faydalanabilmek için abonenin Vodafone Opera Mini internet tarayıcısını telefonuna indirmesi ve kullanım için gerekli ayarları yapılandırması gerekmektedir. Vodafone Opera Mini internet tarayıcısını indirebilmek için, abonenin telefonunun Vodafone Opera Mini/Webşın'ı desteklemesi gerekmektedir. Ücretsiz data kullanımı sadece yurtiçinde geçerlidir. Yurtdışındaki data kullanımı abonenin GPRS uluslararası dolaşım tarifesi üzerinden ücretlendirilir. Satın alınan içerik ücretleri dahil değildir. İçerik hizmetleri ayrıca ücretlendirilir. Eğer 3G abonesi iseniz ve cep telefonunuz 3G'yi destekliyorsa 3G hızında, 3G abonesi değilseniz 2G/EDGE hızında faydalanabilirsiniz. Vodafone 3G kapsaması coğrafi koşullara bağlı olarak değişiklik gösterebilir. **Ayrıntılı bilgi Vodafone Cep Merkezleri ve vodafone.com.tr'de.**

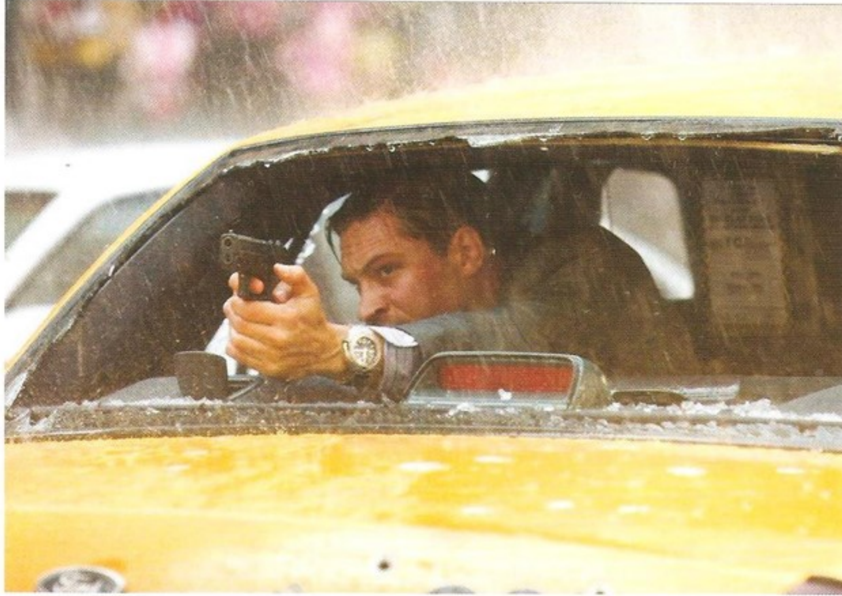
SOLOMON KANE

Yönetmen: Michael J. Bassett. **Oyuncular:** James Purefoy, Pete Postlethwaite, James Babson, Laura Baranik, Geoff Bell, Matthew Blood-Smyth, Brian Caspe, John Comer, Rachel Hurd-Wood, Christian Dunckley Clark. **Senaryo:** Michael J. Bassett. **Görüntü Yönetmeni:** Dan Laustsen. **Kurgu:** Andrew MacRitchie. **Müzik:** Klaus Badelt. **Yapım Tasarımcısı:** Ricky Eyres. **Yapımcı:** Paul Berrow, Samuel Hadida, Kevan Van Thompson. **Süre:** 104 dk. **Yapım:** İngiltere, Fransa, Çek Cumhuriyeti (2009). **Dağıtımcı:** Pinema.

Gösterim Tarihi: 23 Temmuz 2010

16. yüzyılda İngiliz Solomon Kane (James Purefoy) tabanca, bıçak ve kılıçlarla donanmış tam bir ölüm makinesidir. Kuzey Afrika'dayken adamları ile birlikte içinde hazine olduğu söylenen bir kaleyi yağmalamaya karar verir. Ancak Kane'in adamları, şeytani yaratıklar tarafından birer birer avlanır. Sonunda tek başına kalan savaşçı, şeytanın ta kendisiyle yüzyüze gelir. Cehennemden kurtulmak ve yozlaşmış ruhunu kurtarmak için kefaretini ödeyecek; bundan sonra şiddetten vazgeçecek ve barış içinde bir yaşam sürecektir. Ancak kendisine yardım eden ailenin kızı Meredith (Rachel Hurd-Wood) esir alınınca, sonucu ne olursa olsun silahlarını kuşanıp şeytani güçlerle savaşmaya mecbur kalır.

NOTLAR: Amerikalı yazar Robert Ervin Howard, ünlü kahramanı Barbar Conan'ı 1930'ların başında çizgi dünyaya kazandırmıştı. Yazarın, Conan kadar popüler olmasa da kendine has hayran kitlesi yaratan kahramanı Solomon Kane ise daha önce yani 1928'de ilk kez okuyucuyla buluşmuştu. Kane'in sinemaya transferi için neredeyse 80 yıl gerekti. Aslında Solomon Kane'in film hakları 1997'de satın alınmıştı. Ancak senaryo üzerinde fikir birliği sağlanamaması nedeniyle, bu projenin hayata geçmesi 2008'i buldu. Solomon Kane'i canlandıracak oyuncu, filmin kendisi kadar önemliydi. Şöhreti, sinemada aldığı rollerden çok, Rome adlı televizyon dizisinde Marcus Antonius'u canlandırarak yakalayan İngiliz aktör James Purefoy, Solomon Kane için seçilen isim oldu. Pek çok kişinin aklına geldiği üzere, bu rol için düşünülen ilk isim Viggo Mortensen'di. Purefoy'un fiziksel açıdan Mortensen'e benzerliği bir yana, Kane gibi bir antikahramanı canlandırmadaki başarısı filmi sürükleyen en önemli unsur oldu. "Solomon Kane" için genel kanaat, "Yüzüklerin Efendisi"nin ihtişamıyla karşılaştırılamayacak ama Robert E. Howard hayranlarını memnun edecek bir film olduğu yönünde… "Solomon Kane"in, bir üçlemenin ilk filmi olması planlanıyor.

BAŞLANGIÇ INCEPTION

Yönetmen: Christopher Nolan. **Oyuncular:** Leonardo DiCaprio, Ellen Page, Ken Watanabe, Joseph Gordon-Levitt, Marion Cotillard, Tom Hardy, Cillian Murphy, Tom Berenger, Michael Caine, Lukas Haas. **Senaryo:** Christopher Nolan. **Görüntü Yönetmeni:** Wally Pfister. **Kurgu:** Lee Smith. **Müzik:** Hans Zimmer. **Yapım Tasarımcısı:** Guy Dyas. **Yapımcı:** Christopher Nolan, Emma Thomas. **Süre:** 142 dk. **Yapım:** ABD, İngiltere (2010). **Dağıtımcı:** WB.

Gösterim Tarihi: 30 Temmuz 2010

Dom Cobb (Leonardo DiCaprio) yetenekli bir hırsızdır. Uzmanlık alanı, zihnin en savunmasız olduğu rüya anında, bilinçaltının derinliklerindeki değerli sırları çekip çıkarmak ve onları çalmaktır. Cobb'un bu nadir mahareti, onu uluslararası bir kaçak haline getirmiş ve sevdiği her şeyi keybetmesine neden olmuştur. Sonunda Cobb'a içinde bulunduğu durumdan kurtulmasını sağlayacak bir fırsat sunulur. Cobb ve takımındaki profesyonellerin görevi, her zamanki gibi bir fikri çalmak değil, tam tersine onu yerleştirmektir. Eğer başarırlarsa, bu mükemmel suç olacaktır. Ancak her hareketlerini önceden tahmin edebilen ve gelişini sadece Cobb'un görebildiği tehlikeli bir düşmanla karşı karşıyadırlar.

NOTLAR: "Inception", Christopher Nolan'ın ilk uzun metrajı olan "Following"den beri senaryosu uyarlama olmayan ilk filmi... Nolan'ın, "Following"den sonra yönettiği filmlerinin kaynağı ya çizgi roman ya kısa hikaye ya da roman olmuştu. "Inception" ise tamamen yönetmenin özgün senaryosuna dayanıyor. Muhtemelen bu yüzden "Inception"daki başkahramanının adı, "Following"in kilit karakteri Cobb ile aynı ve onunla aynı mesleği icra ediyor; yani usta bir hırsız... "Inception"ın ortaya çıkış süreci hayli eskiye dayanıyor. "16 yaşımdan beri yapmayı istediğim bir şeydi. İlk taslağı 7-8 yıl önce yazdım. Ama zaman içinde farklı bir noktaya doğru gitti" diyen Nolan, filmin senaryosunu defalarca değiştirdi. Zira o zamanlar "The Matrix", "Dark City/Gizemli Şehir", "The Thirteenth Floor/13. Kat" ve tabii ki "Memento/Akıl Defteri"nin devriydi. Bu yapımlar, 'seni çevreleyen dünya gerçek olmayabilir' ilkesini temel alıyordu. Zihin ve rüya evreninde gezinen "Inception" büyük ölçüde bu yapımları andırmakla beraber, genel anlamda bir soygun filminin özelliklerini de taşıyor. Aynı zamanda yönetmenin özellikle vurguladığı gibi başkahramanın 'duygusal yolculuğu'nu anlatıyor. Bu filmle ilgili detaylı yazıyı Ağustos sayımızda bulabilirsiniz.

ŞEHRİN EN GÜZEL MEKANI AÇILDI.

Sınırlı sayıda Fiat 500 Convertible
Fiat showroom'larında.

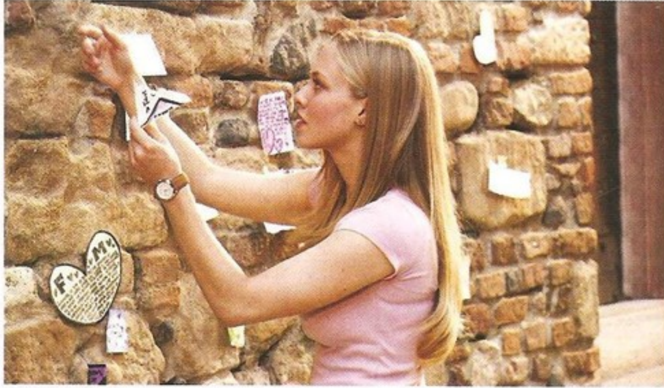

Versiyona bağlı olarak ortalama CO_2 emisyonu 110-149 g/km aralığında, ortalama yakıt tüketimi 4.2-6.3 lt/100 km aralığında değişmektedir.

Çağrı Merkezi: 444 22 55 www.fiat500.com.tr

DRIVEN BY THE FUTURE

LETTERS TO JULIET

Yönetmen: Gary Winick. **Oyuncular:** Amanda Seyfried, Christopher Egan, Vanessa Redgrave, Marcia DeBonis, Gael Garcia Bernal, Giordano Formenti, Paolo Arvedi, Dario Conti, Daniel Baldock, Ivana Lotito. **Senaryo:** Jose Rivera, Tim Sullivan. **Görüntü Yönetmeni:** Marco Pontecorvo. **Kurgu:** Bill Pankow. **Müzik:** Andrea Guerra. **Yapım Tasarımcısı:** Stuart Wurtzel. **Yapımcı:** Ellen Barkin, Mark Canton, Eric Feig, Caroline Kaplan, Patrick Wachsberger. **Süre:** 105 dk. **Yapım:** ABD (2010). **İthalatçı:** Fida Film. **Dağıtımcı:** Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 30 Temmuz 2010

New York'ta yaşayan Sophie (Amanda Seyfried), aşçı olan nişanlısı Victor (Gael Garcia Bernal) ile birlikte ön balayı için İtalya'nın Verona şehrine gider. Şehri dolaşırken ziyeret ettiği yerlerden biri de Juliet'in Evi olur. Buradaki duvar, aşk için tavsiye isteyenlerin mektuplarıyla doludur. Bir grup gönüllü, bu mektupları cevaplamaktadır. Sophie de bir mektubu almak isterken duvardaki taş düşer ve içinden 50 sene öncesine ait bir zarf çıkar. Mektubun sahibi, Lorenzo adlı gence aşık olan ancak onu terk etmek zorunda kalan Claire'dir (Vanessa Redgrave). Claire'e ulaşan Sophie, o ve yakışıklı torunu Charlie (Christopher Egan) ile birlikte yıllar sonra Lorenzo'yu (Franco Nero) bulmak için yola koyulur. Bu yolculuk, hepsinin hayatını değiştirecektir.

NOTLAR: "Mamma Mia!"da Meryl Streep'in kızı Sophie'yi canlandırdıktan sonra şansı açılan Amanda Seyfried, arka arkaya iddialı sinema filmlerinde beyazperdeye geliyor. Seyfried, yeni filmi "Letters to Juliet"te, "Mamma Mia!"daki gibi yine Sophie adlı bir karaktere hayat veriyor. Gerçek aşkı bulmak için ikinci bir şansa sahip olmaktan yola çıkan filmin temeli, Lise ve Ceil Friedman'ın Letters to Juliet: Celebrating Shakespeare's Greatest Heroine, the Magical City of Verona, and the Power of Love adlı kitabına dayanıyor. Hatırlanacağı gibi Shakespeare'in ünlü kahramanlarından biri olan Juliet, Veronalı... Dolayısıyla bu şehrin, ölümsüz aşklar kadar kırık kalpler için de önemi büyük. 1930'lardan beri dünyanın dört bir yanından aşk mağdurlarının Juliet'in Evi'ne gönderdiği ya da evin yakınındaki duvarlara iliştirdikleri mektuplar, gönüllüler tarafından cevaplandırılıyor. Gael Garcia Bernal'i (Hugh Dancy'nin yerine kadroya katıldı) küçük bir rolde izlediğimiz "Letters to Juliet"te eski aşıkları canlandıran Vanessa Redgrave ve Franco Nero'nun gerçek hayatta evli olduklarını da ekleyelim.

Haziran sürprizi

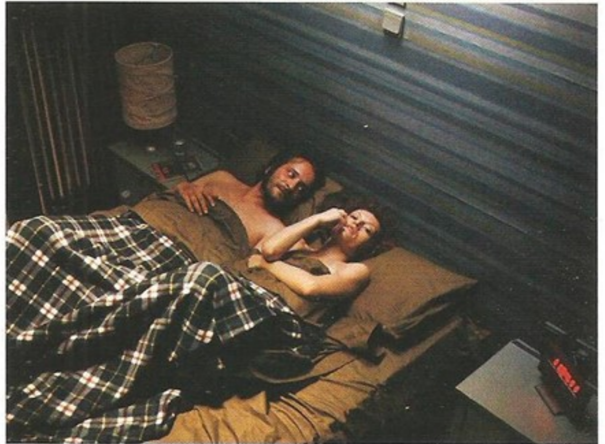
ŞÜPHE ISTORIA 52

Yönetmen: Alexis Alexiou. **Oyuncular:** Yorgos Kakanakis, Serafita Grigoriadou, Dafni Labroyanni, Argiris Thanasoulas, Orfeas Zafeiropoulos, Giasemi Kilaidoni, Giorgos Karamihos. **Senaryo:** Alexis Alexiou. **Görüntü Yönetmeni:** Christos Karamanis. **Kurgu:** Panos Voutsaras. **Müzik:** Peekay Tayloh, Felizol. **Yapım Tasarımcısı:** Penelope Valti. **Yapımcı:** Alexis Alexiou. **Süre:** 97 dk. **Yapım:** Yunanistan (2008). **İthalatçı:** Binbir Film. **Dağıtımcı:** Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 18 Haziran 2010

Iasonas (Yorgos Kakanakis) evinde yakın arkadaşlarına verdiği bir yemekte Penelope (Serafita Grigoriadou) ile tanışır. Bir süre sonra Penelope, Iasonas'ın yanına taşınır. Iasonas onunla her şeyi paylaşabilmektedir. Çocukken oynadığı, başağrısını yok etme oyununu bile... Ta ki o sabaha kadar... Iasonas uyandığında Penelope'nin ortadan kaybolduğunu görür. Sevgilisinin nereye ve neden gittiğini bilmemektedir. Ne olduğunu hatırlayamaz. Buna kronik başağrıları mı neden olmaktadır yoksa bu, geçmişinden gelen ve onu gerçeklikten giderek uzaklaştıran karanlık bir sır mıdır? Iasonas hafızasını ve hayatını geri kazanmanın bir yolunu bulmak zorundadır. Ancak her şeyi düzeltmek için hafızasında geriye döndükçe işin içinden çıkmak daha da zorlaşır.

NOTLAR: 1976 doğumlu Yunan yönetmen Alexis Alexiou'un ilk uzun metrajı. Atina Üniversitesi'nde fizik okuyan Alexiou, fizik kurallarını altüst eden, zihin karmaşasının hakim olduğu kaotik bir yapıma imza atmış. Ülkemizde Yunan filminin pek sık vizyona girmediği, hele ki Yunan geriliminin neredeyse hiç görünmediği düşünülürse "Şüphe" bu açıdan ilgi çekici duruyor. David Lynch'in koyu bir hayranı olan yönetmenin izleyiciye, şizofrenik zihinde klostrofobik bir yolculuk yaptırdığı film için özellikle "Mulholland Dr." ve "Lost Highway/Kayıp Otoban"ı referans aldığı söylenmekte. Takıntılar, gerçeklikten kopuş ve zamanda sıçrama teması üzerine kurulu öyküsünde yer yer "Memento/Akıl Defteri" ve "The Butterfly Effect/Kelebek Etkisi"nin izlerinin de hissedildiği film, öykündüğü yapımların halefi olmaktan epey uzakta dursa da başroldeki Yorgos Kakanakis'in performansıyla dikkat çekmeyi başarıyor.

OYUNCAK HİKAYESİ 3 TOY STORY 3

Yönetmen: Lee Unkrich.
Seslendirenler: Tom Hanks, Michael Keaton, Tim Allen, Joan Cusack, Whoopi Goldberg, R. Lee Ermey, John Ratzenberger, Wallace Shawn, Timothy Dalton, Bonnie Hunt.
Senaryo: Michael Arndt.
Kurgu: Ken Schretzmann.
Müzik: Randy Newman. **Yapımcı:** Darla K. Anderson. **Süre:** 103 dk. **Yapım:** ABD (2010).
Dağıtımcı: UIP.
Gösterim Tarihi: 2 Temmuz 2010
Filmle ilgili yazı 66. sayfada

GECE VE GÜNDÜZ KNIGHT AND DAY

Yönetmen: James Mangold.
Oyuncular: Tom Cruise, Cameron Diaz, Peter Sarsgaard, Maggie Grace, Paul Dano, Marc Blucas, Viola Davis, Jordi Mollà, Dale Dye, Liam Ferguson. **Senaryo:** Patrick O'Neill. **Görüntü Yönetmeni:** Phedon Papamichael. **Kurgu:** Quincy Z. Gunderson, Michael McCusker. **Müzik:** John Powell. **Yapım Tasarımcısı:** Andrew Menzies. **Yapımcı:** Todd Garner, Cathy Konrad, Steve Pink, Joe Roth. **Yapım:** ABD (2010). **Dağıtımcı:** Tiglon Film.
Gösterim Tarihi: 9 Temmuz 2010
Filmle ilgili yazı 42. sayfada

SON HAVA BÜKÜCÜ THE LAST AIRBENDER

Yönetmen: M. Night Shyamalan.
Oyuncular: Noah Ringer, Nicola Peltz, Jackson Rathbone, Dev Patel, Jessica Andres, Cliff Curtis, Aasif Mandvi, Shaun Toub, Francis Guinan, Keong Sim. **Senaryo:** M. Night Shyamalan. **Görüntü Yönetmeni:** Andrew Lesnie. **Kurgu:** Conrad Buff. **Müzik:** James Newton Howard. **Yapım Tasarımcısı:** Philip Messina. **Yapımcı:** M. Night Shyamalan, Scott Aversano, Frank Marshall, Sam Mercer. **Yapım:** ABD (2010). **Dağıtımcı:** UIP.
Gösterim Tarihi: 23 Temmuz 2010
Filmle ilgili yazı 54. sayfada

Hazırlayan: TOLGA AKINCI tolga.akinci@boxofficeturkiye.com

TÜRKİYE box office — 11 - 13 Haziran 2010

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Seyirci	Top. Seyirci
1. Şrek: Sonsuza Dek Mutlu	UIP	235	3	51.180	344.573
2. Pers Prensi: Zamanın Kumları	UIP	174	4	29.592	390.701
3. Sex and the City 2	Warner Bros.	72	1	25.054	25.452
4. Robin Hood	UIP	165	5	16.230	394.980
5. Eyyvah Eyvah	UIP	91	16	8.585	2.403.869
6. Deccal	Özen Film	52	1	8.010	8.010
7. Nanny McPhee Büyük Patlama	UIP	70	1	7.675	7.675
8. Iron Man 2	UIP	99	6	7.114	267.971
9. Elm Sokağında Kabus	Warner Bros.	80	4	6.847	103.822
10. Beni Unutma	Tiglon	50	7	5.911	106.481

1 YIL ÖNCE
2009
12 - 14 Haziran
1. Terminatör: Kurtuluş
2. Melekler ve Şeytanlar
3. Lanetli Ev
4. Alacakaranlık
5. Müzede Bir Gece 2

2 YIL ÖNCE
2008
13 - 15 Haziran
1. The Incredible Hulk
2. O... Çocukları
3. Mistik Olay
4. Indiana Jones ve Kristal Kafatası K.
5. Sex and the City

3 YIL ÖNCE
2007
08 - 10 Haziran
1. Ocean's 13
2. Karayip Korsanları 3
3. Mr. Brooks
4. Taksi 4
5. Kan ve Çikolata

Kim demiş yazın sinemaya gidilmez diye?

Türkiye'de sinema sektörünün belki de en büyük yargılarından biri 'yazın filmler çalışmaz' görüşüydü. Ama bunu yalanlarcasına, son zamanlarda ABD ile aynı anda vizyona giren Temmuz filmleri oldukça yüksek gişe başarılarına imza atıyor. Hatta o yıl kışın vizyona giren yüzlerce filmden daha çok... Aşağıdaki tabloda 2005'den günümüze Temmuz ayında vizyona girmiş ve en yüksek seyirci açılışı yapmış filmlerin sıralamasını bulabilirsiniz.

Filmin Adı	Dağıtım	Vizyon Tarihi	3 Gün Seyirci	% Toplam	Toplam Seyirci	Yıl Sırası
1. Karayip Korsanları 2	UIP	14.07.2006	243.445	24.2%	1.005.052	6
2. Dünyalar Savaşı	UIP	01.07.2005	196.928	30.6%	643.009	10
3. Buz Devri 3	Tiglon	01.07.2009	196.667	13.9%	1.419.260	5
4. Harry Potter ve Melez Prens	WB	15.07.2009	124.809	19.5%	640.098	11
5. Transformers	UIP	06.07.2007	103.677	25.3%	409.055	16
6. Kara Şövalye	WB	25.07.2008	99.118	22.2%	446.708	13
7. Hancock	WB	04.07.2008	82.992	25.4%	326.431	24
8. Superman Dönüyor	WB	21.07.2006	70.423	28.0%	251.596	25
9. Dünyanın Merkezine Yolculuk	Medyavizyon	18.07.2008	67.425	15.5%	436.052	15
10. Narnia Günlükleri: P. Kaspiyan	UIP	11.07.2008	55.020	25.3%	217.304	31
11. Hızlı ve Öfkeli: Tokyo Yarışı	UIP	28.07.2006	44.532	19.2%	231.604	26
12. Kung Fu Panda	UIP	04.07.2008	38.169	17.8%	214.872	33
13. Simpsonlar: Sinema Filmi	Özen Film	27.07.2007	35.033	23.4%	149.497	51
14. Halk Düşmanları	UIP	10.07.2009	30.342	22.9%	132.326	48
15. Günah Şehri	WB	15.07.2005	26.285	18.4%	142.810	53

Not: Yılda en az 250 film vizyona giriyor. Son sütundaki yıl sırası da, o filmin vizyona girdiği yıl, seyirci sıralamasına göre kaçıncı sırada seneyi bitirdiğini gösteriyor.

Kaynak: www.boxofficeturkiye.com

ABD box office — 11 - 13 Haziran 2010

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. The Karate Kid	Sony	3.663	1	55.665.805	55.665.805
2. The A-Team	Fox	3.535	1	25.669.455	25.669.455
3. Şrek: Sonsuza Dek Mutlu	Paramount	3.868	4	15.770.491	210.022.557
4. Get Him to the Greek	Universal	2.702	2	9.942.405	36.400.720
5. Killers	Lionsgate	2.859	2	8.008.007	30.261.624
6. Pers Prensi: Zamanın Kumları	Buena Vista	3.108	3	6.486.150	72.228.302
7. Marmaduke	Fox	3.213	2	6.006.704	22.285.540
8. Sex and the City 2	Warner Bros.	2.750	3	5.438.345	84.658.826
9. Iron Man 2	Paramount	2.305	6	4.521.206	299.282.390
10. Splice	Warner Bros.	2.450	2	2.942.492	13.153.956

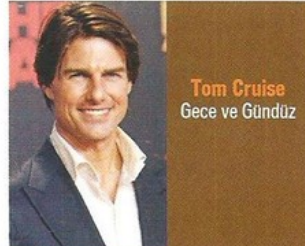
Rakamlar Amerikan Doları.

İNGİLTERE box office — 11 - 13 Haziran 2010

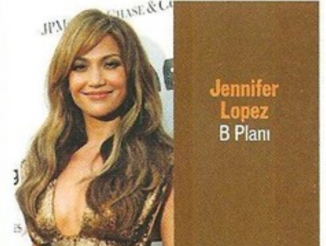
Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Sex and the City 2	Warner Bros.	542	3	1.489.833	17.418.854
2. Letters to Juliet	E1 Films	440	1	793.425	793.425
3. Streetdance	Vertigo	402	4	715.317	10.227.673
4. Pers Prensi: Zamanın Kumları	Disney	453	4	507.855	7.373.367
5. Brooklyn's Finest	Momentum	310	1	468.279	468.279
6. Death at a Funeral	Sony	277	2	414.711	1.562.459
7. The Tooth Fairy	Fox	416	3	367.396	3.053.104
8. Robin Hood	Universal	394	5	362.397	14.397.521
9. She's Out of my League	Paramount	343	2	175.920	893.336
10. 4.3.2.1	Works UK	219	2	132.048	799.634

Rakamlar İngiliz Sterlini.

Tom Cruise
Gece ve Gündüz

2009	Operasyon Valkyrie	154.584
2007	Arslanı Kuzulara	62.169
2006	Görevimiz Tehlike 3	382.553
2005	Dünyalar Savaşı	643.009
2004	Collateral	242.950

Jennifer Lopez
B Planı

2008	Şöhret	4.442
2005	Vay Kaynanam Vay	179.218
2004	Aşka Davet	155.172
2004	Babasının Kızı	11.169
2003	Aşk Masalı	151.567

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Tunca Arslan	Okan Arpaç	Alkan Avcıoğlu	Selin Gürel	Cumhur Canbazoğlu	Cüneyt Cebenoyan	Atilla Dorsay	Murat Erşahin	Engin Ertan	Ebru Çeliktuğ	Burak Göral	Senem İsmen	Esin Küçüktepepınar	Nil Kural	Ege Görgün	Müjde Işıl	Murat Özer	Uygar Şirin	Kerem Akça	Murat Emir Eren	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin S. Yalçın	Fırat Yücel	Ortalama
Ayrılık		2.5	3		3	3		3.5		2.5				3	3			2		2.5	2.5	2			2.5	2.69
Deccal	2	3	3	1.5	3.5	3	4	3	3.5	0.5	3			1	3.5	4.5	2	3	1.5	4.5	2.5	2.5	3.5	3.5	2.5	2.80
Elveda	3.5	3		3	2	2	2	3	3.5		2	3	2		2		1.5	3		2.5		2.5	3.5	2.5		2.58
Ev		2	2.5		2	3	2.5		3	2.5	3		2.5	2	2.5		2.5	2.5		2.5			3	2	3	2.52
Frozen			1.5			2							1							3		3		2.5		2.16
Gezegen 51	3		2.5	3				2.5	2.5			2.5		2	1.5			2		3		3				2.50
Halloween 2: Katliam			1.5			2														3		2.5				2.25
İlahların Aşkı			2.5			2				2.5					2.5				1.5	2		2.5	2.5		3	2.33
Koleksiyoncu			2.5	1.5	1	1		1	1		2	1				1.5	0.5			1		1.5				1.29
Koy			4	4										3		5						5				4.20
Labirent			0.5			2														2		1.5				1.50
Müşteri	3.5						2	3	2			3	3		2		2.5	2.5		2.5		3				2.63
Nanny McPhee Büyük Patlama	3						2.5	2.5												2.5		2.5				2.60
Off Karadeniz			0.5											2.5												1.50
Ölümcül Takip	3	3.5	4.5		3	3			4.5	2.5		5	4		3.5	5	4	5		3.5		3.5		3.5	3.5	3.79
Örnek Aile	3			2.5			2	3.5	2.5			3		2	2		2.5	2		3.5		2.5	2.5	3		2.60
Sex and the City 2	2.5				1.5	1	0.5	2.5	0.5		1		2	1	0.5	1		1		2	1	2		1.5		1.34
Son Şarkı						2	2	3												1		2.5		2.5		2.16
Şrek: Sonsuz Dek Mutlu	2.5		3			2.5	2.5	3.5	2.5			2			3		3		2.5	3.5		4	3			2.88
Şüphe	2.5					1.5	2	1	1		3.5	1		2.5	1.5		1.5	1		1.5		1				1.65
Vera'nın Şoförü			3	2.5	2.5	3	2											2.5		1.5		2.5				2.43
Yaşamaya Değer						4	3	4	4		3						3	3		3		3.5	3.5		2.5	3.31
Yuva					3.5		2.5	4	3.5	3.5	3	3.5			3		3.5	3	2.5	3	3	3.5	3	2.5	3.5	3.17

Sarı renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

KUTLUKHAN KUTLU kutlukhan@gmail.com

Ondine

Jordan, masal diline sinmiş metaforlarda gündelik hayatımızın gerçeklerini arıyor

Amerikan sinemasının öğütücü mekanizmalarından biraz nefes almak için ülkesi İrlanda'ya dönüp bu puslu, uykulu ve büyülü filmi çeken Neil Jordan, eski bir deniz yaratığı efsanesini kullanarak dilekler dünyasının cazibesine ve korkutuculuğuna balıklama dalıyor. Hem de "dilek tutuyorsan dikkatli ol, her an gerçekleşebilir" şeklindeki basmakalıp tembihin o hedef odaklı aşina sularında boğulmadan; dileğin kendisini değil, dilemenin oluşturduğu o sihirli ve karmaşık süreci merkez alarak.

"Başına tuhaf ya da olağanüstü bir şey geldi mi?" diye soruyor Colin Farrell'ın oynadığı balıkçı Syracuse filmin başlarında, romantik bir çocuksulukla. Kucağında taşıdığı kızı, neredeyse yetişkin işi kontrollü bir sabırsızlıkla "Niye hep bunu soruyorsun ki?" diyor. Sanki olağanüstü şeyler gündelik hayatın sacayaklarıymış gibi. Oysa Syracuse'un vücut dilinden bile, hayatın anlamını biraz da küçük mucizelerin gerçekleşme ihtimalinde bulan biri olabileceğini peşinen hissediyoruz. Mesela ağır böbrek hastası olduğundan sık sık diyalize giren ve vaktinin çoğunu tekerlekli iskemlede geçiren kızını kurtaracak bir mucize diliyor olabilir mi? Ya da kesat şansını tersine çevirip ağlarını balıkla doldurabilecek bir mucize?

Ama Syracuse kızına bu soruyu sormadan önce, yani açılış sahnesinde, sudan yarı çıplak ve yarı boğulmuş bir genç kadın çıkararak mucizeler diyarına kıyısından adımını atmış bulunuyor zaten. Kendisi, ağına takılan bu tuhaf rastlantıdan dolayı biraz sersemlemişcesine, kadının gerçekliğinden emin olmakta zorlanıyor... Kızı Annie ise önce babasından bir masal karakteri olarak duyduğu, sonraysa cismen karşılaştığı bu kadının bir "selkie" olduğuna kanaat getiriyor: Postunu çıkarıp karaya çıkarak insana dönüşmüş bir fok balığı. Bu efsane hakkında araştırma yapıyor ve "selkie"lerin yedi yıl karada kaldığı ve denizdeki kocalarının peşlerine düştüğü gibi bilgilerin yanısıra, bir de istedikleri şeyin gerçekleşmesini sağlayan tek bir dilekte bulunma gücüne sahip olduğunu öğreniyor. O halde neden bu büyülü varlık "selki dileği"yle onu iyileştirmesin ki?

Babası da çabucak Annie'nin mucize kurgusunun cazibesine kapılıyor. Üstelik bu kurguyu destekler görünen olaylar da vuku buluyor. Mesela Ondine teknede garip bir dilde şarkı söylediğinde, Syracuse'un ağları tepeleme balıkla doluyor. Ne var ki eski alkolik hayatına geri dönmemek için çaba sarfeden ve hiçbir alanda şansı yaver gitmiyormuşa benzeyen Syracuse için bir dilek sahibi olmakla onun gerçekleşmesi arasındaki geçiş, bir çocuğunkinden çok daha gayritabii ve sarsıntılı. Nitekim kısa sürede sihrin ve umudun yerini, sahip olduklarını yitirme korkusu alıyor. Sıradışı iyi şans, anında beraberinde o iyi şansı kaybetmenin kaygısını getiriyor. Ve Syracuse tuhaf bir şekilde, genç kadının kendi hakkındaki gerçekleri açıklamak istemeyen sıradan bir insan kadar pekala doğaüstü bir varlık da olabileceği bir tür yarı-sürreal varoluşu, puslu gri bir gerçeklik hattında yaşamını sürdürmeyi kabulleniyor.

Böylece Neil Jordan filmin hatırı sayılır bir bölümünü, dingin bir masal da, gündelik gerçekliğe uygun bir gizem de olabilecek bir dengeyle geçiriyor. Bence filminin çekirdeği de olay akışında pek bir ilerlemenin olmadığı, Syracuse ve kızının hayatlarına biraz "sihir" girmesi ve dileklerinin gerçek olması ihtimali karşısında geçirdikleri değişime odaklanan bu bölüm zaten. Bu tuhaf "arayer", hayaller aleminin kapısını araladığımız dilek tutma anından, o dileğin gerçekleşip sahibini de yeniden gerçekliğin içine çektiği "ayılma" anına kadar geçen süreci de temsil ediyor bir bakıma. İşte Jordan bu süreci anlatırken olaylardan çok ruh hallerini etüt eden bir sinema yapıyor ve "selkie" efsanesinin sağladığı mitolojik motifleri de karakterlerinin iç dünyasına çevrilmiş birer fener olarak kullanıyor.

Neil Jordan'ın senelerdir zarafet ve tuhaflıkla arşınlayageldiği bir diyar bu: Masallarla modern hayata damga vuran tutkularımızın, kaygılarımızın ve umutlarımızın kesiştiği ve birbirlerini aydınlattığı bölge. Öte yandan bu bir "Company of Wolves/Kurtlar Sofrası", hatta bir "The Butcher Boy/Küçük Kasap" değil, orası kesin: Jordan hayatımızın nasıl heybetli metaforlara layık olduğunu anlatmaya çalışmıyor; onun yerine masal diline sinmiş metaforlarda gündelik hayatımızın gerçeklerini arıyor. Bunu yaparken de ortaya, biraz müzik gibi süreçler ve imalarla işleyen fakat aynı zamanda karakterlerdeki iyi performanslar sayesinde doğaüstülük ihtimali sağlam bir sahicilikle çevrelenmiş bir film çıkarıyor.

Christopher Doyle'un nefis gri-yeşil resimleriyle düşler alemine daldığımız "Ondine"ın finaline doğru bizi bekleyen "ayılma" süreci, belki biraz fazla sert bir uyanış oluyor: Öykünün önemli bir bölümü kıyıya vuran dalgaların sesi gibi ritmler ve duyumsamalar üzerine kuruluyken, birden bire polisiyenin entelekt üzerine kurulu evrenine çekiliyoruz. Bu da bir bütün olarak filmin dokusunu biraz zedeliyor. Yine de Jordan "Ondine"da tanıdık malzemeden tamamen kendi dünyasına ve bakış açısına sahip bir sonuç çıkarıyor.

Sadece "masalla gerçek arasında bir öykü" değil bu, doğamız gereği ikisini nasıl sürekli iç içe geçirmeye meyilli olduğumuzun da ilginç bir incelemesi. ■

ONDINE

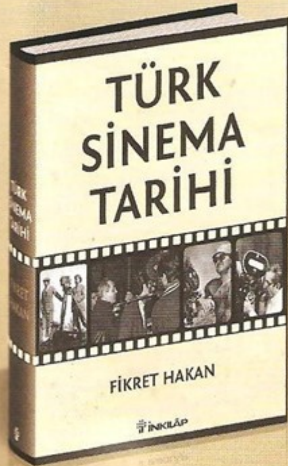
Yönetmen: Neil Jordan. Oyuncular: Colin Farrell, Alicja Bachleda, Stephen Rea, Tony Curran, Dervla Kirwan, Tom Archdeacon, Alison Barry, Don Wycherley, Emil Hostina, Norma Sheahan. Senaryo: Neil Jordan.

Yapım: İrlanda, ABD (2009). **Süre:** 111 dk.

Gösterim Tarihi: 18 Haziran 2010

TÜRK SİNEMA TARİHİ FİKRET HAKAN

1914-1996
Yeşilçam'a damgasını vuranlara saygıyla...

Tüm kitabevlerinde...

İNKILÂP

BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com

Ölümcül Takip

Güney Kore sineması yine yapıyor yapacağını!

Son on yılda çıkış yapan ülke sinemaları içerisinde bir sıralama yapmak gerekse, 1 numaraya Güney Kore'yi koymayanları muhtemelen "Gwoemul/Yaratık"taki o iştahlı canavar ham yapar! Haydi Kim Ki-duk'u bir kenara bırakalım! Ki onun için de özel bir parantez açmak gerek. Onun 'Batı sinemasından kopuk' tarzını şimdilik bir kenara koyup diğer Güney Kore filmlerine bakınca, insan aralarındaki ortak noktaları farkedip şaşırıp kalıyor. Ortak özelliklerinin çokluğuna, ait oldukları janra yaklaşımlarına bakınca, bu filmlerin tümü sanki aynı tornadan çıkmış gibi görünüyor. Bu, olumsuz bir yargı değil... Hatta tam tersi!

Sanki sektörde Koreli yönetmenlerin üzerinde bir kreatif direktör var ve ısrarla hep aynı tavrı zerkediyor, Park Chan-wook, Kim Ji-woon, Bong Joon-ho gibi yetenekli yönetmenlere: Ele alınan janr tümüyle stilize bir üslup eşliğinde tersyüz edilecek ve üzerine muhakkak bir miktar kendisine özgü bir mizah serpiştirilecek. "Ölümcül Takip"ten başlayarak geriye dönüp ülkemizde gösterime giren pek çok Kore filmine, "Yaratık", "Acı Tatlı Hayat", "Akasya", "Cinayet Günlüğü", "Karanlık Sırlar", "İhtiyar Delikanlı"ya baktığınızda bunu açıkça görüyorsunuz. Bu 'fabrikasyonmuş gibi duran' üretim şeklinden şikayet etmek de mümkün değil, zira bu karışım bu filmlerin her birini kendi janrları içerisinde bir sanat eseri kılıyor.

Kore filmlerinin türün her kodunu tersten okumak gibi bir alışkanlığı var. Açıkçası oradan bir düğün videosu bile önünüze gelse durup düşünmeniz sizin yararınıza: Böyle bir düğün videosunda gelin ve damadın ilerleyen dakikalarda transseksüel çıkmaları kimseyi şaşırtmazdı!

Doğrusu, tür sineması yapıp bu türlere getirdikleri özgün solukla sinema çevrelerine bunca heyecan vermelerine şaşmamak mümkün değil. "İhtiyar Delikanlı"nın intikam veya aksiyon, "Karanlık Sırlar"ın psikolojik gerilim, "Acı Tatlı Hayat"ın gangster, "Yaratık"ın da bir gerilim filmi olarak ait oldukları janra kattıklarını bir düşünün! İşte "Ölümcül Takip" de polisiyeye aynı şeyi yapıyor.

Polisiyelerin fahişelere ne kadar hoyrat davrandığını kör bir sinemasever bile iyi bilir. Seul'de bir fahişe kaçırılıyor ve bu vakanın yegane takipçisi de bütün 'çalışanları' tarafından "Pislik" olarak kodlanmış bir pezevenk oluyor. "Ölümcül Takip" böyle başlıyor ve geçen her dakika izleyicisini kimi senaryo numaralarıyla ters köşeye yatırıyor. Bir katil düşünün, psikopat mı psikopat, manyak mı manyak, lakin iş yakalanıp kodese girmeye gelince, sünepe mi sünepe, zavallı mı zavallı... Film zaten katilini hiç saklamıyor, erkenden polisin kollarına teslim de ediyor, lakin şapşal polislerin soruşturması esnasında sonu gelmez bir bürokratik sürünceme yakamıza yapışıyor ve derken anlıyoruz ki, kızın kaderi "Pislik" dediği pezevengine bağlı. Pezevenk, kadının evindeki küçük kızına da sahip çıkıyor. (Filmin en zayıf noktası da pezevenk Joong-ho'nun yaşadığı bu 'inanılmaz' dönüşüm. Bu adam "Pislik" idiyse, nasıl ve neden zamanla yüreği böyle yufkalaşıyor?) Sonra katil inanılmaz bir bürokratik zafiyetle salıveriliyor.

"Ölümcül Takip" tam da Güney Kore gibi, yakın geçmişi 'üçüncü dünya' etiketi altında akıp gitmiş bir ülkeye yakışıyor. Ne yalan söylemeli, insanın aklına gelmiyor değil, "Ejder Kapanı"nda Uğur Yücel de buradaki gibi polisiyeyi onunla dalga geçebilecek kadar ciddiye alsaydı ve daha ötesine geçmeseydi diye. Zira "Ölümcül Takip" polisiyeyi ancak onunla dalga geçecek kadar ciddiye alıyor ve geri kalanını boşveriyor. Türün kendisine sunduğu ne varsa hepsini alıyor ve baş aşağı çeviriyor.

Düğümün çözüme bağlanışının bir parça sünmesini göz ardı edersek, "Ölümcül Takip" ayrıca hayli sürükleyici bir polisiye. Bir noktadan sonra öykünün tüm beklentilerinizi boşa çıkarmasına alışıyor ve bunun tadını çıkarmaya başlıyorsunuz. Filmin başında o pezevenkte o gizemi çözebilecek basiret ve zekayı göremediğiniz gibi, psikopatta da bu işin arkasını getirecek dirayeti süzebilmeniz de mümkün değil. Hele ki, katilin sünepeliği ile o şiddete meftun halini yan yana koymanız, iki resmi aynı filme yerleştirmeniz çok zor. "Ölümcül Takip"in sırrı bu ikisini rahatsız etmeyecek biçimde bir araya getirebilmesinde. İşin bu kısmında büyük payeyi senaryo ekibine teslim etmeli.

İlk filmini çeken Na Hong-jin'in yönetmenlik performansına gelince... Kapanış planından tüm o bakkal sahnesine, kızın banyodaki sahnelerinden karakolda polislerin birbirlerine girdikleri o dillere destan absürdlükteki sahneye dek, film antolojilere geçecek, gerçekten benzersiz anlar barındırıyor. Bir bütün olarak daha önce saydığımız kimi ufak zaaflarına rağmen, Na Hong-jin bu 'riskli' senaryoyu kurguda da çok iyi toparlıyor ve perdeye yansıtıyor.

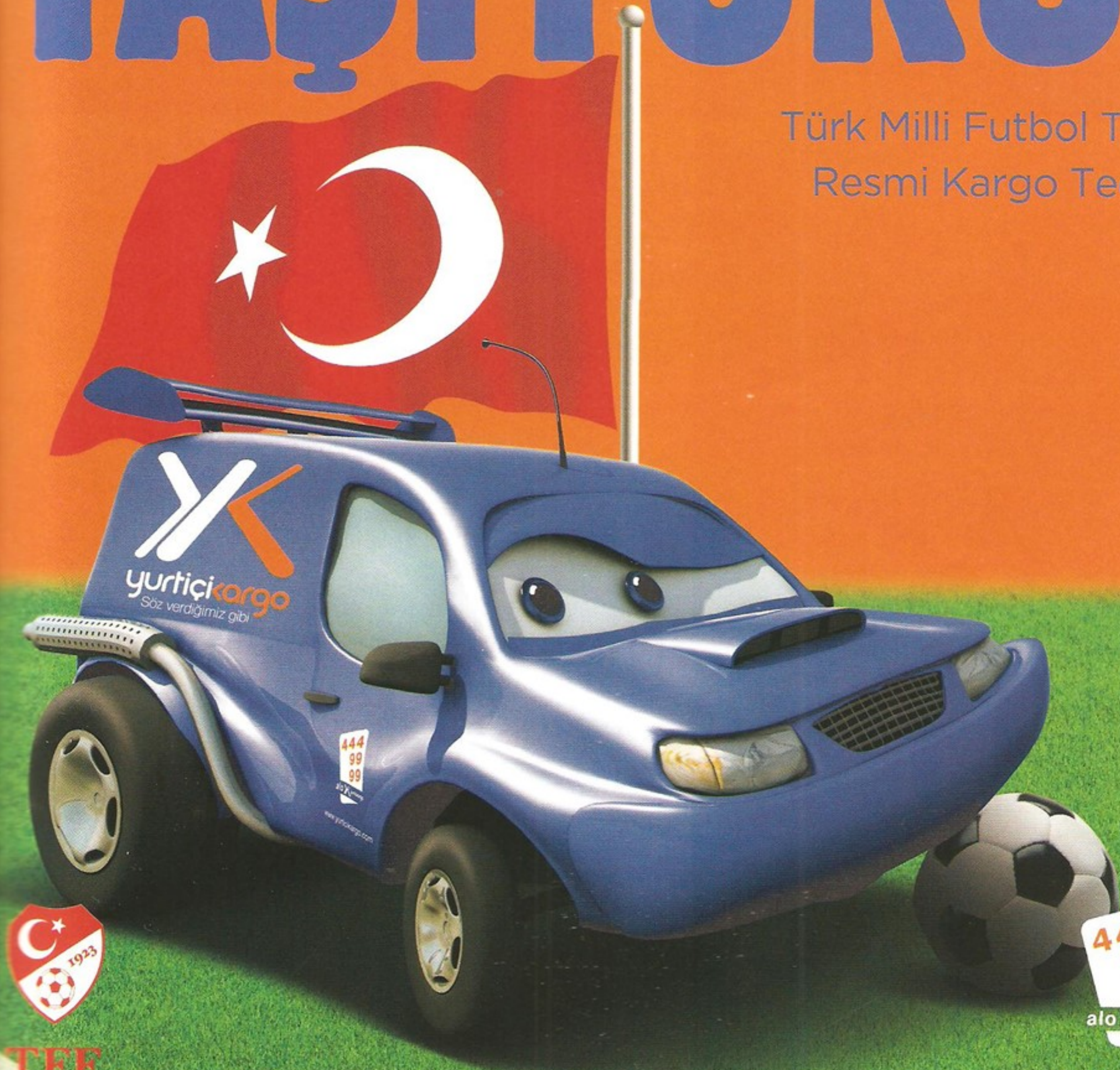
Polisiye, diğer türlere nazaran parodisi daha az yapılan bir türdür. "Ölümcül Takip" hafiften parodi sınırlarında da gezinerek ve eğlenceli zikzaklar çizerek özgün bir bireşime ulaşıyor. ■

CHUGYEOGJA

Yönetmen: Na Hong-jin. Oyuncular: Kim Yun-seok, Ha Jung-woo, Seo Yeong-hie, Ha Seong-kwang, Jung In-gi, Ko Bon-woong, Lee Jong-goo, Lee Sang-hee, Park Hyo-ju, Yeo Moo-yeong. Senaryo: Na Hong-jin, Hong Won-Chan, Lee Shinho.

Yapım: Güney Kore (2008). **Süre:** 125 dk.

Gösterim Tarihi: 18 Haziran 2010

FUTBOL AŞKIYLA
TAŞIYORUZ
Türk Milli Futbol Takımları
Resmi Kargo Tedarikçisi
yurtiçikargo
Söz verdiğimiz gibi
444 99 99
TFF
www.yurticikargo.com
yurtiçikargo
Söz verdiğimiz gibi
ARIKANLI HOLDİNG

KEREM SANATEL sanatelk@gmail.com

Deccal

Kadının ruhunu Trier zaptedince...

Bazıları onun yeni filmiyle ekseninden kaydığını iddia ediyor, ama bu birçok bakımdan Trier için bir tür "öze dönüş" filmi sayılabilir. Hele ki onun bir rüyaya ya da bir hipnoz seansına benzeyen filmleri hafızanızda hâlâ sağlam bir yere sahipse, bunu "özlenen Trier filmi" olarak anmanız bile mümkün. Gerçekten de bu, onun "Avrupa"dan bu yana çektiği en güzel gözüken filmi. Hatta bakın, Willem Dafoe film boyunca nasıl da "Avrupa"nın anlatıcı dış sesi (hipnozcusu) olan Max Von Sydow'u anımsatırcasına konuşuyor; özgüven dolu, yatıştırıcı ve mantıklı ses tonu, tarifsiz acılara maruz kaldığında bile bir kez olsun yükselmiyor, titremiyor. Sükunet ve dinginlik, çağdaş korku sinemasının artık neredeyse unuttuğu biçimiyle, dehşet uyandırıp tedirgin eden tarafıyla perdeye yansıyor. Eğitimli insanın öğrenilmiş mantığı ve sahte soğukkanlılığı, Trier'in her zamanki temel tiksinti nesnesi olarak bu öyküye de ağırlığını koyuyor.

Trier belli ki insan doğasındaki kötülükle uğraşmaktan hiç bıkmayacak. Ne var ki bu kez yaptığı şey, onun aynı tema üzerindeki daha dolaylı betimlemelerine kıyasla çok daha doğrudan, çok daha kaba ve absürd. Eğer filmlere pasta muamelesi yapabilseydik, "Deccal"ı ikiye bölebilirdik. Tam ortasından değil ama.

Örneğin, dilimin en lezzetli ve malzemesi en ağır çeken kısmında, geleneksel kökleri "Don't Look Now"a kadar uzanan bir hikaye duruyor. Küçük çocuklarının ölümü karşısında bir ruhsal deformasyona uğrayarak gerçeği bile çarpıtabilen ebeveyn psikolojisi, bu kısımda başlı başına ölüm korkusu, hatta toprağa gömülerek defnedilme korkusu üzerine bir saha çalışması şeklinde betimleniyor. Burada mecaz yok. Dafoe'nin karakteri, ölüm acısını yıkıcı bir depresyona dönüştüren eşi üzerinde tam anlamıyla akademik olarak çalışıyor. Psikiyatrinin temel günah keçisi olarak korkunun üzerine gidiyor, korku piramidinin en üst dilimini belirlemeye çalışıyor. Buraya kadar Gainsbourg'un temsil ettiği Deccal, Hıristiyan inanışındaki "nihai kurtuluşu reddeden varlık" tanımıyla yerini buluyor, çünkü tedavi girişimlerine pek yanıt verdiği söylenemez.

Buraya kadar her şey yolunda. Özellikle filmin en soyut anlamıyla korkuya odaklanması ve bunu somutlaştırma çabasına girişmemesi, onu her şeyden önce asıl amacından sapmış türevleri arasından sıyırıp son yılların en sağlam ve en tutarlı korku filmlerinden birine dönüştürüyor. Belki Trier bu tanımdan da nefret ederdi ama kaçarı yok.

Pastanın masada bırakmayı tercih edebileceğimiz kısmı ise ne yazık ki vaktinden çok önce bayatlamaya yatkın. Çünkü Trier, kendisinden beklenmeyecek kadar kesin ve tehlikeli yargılara ulaşıyor, baştan ayağa çelişkilerle dolu olsa da yanıtlar veriyor. Filme adını veren Deccal, bu kısımda Batılı esoteriklerin insanın içindeki iyilikle kötülüğün ebedi çatışması olarak tanımladıkları yanıyla ele alınıyor. Ama sadece görünüşte. Mesela, Trier, "Doğası gereği kadın kötüdür," diyen bir cümle kuruyor. Kadın karakterinin dili aracılığıyla "Tabiat şeytanın tapınağıdır" bile diyor. Bir zamanlar "İnsan şeytana uyduğu için değil, kötü olduğu için kötüdür" diyen, bunu da sol kulağını sağdan göstererek yapan Trier'in bu denli basit tümevarımlara ulaşması, belki ancak yorgunluk ya da bıkkınlık alametlerine bağlanabilir.

Son dakikalarında bir tür "Odishon"a dönüşen, ama işkence pornolarının canhıraş basitliğine asla düşmeyen vahşet sahneleriyle Trier, kötü anlamda şaşırtıyor. Kadın, kocasına tam da "Beni nasıl terk edersin?" diye haykırmaya başladıktan birkaç dakika sonra, adamın ayağını gülünç denecek kadar abartılı bir prangayla sabitliyor. Bu, zihni birçok yönetmenden daha keskin çalıştığına inandığımız Trier olamaz.

Belirtmek gerekir ki, Trier'in mutfağına yakışmayan bu ince dilim, pastanın tamamını gözden çıkarmamıza neden olacak kadar vahim değil. "Deccal" büyük olasılıkla çok derinleşmiş bir depresyonun görsel tasviri olarak ele alındığında mükemmel denecek kadar başarılı: İzole, soğuk, ümitsiz ve korkunç. Trier filmleri her zaman keyifli zihin egzersizleri olsa da bütünlükten kopuk tüm görüntülerin, kendini yiyen veya konuşan tilkinin, ölü yavrusuyla dolaşan ceylanın, dirilen siyah kuşun ve bir tür iltifat mı yoksa hakaret mi olup olmadığını asla çözemeyeceğimiz kapanış sahnesinin üzerine kafa yormaya bu kez pek gerek yok. Trier, kabuslarını tuvale döken gotik ressamlar ya da anlatım biçimine dönüştüren yazarlar gibi çalışmış çünkü. Gotik sanat adına büyük, ama insanlığa ayna tutan sinema için küçük bir adım. ■

ANTICHRIST ✪✪✪

Yönetmen: Lars Von Trier
Oyuncular: Willem Dafoe, Charlotte Gainsbourg, Storm Acheche Sahlstrom
Senaryo: Lars Von Trier

Yapım: Danimarka, Almanya, Fransa, İsveç, İtalya, Polonya (2009)
Süre: 104 dk.
Gösterim Tarihi: 11 Haziran 2010

Boğazımıza Takılanlar

Boğaz'a elimizi uzatıyoruz!

İstanbul Boğazı... Dünyanın en güzel, en eşsiz yerlerinden birisi.
Ama her geçen gün daha da kirleniyor, güzelliğini kaybediyor.

Biz Carat Medya çalışanları, İstanbul Boğazı'nın güzelliklerini koruyabilmek **ve temizliğine** katkı sağlayabilmek için sosyal sorumluluk bilincimiz **doğrultusunda** bir proje gerçekleştiriyoruz.

BOĞAZIMIZA TAKILANLAR!

Şimdi İstanbul'da yaşayan, bu projeyi duyan herkesi Boğaz'a elini uzatmaya davet ediyoruz.

BİZİM ÇABAMIZ TÜM BOĞAZI TERTEMİZ YAPMAYA YETMEZ AMA BİLİYORUZ Kİ
KÜÇÜK BİR ADIM BÜYÜK FARKLAR YARATABİLİR!

www.bogazimizatakilanlar.com

traffik

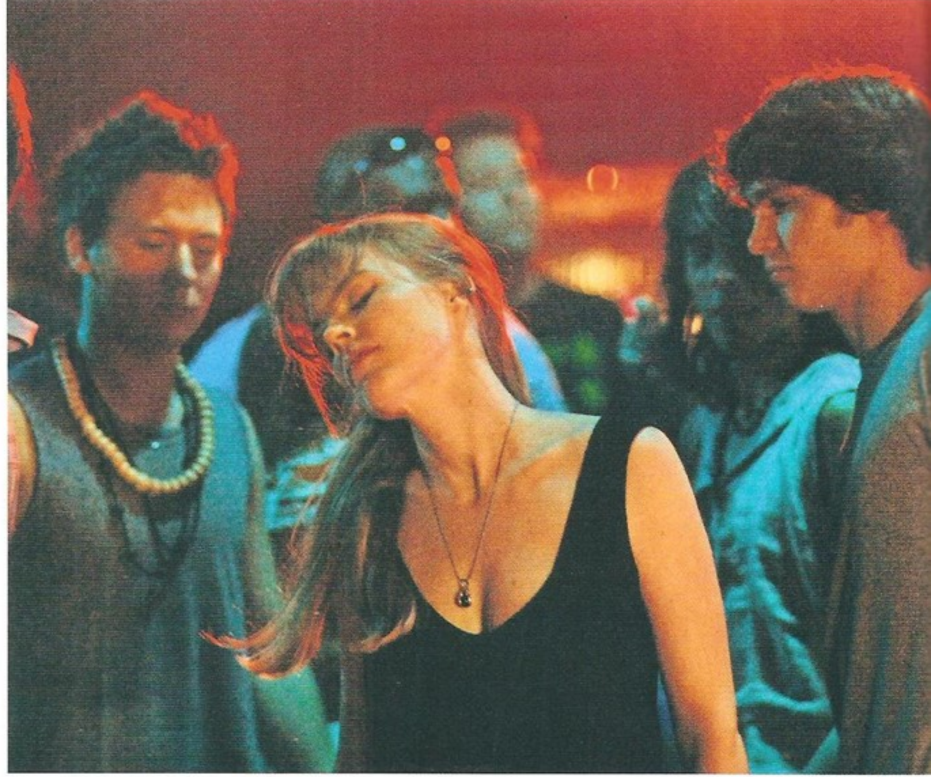

ogem group

MURAT EMİR EREN memireren@gmail.com

Kurtarma yazılısı

Ozon'dan bir yeniden doğuş hikayesi

Fransız Sineması'nın uzun zamandır yetiştirdiği yegane beynelmilel yıldız yönetmen François Ozon, 2005 yılında çektiği hayli dramatik filmi "Veda Vakti"nin finalinde Melvil Poupaud'un canlandırdığı ana karakteri Romain'i bir kumsalda, küçük bir çocuğa bakarken ve kendi çocukluğunu anımsarken çerçevelemişti. Ozon bir önceki filmi "Ricky"de de yeni doğmuş bir bebek üzerinden ilerleyen hayli enteresan kurgulanmış bir hikaye anlatıyordu. Genel anlamda çocuk sahibi olmayı, hayatı temize çekme fırsatı, boşa harcanmış yıllarını başka bir hayatta yeniden ve daha güzel bir şekilde var edebilmekle eş tutuyordu Ozon. Hamile bir kadın olan Mousse'un etrafında dönen hikayesiyle dikkat çeken "Yuva" da benzer dertlere sahip. "Yuva", Ozon'un "Veda Vakti"nden bu yana çektiği en dramatik film olmakla birlikte, 'çocuk' yahut genel anlamda 'yeni bir hayat' temasının ön plana çıktığı filmlerinden...

"Veda Vakti" ile tematik olarak epey ortak noktası olan "Yuva", aynı zamanda ortak bir oyuncuya da sahip. "Veda Vakti"nin başrolündeki isim Melvil Popaud, "Yuva"da kendisini uyuşturucunun kollarına bırakmış zengin bir ailenin sorunlu evladı rolünde karşımıza çıkıyor. Sinema seyircisi olarak aklımız hemen bunun bilinçli bir seçim olabileceğine gidiyor elbette. Zira "Veda Vakti"nde kendi yok oluşunu bir çocuğun varlığında yeni bir hayat inşa ederek durdurabileceğine inanan melankolik karakter Romain'in aksine, Poupaud "Yuva"da adeta kendi yok oluşu için çaba harcıyor.

Zengin bir ailenin evladı olan ve ailesini reddedip Paris'te bir apartman dairesinde kız arkadaşı Mousse'la birlikte dibe vurmuş bir hayat süren Louis, aynı zamanda bir uyuşturucu bağımlısı. Louis günün birinde aşırı dozdan hayatını kaybedince yahut basbayağı intihar edince, kız arkadaşı Mousse ortada kalır. Üstelik de hamiledir. Louis'nin ailesi Mousse'un hamile olduğunu öğrendikten sonra zaten yeterince karmaşık olan yaşam, Mousse için daha da zorlaşır. Zira Louis'nin katı ailesi, bir uyuşturucu bağımlısından olan torunlarına pek de sıcak bakmaz... Mousse ise, yeni bir ismin, Paul'ün de etkisiyle varolma mücadelesi verir. Biz de zaten ikisinden de farklı bir şey beklemeyiz. Sorun şu ki, dibe vurmak ne kadar trajikse dipten çıkmak da en az o kadar trajik bir süreçtir. Bunu biraz açmakta fayda var.

"Yuva", bir yok oluşla başlıyor ve bir varoluş hikayesi ortaya koymaya çalışıyor. Bu kez Ozon, karakterlerin varlığını tehlikeye sokan, onları dibe iten trajik süreçle değil, ondan sonra başlayan ve trajik olsa da umut dolu olan varoluş, yeniden doğuş süreciyle ilgileniyor. Mousse ve ardından tanıştığımız bir diğer dibe vurmuş karakter Paul, birlikte hayatlarını yeniden inşa ediyorlar. Bunu yaparken her ikisinin de müthiş bir insana dönüşmek, kariyer edinmek, muhteşem bir ev, harika eşyalar elde etmek ve şahane dostlarıyla uzun bir ömür sürmek gibi gayeleri olmadığı da kesin. Sadece dipte kalmamak için verdikleri bir mücadele var. Dipten daha iyi olabilecek herhangi bir yere ihtiyaçları var. İşte bu noktada Ozon, Mousse'un karnındaki bebeği tüm bu mücadelenin bir simgesi haline getiriyor. Meseleyi "Veda Vakti"nden daha da ileri taşıyor ve çocuk sahibi olmayı sadece bir "dünyaya çivi çakma" hevesi olarak değil, kendini var etmekle eş değer tutuyor. Neredeyse "kendi kendini yeniden doğurmak"la eş bir söylem geliştiriyor.

Filmin tek mahareti bu değil şüphesiz, Ozon birkaç filmdir belli dramatik hikaye modellerini de kendine göre yorumluyor. "Angel"da klasik roman yapısıyla hatta klasik anlamda melodramla ilgili radikal bir güzelleme elde etmişti örneğin. Neredeyse absürd bir noktaya varıyordu. "Ricky"de bir nevi komedi hatta yanlışlıklar komedisi modelinden yola çıkmak suretiyle kendine has bir kurguya varmıştı. Nihayet "Yuva"da, 2000'lerin favori kahramanlarını, "kaybedenler"i alıp onları kendi temalarına uygun bir hikaye yapısına yerleştirmeyi başarıyor. Hem de bu kez diğer filmlerinden nispeten daha farklı bir görsel yapıda resmediyor bu ikinci bir hayat isteyen, kurtarma yazılısına aç karakterleri... Hem de dramatik tuzaklara düşmeden, klişeleri de hikayesinin hizmet eder şekilde kullanmak suretiyle yapıyor bunu. ■

LE REFUGE ✪✪✪

Yönetmen: François Ozon. Oyuncular: Isabelle Carré, Louis-Ronan Choisy, Pierre Louis-Calixte, Melvil Poupaud, Claire Vernet, Jean-Pierre Andréani, Marie Rivière, Jérôme Kircher, Nicolas Moreau, Emile Berling. Senaryo: François Ozon, Mathieu Hippeau.

Yapım: Fransa (2009). **Süre:** 88 dk.

Gösterim Tarihi: 2 Temmuz 2010

şk mı, eğlence mi?

PROGRAMMATION
BIBLE
WWW
POPCORN
SCI-FI
Fashion
T.V.
YOK ARTIK LOBROOOON
Adamakıllı dergi
I ♥ LEIA
DVD
DO NOT DISTURB
USB

FAYDALI BİLGİLER
FITNESS VE BAKIM HAKKINDA BİLMENİZ GEREKEN 68 ŞEY
Esquire
TURKUVAZ
Eric
CAN NA
Hem futboluyla
em yaşamıyla efsaneydi
öyle olmasının da
haklı sebepleri vardı
HER ERKEĞİN BİLMESİ GEREKEN
75 ŞARKI
SYF. 92
İPHONE UYGULAMASINDA
KARAKTER TAHLİL
SYF. 36
ADAMAKILLI ADAMIN KADIN REHBERİ
Hediye nasıl s
Dans etmenin
Ne derler ne anlatırla
Nasıl masaj yapılır
Beklentileri nelerdi
Mutlu evliliğin sırlar
LAUDIA CARDINALE
HARON STONE
MADONNA
NGELINA JOLIE
E DAHA FAZLASI
Tarihin unutulmaz
Esquire kadınları
SYF. 114
BATI ALMANYA
DOĞU ALMANYA
arihlerinde bir kez karşılaştılar
e hiç beklenmeyen bir şey oldu
SYF. 104
MANNERSPIELPLATZ
ERKEĞİN
BU DÜNYADAKİ
CENNETİ

Hediye Kitap

Erkekler için
A'DAN Z'YE
EVDE FITNESS 1
DOĞRU BESLENME
KAS GELİŞTİRME
TASARRUF ETME
DETAYLARIYLA ANLATILAN 173 EGZERSİZ

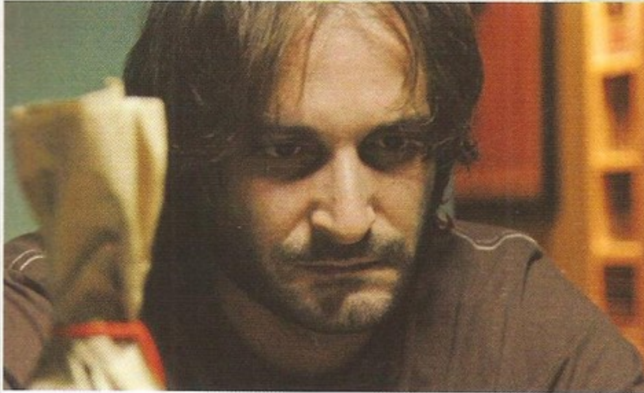
Fitness ve kişisel bakım hakkında bilmeniz gereken 68 şey

Esquire
ADAMAKILLI DERGİ

EBRU ÇELİKTUĞ
ebru.celiktug@turkuvazdergi.com.tr

Şüphe

Bırak, dağınık kalsın!

Alexis Alexiou'nun bu ilk uzun metrajı, büyük ihtimalle kendisine ağır gelen ayrılık travması yüzünden şizofreni ya da o derece ağır bir psikozu açığa çıkan Iasonas'ın benliğinin parçalara ayrılma öyküsünü anlatıyor. Yönetmen, filmi tekrarlanan, ilerlemeyen, bir zaman aralığına hapsolmuş imgeler, anlar, sesler, renkler, diyaloglar ve monologlarla ilmek ilmek dokuyor. Tıpkı hikayenin kahramanlarından Penelope'ye adını veren, Yunan mitolojisinde Odysseus'un sabır ve sadakatı simgeleyen karısı gibi. (Efsaneye göre Penelope, kocası Troya Savaşı'na katılınca yalnız kalmış ve ısrarcı koca adaylarını oyalamak için hileye başvurmuş: kayınpederi Laertes için bir kefen dokumaya başlamış ve bitince içlerinden birini seçeceğini söylemiş ama sabah başladığı kumaşı akşam sökmüş. Böylece kocasına kendisini saklamayı başarmış.) Alexiou da böyle yapıyor, bizi Iasonas'ın zihnine hapsediyor ve çok sayıda kesmelerle, hikayede olmuş, olan ya da olacakları müthiş bir karışıklıkla sıralıyor –daha doğrusu serpiştiriyor. Iasonas hatırlıyor, sonra unutuyor, kefen bir dokunuyor bir sökülüyor. Zaten Iasonas, filmin başında ve sonunda Arthur Rimbaud'nun "Ben, bir başkasıdır" cümlesine öykünürcesine, bu hikayenin bir başkasının hikayesi olduğunu söyleyerek, tüm bu muğlaklığın altını kalınca çiziyor.

Alexiou, ortaya çıkan bu yapbozu düzene sokmak konusunda da yardımcı olmaya pek hevesli değil açıkçası, hatta finalin gerçekliği bile su götürür, ki bu da muğlaklığı izleyenin film bittikten sonra da yaşamasını sağlıyor.

Zihinsel karmaşanın sinemada çok daha başarıyla işlendiği filmler var kuşkusuz; Alexiou da kendi sesini böyle duyurmayı seçmiş. Hemen hemen tek mekanda geçen ve Iasonas'ın zihinsel parçalanışını görsel anlamda "solak" bir estetikle veren filmde, Iasonas rolündeki Yorgos Kakanakis'in oyunculuğunun inandırıcı ve ikna ediciliğini övmek gerek.

Filmin en büyük kusuru, 97 dakika gibi normal bir uzunlukta olmasına rağmen, tekrarların fazlalığı yüzünden hantallaşması. Yaratmak istediği şüphe ve gerilimin dozu bu yüzden azalıyor; karanlık ve kasvetli atmosferi de göz önüne alınırsa seyreden için zorlayıcı olabiliyor. Bu yüzden de bazı şarkıların, sonsuza kadar devam edeceğe benzeyen, bitmek bilmeyen ezgilerine benziyor. ■

ISTORIA 52

Yönetmen: Alexis Alexiou. Oyuncular: Yorgos Kakanakis, Serafita Grigoriadou, Dafni Labroyanni, Argiris Thanasoulas, Orfeas Zafeiropoulos, Giasemi Kilaidoni, Giorgos Karamihos. Senaryo: Alexis Alexiou.

Yapım: Yunanistan (2008). **Süre:** 97 dk.
Gösterim Tarihi: 18 Haziran 2010

ENGİN ERTAN
engin.ertan@turkuvazdergi.com.tr

Ev

Tam anlamıyla başarılı olmasa bile yönetmenleri umut vaat ediyor

Caner ve Alper Özyurtlu'nun ilk uzun metraj yönetmenlik denemesi ne yazık ki biraz geç kalmış bir proje. Geç kalmış derken, bu genç yönetmenlerin kariyerlerini değil, ele alınan temayı kastediyoruz elbette. 2000'lerin başlarında televizyon aracılığıyla popüler kültürün gündemine düşen 'Big Brother formatı' (veya bizdeki adıyla Biri Bizi Gözetliyor) o dönemde çokça tartışılmıştı. Büyük bir başarı kazanan bu format, benzer programlara esin kaynağı olduğu gibi, etik açıdan da incelemelere konu olmuştu. Dolayısıyla 2010 senesinde bir BBG eleştirisi izlemek pek heyecan verici değil. "Ev"in seyir deneyimi öncesinde izleyiciyle iletişiminde de ne yazık ki böyle bir sorun var. Belki 5-6 yıl önce çekilmiş olsa çok daha cazip duracak film, amiyane tabirle 'gel beni izle' demiyor. İşin üzücü tarafıysa, ortada gerçekten dikkate değer, kusurlarına rağmen umut veren bir ilk yönetmenlik denemesi var.

Tek mekanda geçen kapalı alan gerilimleri ilk bakışta prodüksiyon olarak kolay gözükse bile aslında etkili şekilde hayata geçirilmesi çok zor bir alt türdür. "Ev"in en büyük başarısı da bunu büyük ölçüde kıvırması. Özellikle yarışmacıları canlandıran oyuncuların performanslarından destek alan film, kendi içinde tutarlı ve inandırıcı bir atmosfer yaratıyor. Ancak ev dışında olan bitenin gösterildiği sahneler ne yazık ki filmi aşağıya çekiyor, özellikle de kurgu odasında geçen bölümler...

Özyurtlu kardeşler işin esas zor tarafını, yani 'ev'de geçen sahneleri iyi kotarıyorlar, fakat bu durum projenin bir diğer sorununu ortaya çıkıyor. Ne yazık ki "Ev"in bu yarışma formatını en iyi şekilde 'yeniden yaratması', aynı zamanda televizyon hissine yaklaşması demek oluyor. "Ev" esas büyük iddiasını layığıyla yerine getirdikçe sinema hissinden de uzaklaşıyor. Örneğin filmin giriş kısmı, yani televizyon programının 'haftanın özeti' bölümünün karakterleri tanıtmak için kullanması hem parlak bir fikir olarak takdirimizi kazanıyor, hem de televizyon ekranı karşısında oturuyoruz hissi yaratarak daha en başından filme yabancılaşmamıza yol açıyor.

"Ev"in takdire layık başka bir yönüyse, filmle ilgili ilk olarak akla gelen, söz konusu televizyon formatının eleştirisine takılıp kalmaması. Ev içindeki gerilim artarken ortaya çıkan durumlar, ülkemizdeki ahlak anlayışının ikiyüzlülüğüne değinmeye veya 'hayatta kalmak için arkadaşını öldürebilir misin?' sorusuna tartışma alanı açmaya olanak tanıyor. "Ev" yarım bir başarı olsa bile gerek ortaya attığı bu sorularla, gerekse belirli bir yönetmenlik başarısıyla Özyurtlu kardeşlerin sonraki filmleri için merak uyandırıyor. ■

EV

Yönetmen: Alper Özyurtlu, Caner Özyurtlu. Oyuncular: Deniz Celiloğlu, Kerem Atabeyoğlu, Alpay Atalan, Ece Çeşmioğlu, Melda Gür, Şükran Ovalı, Ahmet Saraçoğlu, Levent Ünsal, Alican Yücesoy, Gülçin Santırcıoğlu. Senaryo: Alper Özyurtlu, Caner Özyurtlu, Volkan Keleş

Yapım: Türkiye (2009). **Süre:** 95 dk.
Gösterim Tarihi: 4 Haziran 2010

MÜJDE IŞIL
mujde.isil@turkuvazdergi.com.tr

Şrek: Sonsuza Dek Mutlu

Don't worry, be happy!

Devam filmlerinin devamını getirmek zor; hele ki seriye son noktayı koymak hepsinden zor… İşin içine gişe kaygısı girmemesi imkansız ve ilk filmi beğenenlerin beklentilerini karşılamak da… 10 senelik süre zarfında 4 filmlik bir seri yaratan "Shrek" de 'çok yaratıcı', 'idare eder' ve 'dibe vurur' şeklinde özetlenebilecek klasik devam sürecinden nasibini aldı. En İyi Animasyon Oscar'ının ilk sahibi olan birinci film, masal klişelerini ters yüz eden, güzellik ve çirkinlik kavramlarını eğip büken zengin bir oyun alanında geziniyordu. Animasyonun 'küçüklerden çok büyüklere' hitap etme geleneğinin de mimarlarındandı. "Shrek 2", hikayesinin özgünlüğüyle değil, Yeşil Dev ve Eşek kadar nevi şahsına münhasır bir karakter olan Çizmeli Kedi'yi maceraya dahil etmesiyle dikkate değerdi. Akılda kalıcı sahnesi, kahramanı ya da esprisi olmayan 3. film, gişenin kaymağını yemekten başka bir işe yaramadı. Serinin giderek sıradanlaştığının farkına varan DreamWorks'ün bu tıkanıklığı son filmde, hikayenin en başına dönmekle aşmaya çalışması gayet akıllıca. Zira neredeyse kullanılmadık masal kahramanı ve evirip çevirecek klişe bırakmayan seride ciddi bir çıkış noktasına ihtiyaç vardı. Kendinden önceki iki devam filminin pozitif taraflarını (Çizmeli Kedi gibi) elde tutan "Şrek: Sonsuza Dek Mutlu" bu çıkış noktasını birkaç kaynaktan alıyor. İlk olarak, feriştahını birinci filmdeki gördüğümüz, masal klişeleriyle dalga geçme düsturuna sadık kalıyor; hatta bunu bir adım daha öteye götürüyor ve tarzını biraz sertleştiriyor (örneğin Fareli Köyün Kavalcısı'nı kiralık katile dönüştürüyor). Diğer taraftan hikayeyi iyice büyüklere yönelik kılıyor; yer yer hayli ciddi insanlık halleriyle başbaşa bırakıyor seyirciyi. Ama "Up" ya da "Wall E" gibi duygusallığı ön planda tutarak değil, tamamen komedi sınırlarında yapıyor bunu. Filmin başında Şrek'in yaşadığı evli ve çocuklu erkek depresyonu gibi... Dolayısıyla Şrek'in kükreyemez hale gelmesini, erkeklerin iktidarsızlık korkusuna ve Fiona'nın gözü kara bir savaşçıya dönüşmesini de günümüz kadının erkeksileşmesine yormak mümkün. 4. filme getirilecek başlıca eleştiri ise yalnızlığı seven ve kimseye benzememesiyle gurur duyan, hayatı istediği gibi yaşayan Yeşil Dev'in giderek ehlileşmesi; yani son filmin, ilk yapımın gelenekseli ters yüz eden tarzına tezat durması... Bu noktada devreye Frank Capra klasiği "It's a Wonderful Life /Şahane Hayat" giriyor. Zira 4. filmin ekseninde dönen soru 'Ya Şrek olmasaydı?'... Bu ihtimalden yola çıkıldığında öylesine karanlık bir ortam ortaya çıkıyor ki, Şrek ve -"Yüzüklerin Efendisi"ndeki Orklar'ı anımsatan hemcinsleri, cesur asilere ve özgürlük savaşçılarına dönüşüveriyor. Şrek de ilk filmde olduğu gibi Fiona'nın kalbini kazanmak için bir kez daha mücadele veriyor. Nihayetinde özüne ve gerçek hayata yani aslına dönüyor. "Şrek: Sonsuza Dek Mutlu" da böylece, varlık sebebi olan birinci filme sadakatini ispatlayarak seriye tadında ve kıvamında bir son nokta koyuyor. ■

SHREK FOREVER AFTER ✪✪✪

Yönetmen: Mike Mitchell. Seslendirenler: Mike Myers, Eddie Murphy, Cameron Diaz, Antonio Banderas. Senaryo: Josh Klausner, Darren Lemke.

Yapım: ABD (2010). **Süre:** 93 dk.
Gösterim Tarihi: 28 Mayıs 2010

ENGİN ERTAN
engin.ertan@turkuvazdergi.com.tr

Cennet Batıda

Çiğ bir mizah anlayışına kurban edilmiş

"Cennet Batıda" insanın içini acıtan bir film… Fakat ele aldığı kaçak göçmenlik konusu değil, daha ziyade politik sinemanın usta isimlerinden Costa-Gavras'ın yönetmenlik anlamında indiği nokta nedeniyle.

Bu hikayeyi anlatmaktaki samimiyet ve iyi niyetinden kesinlikle şüphe etmediğimiz Gavras'ın siyasi görüşü ve insancıl tavrı filmde elbette kendini hissettiriyor. Fakat senaryoda da imzası olan yönetmenin yaklaşımı yer yer o kadar çiğ ki, ortaya çıkan sonucu takdir etmek zor.

Paris'e kaçak göçmen olarak gidebilmek amacıyla bindiği gemi polis tarafından durdurulunca mecburen denize atlayan ve tesadüfen düştüğü tatil köyüne sığınan Elias'ın öyküsünü 'hafif' şekilde ele almayı seçmiş Gavras. Derdi bu öykünün merkezindeki önemli meseleyi hafifleştirmek değil kuşkusuz. Muhtemelen filmde yer yer mizah unsurunu da öne çıkartarak, 'ders verici' bir yaklaşımdan uzak duracağını düşünmüş olmalı. Fakat filmi izlerken evdeki hesabın çarşıya uymadığını, "Cennet Batıda"nın demode mizah anlayışının filmin argümanını bilakis çok daha kör parmağım gözüne bir şekle büründürdüğünü görüyoruz.

Yer yer Olacak O Kadar skeçlerini aratmayacak bir groteskliğe ulaşan "Cennet Batıda"da bu yüz kızartıcı anlara birkaç örnek vermek gerekirse; tatil köyünün aksi müdiresinin gözüktüğü her sahnede inci kolyesiyle oynaması, kahramanımızın bir cafede bulduğu artıkları yemesine izin veren başgarsonun yüzündeki gururlu ifadenin uzun bir süre yakın planda gösterilmesi, sahile vuran cesetleri gören turistlerin "Neyse ki yüzme havuzu var" demesi veya Elias'ın kendisinden hoşlanan tatil köyünün eşcinsel müdür yardımcısının tacizine uğradığı sahnenin zevksizliği hemen akla geliyor. Bunlar yetmezse, filmde son derece kötü çekilmiş bir pasta savaşı da mevcut.

"Cennet Batıda"nın en çarpıcı ve akılda kalıcı anlarıysa bu aşırılığı gerçekten 'uç nokta'ya taşıyabildiği zamanlar. Örneğin Elias'ın bir müşterinin tıkanmış tuvaletini açmak için elini içi dışkıyla dolu bir klozete sokması, kısa zaman sonraysa tatil köyünde sergilenen bir sihirbazlık gösterisinde yine bir klozetin içine girerek kaybolması birbirini kusursuz şekilde tamamlayan sahneler. Ona ne kadar sempatiyle yaklaşsalar ve ona yardımcı olsalar bile, Elias 'iyi kalpli' Batılılar için bir arzu nesnesi veya sirk hayvanından ibaret. Buna rağmen inatla 'Batı'ya doğru yaptığı yolculuğun içimizi acıtması gerekirken, kahramanımızın 'donmuş bir kare'de hareket eden tek kişi olarak ışıkları yanıp sönen Eyfel Kulesi'ne doğru yürüyüşü olsa olsa yüzümüzü kızartıyor. Ne yazık ki iyi niyet her zaman iyi bir filmle sonuçlanmıyor. ■

EDEN A L'OUEST ✪✪

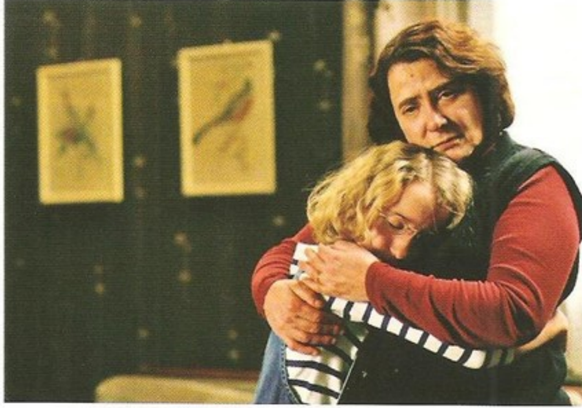
Yönetmen: Costa-Gavras. Oyuncular: Riccardo Scamarcio, Odysseas Papaspiliopoulos, Léa Wiazemsky, Tess Spentzos, Kristen Ross, Stella-Melina Vasilaki, Gil Alma, Eric Caravaca, Marissa Triandafyllidou, Konstandinos Markoulakis. Senaryo: Costa-Gavras ve Jean-Claude Grumberg.

Yapım: Fransa, Yunanistan, İtalya (2009). **Süre:** 110 dk.
Gösterim Tarihi: 4 Haziran 2010

YAŞAMAYA DEĞER

"...Çünkü ömür dediğimiz şey, hayata sunulmuş bir armağandır. Ve hayat, sunulmuş bir armağandır insana."

–ATAOL BEHRAMOĞLU

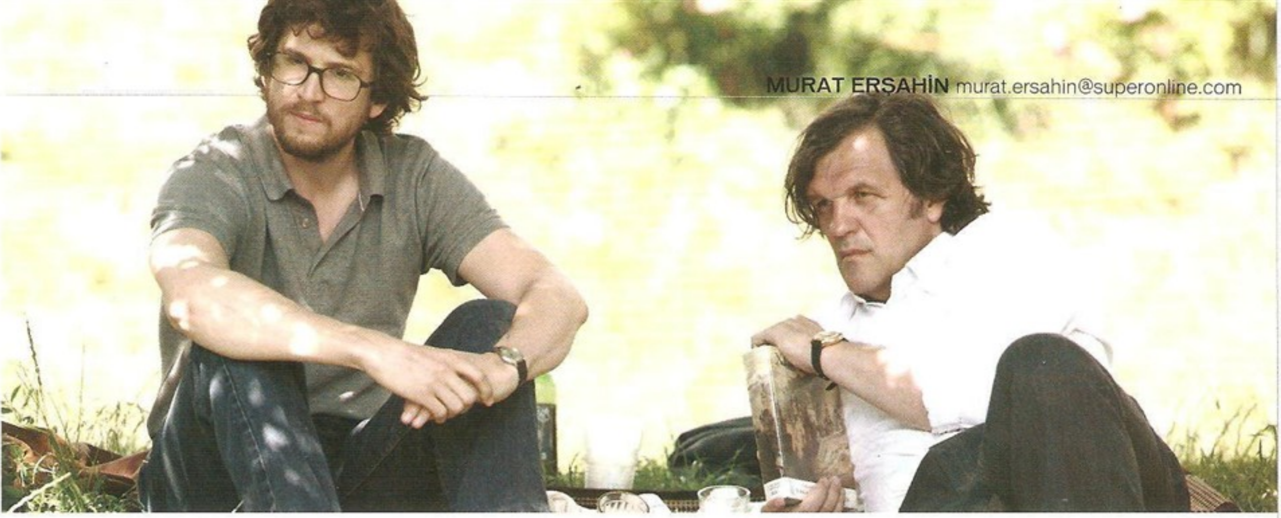

El yapımı narin bir biblo beyazperdedeki... Günümüzde pek sık rastlamadığımız inceliklerle örülmüş, 'insan kokan' bir film. Paloma, on bir yaşında bir kız. Paris'in lüks bir semtinde, burjuvazinin gizli çekiciliğiyle yaşıyor. Annesi, babası ve ablası, ona 'anlamsız' geliyorlar; tıpkı etrafındaki oluşlar gibi. Felsefe ve sanatı seven Paloma, oldukça karamsar. Onu bir tek 'ölüm' ilgilendiriyor. Ölüm, etrafında akıp giden yaşamdaki tek gerçek. Çiçeklerle konuşan, anti-depresanlar ve şampanyayla yaşayan annesi, asık yüzlü bürokrat babası, gündelik hırslara tutsak düşmüş ablası, ona ilginç gelmiyor. Ona ilginç gelen pek bir şey yok. Ölüm hariç... On ikinci doğum gününde intihar etmeyi kafasına koymuş Paloma. Yanından ayırmadığı kamerasıyla, çevresindekileri, kendini filme alıyor küçük kız. Oyalandığı ve değer verdiği tek uğraş bu. Yaşadığı lüks apartmanın kapıcısı Renée Michel'i fark ediyor günün birinde. Oldukça yalnız bir kadın Renée. Ama herkes gibi değil, değişik... Küçücük dairesindeki gizli odasında yığınla kitap var. Bir edebiyat tutkunu. Sürekli okuyor. Hayatındaki tek lezzet, okurken yediği bitter çikolatalar. Renée'nin saklandığını fark ediyor Paloma. Hoyrat ve çılgın kalabalıktan uzakta, başka biri olduğunu. Sevgi dolu ve yaşamın gücüne inanan biri o. Sonra aniden varlıklı, zarif bir adam taşınıyor apartmana. Orta yaşı geride bırakmış entelektüel Japon Kakuro Ozu. O da fark ediyor Renée'yi... Apartmandaki bu üç farklı insan, incelikler yüzünden bir araya geliyorlar. Kakuro ve Renée'nin yakınlaşması, Palermo'nun hayata bakışını değiştirmesine neden oluyor. Yaşamın ve sevginin gücünü fark etmesine... Henüz yirmi dokuz yaşındaki Mona Achache'nin ilk uzun metrajı, Muriel Barbery imzalı bir roman uyarlaması. İçinde Mozart, Tolstoy, Yosijiro Ozu – ki Renée ve Kakuro'nun büyük bir huşuyla birlikte izledikleri, ustanın 1950 tarihli filmi "Munekata Kyoudai"ye dikkat - olan, alabildiğine duyarlı bir film. Kakuro ile aynı soyadı taşıyan usta sinemacı Ozu'ya, yalınlık ve sadelik peşinde koşan büyük sanatçıya saygı duruşunda bulunan film, 'yeni dalga'nın ustalarına gülümsemekten de geri kalmıyor. Yaşamda yer alan iki temel değere, sevgi ve dostluğa sunulmuş bir armağan adeta Achache'nin filmi. İçindeki buruk acıyla, bu iki değere olan saygısını koruyan, böylelikle yeni bir değere bürünen içsel bir iş. Dışarıdaki bayağılık ve sıradanlığa kafa tutan bir zarafet. Bu zarafet resitalinin virtüözleri filmin oyuncuları... Usta aktris Josiane Balasko, yüzüne hayatın hüznünü giymiş. Saklanmanın, yoksunluğun, beklemeden vermenin ve kalbi dolduran büyük sevginin... Küçük aktris Garance Le Guillermic, yıllarca yaşayıp, film için yeniden küçülmüş gibi. Anneyi canlandıran Anne Brochet'nin "Dünyanın Bütün Sabahları"ndan sonra yine bir sabah beklenmedik biçimde karşımıza çıkması heyecanlandırıcı. Japon aktör Togo Igawa ise incelik ve asalet kokan bir eski çağ heykeli adeta... Oruç Aruoba'nın çok değerli "de ki işte" adlı kitabındaki satırlar gibi filmin anları: "Yaşamında öteki kişilere ulaşabildiğin anlar, bir ormandaki kuş ötüşleri gibi olacak: uzaklardan gelip geçerken kısacık bir süre yapraklarda yankılanacaklar o kadar... Orman, bütün sessizliğiyle, yine yalnız, duracak orada."

EV

Canlı yayında bir halk ayaklanması...

Menşei yurtdışında olan, 12 Eylül ağır darbesi sonrası yaratılmış 'kalabalığı' uyuşturan şov programlarından biri de Biri Bizi Gözetliyor adını taşıyordu. Röntgenciliğe alıştırılmaya çalışılan ve doğrusu buna fazla direnmeyen halkın eğlencelerinden biriydi program. Birbirini hiç tanımayan insanların stüdyoda yaratılmış bir evin içinde 100 gün geçirmeleri, daha doğrusu, dış dünyadan tecrit olup adeta birbirlerini yiyerek kapalı kalmaları sonucu, aralarından birinin para ödülünü kazanması, halkımızı epey ilgilendirmişti. Yakın geçmişte reyting rekorları kıran BBG, benzer türevleriyle sürüyor hala... İki genç yönetmenin, "Okul" ve "Sınav" filmlerinde oyunculuk yapmış Caner ve ağabeyi Alper Özyurtlu'nun ilk yönetmenlik deneyimleri, işte bu BBG meselesini öykülüyor. Kimliği belirsiz, iyi okumuş, zeki bir gencin, elinde silahla eve girip, yarışmacıları rehin alması sonucu gelişen olaylar oldukça gerçek. Gizemli gencin dediği gibi, canlı yayında bir 'halk devrimi' gerçekleşiyor. Nefes alıp veren ve tamamen doğru diyaloglar, Özyurtlu kardeşlerin, kral TV gençliğinin hücre evleri olan 'BBG'lerin iç dinamiklerini ve ruhunu tamamen kavradıklarının kanıtı. Bir gerilim olarak başlayıp, görsel medyayı ve toplumun hemen her kesimini, aslında; yaratılmış olan geçer akçe değer yargılarını topa tutarak süren ve gayet anarşist bir film olarak değerlendirebileceğimiz yapım, doğrusu beni şaşırttı. Salona girmeden önce perdede izleyeceğim filmin, "My Little Eye" türü bir çakma kopya olacağını düşünmüştüm. Düştüğüm yanılgı, beni mutlu etti doğrusu. Özyurtlu kardeşleri kutlamak gerek. Fazlalığa ve abartıya yenik düşmeden, söyleyeceklerini söylemeyi başarmışlar. BBG belgeseli gibi çektikleri yapım, gerçek ve doğru tespitler yapıyor her şeyden önce. Ortaya çıkan kapkara tablo düşündürücü. Mahvolmuş, ahlaken havlu atmış bir toplumun röntgeni, apaçık perdede. Çürümüş medya-toplum eleştirisi yapmaya soyunup, her şeyi eline yüzüne bulaştıran, üstelik eleştirdiği bayağılığın dışında kalamayan Alper Mestçi'nin yönettiği "Kanal-i-zasyon"u ha-

MURAT ERŞAHİN murat.ersahin@superonline.com

ELVEDA

1980 Moskova Olimpiyatlarının maskotu "Micha" ve zihne kazınan o son sahne...

70'lerin sonlarında, ailemle birlikte, bir gezi için Moskova'daydık. Bütün otobüs duraklarında, Kızıl Meydan'a çıkan bulvarlarda hep 1980'de düzenlenecek olan Moskova Olimpiyatları'nın maskotu, sevimli ayı Micha vardı. Mina teyze, Müntekim amca, bizimkilerin bütün eski tüfek arkadaşlarıyla birbirimize gösterip sevimli bir oyuna çevirdiğimiz Micha, "Elveda"da çıktı karşıma. Bir otobüs durağında asılıydı o tanıdık afiş. Tarifsiz hüzünlendim. Yitirdiğim insanlar, anılarım, kaybedilen düşler, Aeroflat'ın gürültülü iniş sesi, meydanda nöbet değişimi yapan askerler, titreten soğuk, çocukluğum, eskiler geldi aklıma. Ta o zaman, hediyelik eşya olarak alınan, bugünse tarihsel bir belgeye, değere dönüşen küçük maskot Micha'nın yaka iğnesini saklıyorum hâlâ. Büyük bir hızla yaşlanmak bu olsa gerek. Bir yerlere bir şeyleri sıkıştırmak… Neyse, "Elveda", gerçek bir öykü. 1983'te idam edilen Vladimir Vetrov'un hikâyesi, perdede oldukça 'dik' duruyor. KGB'nin merkez bürosunda çalışan Vetrov, Sovyetler'in teknolojik sırlarının aralarında olduğu belgeleri ve batıda çalışan KGB ajanlarının isimlerini Fransız İstihbarat Servisi DST'ye vermiş. Vetrov'un filmdeki adı Sergei Gregoriev. 80'lerin başı. Soğuk Savaş bütün gerilimiyle sürmekte. ABD ve SSCB arasında iki bloğa ayrılmış bir dünya var. Acımasız bir dünya. KGB'de üst düzey bir subay olarak çalışan Sergei, rejime, modele karşı olan inancını yitirmiş. İdealleri ise aynı. Başta oğlu olmak üzere bütün sevdiklerini, yoldaşlarını daha güçlü bir Sovyetler'e, daha düzgün işleyen bir düzene taşıyabileceğini umuyor. Ülkesinde çalışan Fransız mühendis Pierre'e elindeki bilgileri sızdırmaya başlıyor. Film de burada başlıyor aslında. İki insan arasındaki işbirliği, bir dostluğa evriliyor. İnsanın bir diğerini anlaması, onun için kaygılanması. İnsanoğlunun hasletleri, özlemleri, düşleri... Gezegende birlikte yaşarken, diğerinden bir adım önde ve en güçlü olmak için 'harcanan' hayatlar, anlar… Ronald Reagan'ın 'yıldız savaşları' projesi, acımasız, ikiyüzlü, 'rahata acıkmış' bir dünya, insanı hiçe sayan planlar… "Ateşkes/Joyeux Noel" ile tanıdığımız Christian Carion'un filmi, kopkoyu bir dram aslında. Gerilimi yüksek bir casus filmi olmanın ötesinde, insana yakılmış bir ağıt. (John Le Carré ruhundan farklı bir casus öyküsü tabii) "Gorky Park"ın muhitinde geçen filmde başrolü, usta bir yönetmen üstleniyor: Emir Kusturica. İlk dönem filmlerini yönetir gibi duruyor perdede; öyle görkemli yani. Korkmuş, hayalkırıklığına uğramış, şaşırmış, endişeli KGB çalışanı, kaygılı baba, eş, vatandaş rolünde müthiş bir kompozisyon çiziyor. Dönemi, zemini ve sistemi gayet iyi bilmesinin bunda büyük rolü var tabii. Guillaume Canet, aynı başarıyla eşlik ediyor Kusturica'ya. Yüreğe dokunan o final bir de. İnfazı beklerken, göl kenarındaki iskeleden puslu açıklara bakan Sergei'nin eliyle yaptığı 'Hadi, tamam o halde' işareti. İnsana sıkılan kurşun. 'Söyle benim ömrüm bu kente uğradı mı; sahi ben hiç ömrümü kendime yaşadım mı?' sorusu. Tepişen fillerin zarar verdiği çimenler. İnsanî diyaloglarla süslü küçük mutluluk arayışları. Walkman, bir şiir kitabı, bir babanın çocuğu için diledikleri. İdeallerini yitirmiş bir bünyeyi iyileştirme çabasında olan idealist, sevgi dolu bir adamın çaresizliği, yalnızlığı son tahlilde. Güce tapan zalimlerin bildik hain oyunları. Dönemi perdeye taşıyan sanat yönetimi ve kamera şahane. Renk paleti, perdedekini içselleştiriyor.

tırlayalım. "Ev", başrolünü Okan Bayülgen'in üstlendiği sığ örnekten çok ayrı bir yerde duruyor. (Bu arada belirtmemiz şart, Okan Bayülgen, "Ev"in konuk oyuncuları arasında ve 'kendini canlandırmakta' pek yetenekli değil). Bu "Ev"de, senaryodan, oyunculara pek çok şey iyi. Olmamış, aceleye gelmiş noktaları da var tabii filmin; örneğin, BBG evinin 'içi' çok iyi halledilmiş ama 'dışarısı' için aynı şeyi söylemek zor. CSI Miami dizisinden ödünç alınmış polisler ve reji odası, içerdeki 'gerçekle' çelişiyor. Fakat bu durum, iyi kotarılmış içerisinin, yani asıl zorluğun yanında fazla göze batmıyor. Çaresizlik sonucu hemen her şeyi yapabilecek, bütün değerlerini, insanlığını terk etmeye hazır hale getirilmiş bir toplumun ağlanası halini izlemek için 'eve' girmelisiniz… "Ev kalbini bıraktığın yerdir" der sistem. Bırakacak kalbin kalmışsa eğer…

PEK YAKINDA

Geldim, gördüm, sevdim

Johnny Depp ve Angelina Jolie'yi beyazperdede ilk kez biraraya getiren "The Tourist", yeni sezonun merakla beklenen filmlerinden...

Alman yönetmen Florian Henckel von Donnersmarck, ilk sinema filmi "Das Leben der Anderen/Başkalarının Hayatı" ile 2007'de Yabancı Dilde En İyi Film Oscar'ını kazanmıştı. Donnersmarck bu başarısı üzerine hemen Hollywood tarafından takibe alındı ve "The Tourist" için seçilen isim oldu. Alman yönetmen, bu film için düşünülen ilk isim değildi aslında. Stüdyo, Lasse Hallström ile çalışmak istemiş ancak yönetmenin çalışma programı uymayınca ondan boşalan koltuğu Donnersmarck devralmıştı. Bir süre sonra stüdyoyla anlaşmazlık yaşayan Donnersmarck, projeden çekildiğini açıklasa da, bu sene başında yönetmen koltuğuna geri döndü. Benzer şekilde oyuncu kadrosunda da değişiklikler oldu. Tom Cruise'un geri çevirdiği başrol Sam Worthington'a gitti. O da bazı anlaşmazlıklar nedeniyle kadrodan ayrılınca rol Johnny Depp'in oldu. "The Tourist", başrollerini Yvan Attal ve Sophie Marceau'nun paylaştığı Fransız polisiyesi "Anthony Zimmer"in yeniden çevrimi... Jérôme Salle'ın ilk filmi olan ve senaryosunu da kendisinin yazdığı "Anthony Zimmer"de, profesyonel bir suçlu, estetik ameliyatla tipini değiştirdiği için bir türlü yakalanamıyordu. Polisin elindeki tek ipucu ise onun, önünde sonunda sevgilisine ulaşacak olmasıydı. "The Tourist"de ise olaylar Frank (Johnny Depp) adlı Amerikalı turistin, kırılan kalbini onarmak için İtalya'ya gelmesiyle başlıyor. Frank, Elise (Angelina Jolie) adlı çekici bir kadınla tanışıyor ve Venedik'in büyülü atmosferinde ikili arasında romantik bir ilişki başlıyor. Ancak bu ilişki ikisini de büyük bir tehlike ve entrikanın içine sokuyor. Filmin Paris'te başlayan çekimlerinin büyük bölümü Venedik'te gerçekleştirildi. Paul Bettany ve eski Bond'lardan Timothy Dalton'un da rol aldığı "The Tourist" ülkemizde 10 Aralık'ta vizyona girecek.

Acıyı bırak yaşamaya bak

Elizabeth Gilbert'in kendi anılarını kaleme aldığı aynı isimli kitabından uyarlanan "Eat Pray Love"da Amerikalı yazarı Julia Roberts canlandırıyor.

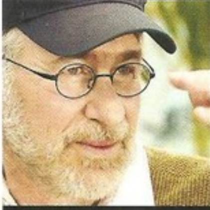
Evliliğinde sorunlar yaşayan Amerikalı yazar Elizabeth Gilbert, eşinden boşandıktan sonra İtalya, Hindistan ile Endonezya'yı kapsayan ve yaklaşık bir yıl süren 'keşif' seyahatine çıkar. Bu yolculuk hem gerçekte ne istediğini bulmak hem de kendini ve yabancı dünyaları keşfetmek için bulunmaz bir fırsat olur onun için. Döndükten sonra anılarını Eat, Pray, Love: One Woman's Search for Everything Across Italy, India and Indonesia adını verdiği kitabında toplar. Eat yani yemek, İtalya'daki yemek yeme keyfini; Pray yani dua, Hindistan'da tanıştığı maneviyatı; Love da aradığı ve bulduğu aşkı temsil eder. 2006'da yayımlanan kitap, tam 158 hafta boyunca New York Times'ın çok satanlar listesinde yer alır. Bu kadar popüler olmuş bir eserin sinema uyarlaması da gecikmez doğal olarak.

Kitapla aynı ismi taşıyan "Eat, Pray, Love"da yazar Elizabeth Gilbert'i Julia Roberts canlandırıyor. Roberts'in rol arkadaşı ise Javier Bardem... Aktör, "Vicky Cristina Barcelona"daki rolünü anımsatırcasına filmde, Gilbert'in Bali'de gönlünü kaptırdığı yakışıklı Felipe'ye hayat veriyor. Filmin yönetmeni ise Nip/Tuck adlı televizyon dizisinin yaratıcısı Ryan Murphy... Yönetmen, 4 sene evvel ilk sinema filmi "Running with Scissors" ile olumlu eleştiriler toplamıştı. "Eat, Pray, Love" Murphy'nin imza attığı projeler içinde en 'mülayim' olanıymış gibi görünüyor.

PEK
YAKINDA

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİLER

WAR HORSE

Şu sıralar ünlü çizgi kahraman Tenten'i sinemaya uyarladığı "The Adventures of Tintin"i tamamlamak üzere olan Steven Spielberg, arayı açmadan yeni filminin hazırlıklarına başlayacak. "War Horse" adını taşıyacak yapımda olaylar 1914'te yani 1. Dünya Savaşı'nın ilk yılında geçecek. Adından da anlaşılacağı üzere bir savaş atının hikayesi bu... Joey, burnundaki haç işaretiyle hemen fark edilen, yetenekli bir taydır. Orduya satılmıştır ve subayı ile birlikte Fransa'da savaşın tüm vahşetine tanıklık eder. Cesaretiyle çevresindeki askerlerin umudu olur. Filmde Emily Watson, Peter Mullan, David Kross ve Benedict Cumberbatch'ın rol alacağı kesinleşti. Spielberg, kadroya Jeremy Irvine adlı genç bir ismi de dahil etti. Çekimleri Ağustos'ta İngiltere'de başlayacak olan "War Horse", 2011 yazında da vizyona girecek.

SCREAM 4

Rivayete göre "Scream" serisi bir üçleme olacaktı ve macera 2000'de sonlanacaktı. Ancak 3. filmin vizyona girdiği günlerde 4. filmin de çekileceği söylentileri herkesin dilindeydi. Yapımcı Bob Weinstein 2008'de resmi bir açıklama yaparak bunu doğruladı. İşin bu kadar uzamasının nedeni Wes Craven'ın seriyi uzatmak istememesiydi. Weinstein, Craven'ı uzun uğraşlar sonucunda ikna etti ve eski ekip 11 yıl aradan sonra yeniden biraraya geldi. Senaryoyu Kevin Williamson'ın yazacağı "Scream 4"de oyuncu kadrosunun vazgeçilmezleri Neve Campbell, David Arquette ve Courteney Cox yine başrollerde. Kadroya yeni katılan isimler arasında ise Gilmore Girls'ün Lorelai'ı Lauren Graham ve Heroes'un ölümsüz Claire'i Hayden Panettiere başı çekiyor. 4. filmin tanıtım cümlesi 'new decade, new rules' yani 'yeni bir on yıl, yeni kurallar'...

İBLİS: CADI KANI

Geçen sayımızda "3 Harfliler-Marid" ve "Cehennem"in çekimlerinin tamamlanmak üzere olduğunu duyurmuştuk. Dini motifli korku filmlerine "İblis: Cadı Kanı" da eklendi. Tuğba Özay'ın 'iblis' rolünde oynayacağı filmin oyuncu kadrosunda Vatan Şaşmaz, Paşhan Yılmazer, Esra Sönmezer, Ebru Tibet, Ozan Kaçmaz, Tayfun Sav, Umut Sezgin, Nigar Alkan, Tolga Öz, Müge Külcü ve Şenay Yeldan yer alıyor. Yönetmenliğini ve yapımcılığını Serkant Yaşar Kutlubay'ın üstlendiği film, tatil için bir adaya gelen bir grup gencin, bin yıl sonra yeniden canlanan bir cadının gazabına uğramasını anlatıyor.

TRESPASS

"Ghost Rider/Hayalet Sürücü"nün devam filmi ve "National Treasure 3/Büyük Hazine3" için görüşmeleri devam eden Nicolas Cage, "Trespass"da rol almak için imza attı bile. Joel Schumacher'in yöneteceği filmde Cage'in rol arkadaşı Nicole Kidman olacak. İkili, evli bir çifti canlandıracak. Kolay para kazanacaklarını düşünen bir grup suçlu tarafından fidye için kaçırılan çift, kendilerini ihanet ve aldatmacayla örülü bir maceranın içinde bulacak. "Trespass"ın çekimlerine önümüzdeki aylarda başlanması planlanıyor.

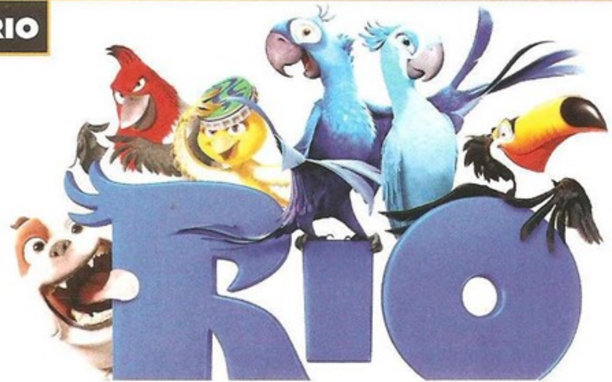

PREDATORS

Av sezonu açıldı!

Bu dünyadan olmayan vahşi bir yaratığın Arnold Schwarzenegger'e saldırdığı "Predator"ın üzerinden 23 yıl geçti. Bu süre zarfında Danny Glover'lı bir devam filmi (Predator 2) yapıldı. Hatta bu yaratık, iki filmde Alien(lar) ile karşı karşıya geldi. "Predators", serinin 3. filmi. Bu sefer avlanma sırası Adrien Brody'de... Brody'nin canlandırdığı paralı asker Royce, liderlik ettiği bir grup profesyonel savaşçı ile birlikte hayatta kalmaya çalışıyor. "Predators", yapımcı Robert Rodriguez'in "Desperado" üzerinde çalışırken aklında olan bir proje aslında. Hazırladığı taslak senaryoyu 20th Century Fox'a götüren Rodriguez'in bu projesi, filmin yüksek bütçe gerektirmesi nedeniyle kabul görmemişti. 15 yıl sonra proje için yeniden kolları sıvayan Rodriguez, tüm yaratım sürecini bizzat kontrol etse de filmin sadece yapımcılığını üstlendi. Yönetmen koltuğu için seçtiği isim, ilk uzun metrajı "Kontroll" ile adını duyuran Macar asıllı Nimród Antal oldu.

RIO

Haydi hep beraber güneye...

"Ice Age/ Buz Devri" serisinin yaratıcıları yeniden işbaşında... Hikaye yine hayvanlar aleminde geçiyor. Ama bu sefer buzul dünyası yerine Rio'nun sımsıcak iklimi var. Blu, Minnesota'da konforlu bir hayat yaşayan ve kendisini türünün son örneği zanneden mavi bir papağandır. Güney Amerika'da kendi türünde papağanlar olduğunu öğrenince kafesini terk eder ve Rio'ya gitmeye karar verir. Ancak ortada büyük bir sorun vardır: Blu uçamamaktadır. Dişi papağan Jewel'ın yardımıyla cesareti, aşkı ve arkadaşlığı keşfedecektir. "Rio"nun konusu hayli "Madagascar"ı anımsatıyor. Ama eminiz ki, "Ice Age" ekibi mutlaka hikayeye yeni tatlar getirmiştir. Carlos Saldanha'nın yönettiği filmin seslendirme kadrosunda Anne Hathaway (Jewel) ve Jesse Eisenberg (Blu) başı çekiyor. "Rio" Nisan 2011'de vizyona girecek.

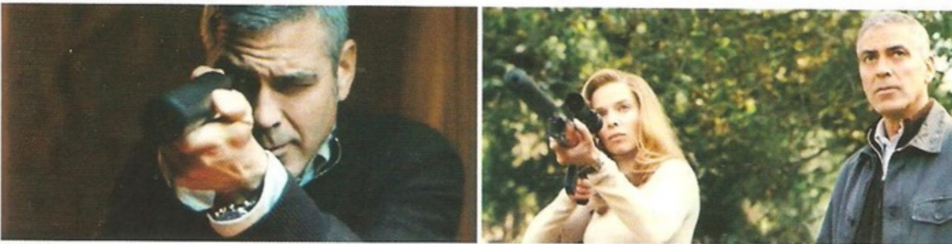
SOMEWHERE

"Bir Konuşabilse.../Lost In Translation" ile kazandığı başarının ardından nevi şahsına münhasır dönem filmi "Marie Antoinette"le hak ettiği ilgiyi görmeyen Sofia Coppola'nın uzun süredir üzerinde çalışıp, bir süre önce tamamladığı son filmi "Somewhere"e ait ilk fragman geçtiğimiz günlerde yayınlandı. Stephen Dorff'un canlandırdığı bıkkın aktörün dünyasında gezinmeye başladığımız 2 dakikalık fragman, aktörün 12 yaşındaki kızının (Elle Fanning) filme katılmasıyla birlikte, sessiz ve derinden bir baba-kız öyküsüne dönüşüyor. Fragmandan anlaşıldığı kadarıyla Sofia Coppola'nın "Bir Konuşabilse..."den alışık olduğumuz durgun karelerle, hayatın içinden en bilindik durum ve olayları bile göz alıcı bir hale getirme becerisi, "Somewhere"de de bizi etkisi altına alacak gibi görünüyor. Yalnızca baba kızın havuzun dibinde birlikte çay içme taklidi yapıp gülümsediği anıyla bile çok şey vadeden fragmanın insanda ilginç bir şekilde izledikçe izleme isteği doğurduğunu eklemeliyiz.
http://www.trailerspy.com/trailer/10119/Somewhere-Trailer-HD

THE ADJUSTMENT BUREAU

"Son Ultimatom/Bourne Ultimatum" ve "Ocean's Twelve" gibi devam filmlerinin yetenekli senaristi George Nolfi'nin ilk yönetmenlik denemesi "The Adjustment Bureau", Philip K. Dick'in kısa bir öyküsünden uyarlanan, ilgi çekici bir tür kırması. Matt Damon ve Emily Blunt ikilisini başrole taşıyan filmin geçtiğimiz ay yayınlanan iki buçuk dakikalık fragmanı, tesadüfen tanıştığı gizemli bir balerine gönlünü kaptıran politikacı David Norris'i takip ediyor. İkili arasında kısa süre sonra mutlu bir beraberlik başlıyor fakat tam olarak neye hizmet ettiklerini kestiremediğimiz bir grup gizemli adamdan oluşan tehlikeli güçler, David'i kaçırarak ikiliyi birbirinden ayırmaya ve yeniden birleşmelerini engellemeye çalışıyor. David ve sevgilisi Elise'nin bu gizemli güçlerden kaçışı ve her şeye rağmen aşklarını yaşamaya çalışmaları ise filmin hareketli temposunu ayakta tutan ana hikayeyi oluşturuyor. Amerika'da Eylül ortasında gösterime girecek "The Adjustment Bureau", sürprizlerle dolu hikayesi ve yer yer bilimkurguya, yer yer romantik bir maceraya dönüşen yapısıyla, gelecek sezonun merakla beklenen filmlerinden.
www.comingsoon.net/films.php?id=53243

THE AMERICAN

Son yıllarda neredeyse her sezon George Clooney'yi başrole taşıyan bir macera-gerilim filmiyle açılıyor. Bu sezon da adet yerini buluyor ve "Control"ün yönetmeni Anton Corbijn'in yönettiği "The American" Eylül başında vizyona giriyor. Filmin görücüye çıkan bir buçuk dakikalık ilk fragmanı daha çok hikayenin detaylarında gezinmekten imtina eden bir teaser'ı andırıyor. Clooney'nin canlandırdığı Jack adındaki kiralık katilin, bir önceki işinde yaşadığı sıkıntılardan sonra İtalya'da gerçekleştireceği suikast için yola çıktığını görüyoruz. Bu suikast Jack'in son işi olma özelliği taşıyor aynı zamanda. Jack'in İtalya'da iki kadın, bir rahip ve çok sayıda gerilimli anın eşlik ettiği macerası ise "The American"ın çatısını oluşturuyor. İlk bakışta, antikahramanının cazibesine sırtını yaslayan eski usul bir ajan filmini andırsa da, Corbijn'in marifetli ellerinden çıkmış, eli yüzü düzgün bir gerilime benzeyen "The American"ın, kış sezonunu sessizce açan mütevazı bir aksiyon mu yoksa bu yılın "Michael Clayton"ı mı olacağını önümüzdeki günler gösterecek. *http://www.traileraddict.com/trailer/the-american/trailer*

KISA KISA

SECRETARIAT

Malzeme: Time'a kapak olmuş ve hala kırılamamış bazı rekorları bulunan dünyanın en ünlü atlarından Secretariat'ın Disney usulü başarı öyküsü... Diane Lane, imkansızı başaran ve tuttuğunu koparan at yetiştiricisi, John Malkovich alt edilmesi gereken engel rolünde.
Vaat: Çoluk çocuk ailece izlenebilecek, küçük ve sevimli bir seyirlikten fazlasını vadetmiyor.
Beklenti: TRT'nin nostaljik Pazar kahvaltısı eşlikçilerinden biri gibi duran klasik bir 'inanırsan olur' hikayesi. Ne yazık ki göz dolduran oyuncu kadrosu bile ilgi çekmeye yetmiyor.
http://www.traileraddict.com/trailer/secretariat/trailer

EASY A

Malzeme: Lisedeki popülaritesi bakireliğini yitirme taklidi yaptığı bir partiden sonra hızla artınca, okulun eziğinden, 'hafif kız'ına dönüşen liseli başkarakteri üzerinden günümüz gençlik ahlak ve alışkanlıklarını didikleyen bir taşlama...
Vaat: Televizyon ve sinemada yan rollerde görmeye alıştığımız oyuncuların, başlıca karakterleri canlandırdığı, seyir keyfi yüksek bir eğlencelik.
Beklenti: Yeni bir "Clueless" olur mu bilinmez ama "Kötü Kızlar/Mean Girls"ün açtığı yolda ilerleyen, aklı başında bir lise komedisine benziyor "Easy A".
http://www.youtube.com/watch?v=DL7W6pEuAWO

THE EXTRA MAN

Malzeme: Malzeme: Kendisini bir jigolo olarak değil de bir figüran olarak tanımlayan orta yaşlarının sonlarında bir adamın, genç öğrencisine akıl hocalığı yapma süreci...
Vaat: "Görkemli Hayatım/American Splendor"ın yaratıcılarından olması filme ait şık bir etiket, Kevin Kline da uzun süre sonra doğru ellerde nasıl da parladığını kanıtlayacakmış gibi görünüyor.
Beklenti: Amerikan bağımsız sinemasının bu yılki hitlerinden biri değil belki ama fragmanına bakılırsa seyircisini kendi minik dünyasında eğlenceli bir yolculuğa çıkaracağı kesin gibi görünüyor.
www.comingsoon.net/films.php?id=52091

Barış Manço için senaryo yarışması

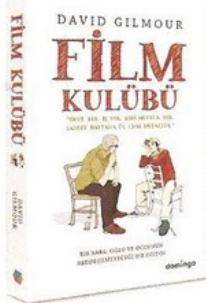
1999 yılında kaybettiğimiz usta müzisyen Barış Manço için Medyavizyon ve Müzikotek işbirliği ile bir senaryo yarışması düzenleniyor. Amaç, Manço'nun hayatını ve yaşam felsefesini sinema filmi aracılığıyla en iyi şekilde anlatmak. Yarışma, tüm amatör ve profesyonel senaryo yazarlarına açık ve Manço'nun özgün kişiliği bağlamında tür açısından herhangi bir kısıtlama olmaksızın özgür olacak. Uzun metraj senaryo yarışmasında birinci seçilen senaryoya 10.000 TL, 2.ye 5.000 TL, 3.ye de 2.500 TL para ödülü verilecek. Ayrıca başarılı bulunan senaryolara mansiyon verilecek. Başvurular www.medyavizyon.com.tr ve www.muzikotek.com.tr adreslerinden yapılıyor. Yarışma için son başvuru tarihi 24 Eylül.

Anlat, kazan!

Denizbank'ın düzenlediği Kısa Film Yarışması için başvurular başladı. Yarışmanın konusu, şube dışı bankacılık... Kısa filmde; ATM, Çağrı Merkezi, İnternet Bankacılığı, Mobil Bankacılık gibi şubeye alternatif kanallar üzerinden bankacılık işlemi yapmanın avantajları anlatılacak. 1. filme 10.000 TL, 2.ye 5.000 TL ve 3.ye de 2.500 TL ödül verilecek. Yarışma için son başvuru tarihi 15 Temmuz. Başvurularınızı http://www.pasodeniz.com adresinden yapabilirsiniz.

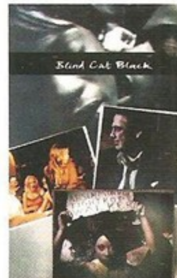
Yeni kitaplar

David Gilmour'ın anı-roman türündeki kitabı Film Kulübü, Domingo Yayınevi'nden çıktı. Hikaye, bir baba ile oğlun yaptığı sıradışı bir anlaşmayla başlar. Jesse okulu bırakmak ister ama bir şartla: Haftada üç film izlemesi gerekmektedir. Yani babasının seçtiği üç filmi... Baba oğul haftalarca yan yana oturup "Çılgın Romantik"ten "Rıhtımlar Üstünde"ye, "Temel İçgüdü"den "Tatlı Hayat"a, gelmiş geçmiş en iyi (ve bazen de en kötü) filmleri izlerler. Filmler sayesinde hayattan konuşurlar.

Artshop Yayınları'ndan çıkan Orada Olmayan Adam, Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nde öğretim üyesi olan Hüseyin Köse'nin yeni kitabı. Coen'lerin ünlü "Orada Olmayan Adam"ının adını taşıyan kitap; "Masumiyet", "Dalgaları Aşmak", "Aşk Zamanı", "Uzak", "Üç Renk Üçlemesi" ve "Konuş Onunla" gibi yerli ve yabancı birçok film üzerine yazılan şiirlerden oluşuyor.

Ece Ayhan ve zombiler

Amerikalı yönetmen Chris King ve şiir çetesi Poetry Scores'un, Ece Ayhan'ın 1965 tarihli şiir kitabı Bakışsız Bir Kedi Kara'nın İngilizce çevirisi üzerinden yapılmış müziklerle hazırladıkları zombi filmi "Blind Cat Black" ilk defa İstanbul'da... 'Amatör, sürrealist, sessiz zombi filmi' olarak nitelendirilen yapım, Futuristika! Enteresan Mevzular Dergisi'nin öncülüğünde, Ece Ayhan'ın ölümünün 8. yıldönümünde yani 12 Temmuz'da saat 21:00'de KargART'ta ilk defa Türk seyircisiyle buluşacak. 58 dakikalık filmde yaklaşık 50 oyuncu yer alıyor. Filmin figürasyonu, besteciler ve avangart müzisyenlerden oluşuyor.

Yaz Sanat Okulu başlıyor

İstanbul Modern'de 5 Temmuz'da başlayacak ve 27 Ağustos'a dek sürecek olan Genç AtölyeModern Yaz Sanat Okulu'nda çocuklar, graffiti, maket yapımı, heykel, resim, animasyon ve geleneksel sanatlar atölyelerinden oluşan farklı sanat çalışmalarına katılabilecekler. 7-12 yaş arasındaki çocuklar için iki hafta boyunca, hafta içi her gün saat 9.30-13.30 arasında gerçekleşecek olan Genç AtölyeModern Yaz Sanat Okulu'nda dört farklı dönem uygulanacak. Birinci dönem 5 Temmuz-16 Temmuz, ikinci dönem 19 Temmuz-30 Temmuz, üçüncü dönem 2 Ağustos-13 Ağustos ve dördüncü dönem 16 Ağustos-27 Ağustos tarihleri arasında gerçekleştirilecek. Genç AtölyeModern Yaz Sanat Okulu'a katılım ücreti 400 TL.

Bilgi ve kayıt için:
Tel: 0212 334 73 41 - 0212 334 73 27
E-posta: atolyemodern@istanbulmodern.org

Botero belgeseli

Pera Film, 4 Mayıs tarihinde açılan Botero sergisine paralel olarak sunduğu Medellin'li Adam: Botero adlı belgeselin gösterimine Temmuz ayında da devam ediyor. Yönetmen Peter Schamoni belgeselde, And Dağları'ndaki ücra bir kasabada, zor koşullar altında yetişen sanatçının 75. yaşını kutlamak amacıyla, etkileyici başarı öyküsünü otantik bir biçimde anlatıyor. Kolombiyalı ressam Fernando Botero 2005'te, eserlerinde Ebu Garip'teki işkenceleri ele almaya başlamıştı. Film de Ebu Garip imgelerini ve taşıdıkları önemi, sanatçının bütün yapıtları bağlamında geniş bir izleyici kitlesinin bilincine sunuyor. 90 dakikalık belgesel Medellin'li Adam: Botero, 18 Temmuz'a kadar Pera Müzesi Oditoryumu'nda ücretsiz olarak izlenebilir.

Marmaris sinema festivali

Marmaris'te yeni bir festival doğuyor. Marmaris Belediyesi'nin ev sahipliğinde, Kültür Bakanlığı'nın katkıları ve Birikim Medya organizasyonuyla bu sene ilki gerçekleştirilecek olan Marmaris Sinema Festivali 26 Haziran-4 Temmuz tarihleri arasında seyirciyle buluşacak. 7 Yönetmen 7 Film etkinliğinde Derviş Zaim, Ezel Akay, Muharrem Gülmez, Ömer Uğur, Özcan Alper, Sırrı Süreyya Önder, Serdar Akar ve Zeki Demirkubuz'un filmleri gösterilecek. Marmaris Sinema Festivali, geçtiğimiz yıl kaybettiğimiz usta yönetmen Halit Refiğ'i de anacak.

ALICIA DUFFY Göz kamaştıran bir stil

Alicia Duffy bir gün bir yönetmen asistanlığı ilanına başvuruda bulunduğunda kendine "Tamam, benim yapmak istediğim şey işte bu" demiş sinema için. Ama çevresindekilere bu kararı açıkladığında herkesin güldüğünü söylüyor. İçlerinden birisi de "Karar vererek yönetmen olunmaz ki" demiş. Buna karşılık o da sormuş haklı olarak: "Öyleyse nasıl olunur?"

Geçtiğimiz ay, ilk uzun metrajlı filmi, Cannes Film Festivali'nin Yönetmenlerin 15 Günü bölümüne seçilen İngiliz yönetmenin kariyeri için bu karar(lılık) kilit bir önem taşıyor. Nitekim operadan, ileri düzey matematiğe kadar birçok şey denemiş olan Alicia Duffy'nin sinema kariyeri 30'larına kadar başlamamış. Neredeyse son 10 yıldır da ilk filmini yapacağı, bir yönetmen olacağı bugün için çalışıyor diyebiliriz. Aslında hikayesi geçtiğimiz sene bu köşeye konuk ettiğimiz yine başka bir İngiliz yönetmen Andrea Arnold'u oldukça andırmakta. Kariyerinde birçok farklı alanda çalıştıktan sonra ilk filmini 44 yaşında çekmiş olan Arnold, ikinci filmiyle bizi yanıltmadığını bu sene İstanbul Film Festivali'nde eleştirmenlerin büyük beğenisini kazanan "Akvaryum/Fish Tank" ile gösterdi. Alicia Duffy de Arnold'a benzer bir şekilde farklı alanlarda çalıştıktan sonra kariyerine kısa filmlerle başladı. Lakin Duffy'nin yeteneğinin ilk sinyallerini de bu kısa filmler vermişti. Aralarında Cannes'da yarışan ve ödül alan "Crow Stone" (2001) ve "The Most Beautiful Man in the World"ün (2003) de bulunduğu oldukça ses getiren bu kısa filmlerden uzun yıllar sonra ise ilk filmi "All Good Children"ı, 38 yaşındayken, geçen sene çekti Alicia Duffy.

Yine Andrea Arnold'ın durumundaki gibi Alicia Duffy'nin hikayesinde de bu geç yaşın bir avantaja dönüştüğünü söyleyebiliriz. Tarzları farklı da olsa Arnold gibi Duffy'nin de kendine özgü bir stili, her planına sinen estetik bir bakışı ve ritim anlayışı var. Açıkçası bu senenin Cannes Film Festivali'nde "All Good Children"dan daha iyi 'ilk film'ler olduğu rahatlıkla söylenebilir. Ancak her karesinde yönetmenin imzası hissedilen bir film "All Good Children". Bu çerçevede ilerideki filmleriyle özellikle büyük festivallerde gürültü koparabilecek yetenekli bir yönetmenin ilk işi olduğunu hissettiriyor. Film, annelerinin intiharı sonrası teyzelerinin yanına taşınmak zorunda kalan Dara ve Eoin adında 11 ve 12 yaşlarındaki İrlandalı iki çocuğun hikayesine odaklanıyor. Dara burada Bella adında bir İngiliz kızla arkadaş oluyor ve bu arkadaşlık Dara için önce ilk aşkına sonra da gerçek bir saplantıya dönüşüyor.

Alicia Duffy çocukluktan ergenliğe geçişe dair bu hikayeyi düşsel bir şekilde perdeye yansıtıyor. Düşsel demişken bu sıfatın hakkını gerçekten veren bir film var ortada. Duffy'nin filmin görsel dokusuna yaptığı büyülü dokunuşu, alametifarika kompozisyonları ve başka bir dünyaya aitmiş gibi duran renk paleti tercihiyle film, "Ratcatcher" (Lynee Ramsay, 1999) ile "Innocence" (Lucile Hadzihalilovic, 2004) arasına konuşlanan benzersiz bir atmosfer yaratıyor. Filmin karakterlerin duygularını ve iç dünyasını (bu filmde Dara) özenli bir görüntü yönetimi ve ses tasarımıyla biçimsel olarak hissedilir kılmaya çalışıyor olması ise yönetmenin en dikkat çekici özelliğine işaret ediyor.

Claire Denis ve Lynne Ramsay hayranı olan Duffy'nin röportajlarında ısrarla belirttiği bir unsur ise asla para kazanmak için film çekmeyeceği. Başından sonuna her detayın kendi kontrolünde olduğu ve kendi istediği sonucu elde ettiği, "benim" diyebileceği filmler çekmek istiyor. Nitekim "All Good Children"ın yazım ve çekim sürecinin de bu nedenlerle düşündüğünden çok daha uzun sürdüğünü itiraf ediyor. Belki de tam bu nedenlerle herhangi bir karesinden tanınacak ona özgü bir sineması olacak Alicia Duffy'nin. Şimdilik ilk filmiyle attığı adımın, daha doğrusu hissettirdiği yeteneğin, ismini bir kenara yazmak için hayli yeterli olduğuna şüphe yok.

Genç Dennis Hopper, John Huston'la birlikte, kalp krizi nedeniyle hastanede bulunan John Ford'un başucunda.

ÇAĞINA TANIKLIK ETMİŞ BİR SANATÇIYDI

Sinema tarihinin en ilginç ve kendine özgü yaratıcılarından biri daha öldü. 1935 doğumlu Dennis Hopper, 29 Mayıs 2010'da prostat kanserine yenik düştü. 75 yaşında ölen sanatçı, Hollywood'un en aykırı ve çelişkili sanatçılarından biri olarak anılacak.

Hopper, Kansas eyaletinin Dodge City kentinde doğdu. Genç yaştan itibaren oyunculukla ilgilendi, ünlü Actor's Studio'da eğitim gördü, TV dizilerinde oynadı. 1953 yılında sinemaya geçti: "Johnny Guitar" adlı Nicholas Ray başyapıtıyla. Ne başlangıç ama! Ardından "I Died A Thousand Times" adlı polisiye ve iki efsanevi James Dean filmi geldi: "Rebel Without A Cause/Asi Gençlik" ve "Giant/Devlerin Aşkı". Kendisinden dört yaş büyük olan Dean'le setlerde iyi arkadaş olmuşlardı, ama Dean'in sonuncu film daha tam bitmeden ani ölümü, Hopper'ı de yüreğinden vurmuştu. Onun temsil ettiği 'asi genç' tipinin temel karakteristiklerini bundan böyle hem filmlerde, hem de özel hayatında hep taşıyacaktı.

60'larla birlikte özellikle western'lerde gözüktü. Henry Hathaway'in "The Sons of Katie Elder/Kötü Evlat" ve "True Grit/İz Peşinde", Stuart Rosenberg'in "Cool Hand Luke/Parmaklıklar Arkasında"... Arada yapımcı-yönetmen Roger Corman'ın ünlü B filmleri şirketinde "The Trip" adlı bir filmde oynadı ve asistanlık yaptı. Ve de filmin senaryo yazarı Jack Nicholson ve başoyuncusu Peter Fonda ile sıkı dostluklar kurdu.

Bu tanışmalar, sonunda çok özel bir filmde meyvelerini verdi. 68 olaylarının isyanıyla, çiçek çocuklarının, hippie'lerin başını çektiği yumuşak bir başkaldırıyla, uyuşturucunun tüm bir kuşak tarafında baştacı edilmesiyle ve de her yerde savaşa karşı barışçıl eylemlerin alıp yürümesiyle tarihe geçen o yıllarda, üç sanatçı yeniden biraraya gelip "Easy Rider" adlı filmi çektiler. 1969 yapımı film önceleri sınırlı bir ilgi gördüyse de adı giderek büyüdü ve kısa zamanda tam bir kült-film olup çıktı. Senaryosunu Peter Fonda, Dennis Hopper ve Terry Southern yazmışlar, filmi Hopper yönetmiş, başrolleriyse Fonda ve Hopper'la birlikte Jack Nicholson yüklenmişlerdi. Film, senaryosu ve Nicholson'un oyunuyla Oscar adayı oldu. Gerçi alamadı, ama ünü giderek arttı. Benim de 100 Yılın 100 Filmi toplamıma aldığım başyapıtlardan biridir.

Filmin en büyük başarısı, içerdiği dönem duygusuydu. Yaratıcıları, içinden geldikleri genç kuşağın umutsuzlukları kadar umutlarını da, ölüm duygusu kadar yaşam sevincini de pelikülе dökmeyi başarmışlardı. Penelope Gilliatt şöyle yazmıştı: "Tam şu anda ABD'de yolculuk etmek, olup biteni izlemek, toplumu tanımak, aşık olmak ve ölüp gitmek üzerine eksiksiz bir 94 dakika." Fonda ise filmi "alegorik biçimde anlatılmış bir 'cinema-verite/gerçek-sinema' örneği" diye tanımlamıştı.

Başarı büyüktü. Ama arkası tam beklendiği gibi gelmedi. Çünkü filmin yaratıcıları, özellikle Hopper ve Fonda gösterip anlattıklarının bizzat esiriydiler. Bol içki ve uyuşturucu tüketimi, gündelik yaşam biçimleriydi. Sinemada gösterdikleri asilerin sanki birebir gerçek yaşam kopyasıydılar. Yapımcı ve yönetmenlerle, özellikle de sermayeyle iyi geçinmeleri mümkün değildi. Hopper yine de kariyerinde bir avuç film yönetme

ATİLLA DORSAY
al.dorsay@superonline.com

fırsatını buldu. Çoğu yeterince ilginç filmlerdi bunların: 70'ler boyu "The Last Movie/Son Film", "Kid Blue", 80'lerde "Out of the Blue", "Colors/Renkler", "Backtrack", 1994'de son önemli filmi olan "Chasers".

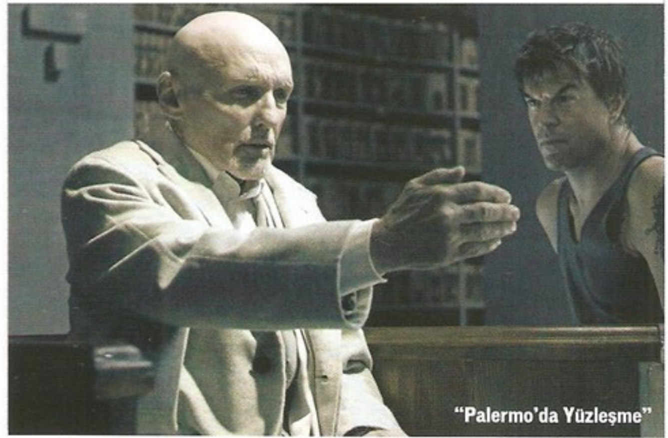
Ama arada oyunculuğu gelişecekti. 70'lerin sonlarında Alman yönetmeni Wim Wenders'in kült-filmi "Amerikalı Arkadaş" ve Coppola'nın "Apocalypse Now/Kıyamet" filmlerindeki rolleri müthişti. "Kıyamet"te Amerikan tarihinin en büyük trajedisi olan Vietnam'ı izleyen bir foto muhabiri rolünde, Hopper adeta rol çalıyordu: hem de Martin Sheen, Robert Duvall ve Marlon Brando gibi oyunculardan... Böylece 80'lerde önünde yeni bir sayfa açıldı. Sam Peckinpah'ın "The Osterman Weekend", Coppola'nın "Rumble Fish/Siyam Balığı", David Lynch'in "Blue Velvet/Mavi Kadife" filmleri... Özellikle sonuncusundaki çılgın ve sadist gangster Frank Boot kompozisyonu, kolay unutulamaz. Time Out, zaten Yüzyılın Yüz Filmi arasına aldığı bu yapımdan söz ederken, onu öve öve bitiremez. Ben de şöyle demiştim: "Hopper sanki hâlâ 'Easy Rider' günlerini anımsadığını gösteren arabalı-motorlu 'çetesi' ve Roy Orbison şarkıları eşliğindeki şiddet törenleriyle, yine antolojilere girmeye hak kazanan bir 'kötü adam'"... Bir Oscar adaylığı bu filmle değil, hemen ardından çevirdiği ve çabucak unutulan "The Hoosiers/Kazanmak Arzusu" adlı spor filmiyle geldi. Ama ne olursa olsun, Hollywood artık bu eski asinin oyunculuğunu kabul etmiş gibiydi. Buna karşın 80'lerdeki diğer filmleri çok parlak çıkmadı.

90'larda Hopper yeni bir hız kazanmış gibidir. 60'lı yaşların olgunluğunu taşıdığı ve bunu seçkin kompozisyonlarla yansıttığı yıllardır bunlar... Sean Penn'in "The Indian Runner", Stephen Gyllenhall'ın "Paris Trout", John Dahl'ın "Red Rock West" gibi filmlerinde harika oyunlar çıkarır. Tony Scott'un "True Romance/Çılgın Romantik" ve Jan de Bont'un "Speed/Hız Tuzağı" filmleriyse kötü adam karakteri üzerine çeşitleme fırsatları getirir. Hele "Hız Tuzağı"ndaki bombacı manyak rolü, onun için biçilmiş kaftandır!

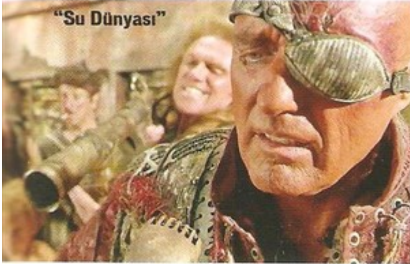
Hopper, kariyerini Kevin Costner'in pahalı fiyaskosu "Waterworld/Su Dünyası", Bruno Barreto'nun son derece ilginç ama bize ulaşmayan orta yaş bunalımı hikayesi "Carried Away", ünlü grafik sanatçısı Michel Basquiat'nın hayatı üzerine Julian Schnabel filmi "Basquiat" gibi filmlerle sürdürdü. Sonuncusu, bir dönemde bayağı merak sardığı ve eserlerini koleksiyonuna kattığı bir New York grafiti ressamının biyografisiydi ve o filmde İsviçreli resim koleksiyoncusu Bruno Bischofberger rolündeydi. O yıllarda devamlı ve hızlı çalıştı. Hem sinema, hem de TV için... Yoksa 200 film/rol gibi bir rekora erişebilir miydi? 2000 yılında "Homeless" adlı mütevazi bir filmle yönetmenliğini noktaladı. Oyunculuğu ise "Ed TV", "Ticker", "Choke", "The Last Ride", "Land of the Dead", "Elegy", "Swing Vote", "Palermo Shooting" gibi kimileri ilginç filmlerle sürdü. Hatta henüz gösterilmeyen ve belki bize onu son kez hatırlatacak bir filmi bile var: "The Last Film Festival". Birçok TV çalışması arasında, örneğin 2002'lerde "24" adlı ünlü TV dizisinin beş bölümünde uluslararası terörist Victor Drazen'i oynadığını hatırlıyor musunuz? Ya da "The Night We Called It A Day" adlı TV filminde Frank Sinatra'yı oynadığını? Biraz geç gelen bir irade ve tutkuyla, Hopper tüm bu filmlerde elinden geleni yaptı. Ve sonunda, ölümüne az kala, ünlü Hollywood Bulvarı'na el ve ayak izlerini bırakan ünlüler arasına katıldı.

60'ların çılgın özgürlük havası içinde, içki ve uyuşturucunun her çeşidini denemişti: Asitten marihuanaya, kokainden eroine, biradan konyağa, tekiladan viskiye... Ama ömrünün son 25 yılında tüm bunlara paydos demişti. Ne var ki bu kez bedeni isyan etmişti. 2002'de teşhisi konan kanserine tam sekiz yıl direndi ve umudunu hiç yitirmedi. Kamuoyuna bunu ancak 2009'da açıklayacaktı. Bu arada, hayatı sürekli kadınlarla geçti: Tam beş kez evlendi. Oyuncu Brooke Hayward'dan boşandıktan sonra, The Mama's and the Papa's adlı grubun şarkıcılarından Michelle Phillips'le evlendi. Ve bu sadece sekiz gün sürdü! Phillips "hayatımın en güzel haftasıydı" diyecekti. Hopper'ın yorumu ise şöyleydi: "İlk yedi gün çok güzeldi. Ama ya sekizincisi!" Ardından şarkıcı ve balerin Daria Halprin gelmişti. En sonuncusu ise 1996'da evlendiği, kendisinden tam 35 yaş küçük olan Victoria Duffy idi. Aşık olup karısı yaptığı bu oyuncu adayıyla, Amerikan usullerine uygun bir evlilik anlaşması imzaladılar. Buna göre, karısına tüm varlığının % 25'i artı 250 bin dolar kalacaktı. Ama, yıllar sonra tam bir düşmanlık başlamıştı. Hopper biraz da yitirdiği dengesiyle karısına boşanma davası açtı ve onu evinden kovdu. Mal varlığı içinde, yıllar boyu topladığı modern sanat eserleri önemli yer tutuyordu. Rivayete göre Hopper, bir dönemin ünlü korku filmleri aktörü Vincent Price'dan esinlenerek bu koleksiyonu edinmişti. En pahalısı bir Basquiat tablosu olan, ayrıca Warhol, Stockwell, Hermes, Conner, Kline gibi modern sanatçılar içeren koleksiyonun değeri 6.5 milyon dolar olarak hesaplanmıştı. Los Angeles'teki görkemli Venice malikanesinde, artık sadece huzursuzluk vardı. İlk eşinden olan kızı Marin yanıbaşındaydı ve onu son karısına karşı kışkırtıyordu. Ne acı şeyler... Şimdi hepsi uzun davalara konu olacak...

Hopper çağına tanıklık etmiş, onun tüm kargaşasını benliğinde hissedip yeniden üretmiş otantik bir sanatçıydı. İlk gençliğindeki büyük dostu James Dean erkenden ölmeseydi, o da belki Hopper'ın geçtiği yollardan geçerdi. Kim bilir! Bu huzursuz ruh, bu hep başkaldırmış kişilik, artık onca filmindeki rengarenk karakterlerle birlikte, rüyalar aleminde sonsuza dek yaşayacak. ■

"Palermo'da Yüzleşme"

"Su Dünyası"

"Hız Tuzağı"

"Kıyamet"

"Mavi Kadife"

PARTİ KAÇAĞI

CAMERON DIAZ, neşesiyle, rahatlığıyla doğuştan Californialı. Güneş ışığı saçan bu eski pon pon kız, babasının Kübalı genlerinin onu pek etkilemediğini söylüyor.

Cameron Diaz modellikten oyunculuğa geçiş yaparken ileride bu kadar popüler olacağını, 20 milyon dolar alacağını düşünmüş müydü acaba? Herhalde aklına gelmemiştir ama, gelseydi de şaşırmazdık. Yaradılış olarak iyimser birine benziyor. Karşısındakilere moral veren gülüşünün de hiçbir sahte yanı yok. Ama bunda şaşacak bir şey de yok. Çünkü Cameron Diaz her haliyle Californialı bir kız.

1972 yılında California'da, Long Beach'de doğdu. İkinci kuşaktan Kübalı-Amerikalı babası, bir California petrol şirketinde çalışıyordu. Ama o kendini Kübalı gibi hissetmiyor. Zaten annesi de Alman, İngiliz ve Cherokee kanı taşıyor. Demek Cameron mekâna uyup Californialı özelliklerini benimsemiş. Lisede de ponpon kızmış elbette. Yeniyetmelere hayat dersi verenler, kaçıp bir partiye gitmenin insanın başını derde sokacağını söyler ama, parti kaçaklığı Cameron Diaz'a bir meslek kazandırdı. Yeniyetme yaşında Hollywood partilerine giden ve sabah erken saatlere kadar eğlenen Diaz, bu sayede keşfedildi. Jeff Dunas, seçkin model ajansı Elite ile anlaşmasını sağladı. Diaz, Long Beach'ten ayrılıp dünyayı model olarak dolaştıktan ve dergi kapaklarında boy gösterdikten sonra gene Long Beach'e döndü. Artık oyuncu olmak istiyordu.

Şans yüzüne güldü. Küçük bir rolde oynamak için 1994'te okuma yapmaya gittiği "The Mask/Maske" filminde başrolü kaptı. Hiç tecrübesi olmadığı halde yapımcılar fiziği ve cazibesinden etkilenmişlerdi. Hemen oyunculuk dersleri almaya başladı. Sonuçta "Ace Ventura"dan sonra Jim Carrey'nin şöhretini perçinleyen "Maske", Cameron Diaz'ın da popüler olmasını sağladı. Filmi çevirirken böyle olacağı hiç aklına gelmemiş. Hatta "Annemle babam bu filmi nasıl görebilir?" diye sormuş. "Sinema salonlarında, Cameron," demişler. "Sarışınım," diyor, "mazur görülebilirim."

Sonra, "Maske"nin gişesine rağmen taviz vermeyerek "The Last Supper" (1995), Keanu Reeves'li "Feeling Minnesota/Yasak Aşk" (1996) ve Harvey Keitel'ın karısını oynadığı "Head Above Water/İz Peşinde" (1996) gibi küçük bütçeli filmleri seçti. İşini yeterince öğrendiğine karar verince de, Julia Roberts'la oynadığı "My Best Friend's Wedding/En İyi Arkadaşım Evleniyor" gibi büyük bütçeli filmlere geri döndü. Aynı yıl, "A Life Less Ordinary/Olağanüstü Bir Hayat"ta Ewan McGregor'la oynadı. Gerçi herkesin sevgilisi Julia Roberts'ın rakibesini oynadığı halde sevimliliğinden bir şey kaybetmediği "En İyi Arkadaşım Evleniyor" onun iyice tanınmasını sağladı ama herkesin aklında yer ettiği film, Ben Stiller ve Matt Dillon'la oynadığı, "There's Something About Mary/Ah Mary Vah Mary"dir (1998). Farrelly Biraderler'in filmi, yıldızlık mertebesine ulaşıp Altın Küre'ye aday gösterildiği ve dillere düşen ilişkilerinin ilkini yaşadığı film de oldu. Matt Dillon'la ilişkileri yaklaşık üç yıl sürdü. John Cusack'le başrollerini paylaştığı "Being John Malkovich/John Malkovich Olmak" ise ona Altın Küre, BAFTA ve Oyuncular Birliği adaylıkları getirdi. "Vanilla Sky" ve "Gangs of New York/New York Çeteleri"nde de Altın Küre adayı oldu.

Başarılı komedilerin ve bir miktar dramın ardından, Cameron Diaz'ın meslek hayatında yeni bir sayfa açıldı. Yeni milenyumla birlikte, "Charlie's Angels/Charlie'nin Melekleri"nin sinema uyarlamasında Drew Barrymore ve Lucy Liu ile Charlie'nin üç meleğinden birini oynadı. Melek filmlerinin ikincisi olan "Charlie's Angels: Full Throttle/Charlie'nin Melekleri: Tam Gaz" (2003) ona Julia Roberts ve Reese Witherspoon'la birlikte bir filmle 20 milyon dolar alan üçüncü kadın oyuncu ünvanını getirdi. Bu arada, Prenses Fiona'yı 10 milyon dolara seslendirdiği "Shrek/Şrek"de rol almıştı. Sonraki üç devam filminde de seslendirmeye devam etti. "Şrek"le aynı yılda, Tom Cruise'la "Vanilla Sky"da oynadı. Gerçi bir önceki yıl büyük bir aşama kaydederek, Martin Scorsese'nin yönettiği "New York Çeteleri"nde Jenny Everdeane rolünü üstlenmişti ama, bizi "Vanilla Sky" biraz daha fazla ilgilendiriyor. Çünkü bu ay, Tom Cruise ile o günden sonra ilk kez birlikte oynadıkları bir film gösterime girecek. Üstelik James Mangold'un yönettiği "Knight and Day/Gece ve Gündüz", tıpkı "Cameron Crowe'un "Vanilla Sky"ı gibi bir aksiyon filmi.

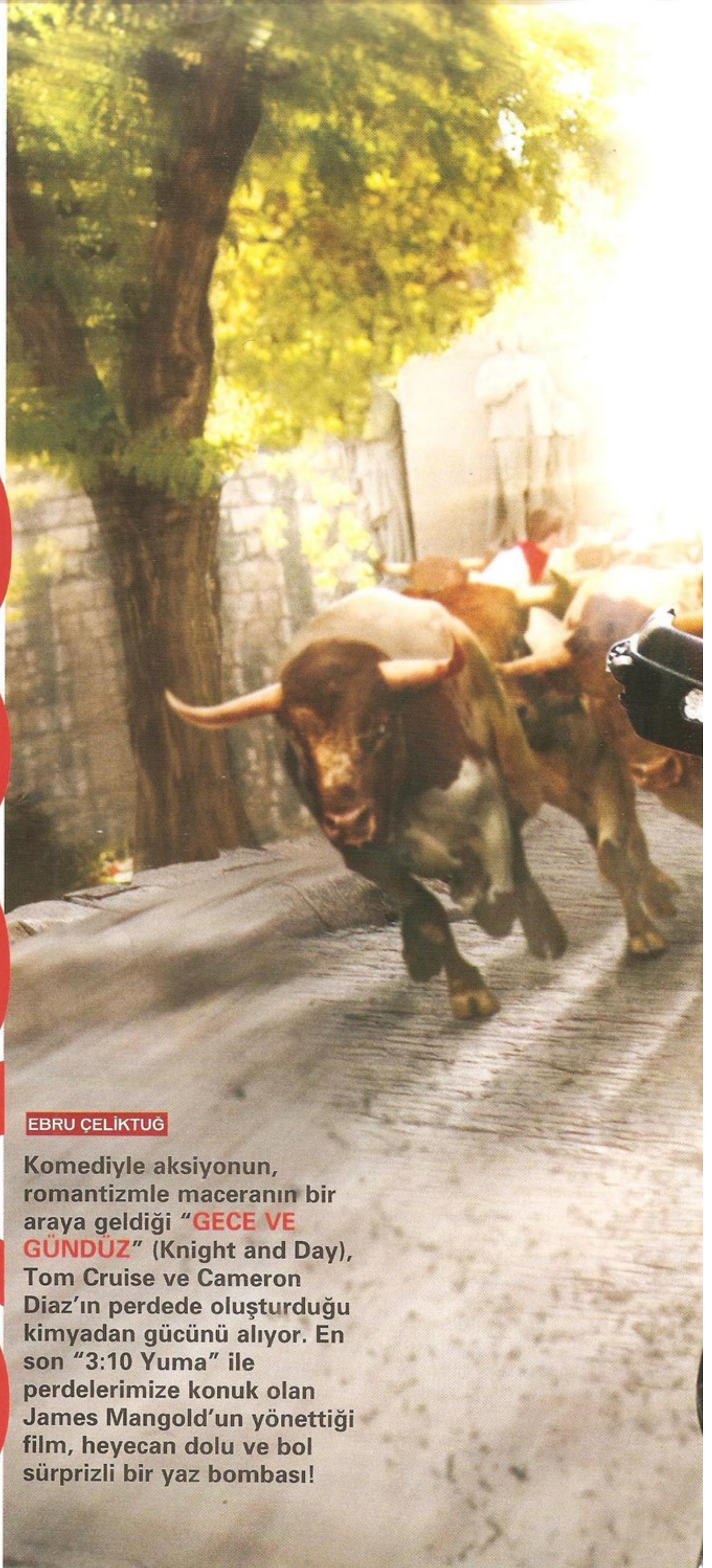
O sıralarda Cameron Diaz gene basını mutlu eden bir ilişki içindeydi. 2003 yılında Çocukların Seçimi Ödülleri'nde tanıştığı Justin Timberlake ile dört yıllık ilişkileri o zaman başladı. Hatta bir otelin dışında bir magazin fotoğrafçısı ile bir olay yaşadılar. Us Weekly'de, fotoğrafçının elinden makinesini alırken resimleri çıktı. Fotoğrafçının pusu kurduğunu, kendilerini savunduklarını söylediler. Aslında hepsinden önce, 1990-1995 arasında video yönetmeni Carlos de la Torre ile birlikteydi. Dillon'dan ayrıldıktan sonra aktör/şarkıcı Jared Leto ile de bir süre beraber olmuştu. Şu sıralarda ise, hem Timberlake ile "Bad Teacher"ın setinde aralarının iyi görünmesi nedeniyle, hem de New York Yankees beysbol takımının yıldızı Alex Rodrigguez'le yemek yerken göründüğü için dedikodular ayyuka çıkmış durumda.

Cameron Diaz, modellikten hiçbir ön hazırlığı olmaksızın sinemaya adım atarken, kendisi dahil kimse bu kadar yetenekli olduğunu tahmin etmemiş olsa gerek. Güzel fiziği ve tanrı vergisi sevimliliğinin yanısıra, müthiş bir komedi zamanlaması var. Daha "Maske"yle bile üç dalda MTV Sinema ödüllerine aday oldu. Hatta şöyle diyelim: Romantik bir komedide ("What Happens in Vegas") Ashton Kutcher'la başrolde oynamanın altından bile alnının akıyla kalktı. Genelde böyle bir tecrübenin aktrisler için intihar anlamına geldiği söylenir. Ama California kızı olmak da işte böyle günlerde insanın başını dertten kurtarır. Cameron Diaz, bazı kadınların 40'ına yaklaşsa da hâlâ seksi olabildiğini ve her rolde oynayabildiğini kanıtlıyor. ■

EN İYİ 5 PERFORMANS

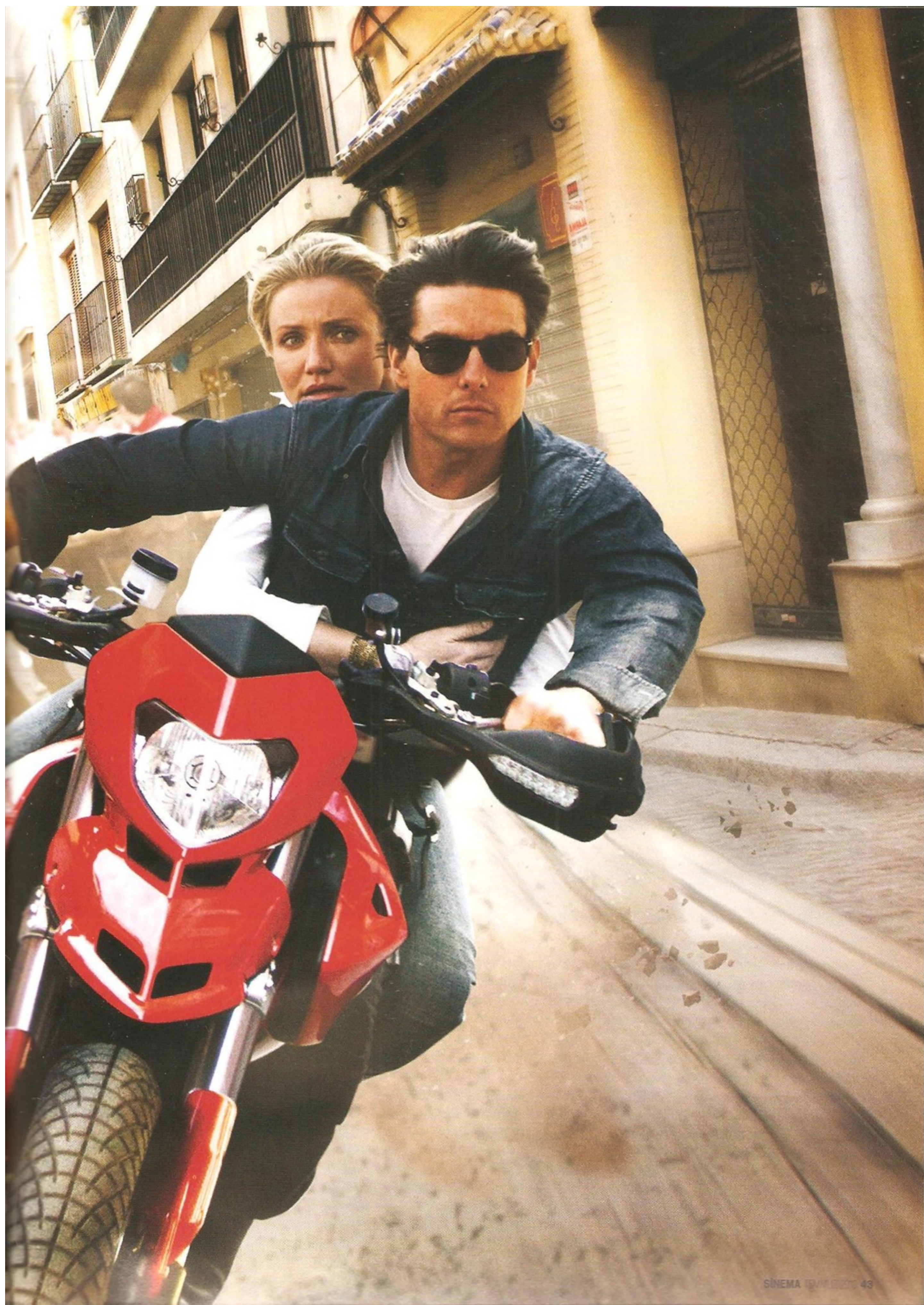
- Ah Mary Vah Mary (1998)
- John Malkovich Olmak (1999)
- En İyi Arkadaşım Evleniyor (1997)
- Vanilla Sky (2001)
- Kazanma Hırsı (1999)

"BENİ SEVEN CASUS"

EBRU ÇELİKTUĞ

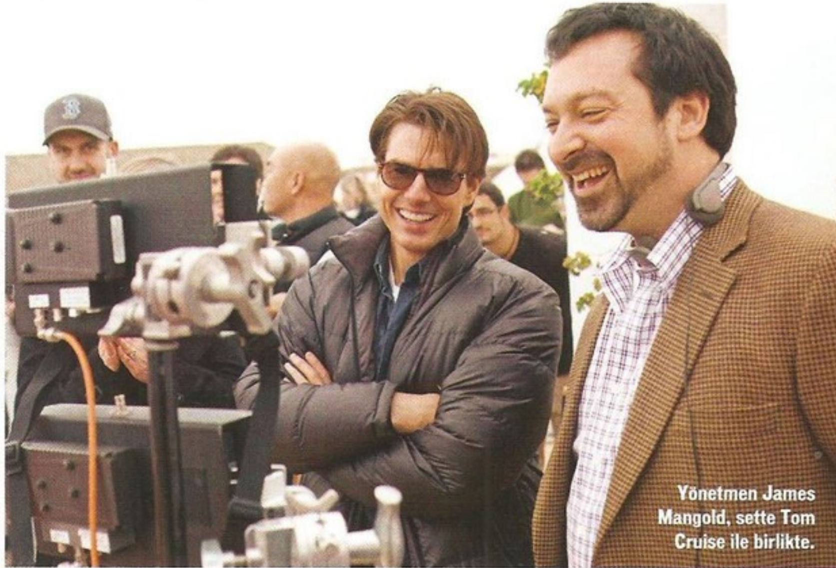
Komediyle aksiyonun, romantizmle maceranın bir araya geldiği "GECE VE GÜNDÜZ" (Knight and Day), Tom Cruise ve Cameron Diaz'ın perdede oluşturduğu kimyadan gücünü alıyor. En son "3:10 Yuma" ile perdelerimize konuk olan James Mangold'un yönettiği film, heyecan dolu ve bol sürprizli bir yaz bombası!

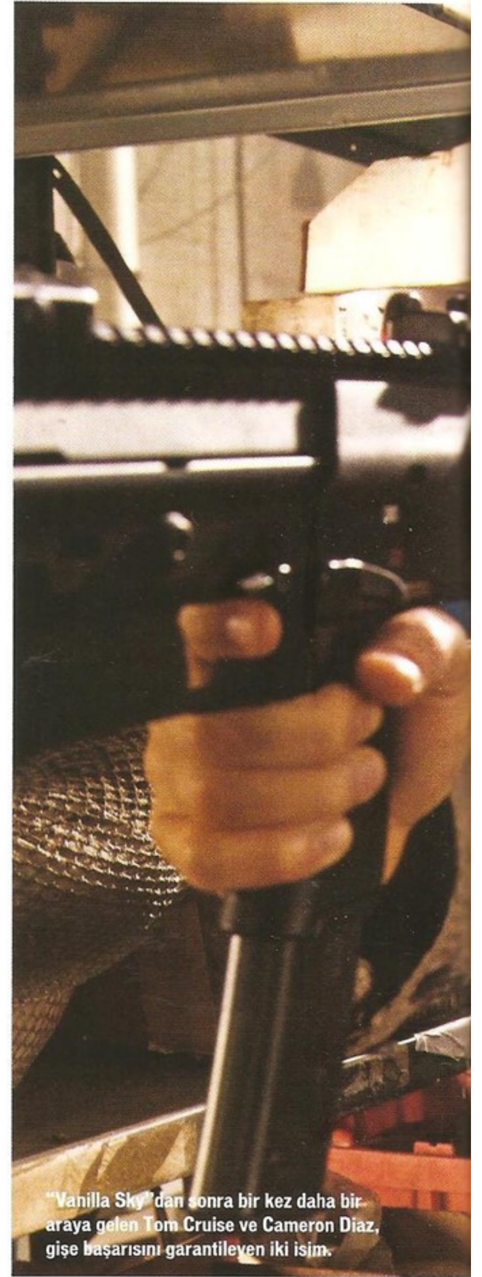

Yönetmen James Mangold'a göre "Gece ve Gündüz"ün sorduğu en eğlenceli sorulardan biri şu: "Bir uçağı yere indirecek ya da dünyayı kurtaracak kadar yetenekli bir ajan olsanız bile, bir ilişkinin altından kalkabilir misiniz? Hayatı boyunca uzak yerlere gitme fantezisini kuran ama bunu asla yapamayan sıradan bir kadınla hemen her yere gidip gezmiş ama aşkı öğrenmeye fırsatı olmamış bir adam bir araya gelirse neler olur?" Kariyerinde ilk kez böyle büyük bütçeli bir gişe filmine imza atan Mangold, olabildiğince eğlenceli bir yaz sezonu filmi olması için gayret gösterdiklerini belirtiyor röportajlarda. "Vanilla Sky"dan sonra bir kez daha Tom Cruise ve Cameron Diaz'ı bir araya getiren "Gece ve Gündüz", epeydir üzerinde uğraşılan bir proje, neredeyse beş yıldır... Bir ara başrollerin Chris Tucker ile Eva Mendes tarafından canlandırılması gündeme gelmiş, hatta Adam Sandler'ın da adı geçmişti. Ama Adam Sandler, elinde bir tabancayla görünmenin kendisine uymayacağını söyleyerek teklifi reddetmişti. Filmin adı konusunda da değişiklikler olmuştu çünkü senaryo beş yıl boyunca devamlı elden geçirilmişti. Patrick O'Neill tarafından yazılan ilk senaryonun adı "All New Enemies" idi, daha sonra "Trouble Man"e dönüştü. "Knight and Day" olarak adlandırılmadan önce uzun bir süre "Wichita" olarak anıldı, zira olayın kahramanları Kansas'taki Wichita kentinde tanışıyorlardı.

Tom Cruise filmde, aşk konusunda hep şanssızlık yaşamış June adında (Cameron Diaz) yalnız bir genç kadının bindiği uçakta tanıştığı, hoş ve sempatik görünümlü, aslında gizli ajan olan ama bunu saklayan Roy Miller'ı canlandırıyor. Az sonra uçak mürettebatsız ve yolcusuz bir şekilde Roy tarafından harekete geçiriliyor ve ikili kendilerini bir mısır tarlasının ortasında buluyor! Kısa süre içerisinde June, Roy'un göründüğü kişi olmadığının farkına varıyor. Boston'dan Avusturya'ya, İspanya'dan Jamaika'ya, Roy'un peşinden sürüklenen June, yoğun bir kaçma kovalamacanın içerisinde buluyor kendini. Bu arada Peter Sarsgaard'ın canlandırdığı federal ajan Fitzgerlad, June'u, Roy'un gerçeklikle ilgisini tamamen koparmış bir kaçık olduğuna ikna etmeye çalışıyor. Hikaye pek çok sürpriz barındırıyor, ihanetler, kandırmalar, kimsenin göründüğü gibi olmadığı, gerçeğin ne olduğunun anlaşılamadığı bir dizi olay, Roy ve June arasında filizlenen bir aşk öyküsüyle süsleniyor.

"DEVAMLI OLARAK DEĞİŞİK AKROBATİK HAREKETLER DÜŞÜNÜYORDUM." –TOM CRUISE

Yönetmen James Mangold, sette Tom Cruise ile birlikte.

"Vanilla Sky"dan sonra bir kez daha bir araya gelen Tom Cruise ve Cameron Diaz, gişe başarısını garantileyen iki isim.

Tom Cruise "Bu film, benim filmlerde sevdiğim her şeyi içinde barındırıyor: Aksiyonun, komedinin ve son derece canlı bir aşk öyküsü yaşayan yepyeni karakterlerin mükemmel bir karışımı... Roy ve June'un hikayesinde en çok ilgimi çeken şey, başlarına gelen her şeyin, aksiyon prizmasından geçiyor olmasıydı. Cameron ve benim için eğlenceli ama aynı zamanda zorlayıcı olan, aşırı tehlikeli anların ortasında karakterlerimizi ortaya koyacak yollar araştırmaktı. Roy ve June'un birbirleri için en iyisini yapmaya çalıştıkları anlar, bence filmin en romantik kareleri,"diyor filmle ilgili olarak. Cameron Diaz için de kaçırılmayacak bir fırsat olmuş "Gece ve Gündüz": "Filmi kabul etmemin tek sebebi yoğun aksiyon sahneleri değil, birbirinin zıddı dünyalara ait iki kişi arasındaki tutkulu aşk ilişkisi de ilgimi çekti. Roy ve June, beklenmedik ve alışılmadık şeyler taşıyorlar birbirlerinin hayatlarına. Tom ile bu heyecanlı yolculuğa çıkmak da o kadar eğlenceliydi ki."

Tom Cruise, "Tropic Thunder/Tropik Fırtına"da canlandırdığı Less Grossman karakteriyle, komedi yeteneğini göstermiş ve oradaki alışılmadık görünümüyle de herkesi şaşırtmıştı. Oyuncu bir kez daha "kaçık" bir karakteri canlandırıyor: "Benim için en önemli şey seyirciyi eğlendirmek, bu her zaman böyleydi. Sekiz yaşımda çalışmaya baş-

ladım ve para biriktirip sinemaya gittim. Oyuncu olma fırsatı yakalamış olmam öyle büyük bir fırsat ki benim için. Kendimi bir hikaye anlatıcı ve film öğrencisi olarak görüyorum. En önemli şey filmin kendisi, filme daha iyi hizmet edebilmek için ne yapmam gerekir diye kendime çok sorarım. Birlikte çalışmayı en çok sevdiğim isimler Paul Newman, Dustin Hoffman ve Martin Scorsese'dir. Bu sanatçılardan öğrendiklerime değer biçilemez."

"Gece ve Gündüz"de oynamaya karar vermeden önce Tom Cruise'un karşısına çıkan projeler arasında Angelina Jolie'nin başrollerini canlandırdığı "Salt" ve "The Tourist" de vardı. Ama oyuncu bunları 1996 tarihli "Görevimiz: Tehlike" ile olan benzerlikleri yüzünden reddetti.

"BENİM İÇİN EN ÖNEMLİ ŞEY SEYİRCİYİ EĞLENDİRMEK, BU HER ZAMAN BÖYLEYDİ." –TOM CRUISE

"Gece ve Gündüz"ün en dikkat çekici özelliği kuşkusuz içerdiği aksiyon sahneleri. Fragmanlarından anlaşıldığı kadarıyla film, bol bol motosiklet ve araba kovalamacası da içeren pek çok akrobatik sahneyle bezeli. Tom Cruise, aksiyon filmlerine ne kadar yatkın olduğunu çoktan ispatlamış bir oyuncu zaten. Cameron Diaz da spora düşkünlüğüyle tanınan bir oyuncu ve aksiyon sahnelerinde Cruise'e rahatlıkla eşlik etmişe benziyor.

Aksiyon sahnelerinin çoğunda dublör kullanmadan oynayan Cruise: "Devamlı olarak değişik akrobatik hareketler düşünüyordum," diyor. "Binalara bakıp nasıl tırmanırım, *nasıl atlarım diye kafa yorup duruyor*dum. Cameron motordayken onu ters oturtup arkadan kovalayanlara ateş etmesini ben önerdim mesela. Ama çok da dikkatliy→

dim. Çok fazla prova yaptık. Çok eğlenceliydi. Küçücük bir çocukken çatıdan karların üstüne atlardım, işte şimdi de bunu filmlerde yapıyorum!" Cameron Diaz ise bu oyuna katılmaktan son derece memnun, Tom Cruise ile aynı filmde rol almanın özellikle bir oyuncu olarak kendisini tatmin ettiğini, çünkü Cruise'un kendisiyle çalışan oyunculardan çok şey beklediğini belirtiyor: "Çok yüksek standartları var ki bu da harika bir şey. Tom ile çalışırken bilmen gereken en önemli şey bu. Öyle biriyle çalışıyorsun ki, olabilecek en iyi sonucu alabilmek için çaba sarf etmeye kendini adamış. O bunu yaparken senin de sürece dahil olman gerekiyor."

Aksiyon ustası Tom Cruise, filmde hemen hemen hiç dublör kullanmamış.

"TOM'UN ÇOK YÜKSEK STANDARTLARI VAR Kİ BU DA HARİKA BİR ŞEY." –CAMERON DIAZ

Türler arasında dolaşmayı seven bir yönetmen olarak tanıdığımız James Mangold, klasik bir türü yeniden ele almanın bir şans olduğunu düşünüyor: "'Gece ve Gündüz'ü Hollywood sinemasının eğlenceli ürünlerinden birini yeniden ele alma bağlamında nitelendirmek gerek. Yolculuk, cazibe, mizah, aşk ve macera dolu bir film bu, tıpkı türün eski örnekleri gibi ama bu kez daha fazla aksiyonla modern ve dinamik karakterler var içinde. Daha önce dram ve komedi filmleri çekmiş bir yönetmen olarak benim için en önemli noktalardan biri, 'Gece ve Gündüz'ün bir James Bond filmi haline gelmesine izin vermemekti. Biz daha 'Charade/Öldüren Şüphe' ve 'North by Northwest/Gizli Teşkilat' tarzına yakın, hafif yürekli bir modern aksiyon filmi çekmek istedik. Seyirciyi, eğlenceli bir dünya turuna çıkarmayı, bunun mizah dolu bir yolculuk olmasını, karakterlerin de tamamen gerçek olduklarını hissettiren oyuncular tarafından canlandırılmasını arzu ettik. Tüm bunları yapmak için doğru insanlara ihtiyacınız vardır. Tom ve Cameron ile bunun olacağını biliyordum. Son yıllarda Tom'un filmleriyle ilgili gerçekten özlediğim ve 'Gece ve Gündüz'de olmasını istediğim şeylerden biri, Tom'un hem komik hem de insancıl bir rolde oynamasıydı. Onun, Roy Miller gibi hayatta istediği her şeye aniden karar veren bir karakteri oynaması fırsatını yakalamaktan gerçekten heyecan duydum. Sonrasında hayatına June'un girmesi ve Roy'a daha önce yapmadığı şeyleri yaptırıp hiç hissetmediği duyguları hissettirmesi... İlgimi en çok

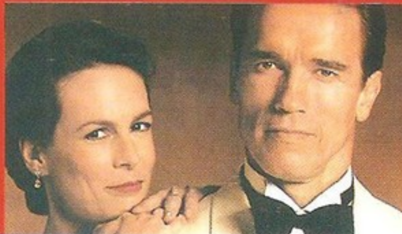
KİMİN KİM OLDUĞUNU KİM BİLEBİLİR?

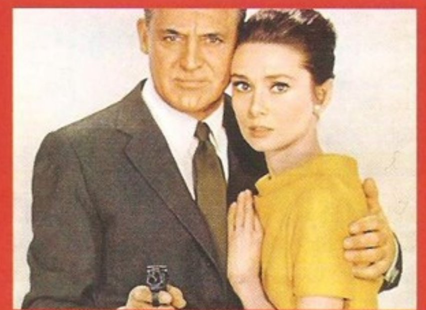
Hollywood'da şüphe ile mizah karışınca bakın ortaya neler çıkıyor?

Mr. & Mrs. Smith/Bay ve Bayan Smith, 2005
Bourne serisinin ilkini çeken Doug Liman, aksiyon konusundaki ustalığını "Bay ve Bayan Smith"de de sergiledi. Liman'ın bu konudaki yeteneğinin yanı sıra Hollywood'un en güzel kadınlarından biri olan Angelina Jolie ile en yakışıklı erkeklerinden Brad Pitt'in daha sonra özel hayatlarına taşıyacakları kimya filme damgasını vurdu. Görünüşte sıradan bir banliyö hayatı süren, John ve Jane Smith çiftinin birbirlerinden sakladıkları kocaman bir sırları vardı; ikisi de aslında işlerinde son derece başarılı birer kiralık katildi. John Jane'i, Jane ise John'u öldürme görevini aldığındaysa sıradan evlilikleri yeniden heyecana kavuşuyordu.

True Lies/Gerçek Yalanlar, 1994
James Cameron ve Arnold Shwarzeneger işbirliği, ilk iki "Terminatör" filminin ardından "Gerçek Yalanlar" ile devam etti. Karısı Helen'ın (Jamie Lee Curtis) bile bilgisayar satıcısı zannettiği Harry Tasker (Arnold Shwarzeneger), aslında bir ajandı. Helen'ın kendisini aldatmak üzere olduğunu anlayan ve ona kendi teşkilatının yöntemleriyle bir ders vermek isteyen Harry, onunla birlikte tehlikeli olayların kucağına düşüyordu. Temposu hiç düşmeyen, komedi yönü aksiyonla başa baş giden film, Arap ve Müslümanlık karşıtı öğeleriyle eleştirilmişse de gişede oldukça başarı sağladı. "La Totale!" adlı bir Fransız filminin 120 milyon dolarlık bu yeniden çevrimi ayrıca Jamie Lee Curtis'in komedyenlikte ne kadar usta olduğunu otel odasındaki striptiz sahnesiyle ispatlıyordu.

Charade/Öldüren Şüphe, 1963
Boşanmak üzere olan Regina'nın (Audrey Hepburn), kocasının öldürülmesinin ardından, ortadan kaybolan 250 bin doların peşine düşen tuhaf yabancılarla olan mücadelesini anlatan filmde, yönetmen Stanley Donen, şüphe duygusunu filmin her karesine yaymayı ustalıkla başarmıştı. Bu yüzden hakkında "Alfred Hitchcock'un çekmediği en iyi Hitchcock filmi" denen "Öldüren Şüphe", Regina'nın kime neden güveneceğini bilemediği dev bir bulmacaya benziyordu. Tanışmalarından itibaren 15 dakikada bir ismini değiştiren Peter (Cary Grant) aslında kimdi, neyin peşindeydi?

Cameron Diaz, ev kızı June'un bocalamalarını başarıyla yansıtıyor.

çeken şeyse, yüksek ölçekli aksiyonla onların romantik ağız dalaşlarının karışarak bir araya gelişi ve bunun yarattığı mizahtı." 1995'te ilk filmi "Heavy/Şişman" ile Sundance Film Festivali'nde aldığı Özel Jüri Ödülü ile dikkat çeken Mangold, "Girl, Interrupted/Aklım Karıştı" ile Angelina Jolie'ye en iyi yardımcı kadın oyuncu Oscar'ını kazandırmıştı. Country şarkıcısı Johnny Cash'in anılarından perdeye uyarladığı "Walk the Line/Sınırları Aşmak" ise beş dalda Akademi Ödülleri'ne aday oluyor ve bu kez Reese Witherspoon'a en iyi yardımcı kadın oyuncu dalında ödül kazandırıyordu. "3:10 to Yuma/3:10 Yuma" ile bu kez Vahşi Batı'ya, bir yeniden çevrim ile gösterişli bir selam göndermişti hatırlarsanız.

Mangold'a göre, "Gece ve Gündüz"de Cameron Diaz "Gizli Teşkilat"taki Cary Grant'ın, Tom Cruise ise Eva Marie Saint'in karakterine benziyorlar. June, paldır küldür girdiği macera boyunca, neyin ne olduğunu tamamen şaşkınlık dolu bir yüzle anlamaya çalışıyor. Tuhaf olansa, Roy'un sonuçta June'a bağlanması ki Mangold bunun sık rastlanan bir durum olmadığını söylüyor. Bir tür ölüm ve aksiyon makinesi gibi hareket eden böyle bir adam aniden, sıradan bir kızla ilgi-

North by Northwest/Gizli Teşkilat, 1959
Kimliği George Kaplan adlı bir ajanla karıştırılan masum adamın öyküsü, Hitchcock'ın en iyi filmlerinden biridir. Soğuk Savaş atmosferinde casusların gizli dünyasına şanssızlık eseri düşen Roger (Cary Grant) George Kaplan'ın peşine düşer ve bu arada peşindeki casuslardan da kaçmaya çalışır. Hitchcock sinemasına dair pek çok formülün başarıyla uygulandığı filmin "Macguffin"i bu kez bir mikrofilmdi. Filmin pek çok unutulmaz sahnesi arasında Roger'ın mısır tarlasında kendisini kovalayan planörden yere yatarak kurtuluşu ile Rushmore Dağı'nda kayalara kazınmış ABD başkanlarının dev heykelleri arasında geçen adrenalin yüklü sekansı saymamak olmaz!

The In Laws, 1979
Ilımlı, yumuşak huylu bir dişçi olan Sheldon'ın (Alan Arkin), kızının evleneceği gencin ailesiyle tanışma yemekleri içine şüphe tohumları eker! Müstakbel dünürü Vince'in (Peter Falk) mesleğiyle ilgili şüpheleri Sheldon'ın keyfini kaçırır, gerçekten de CIA için çalışan bir gizli ajan mıdır yoksa kendisini öyle zanneden bir kaçık mı? Bu başarılı komedi, gücünü oyuncularından olduğu kadar zekice yazılmış senaryosundan da almıştı. 2003 yılında yapılan yeniden çevrimi ülkemizde "Çılgın Dünürler" adıyla vizyona girdi. Alan Arkin ve Peter Falk'un yerini Michael Douglas ve Albert Brooks almıştı; ama film orijinalinin yanına bile yaklaşamayan vasatlıktaydı.

Filmin en büyük kozu,şüphesiz ikilinin oluşturduğu sinerji!

şine düşmüşe benziyor. Diaz'ın karakteri June ise tam bir ev kızı ve bu maceranın içine Roy tarafından apar topar sürüklenerek karışıyor adeta. Mangold June'u şöyle değerlendiriyor: "O, Amerika'da pek çoğumuzun yaşadığı hayatı yaşıyor aslında, bizim gibi kendi hayatına, kendi sorunlarına, yalnızlığına, kendi mücadelesine dalmış ve bu dünyanın dışındaki dünyevi şeylerle alakası pek kalmamış. Film onun dış dünyaya açılma yolculuğunu da ortaya koyuyor." Bu dışa açılma ise oldukça abartılı bir şekilde gerçekleşiyor! June, Roy ile ABD sınırlarının dışına çıkıyor ve Avusturya, Jamaika ve İspanya'ya kadar uzanıyor.

Filmin ABD'de yapılan ön gösterimlerine katılan eleştirmenlere kulak verecek olursak, türü sevenler hayalkırıklığına uğramayacağa benziyor. Bazı eleştirmenler, filmdeki aksiyon dozunun ayarsızlığından şikayetçi. Birbiri ardına gelen bu sahnelerin, seyircinin başını döndürdüğü, hatta yorucu olduğu ve June ile Roy arasındaki romantizmi arka plana attığı söyleniyor. Senaryoda June'un Roy ile birlikte sürüklenişinin nedenlerinin yeterince ikna edici olmadığı da eleştiriler arasında. Olayların akışında bazı noktaların karanlıkta kaldığı ve neden sonuç ilişkisinde kopukluklar olduğu öne sürülüyor.

"There Will Be Blood/Kan Dökülecek"teki oyunculuğu ile dikkat çeken Paul Dano, hikayenin merkezinde yer alan bir teknoloji harikasının mucidini canlandırıyor. İspanyol oyuncu Jordi Molla ise filmin kötü adamı bir silah satıcısı rolünde. Peter Sarsgaard ve Viola Davis ise Roy'un peşindeki FBI ajanları olarak karşımıza çıkıyorlar. Yan karakterlerin hem yeterince geliştirilmemiş olmaları hem de hikayede az yer almaları da senaryonun zayıflıkları arasında sayılıyor. Dijital müdahalelerin ise biraz sırıttığı da belirtilmekte. Bu olumsuz eleştirilere karşın, üzerinde birleşilen bazı ortak noktalar var ki, onlardan birisi de Cameron Diaz ve Tom Cruise ikilisinin filmi başarıyla taşıdıkları yönünde. Tom Cruise'un enerjisine Diaz'ın da aynı şekilde ayak uydurduğu ve komedi yeteneğiyle göz doldurduğu söylenmekte. Tom Cruise ise adeta "Collateral" ile "Görevimiz Tehlike" karışımının komedi versiyonu olarak tanımlanan filmde, rahat ve eğlenceli bir oyunculuk sergilediği için övülüyor. Sezonun hareketli, eğlenceli ve parıltılı projelerinden biri olarak merakla beklenen "Gece ve Gündüz" sadece türün meraklıları için değil, Tom Cruise ve Cameron Diaz sevenler için de bol aksiyon ve aşk içeren hafif ve şık bir yaz eğlencesi vadediyor. ■

"SEYİRCİYE TAMAMEN İNANDIRICI GELECEK BİR DÜNYA YARATMAK İÇİN UĞRAŞTIK." –JAMES MANGOLD

li hissettiği özel duygularla mücadele etmeye çalışıyor.

James Mangold'un "Şişman" dışında "Cop Land/Güç Bölgesi"nden beri hemen tüm filmlerinde yapımcılık yapan Cathy Konrad ise bu projede bir kez daha Mangold'un yanında yer alıyor. Bunca yıllık işbirliklerinin sonucunda yönetmenle neredeyse telepatik olarak iletişim kurabilir hale gelmiş olan Konrad için projenin cazip yönleri şunlar olmuş: "İçinde süperkahraman olmayan, taze materyal bulmak iyice zorlaştı. 'Gece ve Gündüz' iki harika karakterle ilgili, hatta içindeki aksiyondan bile daha önemli bu bizim için. Mangold ile çalıştığımız tüm projelerde olduğunu düşündüğüm bir şeyi yansıtıyor bu proje de, o da her iyi hikayenin arkasında müthiş karakterlerin olduğu fikri."

Öte yandan James Mangold ilk kez el attığı böyle bir casus filminde, türe dair bazı farklılıklar yaratmaya da çalışmış: "Casus filmlerinin mirasının ve nasıl resmedildiğinin farkındayız; Bond filmleri, Bourne serisi, Görevimiz Tehlike filmleri birer örnek. Ama filmi çekerken sürekli yeni bir yaklaşımın yollarını aradık, türü nasıl başaşağı edebileceğimizi araştırdık. 'Gece ve Gündüz', bu tip filmleri asla kafaya alma, alay etme amacını taşımıyor. Olabildiğince komik ve seyirciye tamamen inandırıcı gelecek bir dünya yaratabilmek için uğraştık." "3:10 Yuma" yeniden çevrimi dışında, genellikle filmlerinin senaryolarını da yazan yönetmen, karakterlerin net değil muğlak olmalarını tercih ediyor ve bunun daha ilgi çekici olduğunu düşünüyor: "Bu bana çok çekici geliyor. Stüdyolar pek çok kez 'Kötü adam kim peki?' diye sorar ve ben hep –birazcık ukalaca- soruyu düzeltirim: 'Antagonist kim demek istediniz herhalde?' Çünkü bana göre arada büyük farklılık var. Bir karakter her gün uyanıp da 'İnsanlığa bugün hangi kötülüğü yapabilirim?' demez. Her oyuncu kendi öyküsünün kahramanıdır. Karakterlerin neyi yaptıklarının ya da yapmadıklarının arkasında bir amaç veya bir arzu vardır. Ben de işim sayesinde bunu bir şekilde ortaya çıkarıyorum,"diyen Mangold, son filminde de bu belirsizliğin altını çiziyor. Kişiler arasındaki bağlar değişken ve belirsiz; çok az kişi göründüğü gibi. Tom Cruise'in canlandırdığı Roy Miller, James Bond gibi bir ajan ama tam bir "tatlı serseri", üstelik gezegen üzerindeki her gizli servis onun pe-

Kişisel

Tarihin Peşinde

Özellikle "Exotica" ve "The Sweet Hereafter/Başka Bir Dünya" ile büyük hayranlık toplayan, günümüz sinemasının en özgün yönetmenlerinden ATOM EGOYAN'ın yeni filmi "Chloe/Büyük Hata" ülkemizde bu ay vizyona giriyor. Bu vesileyle yönetmenin filmlerindeki tematik bütünlüğü, gerçek ve tarih başta olmak üzere takıntılarını ele aldık.

ENGİN ERTAN

1960 yılında, Ermeni asıllı bir ailenin oğlu olarak Mısır'da dünyaya gelen Atom Egoyan, 1962 yılında ailesiyle beraber Kanada'ya göç eder. Yönetmenin çeşitli kaynaklardaki biyografisine göre, Egoyan gençlik yıllarında hem yaşadığı ülkeye uyum sağlamak, hem de babasıyla arasındaki çatışmalar nedeniyle Ermeni kültürüne yakın durmaz. Ancak üniversite yıllarında ailesinden gelen bu mirası ve tarihi araştırmaya başlar. Her ne kadar yönetmenin Ermeni kültürüyle ilişkisi veya ailesiyle yaşadığı çatışmalara dair bu bilgiler için kesin bir kaynak olmasa bile, filmografisine baktığımızda karşımıza çıkan temaları düşününce şaşırtıcı bir durum söz konusu değil. Zira Atom Egoyan'ın filmleri hep bugün üzerinden tarihle kurulan bir ilişkiyi ele alıyor. Kişiselden genele doğru yol alan bu tarihsel yolculuk, sıklıkla farklı araçlarla (dil, hikayeleştirme, medya) değiştirilen bir gerçekliği deşifre etme çabasına odaklanıyor.

2002 yılında "Ararat"ı yönettiğinde özellikle ülkemizde farklı tartışmaların odağında yer alan Atom Egoyan, her ne kadar ilk kez bu filmde adını koyarak 1915'teki Büyük Felaket'e değinse bile, önceki filmlerinde de aynı temanın izlerini dolaylı olarak sürmüştür diyebiliriz. Yönetmenin filmlerinde karakterlerin geçmişle, kendi kişisel tarihleriyle veya kültür miraslarıyla kurdukları ilişki, ayrıca sıklıkla tekrarlanan 'kayıp' duygusu bu temayla ilişkilendirilebilir.

Atom Egoyan'ın 1984 yapımı ilk uzun metraj filmi "Next of Kin", Kanadalı üst orta sınıf bir ailenin oğlunun, göçmen bir Ermeni aileye entegre olması sürecini anlatır. Ebeveynleriyle bir klinikte grup terapi seansına katılan Peter Foster (seçilen soyadının 'manevi aile' anlamı taşıdığını atlamamak gerek), yine aynı kliniğe devam eden Deryan ailesinin dosyalarına ulaşır. Deryanlar, Kanada'ya göç ettikleri ilk yıllarda henüz bir bebek olan oğulları Bedros'u mecburen evlatlık vermiştir. Ailenin bugünkü sorunlarının temelinde de bu kayıp yatmaktadır. Peter ise Deryan ailesinin karşısına çıkıp, kendisini Bedros olarak tanıtır. Egoyan'ın giriş paragrafında değindiğimiz kişisel hikayesine bakınca, filmin başkarakterinin Peter ve Bedros olarak ikiye bölünmüşlüğü, bir bakıma yönetmenin kendi aidiyet sorunuyla da özdeşleşir. Klinikte videokasetlere kaydedilen seanslar veya Peter'ın Deryan ailesinin yanındaki deneyimlerini sesli bir günlük şeklinde kasetlere okumasıysa, Egoyan'ın sonraki filmlerinde de sıklıkla başvuracağı medyanın gerçekliğe etkisi temasının bir yansımasıdır.

1987 yapımı "Family Viewing" ise aynı temaların daha girift ve ustalıklı şekilde ele alındığı bir Egoyan filmidir. Yönetmen yine üst orta sınıf bir aileyi merkez noktasına oturturken, bu karakterlerin evde birarada oldukları tüm sahneleri bilinçli olarak televizyon dizileri, hatta sitcom'lardan ödünç alınmış bir estetikle çekmiştir. Ailenin 18 yaşına girmek üzere olan oğlu Van, babası ve onun sevgilisiyle beraber yaşamaktadır. Annesiyse yıllar önce onları terk etmiştir ama Van bu ayrılığın nedenini bilmez. Anneannesiyse bir huzurevinde kalmaktadır. Artık konuşmayı reddeden yaşlı kadınla ilgilenen tek kişiyse yine Van'dir. Bir gün babasının eski aile videolarının üzerine sevişme görüntüleri kaydettiğini fark edince Van kalan kasetleri yanına alarak evi terk eder. Annesiyle beraber olduğu bu videoları seyrederken Van, kendi kişisel tarihini de bir anlamda yeniden keşfeder. Yarı Ermeni olan genç erkek, çocukken Ermenice konuşabilirken, zamanla bu dili unutmuştur. Bu noktada, tıpkı "Next of Kin"deki Foster soyadı gibi, "Family Viewing"deki başkarakterin adının Van olmasını da bir tesadüf olarak görmek pek mümkün değil. Filmin en vurucu anlarından birisiyse, Van'in eski videokasetleri anneannesiyle beraber izlerken, araya giren bir görüntüde babasının sevişirken annesine işkence yaptığını, yani annesinin kaçışının ve uzun yıllardır ağırlığını hissettiği kaybın gerçek nedenini öğrenişidir.

1989 yapımı "Speaking Parts" ve 1991 yapımı "The Adjuster" yine gerçek ve kurmacanın iç içe geçtiği hikaye yapıları sunar. "Speaking Parts"da ölen kardeşinin hayatından yola çıkarak bir televizyon filmi senaryosu yazan Clara, yapımcının hikayede yapmaya çalıştığı değişikliklere karşı müca-

dele eder. Öte yandan filmde ölen kardeşi canlandıracak Lance'e saplantılı şekilde âşık olan Lisa, onun bir figüran olarak gözüktüğü filmlerin videolarını tekrar tekrar izler. "The Adjuster"daysa müşterileriyle iş ilişkisinin de ötesine geçen sigorta eksperi Noah ve sansür kurulu için pornografik filmler izleyen karısı Hera'nın dünyasına sokar bizi Egoyan. Noah ve Hera'nın tanıştığı röntgenci bir çift, ailenin ve iletişimde oldukları diğer insanların hayatlarıyla ilgili gerçekleri ortaya çıkartırken, yönetmen bir kez daha görüntünün gücü ve medyanın etkisine değinme imkanı bulur.

1993 yapımı "Calendar" ise hem hikayesi, hem de oyuncu seçimiyle belki de Atom Egoyan'ın en kişisel filmidir. Filmde Atom Egoyan Ermeni asıllı bir fotoğrafçıyı, gerçek hayatta da eşi olan (ve neredeyse tüm filmlerinde rol alan) Arsinée Khanjian ise fotoğrafçının karısını canlandırır. Çift, bir takvim için kilise fotoğrafları çekmek üzere Ermenistan'a gider. Şoförleri aynı zamanda bölgenin tarihiyle ilgili bilgiler verirken, bu konuşmaları İngilizce'ye çevirme görevini kadın üstlenir. Film, Ermenistan'daki görüntüleri kamera arkasındaki fotoğrafçının gözünden gösterirken, Egoyan'ın canlandırdığı bu karakterin yolculuk boyunca içine girdiği ruh halini de merkez noktaya oturtur. 'Bugün'de geçen, fotoğrafçının çeşitli kadınlarla röportaj yaptığı sahneler ve geriye dönüş niteliğindeki Ermenistan'daki yolculuğun görüntüleri kurguda sürekli birbirini keser. Zamanla fotoğrafçı ve karısının, erkeğin tercihiyle artık görüşmemekte olduğunu öğreniriz. "Calendar", Egoyan'ın Ermeni kimliğini o güne değin en açık şekilde ortaya koyduğu yapıtı olmakla beraber, sürekli irdelediği aidiyet duygusunun da baskın şekilde hissedildiği bir filmdir. Fotoğrafçının kadınlarla olan ilişkisi, bir anlamda 'anavatan'la kurduğu (veya çeşitli nedenlerle 'kuramadığı') ilişkiyi de temsil eder. Böylece yönetmen 'kayıp' duygusunu da bir kez daha ele alır.

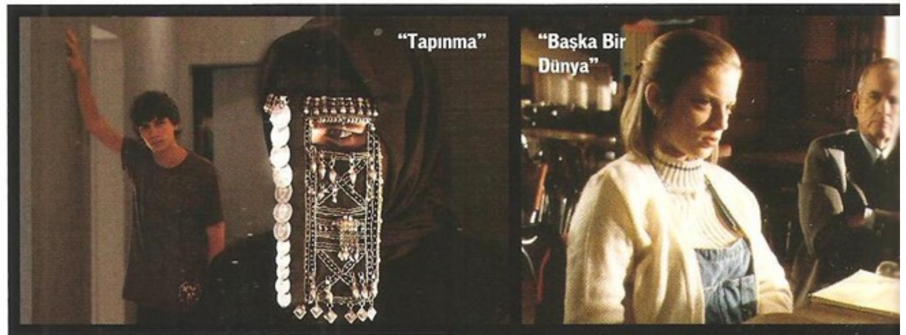
"Calendar"ın zamanda sürekli ileri ve geri giden hikaye kurgusu, Atom Egoyan'ın başka bir takıntısının da örneğidir aslında. Yönetmen filmlerinde düz bir hikaye akışından ziyade, lineer olmayan bir kurguyu tercih eder. Kendisine uluslararası şöhret getiren, 1994 yapımı bir sonraki filmi "Exotica" bunun kusursuz bir örneğidir. İzleyiciyi yolları filme de adını veren gece kulübü etrafında kesişen bir grup karakterle baş başa bırakan Egoyan, bu insanların birbirleriyle bağlantılarını yavaş yavaş ve zaman zaman geriye dönüşlere de başvurarak açıklar. Böylece filmin anlatısı final sahnesine değin seyirci için muğlaklığını korur. Bu dramatik yapı formülü, stilize bir tercih olmaktan çok, Egoyan'ın filmlerinde gerçeğin ele alınışıyla ilgilidir. Neden sonuç ilişkileriyle pürüzsüz şekilde ilerleyen bir anlatıdan ziyade, seyirciyi çoğunlukla bir bulmacanın içine bırakmayı tercih eder yönetmen. Tıpkı daha önce andığımız filmlerinde medyanın gerçekliğe etkisini ele aldığı gibi, bu tercihle de hikaye anlatma sanatının gerçeği nasıl şekillendirdiğine dikkat çeker bir anlamda. Anlattığı öyküyü birarada tutan 'gerçeği', en vurucu anıysa farklı katmanların, yan hikayelerin ardına gizler. Bu bağlamda bir Egoyan filmi izlemek seyirci için de çoğunlukla bu veriye, daha doğrusu filmin 'anlam'ına ulaşmak için girişilen bir zihin egzersizidir.

"Büyük Hata"

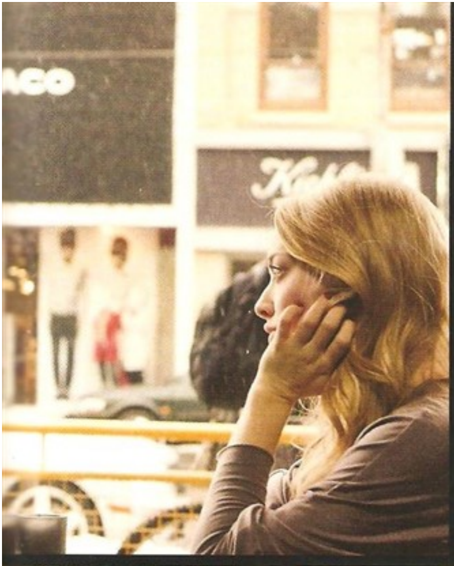
BİR EGOYAN FİLMİ İZLEMEK SEYİRCİ İÇİN ÇOĞUNLUKLA 'ANLAM'A ULAŞMAK İÇİN GİRİŞİLEN BİR ZİHİN EGZERSİZİDİR.

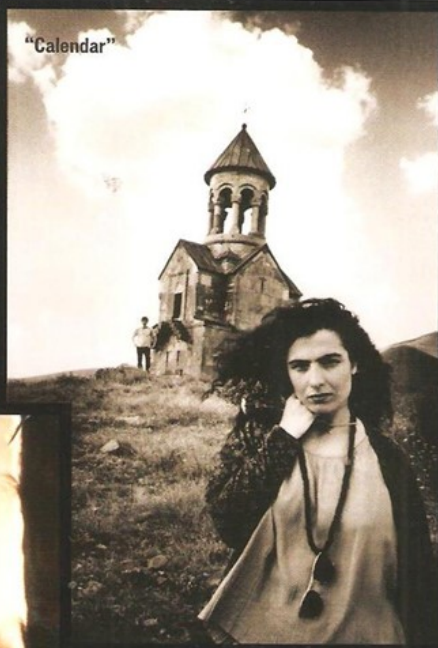
1997 yapımı "The Sweet Hereafter/Başka Bir Dünya" bu yapının iyice oturmuş bir örneği olmakla beraber, Egoyan'ın ilk dönem filmlerine de tematik olarak akrabadır. Küçük bir kasabada gerçekleşen trafik kazasında hayatını kaybeden çocukların velileri ve onları tazminat davası açmaya ikna etmeye çalışan avukat arasında yaşananlar filmin merkez noktasında yer alır. Ancak karakterlerin hayatlarıyla ilgili gerçekler filmin süresi boyunca yavaş yavaş ortaya çıkarken, esas acının çok daha derinlerde saklı olduğunu görürüz. Bir kez daha 'kayıp' duygusuna eğilen Egoyan'ın filminde anlatılanlar, giriş kısmında da değindiğimiz üzere, bazı temalar çerçevesinde Büyük Felaket'in bir temsili olarak görülebilir. "Başka Bir Dünya"nın çıkış noktasında böyle bir temsil niyeti olduğunu iddia etmek kuşkusuz zorlama olacaktır. Fakat Egoyan'ın özellikle ilk dönem filmlerinde eğildiği Ermeni tarihiyle ilgili temaların karşılıklarını, filmde hiç anılmasalar bile, bu anlatıda da bulmak mümkündür. Kayıp duygusu bir yana, bir faciayla sonuçlanan trafik kazasının nasıl gerçekleştiğine ve kimin suçlu olduğuna dair karakterlerin birbiriyle çelişen ifadeleri de söz konusu benzerliği hatırlatır.

1999 yapımı "Felicia's Journey/Felicia-nın Yolculuğu"nda tekrar geri dönüşlerle düz zamansal kurguyu reddeden bir anlatı sunan Egoyan, aynı filmde televizyon ve kaydedilmiş görüntülerle ilgili saplantıları olan karakterleri de ele almış, bir kez daha hikayenin eksik parçalarını yavaş yavaş

"Tapınma"
"Başka Bir Dünya"

"Ararat"

"Calendar"

karak anlamaya çalışan bir filme imza atmıştı. İyiliği veya kötülüğü, söylediklerinde haklılığı veya haksızlığı bir yana, "Ararat"ı yorumlarken Egoyan filmografisindeki tematik bütünlük çerçevesinde değerlendirmek daha sağlıklı bir sonuç verebilirdi.

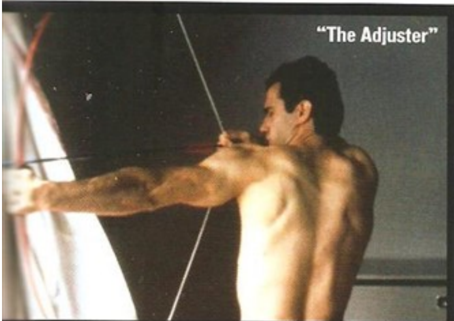
2005 yılında ilk kez bir tür filmi çeken Atom Egoyan, özellikle gerçekle ilgili takıntılarına son derece uygun bir alan seçerek, modern bir kara filme imza attı. "Where the Truth Lies/Gerçeğin Ötesinde", yine geçmiş ve şimdiki zaman olmak üzere iki farklı zaman dilimi arasında gidip gelen bir cinayet öyküsüydü. 2008 yapımı "Adoration/Tapınma" ise lise öğrencisi Simon'un bir gazete haberinde okuduğu terörist saldırıyı edebiyat dersinde kendi ailesinin hikayesi olarak anlatmasını konu alıyordu. Bu ödevin internetteki bir tartışma ortamına taşınmasıysa, medya ve görüntünün gücüyle hep ilgilenmiş olan Egoyan'a çağımızın en güçlü iletişim sahasını da ele alma olanağı tanıyordu.

"Exotica"

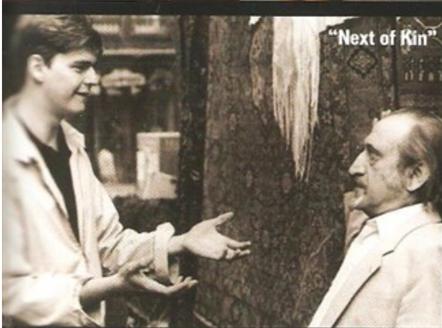
"CALENDAR" HEM HİKAYESİ, HEM DE OYUNCU SEÇİMİYLE ATOM EGOYAN'IN EN KİŞİSEL FİLMİDİR.

topladığımız bir yapı ortaya koymuştu. Yönetmenin filmografisinde sonraki adım olan 2002 yapımı "Ararat" ise adını koyarak Büyük Felaket'i ele alışı nedeniyle büyük gürültü koparmıştı. Ülkemizde henüz çekim aşamasındayken bir propaganda filmi olarak duyurulan "Ararat" aslında Egoyan'ın önceki filmlerinden çok da farklı bir noktada durmuyordu. Günümüzde yaşayan Ermeni ve Türk karakterlerin geçmişle kurdukları ilişkiye odaklanan film, propaganda yapmaktan çok, bu olayları eksik tarihi bilgilerle bugün ne kadar kavrayabileceğimizi ve bireyleri taraf tutmaya iten sebepleri sorgulama niyetindeydi. Çokça bahsedilen 'soykırım görüntüleri' ise "Ararat"ın kendi yapısı içerisinde hem biçimsel, hem de içeriksel olarak parantez içine aldığı anlardı. Çekilmekte olan bir filmin sahneleri olarak (bir nevi film içinde film) sunulan bu görüntüleri Egoyan da bir anlamda 'kurmaca' olarak tanımlıyor, tarihin hikayeleştirildiğinde gerçekliğini kaybedebileceğine bir kez daha dikkat çekiyordu. Bu temalar üzerine önceki yapıtlarında son derece dolaylı şekilde ve kişisel hikayeler yoluyla fikir yürüten Egoyan, aslında "Ararat"ta da epik bir tarihi film yapmaktansa, karakter merkezli ve geçmişi bugünden bakarak anlamaya çalışan bir filme imza atmıştı.

"The Adjuster"

Ülkemizdeki ilk gösterimi geçtiğimiz Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde gerçekleşen ve bu ay ticari gösterime girecek "Chloe/Büyük Hata" ise yine yönetmenin filmografisindeki tematik bütünlüğe uygun bir film olarak dikkat çekiyor. Anne Fontaine'in "Nathalie..." isimli filminin yeniden çevrimi olan "Büyük Hata", kocası David'in kendisini aldattığından şüphelenen Catherine'in, eskort olarak çalışan Chloe ile anlaşıp, ondan David'i baştan çıkartmasını talep edişi ve bu deneyin yol açtığı sonuçları konu alıyor. Başka bir deyişle Egoyan bir kez daha gerçeğin farklı yüzleriyle ilgileniyor. Erken dönem kısa filmleriyle birlikte baktığımızda, 30 yılı aşkın süredir yönetmenlik yapan Egoyan'ın sinemasındaki tematik tutarlılıksa sinemaseverler için cazibesini koruyor. ■

"Next of Kin"

"Gerçeğin Ötesinde"

"Family Viewing"

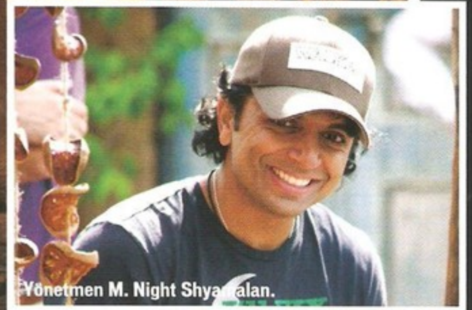
dünyayı kurtaran AVATAR!

ÇOCUK KANALI NICKELODEON'IN YEDİDEN YETMİŞE BÜYÜK HAYRAN KİTLESİNE SAHİP OLAN ÇİZGİ FİLM SERİSİ **"SON HAVA BÜKÜCÜ"** (THE LAST AIRBENDER) UZUN BİR ÇEKİM SÜRECİNİN ARDINDAN, M. NIGHT SHYAMALAN YÖNETMENLİĞİNDE PERDEDE. UZAK DOĞU'NUN BİLGELİK YÜKLÜ MİTOLOJİSİNDEN SAVAŞ SANATLARINA KADAR PEK ÇOK ZENGİNLİK İÇEREN VE BEYAZPERDE YOLCULUĞU SIRASINDA İSMİNDEKİ AVATAR'I JAMES CAMERON'IN "AVATAR"INA KAPTIRAN BU KÜLT ÇİZGİ ROMAN, BAKALIM SİNEMADA NASIL BİR RÜZGAR ESTİRECEK?

EBRU ÇELİKTUĞ

Çocuklara yönelik bir televizyon kanalının yetişkinler tarafından da çok sevilen çizgi film serisi "Avatar: Son Hava Bükücü" 2005-2008 yılları arasında üç sezon boyunca gerçek bir fenomene dönüşmüştü. İşte bu büyüye kapılan yetişkinler arasında M. Night Shyamalan da vardı. Shyamalan karısıyla beraber kısa sürede, küçük kızı sayesinde keşfettiği dizinin müptelası haline gelmişti. Filme uyarlama fikri de kendisinden çıkmıştı; Paramount Şirketi'ne götürdüğü teklifte, yeni bir "Yıldız Savaşları" serisinin doğmak üzere olduğunu söyleyecek kadar da iddialıydı! (Gerçi daha sonra röportajlarında "Yıldız Savaşları" ile "Son Hava Bükücü"nün kıyaslanmasının hayli zor olduğundan bahsedecekti. İki proje arasındaki tek benzerliğin "yolculuk teması" olduğunu düşünen yönetmen, Aang'ın yolculuğuyla Luke Skywalker'ın yolculuğunu benzer buluyormuş.) Yönetmenin "Lady in the Water/Sudaki Kız" ve "The Happening/Mistik Olay" sonrasında ne yapacağı epeydir merak konusuydu. "The Sixth Sense/Altıncı His" ve "Signs/İşaretler"in dünya çapında baş döndürücü başarısının ardından, bu iki film hem gişede hem de seyirci ve eleştirmenlerin gözünde Shyamalan'ın konumunu bayağı sarsmıştı. Kariyerine ciddi darbe vuran bu iki film sonrasında, bugüne kadar kendi yazdığı projelerle tanıdığımız yönetmen ilk kez bir uyarlamayla karşımıza geliyor. Üstelik bu, bayağı iddialı, büyük bütçeli bir proje... Pek çok yaş grubundan insanın gönlünü derinden fethetmiş, sıra dışı ve bol ödüllü ➡

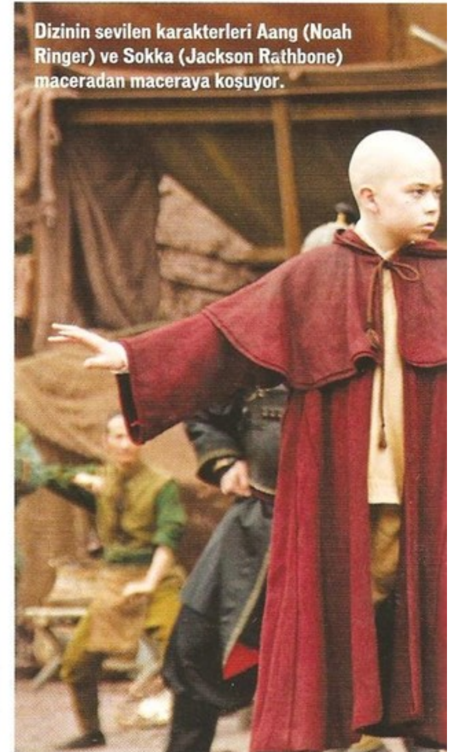

Yönetmen M. Night Shyamalan.

bu çizgi dizinin sinema versiyonu "Son Hava Bükücü" öncelikle ileri teknoloji gerektiren özel efektlere ihtiyaç duyuyor. Shyamalan'ın bu tip teknolojiyle neredeyse tek bağı, "Sudaki İz"deki CGI mamulü yaratık Scrunt olmuştu diyebiliriz. Oysa "Son Hava Bükücü"nün fantastik dünyasının çok daha fazla dijital müdahaleye ihtiyacı olduğu tartışılmaz. Röportajlarında bu konuda samimi itirafları var Shyamalan'ın: "İşin bu kısmı, CGI tarafı yani, beni çok korkuttu. Bu öğrenmem gereken bir şeydi, hikayemi anlatmam için şarttı ve öğrenirken kocaman bir çocuk gibi hissettim kendimi.. Steven Spielberg, George Lucas ve Peter Jackson'ın bu alanda ne kadar doğal ve yetkin olduklarını düşündüm. Bu alanda eğitime ihtiyacım vardı; tıpkı profesyonel basketbol oynamak için öğrenmen gereken belli başlı hareketlerin olması gibi." Shyamalan, filmdeki CGI kullanılan sahnelerin benzersiz olmasına çalışmış. Genellikle CGI kullanılan filmlerde görülen hızlı kesmeler oldukça az kullanılmış, yönetmenin eski filmlerindeki gibi uzun çekimlere yer verilmiş. Bu da CGI'ın yani bilgisayar teknolojisiyle görüntü yaratma tekniğinin kullanımında bir üstünlük olarak değerlendiriliyor, yani "Son Hava Bükücü"de CGI, hızlı kesmelerle geçiştirilmeyecek kadar başarılı uygulanmış.

Dev Patel, Ateş Bükücü Prens Zuko'yu canlandırıyor.

Diziyi biraz hatırlatmakta fayda var. İnsanların, tuhaf hayvanların ve doğaüstü olayların bir arada var olduğu fantastik bir dünyada geçen dizi, kendine ait mitolojisini kurarken aslında Uzak Doğu kültürünün temellerinden hareket ediyordu. Ateş, hava, su ve toprak gibi dört ana elementin özelliklerini taşıyan dört ulustan oluşan bir dünya kurulmuştu. Su Kabileleri, Toprak Krallığı ve Hava Göçebeleri endüstri öncesi toplumlara benzemekteydi. Toprak Krallığı, biraz daha ileri bir toplumdu, halkı şehirlerde yaşıyor ve ticaretle uğraşıyordu. Bu dört ulus içinde en gelişmiş ve güçlü olan toplum Ateş Ulusu'nu oluşturuyordu, ilerlemiş bir sanayi toplumunu temsil eden bir imparatorluktu. Her ulus kendi elementini manipüle edebilen, onu yönetebilen yeteneğe sahip, "Bükücü" denen bazı özel kişilere sahipti. Bu yetenek bazı Uzak Doğu savaş sporlarının ve mistik eğitimin sonucunda elde edilmekteydi. (Mesela bir Su Bükücü, suyu kendi gücü doğrultusunda yönetebiliyor, zaman zaman bir silah olarak kullanabiliyordu.) Her topluluğun kendi elementini bükme tarzı farklıydı. Dizinin yaratıcıları, Uzak Doğu dövüş sanatlarından seçtikleri koreografilerle elementlerin bükülme tarzını tasarlamışlardı. Su Bükücüler Tai-Chi, Ateş Bükücüler Long Fist (filmde Shyamalan bu tekniği "Northern Shaolin" ile değiştirmiş), Hava Bükücüler Ba Gua ve Toprak Bükücüler ise Hung Gar öğretilerine göre hareket etmekteydiler.

Barış döneminin bitişinde Ateş Ulusu'nun saldırgan tavrının payı büyüktü. Hatta, bu fantastik dünyayı tamamlayan hava elementini temsil eden ve tapınaklarda ruhanî bir hayat yaşayan Hava Göçebeleri'nin ortadan kalkmasından Ateş Ulusu sorumluydu. Bu dört ulusun arasında barışı sağlayan ve sırasıyla her ulustan reenkarnasyon yoluyla dünyaya gelen Avatar adlı özel kişi, dört elementi de bükebilme yeteneğine sahipti. Ama bu hiç de kolay bir şey değildi; zira toprak ve su, ateş ve hava birbirine zıt elementlerdi ve Avatar bu elementlere hakim olmayı öğrenirken birbirine zıt doktrinler ve savaş sanatlarıyla uğraşmak zorundaydı. Ateş Ulusu, tıpkı mevsimlerin dönüşümü gibi bir sıra takip eden bu reenkarnasyon çemberinde (Avatar reenkarnasyonunda Su Kabilesi kışı, Toprak Krallığı ilkbaharı, Ateş Ulusu yazı, Hava Göçebeleri sonbaharı simgeliyor ve Avatar'ın ortaya çıkışı bu sıraya göre gerçekleşiyor) sıranın Hava Göçebeleri'nde olduğunu öngörerek bir soykırım başlatmış ve Hava Göçebeleri'ni ortadan kaldırmıştı. Oysa kural değişmeyecekti, son Avatar bir Hava Bükücü'ydü! Ustasından eğitim alır-

Dizinin sevilen karakterleri Aang (Noah Ringer) ve Sokka (Jackson Rathbone) maceradan maceraya koşuyor.

"İŞİN BU KISMI, CGI TARAFI YANİ, BENİ ÇOK KORKUTTU. BU ÖĞRENMEM GEREKEN BİR ŞEYDİ." –M. NIGHT SHYAMALAN

YENİ BİR ÜÇLEME

Nickelodeon kanalının üç sezonluk başarılı çizgi film serisini sinemada da bir üçleme olarak izleyeceğiz. Yapımcı Frank Marshall'ın belirttiğine göre, üç film de ayrı ayrı çekilecek ve tamamı altı yılda sona erecek. "Yüzüklerin Efendisi" üçlemesinde Peter Jackson projeyi iç içe çekmişti hatırlarsanız. Oysa "Son Hava Bükücü"de böyle olmayacak. Sadece setler, gemiler ve her ulusun farklı elementleriyle ilgili sahneler birlikte çekilip daha sonra üç filme bölünecek. Dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta ise, oyuncuların altı yıl sonra –ki çoğunun büyüme çağında oldukları düşünülürse- fazla büyüyecek olmaları kuşkusuz. Bu yüzden de özellikle genç oyuncuların sahnelerinin öne alınması ve bir an önce çekilmesi gibi bir telaşın içerisinde film ekibi.

Dergiyi baskıya hazırladığımız sırada bu ay perdede izleyeceğimiz filmin hikayesiyle ilgili hiçbir açıklama yapılmamıştı henüz. Dolayısıyla an itibarıyla filmin konusunun nasıl gelişeceği hakkında en ufak fikrimiz yok ne yazık ki. Öte yandan, senaryo yazımını Shyamalan ele almış olması projenin başarısıyla ilgili endişeleri arttıran bir etken olarak karşımıza çıkıyor. Zira son filmlerinin başarısızlığının sebeplerinden biri olarak, Shyamalan'ın artık yeterince yaratıcı olmayan, zorlama fikirleri senaryolaştırması görülüyor biliyorsunuz. Ama rahatlatıcı olan şu ki, çizgi film serisinin asıl yaratıcıları Michael Dante DiMartino ve Bryan Konietzko, uyarlama sürecinde Shyamalan'ı yalnız bırakmamışlar! Shyamalan'ın çizgi film serisine olabildiğince bağlı kalma konusundaki kararının en önemli göstergesi, yazdığı ilk senaryo taslağının çok uzun ve ayrıntılı olması. O haliyle filmin dört saatlik bir süre tutacak olması birtakım kesintileri zorunlu kılmış doğal olarak. Shyamalan için filmin anlamı büyük, üstelik böyle bir proje sayesinde, kariyerinde büyük bir sıçrama yapabilir ve Spielberg, Lucas gibi büyük yönetmenlerle aynı kulvarda yer alabilir. Hep "Yüzüklerin Efendisi" gibi destansı ve mitolojik bir film serisi çekmek isteyen ve kendisini tamamen ifade edebileceği bir proje bulmakta zorlanan yönetmen, sonunda muradına kavuşmuşa benziyor. Pek çok projeye burun kıvırdıktan sonra "Son Hava Bükücü"yü filme çekmesi için ailesinin baskısıyla karşılaştığını belirten Shyamalan için seri, hareketli bir yaz filmi olmanın çok ötesinde anlamlara sahip: "Hem bir yönetmen hem de bir insan olarak bu filmi çekmenin büyük bir deneyim olduğunu düşünüyorum. Bilirsiniz, ben tam bir kontrol manyağıyımdır. Her karenin kompozisyonunu bizzat kurmayı ve tüm süreci kontrol etmeyi severim. Mükemmel olmayan bir kare ortaya çıkarsa büyük bir acı hissederim. Ama bu filmde o kadar çok faktör bir araya geliyor ki, bu bana bazı şeyleri olduğu gibi bırakmayı ve eskisi kadar kontrol manyağı olmamayı öğretti. Gene bir öğrenci gibi hissetmeye başladım, yeni şeyler öğreniyorum ve bu benim için harika bir film çekme macerası oldu. 'Son Hava Bükücü'yü çekme sürecinin beni daha iyi bir yönetmene dönüştürdüğünü düşünüyorum –her ne kadar 400 figüranı ve pek çok aksiyon sahnesini istediğim biçimde kontrol edemesem de!- Ama bu arada ölümüne korkuyorum da çünkü çok büyük bir emek harcanıyor. Umarım bu film kendi kişiliğini bulur ve tüm dünya tarafından takdir edilir!" →

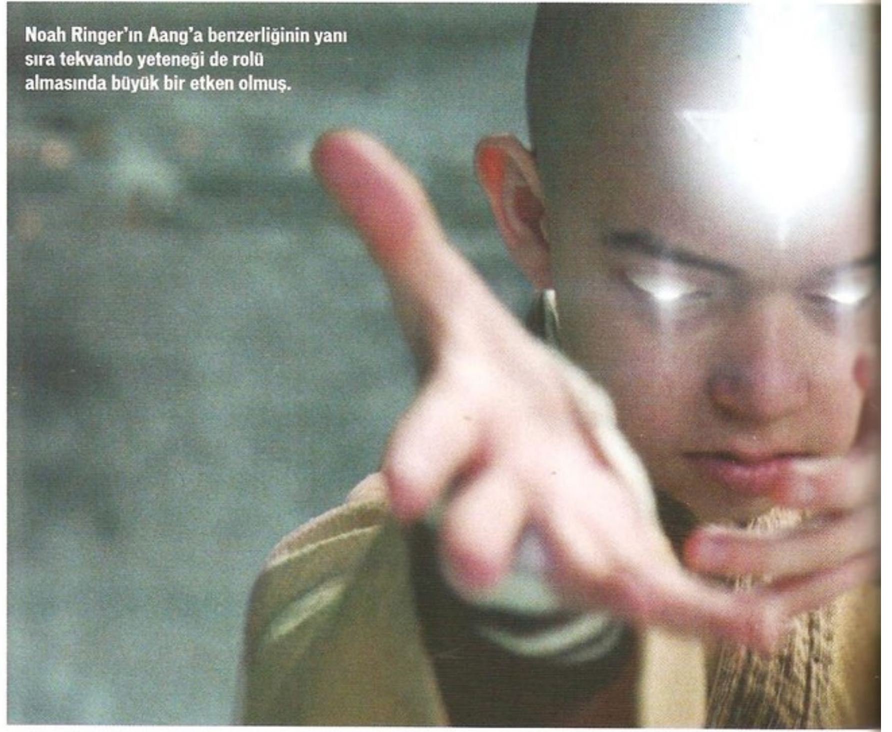
"GENE BİR ÖĞRENCİ GİBİ HİSSETMEYE BAŞLADIM, YENİ ŞEYLER ÖĞRENİYORUM." —M. NIGHT SHYAMALAN

ken her nasılsa soykırımdan kurtulmuş ve 100 yıl boyunca bir buzulun içinde donup kalmıştı. 12 yaşındaki, Hava Göçebeleri'nin son ferdi Aang, tesadüf eseri Su Kabilesi'nden Katara ve Sokka adlı iki kardeş tarafından bulunuyor ve dünyaya barışı tekrar getirmek için uzun ve maceralı bir yolculuğa başlıyordu!

UZAK DOĞU ÖYKÜSÜNDE BATILI OYUNCULAR

Shyamalan, Aang rolünü tekvandoda kara kuşak sahibi 1997 doğumlu Noah Ringer'a verdi. Bunda saçını kazıdıktan sonra Aang'a benzemesi kadar Uzak Doğu sporlarına olan büyük yeteneğinin de payı büyüktü tabii. Aang'ı bulan Su Bükücü Katara rolü yine bembeyaz bir Amerikalı oyuncu olan Nicola Peltz'e verilirken, "Alacakaranlık" serisinden tanıdığımız, Cullen ailesinin fertlerinden Jasper'ı canlandıran Jackson Rathbone, Katara'nın kardeşi Sokka'yı perdede temsil ediyor. Ateş Ulusu'nun veliahtı Zuko ise Hint asıllı İngiliz oyuncu, "Slumdog Millionare/Milyoner" ile tanıdığımız Dev Patel'e emanet edilmiş durumda. Bu seçimler, uzun süre filmdeki oyuncu seçimiyle ilgili ciddi tartışmalara neden oldu. Yönetmen Shyamalan başta olmak üzere yapımcılara ve oyuncu ajanslarına karşı dizinin sevenleri tarafından ırkçılık yaptıklarına dair suçlamalar yapıldı. Çizgi film serisinin Uzak Doğulu karakterleri filmde Kafkas ırkına dönüşevermişti çünkü! Dizinin çekik gözlü karakterleri filmde badem gözlü beyazlar tarafından canlandırılıyordu. Kötü karakterlerin beyaz olmayan oyunculara emanet edilmesi ise ırkçılık suçlamalarına neden oldu. Ünlü film eleştirmeni Roger Ebert de bu suçlamalara katıldı: "Orijinal seri, Nickelodeon'da ilgiyle karşılandı ve üç yıl popülerliğini korudu. Hayranları kahramanların Asyalı olduklarına inandılar. Peki o halde neden Shyamalan ve Paramount Şirketi dizinin hayranlarına bunu yapıyor? Bu rolleri oynamaya muktedir pek çok genç Asyalı oyuncu var."

Noah Ringer'ın Aang'a benzerliğinin yanı sıra tekvando yeteneği de rolü almasında büyük bir etken olmuş.

BU FİLMİN BUGÜNE KADAR YAPILMIŞ EN 'ÇOK KÜLTÜRLÜ' FİLM OLDUĞUNU DÜŞÜNÜYORUM." —M. NIGHT SHYAMALAN

Shyamalan ise bu suçlamaları yersiz buluyor ve çekeceği üçlemenin, şimdiye kadar çekilmiş filmler arasında kültürel olarak en fazla çeşitlilik gösteren film serisi olacağını iddia ediyor. Her ulusa etnik bir kimlik kazandırmayı amaçladığını belirten yönetmen: "Çizgi filmin en harika tarafı taşıdığı muğlaklıktı. Karakterlerin vasıfları zaten maksatlı olarak pek çok vasfın karışımıydı. Bu muğlaklık, hesaplanmış bir şeydi ve serinin en büyük esprisinin burada yattığını düşünüyorum. Mesela Katara'yı izlerken fark ettik ki, en büyük kızım, çizgi karakterin tıpatıp aynısıydı. Peki bu Katara'nın Hintli olduğu anlamına mı gelmeli? Bu sadece bizim evde yaşanan bir şey değildi. İzleyen arkadaşları da kendilerini çizgi filmde görüyorlardı. Bence bu, serinin en güzel yönüydü. Bu filmin bugüne kadar yapılmış en 'çok kültürlü' film olduğunu düşünüyorum ve bundan gurur duyuyorum. Benim için projenin cazibesi, bu yeni dünyanın içerisinde kendi dünyamızın bütününden yüzler görebilmemizde yatıyordu. Belki bu eleştirileri yapanlar görmek istedikleri yüzleri göremiyorlar ama genelde beklediklerinden daha fazlası var. Biz bu çadırın içindeyiz ve burası Birleşmiş Milletler gibi görünüyor!" Öte yandan serideki Budizme dair unsurların bolluğu, Shyamalan'a "Matrix" ve "Yıldız Savaşları"nı anımsatmış. Çizgi dizinin üç sezonluk macerasında git gide daha karanlık bir hal aldığını düşünen yönetmen, içerisindeki politik öğeler kadar (Ateş Ulusu'nun Hava Göçebeleri'ni soykırımla yok etmesi) olayların Shakespeareyen tarzda akışının da filmi zenginleştireceğini, özellikle Uzak Doğu savaş sanatlarına dayanan aksiyon ve dövüş sahnelerinin CGI ile birlikteliğinden de unutulmaz kareler ortaya çıkacağını düşünüyor. Uzak Doğu esintili bir çizgi film serisinde Sha-

İşte dizinin merakla beklenen iki karakteri, Katara (Nicola Peltz) ve Sokka (Jackson Rathbone) kardeşler.

NE VAR NE YOK?

Aang'ı canlandıran küçük oyuncu Noah Singer'a göre "Film, televizyondaki seriden kesinlikle daha farklı. Ama eğer çizgi filmi aynen çekseydik ortaya çıkan şey ne kadar heyecan verici olabilirdi ki?" diyor. Yukarıda da belirttiğimiz gibi her biri 20 bölümlük üç sezon boyunca devam eden, üstelik bol ayrıntılı, incelikli hikayesiyle dolu dolu bir TV dizisini perdeye aktarmak kolay değil. Bazı karakterler ve olaylar kaçınılmaz olarak filmin dışında kalacak.

Aang'ın sadık dostu, hatta onunla birlikte yüz yıl boyunca aynı buzulda donan altı ayaklı uçan bizon Appa'nın filmde kesinlikle yer alacağının garantisi bizzat yönetmen Shyamalan tarafından verildi! Üstelik olabildiğince gerçekçi gözükmesi için yoğun çaba harcanmış.

Çizgi filmin içerisindeki mizah, filmde rötuşlanmış olabilir. Shyamalan dizide hoş olan bazı şeylerin filmde her zaman aynı etkiyi yaratmayacağını söylüyor. Yani küçük yaştaki izleyicilere yönelik bir mizahın filmde olmayacağı tahmin ediliyor.

Katara'nın kardeşi Sokka'nın yaşı Shyamalan tarafından büyütülmüş. Yönetmen, bunun tüm hikayeye yansıyan etkisinin filmi daha yetişkinlere hitap eden bir yapıma dönüştürdüğünü söylüyor.

Shyamalan, Toprak, Hava ve Su Bükücüler için, yönetecekleri elementin hemen çevrelerinde bulabilecekleri, kolaylıkla erişebilecekleri elementler olduklarını söylüyor. Oysa Ateş Bükücüler için bu böyle değil. Filmde Ateş Bükücüler kendi vücutlarında var olan Chi (Ki okunuyor) enerjisinden faydalanıyorlar ki bu tamamen Shyamalan'ın özgün fikrine dayanıyor.

Filmde izleyeceğimiz su bükme sahnelerinde, suyun bir uzay aracının içinde, astronotların kontrolündeki akışından ilham alındığı belirtiliyor. Yönetmen Shyamalan, elementlerin bükülmelerinin sahtelikten uzak, olabildiğince doğal gözükmesi konusunda özel çaba harcamış.

Çizgi filmin sıkı takipçilerine üzücü haberlerimiz de var. Aang'ın Ateş Bükme Hocası Jeong Jeong ve Ödül Avcısı June ilk filmde yoklar ama diğer iki filmde ortaya çıkabilirler. Lahana Adam ise hiç olmayacak ne yazık ki.

Toprak Krallığı'ndaki taş ocağında kurulu olan esir kampı içinse Nelson Mandela'nın Güney Afrika'da uzun yıllar kaldığı cezaevinden esinlenilmiş. Shyamalan bunların kendisinin favori sahneleri olduğunu söylüyor.

Film için büyük ölçüde Çince'den yola çıkılarak yeni bir dil ve yazı geliştirilmiş.

kespeareyen öğeler de ne arar diye soracak olursanız, Shyamalan şöyle açıklıyor: "Aslında babası tarafından alt edilmiş Zuko adlı genç bir erkeğin nasıl filmin kötü adamı haline geldiğinden bahsediyorum. Ateş Ulusu'nun kraliyet ailesinin öyküsü tamamen Shakespeareyen bir dramatik akışa sahip. Üç bölüme de yayılan, ihanetlerle bezeli, tacı zorla elde etmekten tutun, kötü karakterlerin birbirlerinin kulaklarına fısıldadıklarıyla ortalığı karıştırmalarına; akrabaların birbirlerini dolduruşundan karşılıksız aşklara, şeytani bir babanın sevgisini kazanma çabasına kadar pek çok dramatik olayla dolu bir hikaye örgüsü söz konusu."

Shyamalan şüphesiz kariyerinin en kritik dönemeçlerinden birinde şu anda. İlk kez denediği bu uyarlama çalışmasıyla yaratıcılığının sona ermediğini ispatlamak durumunda. Ofisinde Bruce Lee'nin bir heykeli bulunan ve ilk gençliğinde pek çok yaşıtı gibi Uzak Doğu sporlarına ilgi duyan yönetmen, Hint asıllı olmasından gelen avantajını da kullanarak "Son Hava Bükücü"nün ruhunu hakkıyla perdeye taşıyabilir. Bunu ne kadar başarmış olduğunu bu ay hep birlikte perdede göreceğiz. ■

İsyanını da yanında götürdü

SEVİN OKYAY

Bekliyorduk aslında. Her yerde ölüm döşeğinde olduğuna dair yazılar çıkıyordu. Avukatı Joe Mannis, aktörün eşi ile süren boşanma davasında mahkemeye bir belge sunmuş, ölümcül derecede hasta ve kemotarepiye devam edemeyecek kadar zayıf olduğu için, duruşmaya katılamayacağını bildirmişti. Hatta adı Hollywood Walk of Fame'e yani Şöhret Yolu'na yazılınca, "Şimdi mi akıl ettiler?" tepkisiyle karşılanmıştı. Bu vesileyle düzenlenen törene, hepsini meşhur eden filmde oynayan Jack Nicholson, bir filminde unutulmaz bir performans sunduğu yönetmen David Lynch , şarkıcı Johnny Mathis, onun kadar tepkisel ve asi Michael Madsen ile bir başka aktör, Danny Trejo katılmıştı.

Yaşı 70'i geçmiş bir aktör ancak ölüm döşeğinde mi hatırlanmıştı? Yoo, mesleğe adım attığından beri Hollywood'la boğuşan, onların ağlattığı, onları ağlatan Dennis Hopper'a sonunda boyun eğmişlerdi, hepsi bu. Asiydi, huysuzdu, sinemayı seviyordu ama camiayı sevmiyordu. Eski Hollywood'un gözyaşlarına boğduğu sinirli delikanlı, sinemayı bildiği gibi yapmaya çalışan, çoğu zaman da Hollywood sakinlerini dehşet içinde bırakan, başına buyruk bir yıldız olup çıkmıştı. Onlar da silahlarını kullandılar tabii. Afaroz ettiler, etmedikleri zaman da imkânlarını kıstılar. Gene de sonuna kadar göze göz, dişe diş çarpışmıştır.

Her ne kadar biz James Dean'e bakmaktan farkına varamamış olsak da, 1955'te, onun hayatının nasıl gelişeceğine de işaret eden "Rebel Without A Cause/Asi Gençlik" ile sağlam bir başlangıç yapmıştı. Jim Stark karakterine hayatı zindan eden gençlerden Goon'u oynuyordu. Dean ile arkadaştılar. Henüz öğrenci sayıldıkları günlerde Jimmy ona, "Bardaktan içermiş rolü yapma, iç gitsin," demiş. Arkadaştan arkadaşa bu tavsiyenin ona yol gösterdiğini söylerdi. Dean'in ölümünden sonra gösterime giren "Giant/Devlerin Aşkı"nda da Jordan Benedict III'ü oynamıştı.

Asiydi, huysuzdu, sinemayı seviyordu ama camiayı sevmiyordu. En büyük üzüntüsü istediğinden az sayıda film yönetmiş olmaktı. Son yıllarda oyuncu olarak her teklifi kabul eder olmuştu ama buna rağmen bizce gene de ileride oyunculuğuyla hatırlanacak.

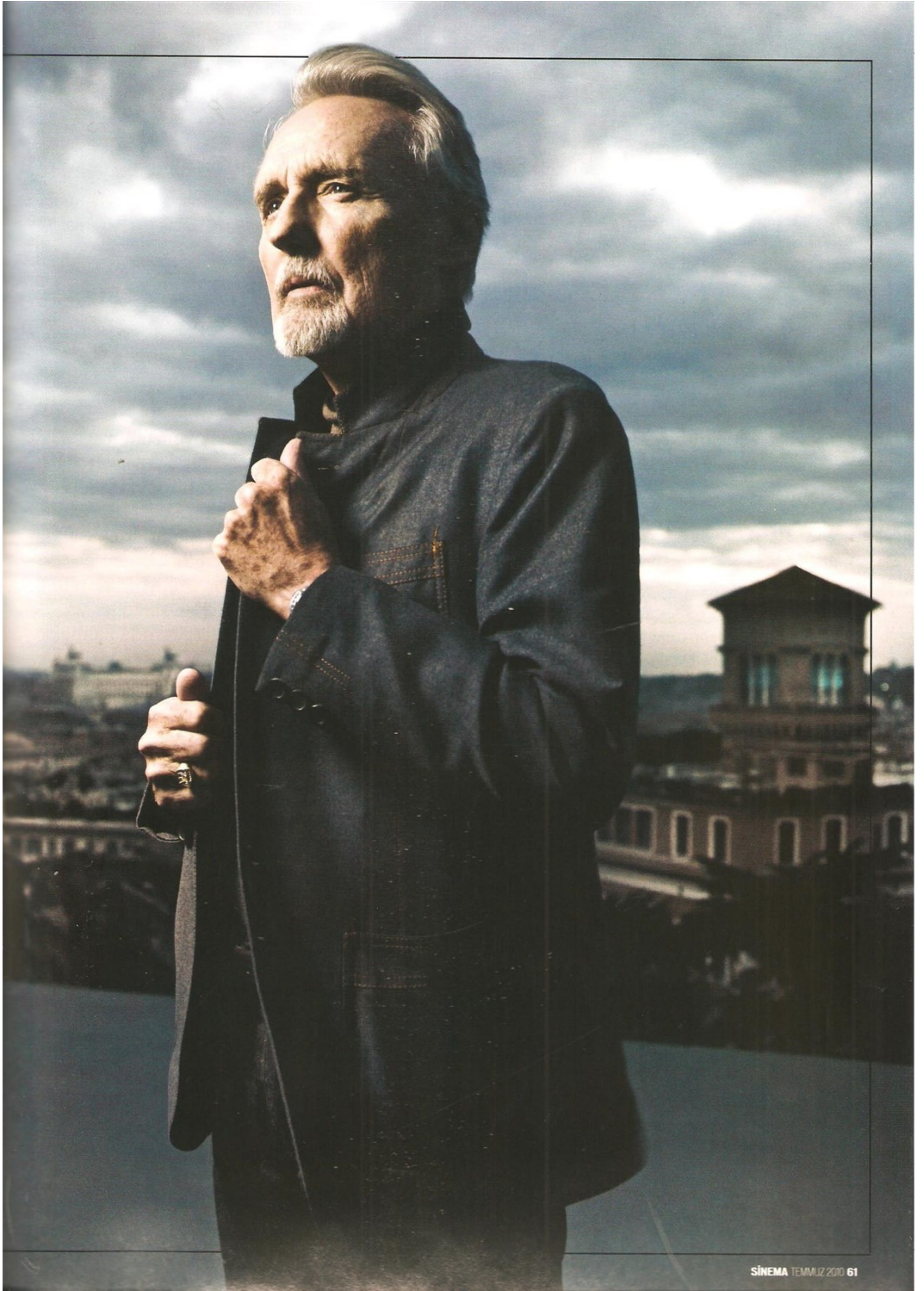
İlk esaslı Hollywood problemi 1958'de ortaya çıktı. "From Hell to Texas"ta küçük bir rolü vardı. Kıdemli yönetmen Henry Hathaway'in istediği şekilde oynamayı bir türlü kendine yediremedi. Bir gün bir gece ve aynı sahnenin 80 çekiminden sonra, Henry Hathaway ona Hollywood'da bir daha iş alamayacağını söyledi. Hopper, New York'a gidip Lee Strasberg ile çalıştı, televizyonda oynadı. Sinemaya ancak Hollywood çocuğu Brooke Heyward ile evlenince dönebildi. Hathaway'in acısını da bir başka kıdemli yönetmenden, George Cukor'dan çıkardı. "Easy Rider"ın yapım çalışmaları sürerken bir Hollywood yemeğinde yanında oturuyormuş. Birden ona dönüp, "Siz eski Hollywood'sunuz, biz yeni. SİZİ GÖMECEĞİZ!" demiş.

Neyse ki bu olay, herhalde yapımcılığı üstlenen efsanevi Bert Schneider'in ne yaptığını bilen bir şahıs olması sayesinde, "Easy Rider"ın iptaline yol açmadı. Hopper, Schneider'in, bir milyon doların altında filmler yapan şirketine Peter Bogdanovich aracılığıyla ulaşmıştı. Hopper, hem yönettiği, hem de başrolünü (sonradan nefret ettiği) Peter Fonda ile paylaştığı, alkolik avukatı da genç Jack Nicholson'a oynattığı filmi bir yıl kurguladı. Sonra da bir kurgucu ekibi, onun beş saatlik versiyonunu kısalttı. "Easy Rider" Cannes'da "Palme D'or'u kazandıktan sonra bile Amerikalılar filmin potansiyalini kavramadı. Ama 1960'ların seyircileri fısıltı gazetesi marifetiyle gittikleri filmin felsefesini anladılar, salonları doldurdular.

"Easy Rider"dan sonra "The Last Movie"yi çeken Hopper'ın meslek hayatı, az daha bu yüzden erkenden sona erecekti. Kendi ifadesiyle, çılgınlığı marifet sayıyordu. Kokain ve alkolün son mertebesine ulaşmıştı. Sete gidemediği anlar olmuş, Perulu yetkililer onu şikayet etmiş. Oysa iyi bir projeydi. Filmi yerin dibine batırılsa da, nice zorluğa göğüs germiş yapımcısı onun için "Bir tür dahi," diyecekti.

İkinci kez uzak kaldığı sinemaya ikinci sefer, bu kez "Apocalypse Now/Kıyamet"teki (1979) uyuşturucuya bulanmış gazeteci rolü ile geri döndü. Aradan yaklaşık 10 yıl geçmişti, Avrupa filmlerinde boy göstermişti. 1980'lerde ise "Rumblefish/Siyam Balığı", "The Osterman Weekend" gibi filmlerde oynadı. Ama sorunlar devam ediyordu. Bir detoks kliniğinde tedavi görüp içkiyi bırakmıştı ama, hâlâ kokain kullanıyordu. Bu yüzden hastaneye yatınca, Adsız Narkotikler'e katıldı. Uyuşturucuyu bıraktı ve o andan itibaren hummalı bir tempoyla çalıştı. 1986'da "Hoosiers"de ona En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Oscar adaylığı getiren alkolik sabık basketbol yıldızı Shooter'ı oynadı. Aynı yıl, unutulmaz bir karaktere, "Blue Velvet/Mavi Kadife"nin kötü adamı, "s…r"siz konuşmayan, işkence ve tecavüzden hazzeden sadist Frank Booth'a can verdi. Senaryoyu okuduktan sonra Lynch'e "Beni oynatmalısın, çünkü ben Booth'um," demiş. Booth, AFI'nin kötü adamlar listesinde 36'ncı sırada.

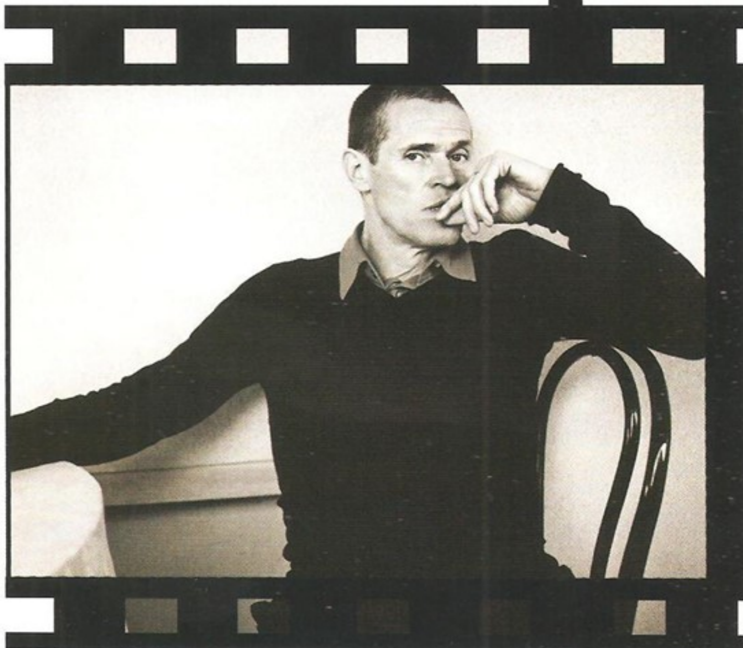
En büyük üzüntüsü, istediğinden az sayıda film yönetmiş olmak. Oyuncu olarak 200'ü aşkın filme karşılık, yönetmen sıfatıyla 8 filmi var. Ama son yıllarda her teklifi kabul ettiği halde, bizce gene de oyunculuğuyla hatırlanma ihtimali yüksek. St. Petersburg Hermitage Müzesi dahil pek çok sergi açan bir fotoğrafçı ve ressam olarak da hatırlansa bile, diyoruz ki, örneğin "True Romance/Çılgın Romantik"te öfkeli mafya babası Vicenzo Coccotti'nin (Christopher Walken) karşısında, oğlu Clarence'ın yerini söylemeyi reddeden baba Clifford olarak izlerseniz, ebediyete neyin kalacağı anlaşılır. ■

arıza raporu

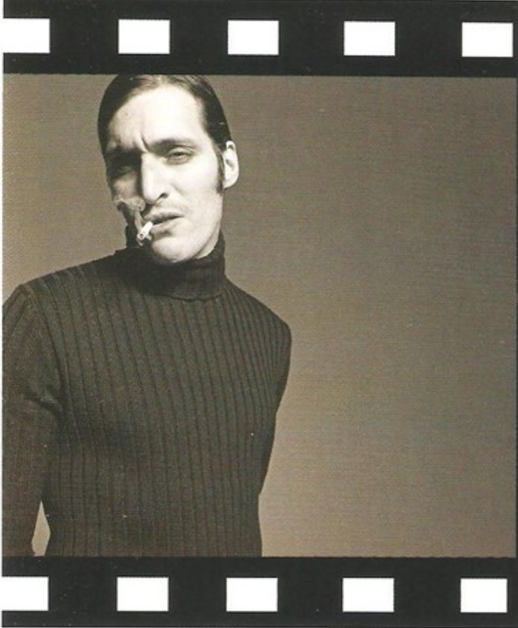
Geçtiğimiz ay Dennis Hopper'ın ölümü ertesinde bu unutulmaz oyuncunun kariyeri üzerine de sıkça konuştuk. Bildik standartlara uymayan bu nevi şahsına münhasır aktör kuşkusuz bağımsız ruhlu bir asiydi ama kariyeri boyunca stüdyo sistemi ve merkez sinemaya da bütünüyle hayır dememiş, bir yıldız olmaya çoğu zaman teğet geçmişti. Hopper'ın bu özelliği, bizlere başka benzer oyuncuları da hatırlattı. Aslında geniş kitlelerce tanınan bu aktör ve aktrisler, bazen alışılmadık rol tercihleri, bazense kendilerine özgü fizikleri ve tarzlarıyla farklılıklarını korumuş isimlerdi. Stüdyo sisteminin tam anlamıyla bir parçası olmadılar, hiçbir zaman 'ailemizin yıldızı'na dönüşmediler ve sanki bilinçli bir tercihle 'dışarıda kalmayı' tercih ettiler. İçeride olmakla dışarıda kalmak arasındaki sınırı belirsizleştiren bu oyunculardan 10 tanesini seçtik.

HAZIRLAYAN: ENGİN ERTAN

Willem Dafoe

Aynı zamanda başarılı bir tiyatro oyuncusu olan Willem Dafoe, 1986 yılında Oliver Stone'un "Platoon/Müfreze"si ile çıkış yaptığında, zor rollerin altından rahatlıkla kalkabileceğini ispatlamıştı. Martin Scorsese'nin olay filmi "The Last Temptation of Christ/Günaha Son Çağrı"da İsa rolünü üstlenmesiyse gerçek bir cesaret örneğiydi. Zaman zaman büyük bütçeli filmlerde de (Örümcek Adam) rol alan, "Shadow of the Vampire/Vampirin Gölgesi"nde belki de hayatının performansını sergileyen ve tüm bunların arasında tiyatroyu da aksatmayan Dafoe, geçtiğimiz yıl Lars von Trier'in tartışmalı "Antichrist/Deccal"inde çoğu isim sahibi aktörün kabul etmeye yanaşmayacağı bir role evet diyerek nevi şahsına münhasır bir oyuncu olduğunu tekrar hepimize gösterdi.

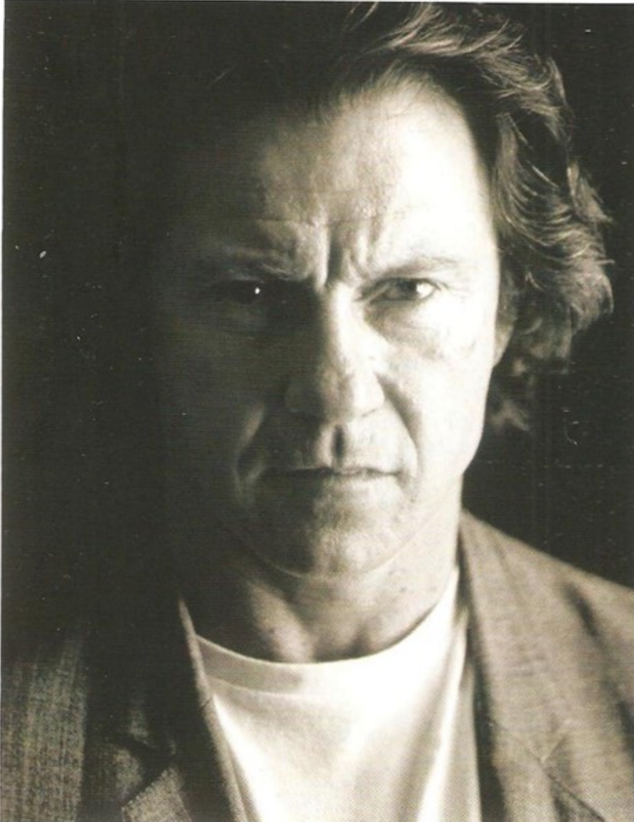

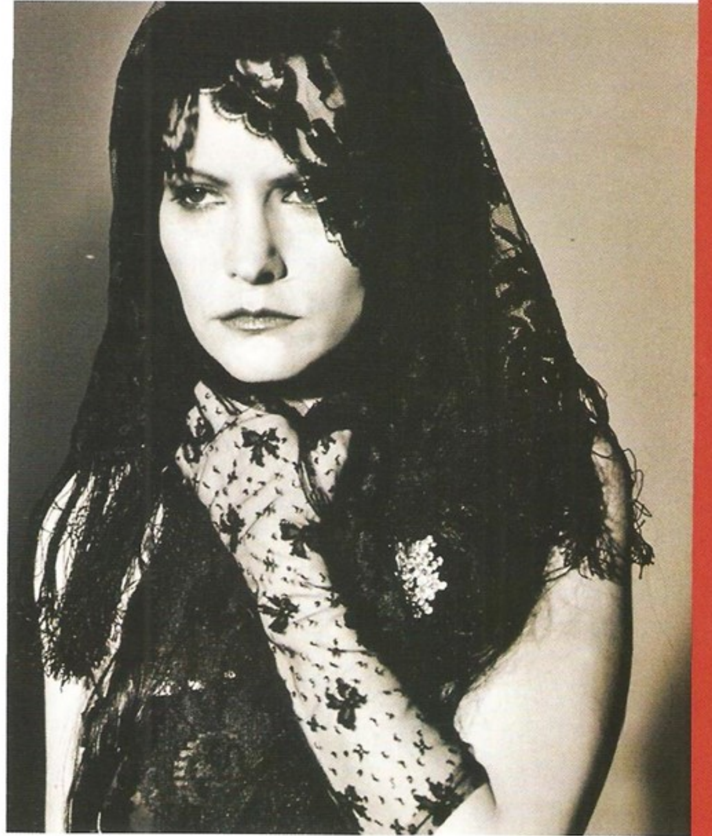
Vincent Gallo

"Arizona Dream/Arizona Rüyası"ndaki yardımcı rolüyle dikkat çeken Vincent Gallo, planlı ve programlı şekilde bu çıkışın üzerine bir oyunculuk kariyeri inşa etmek ve yıldızlaşmak yerine, farklı alanlardaki yetenek ve ilgisini göstermeyi tercih etti. Müzikle de uğraşan Gallo, 1998 yılında "Buffalo '66"i yöneterek kamera arkasına parlak bir geçiş yaptı. Tüm dünyada beğeniyle karşılanan bu ilk filmin ardındansa, Cannes'daki ilk gösteriminde festivalin olayına dönüşen "The Brown Bunny" geldi. Gerek filmde Gallo'nun bizzat rol aldığı gerçek oral seks sahnesi, gerekse yönetmen/oyuncunun filmini beğenmeyenlere verdiği tepkiler onu endüstrinin 'en sevilmeyenleri' arasına ışık hızıyla soktu. Zaman zaman modellik de yapan Gallo, tüm bu alanlardaki yeteneğine rağmen geniş kitlelerin sevgilisi olmamakta ve sürekli şaşırtmakta kararlı gözüküyor.

Harvey Keitel

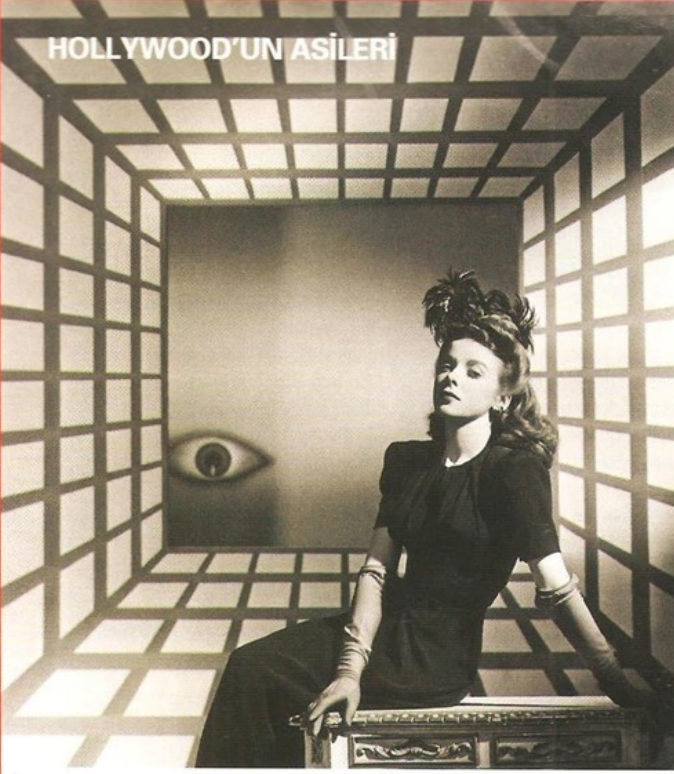
"Mean Streets/Arka Sokaklar"ın umut vadeden iki genç aktöründen birisi dünya çapında bir süperstar'a dönüştü; Robert De Niro... Diğeri, yani Harvey Keitel ise Amerikan sinemasının en saygın karakter oyuncularından birisi oldu çıktı. 1939 New York doğumlu aktör büyük bütçeli filmlerden bağımsız yapımlara kadar farklı ölçekte projelere oyunculuğuyla katkıda bulunduğu gibi, Avrupa'da da sıklıkla çalıştı. 53 yaşındayken rol aldığı "Bad Lieutenant/Kötü Polis"te cepheden çırılçıplak gözükmesiyse o dönemde çokça tartışıldı. Çok iyi tanınan bir aktör olsa ve aşırı çalışması nedeniyle bazen olmayacak filmlerde vasat performanslarla karşımıza çıksa bile, Keitel için kendi hayran kitlesine sahip, kült bir oyuncu diyebiliriz. Scorsese, Ferrara, Tarantino, Campion gibi yönetmenlerin tekrar tekrar beraber çalıştığı bir isim olması da boşuna değil.

Jennifer Jason Leigh

İlk olarak "Fast Times at Ridgemont High/Ridgemont Lisesinde Hızlı Günler"de dikkat çeken Leigh, sonraki filmlerinden "Flesh+Blood/Et ve Kan"da kendisine tecavüz eden Rutger Hauer'e aşık oldu, "The Hitcher/Otostopçu"da -yine Rutger Hauer marifetiyle- hareket halindeki iki kamyon arasına bağlanarak can verdi, "Last Exit to Brooklyn/Brooklyn'e Son Çıkış"ın finalindeyse yine kalabalık bir grup erkeğin vahşi tecavüzüne uğradı. Filmografisinde bu gibi riskli rollerden bolca bulunan Leigh, kuşağının en yetenekli oyuncularından birisi olmasına, fiziği de genellikle beğenilmesine rağmen, stüdyoların çekimser yaklaştığı bir isim oldu. Leigh'i geçen yıllarda da Todd Solondz'un "Palindromes"unda 13 yaşındaki Aviva'yı canlandıran 10 ayrı aktristen biri olarak izlemiştik.

Chloë Sevigny

18 yaşında modelliğe başlayan Sevigny'nin rol aldığı ilk film Larry Clark'ın yönettiği "Kids" olmuştu. Zamanında büyük olay yaratan bu filmde HIV virüsü taşıdığını öğrenen bir yeniyetme rolündeydi. O yıllarda "Kids"in senaristi Harmony Korine ile bir beraberlik yaşayan Sevigny, sevgilisinin ilk filmi "Gummo"da da rol aldı. 1999 yapımı "Boys Don't Cry/Erkekler Ağlamaz"daki performansıysa ona Altın Küre ve Oscar adaylığı getirdi. Artık alt kültürden çıkmış bir 'it girl' değil, Hollywood'un umut vaat eden genç yeteneklerindendi. Fakat Sevigny sıradışı projelerde yer almayı tercih etti. Bunlardan en şaşırtıcısıysa, Vincent Gallo ile beraber gerçek bir oral seks sahnesinde yer aldığı "The Brown Bunny" oldu. Zaman zaman görece 'büyük' stüdyo filmlerinde de (örneğin "Zodiac") karşımıza çıkan Sevigny, tüm popülaritesine rağmen merkezin dışında kalmayı tercih ediyor.

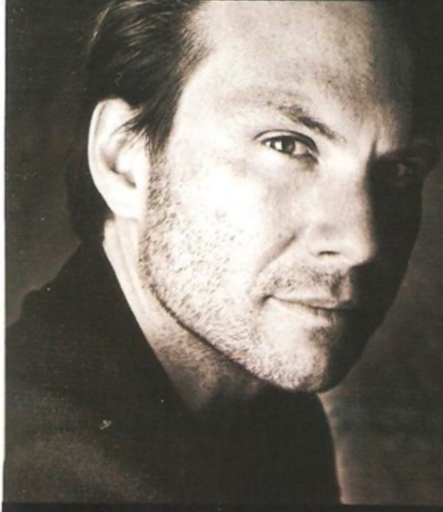
Ida Lupino

40'lı yılların gözde aktrislerinden birisi olan Ida Lupino, özellikle dönemin "They Drive by Night" veya "High Sierra" gibi kara filmlerindeki rolleriyle hatırlanır. Fakat Lupino kariyerinin en üst noktasındayken Warner Bros.'tan ayrılıp, bağımsız çalışan bir oyuncu olmayı seçmiştir. Daha da ilginci, Lupino'nun 1949 yılında kamera arkasına geçerek o yıllarda Hollywood'un tek kadın yönetmeni olmasıdır. Kaynaklara göre, stüdyonun yönettiği filmlere müdahalesini özellikle engelleyen Lupino, aynı zamanda ele aldığı temalarla da geleceğin feminist yönetmenleri için bir model oluşturmuştur. Özellikle 1953 yapımı filmi "The Hitch-Hiker"da Lupino sadece erkeklerden oluşan bir oyuncu kadrosunu yönetirken, savaş sonrası erkek algısını masaya yatırmıştır. Çeşitli filmlerinde erkeklere verdiği tehdit edici ve tehlikeli rollerle, yıllarca stüdyoların kendisine ve başka kadın meslektaşlarına giydirdiği femme fatale imajının acısını da çıkartmıştır diyebiliriz.

Isabella Rossellini

1986 yılında "Blue Velvet/Mavi Kadife"de rol aldığında magazin basını iştahla 'Skandal' başlıkları atmıştı; 'Ingrid Bergman'ın kızı çırılçıplak!'... Kısa zamanda bir modern klasiğe dönüşen bu David Lynch başyapıtında rol almanın son derece doğru bir karar olduğuna bugün kimse karşı çıkmaz herhalde. Fakat Rossellini'nin tercihleri her zaman bu kadar tutarlı olmadı; 1987 yılında rol aldığı "Tough Guys Don't Dance" ve "Siesta" ziyadesiyle olumsuz eleştiriler aldı ve oyuncu her iki filmdeki performansı için Altın Ahududu'ya aday gösterildi. Fakat Rossellini ağırlıklı olarak bağımsız yapımlarda olmak üzere oyunculuğa devam etti, hatta Green Porno isimli video-art projesiyle yönetmenliği de denedi ve başarılı oldu. 90'larda Madonna'nın olay yaratan kitabı Sex'in fotoğrafları için kamera önüne geçen oyuncu, aynı zamanda uzun yıllar boyunca Lancôme'un reklamları için de modellik yaptı.

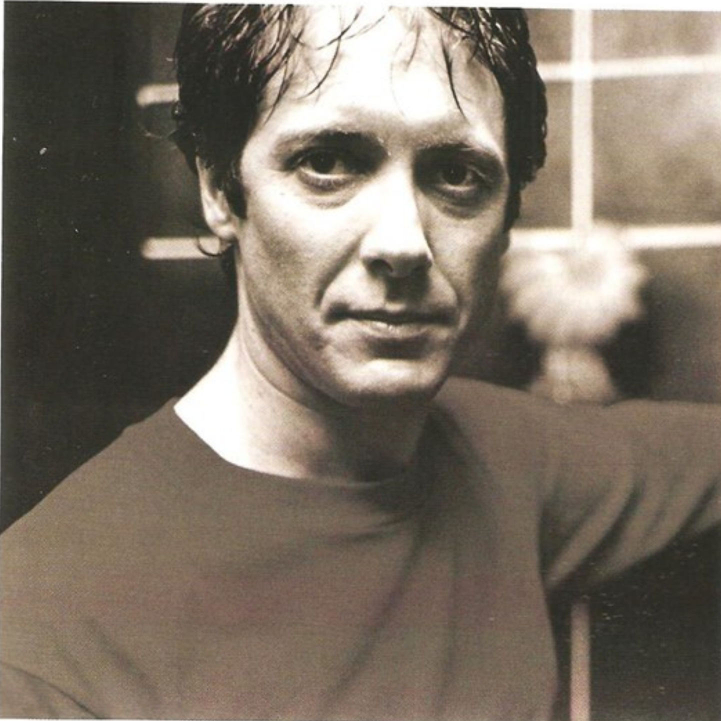

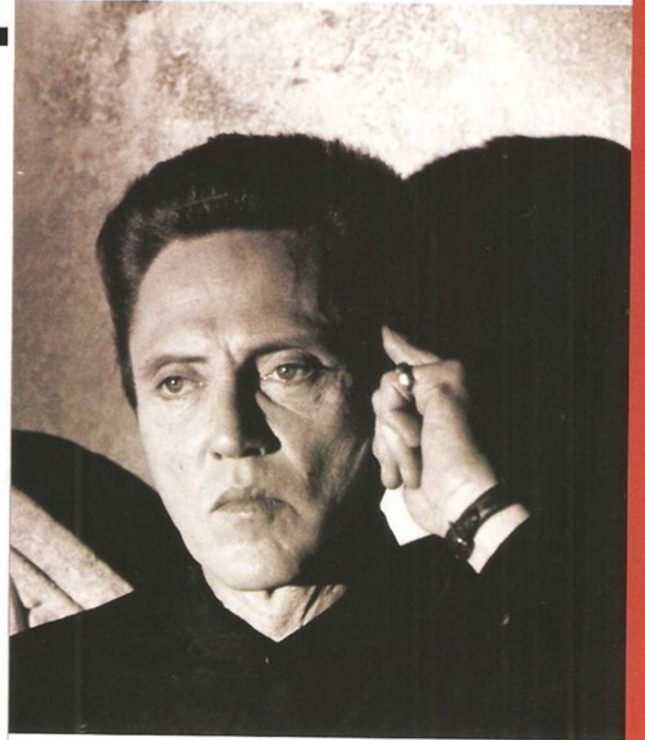
Christian Slater

80'lerde kimileri onun için 'küçük Jack Nicholson' demişti. Açıkçası Slater da Nicholson'a olan hayranlığını ve ondan etkilendiğini hiç reddetmedi. Yıllar sonra Londra'da hayranı olduğu aktörün belki de en bildik rolünü, "One Flew Over the Cuckoo's Nest/Guguk Kuşu"nun Randle Patrick McMurphy'sini tiyatro sahnesinde canlandıracak ve ayakta alkışlanacaktı. Geç 80'ler ve erken dönem 90'lardaysa, pek çok genç kızın hayranlığını kazanmış olsa bile, Slater tam anlamıyla bir yıldıza dönüşemedi. Nicholsonvari şeytani mimiklerle bezeli oyunculuğu, biraz da tekinsiz fiziği rol aldığı duygusal filmlere uymadı gitti. Zaten bu dönemden en başarılı performansı da "Heathers"da sınıf arkadaşlarını öldüren nihilist Jason Dean idi. Önce aksiyon filmlerine, daha sonra da zamanla televizyona, bağımsız yapımlara ve tiyatroya kayarak merkezden uzaklaşan Slater, geçtiğimiz yıllarda tanınmayacak bir makyajla rol aldığı "He Was a Quiet Man/Sıradan Bir Gündü" ile tekrar gündeme geldi ve beğeni topladı.

James Spader

"Pretty in Pink/Pembeli Güzel"deki sinir bozucu züppe rolüyle tanınmıştı James Spader. Yine aynı dönemden Bret Easton Ellis uyarlaması "Less Than Zero/Sıfırın Altı"ndaysa bir uyuşturucu satıcısı olarak karşımızdaydı. Kendisine Cannes'da En İyi Erkek Oyuncu ödülü kazandıran "Sex, Lies, and Videotape/Seks Yalanları"ndaysa ancak kadınların kendisine yaptığı ve videoya kaydettiği itirafları izlerken tatmin olabilen, iktidarsız bir erkek rolündeydi. 90'lı yıllarda büyük bütçeli bilimkurgu "Stargate/Yıldızlara Geçit"te başroldeydi, fakat farklı tepkiler çeken bu gişe filmi Spader için ismiyle müsemma bir sonuç vermedi. O da bildiği yoldan devam ederek, sonraki yıl David Cronenberg'in skandal filmi "Crash/Çarpışma"da rol aldı. Yakın dönemde daha ziyade televizyona ağırlık veren Spader'i 2000'lerde alışılmadık bir 'kara' romantik komedi olan "Secretary/Sekreter"de sado-mazoşist bir ilişkide ipleri elinde tutan 'patron' rolünde izlemiştik.

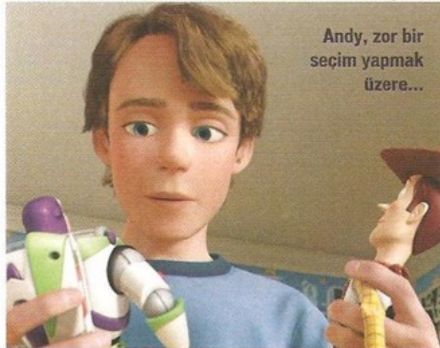
Christopher Walken

Sinemadaki ilk büyük çıkışını, "Annie Hall"da Diane Keaton'ın intihar saplantılı kardeşini canlandırarak yapmıştı Walken. Sonra da ekseriyetle bu tarz tekinsiz rollerle yoluna devam etti. Kendisine Oscar kazandıran "The Deer Hunter/Avcı"daki Vietnam gazisi Nick, Bond filmi "A View to a Kill/Ölüme Bir Bakış"ın kötü adamı Max veya "King of New York"un acımasız uyuşturucu kralı Frank White bunlardan sadece birkaçı... Alışılmadık yüz hatları kadar, beklenmedik duraklamalara ve ani değişimlere açık oyunculuk tarzının yarattığı etkinin fazlasıyla farkında olan Walken, yeri geldiğinde komediye de sıcak bakan, hatta kendisiyle dalga geçebilen bir oyuncu. "Pulp Fiction/Ucuz Roman"da canlandırdığı, yıllarca altın bir saati 'münasip yeri'nde saklayan asker rolünü ve unutulmaz monoloğunu hatırlayın.

Eski

Yaz mevsiminin *hafifliğine*, sıcaklığına ve renklerine yakışan şeker gibi bir filme ne dersiniz? "OYUNCAK HİKAYESİ 3" (Toy Story 3) perdeleri şenlendirmeye hazır, üstelik üç boyutlu. Başrollerde Kovboy Woody ve Buzz Işıkyılı olmak üzere tüm kadro, yeni oyuncakların da eklendiği yepyeni bir macerayla karşımıza çıkıyor. Buzz'ın dediği gibi "Sonsuzluk ve ötesine!" var mısınız?

1995 yılında Pixar'ın ilk göz ağrısı, ilk uzun metrajlı animasyon filmi olan "Oyuncak Hikayesi" vizyona girdi ve animasyon filmlerine olan bakış açısını kökünden değiştirdi. Pixar kadrosunun aslarından John Lasseter'in yönettiği film, hem Pixar'ın adını dünyaya duyurdu hem de animasyonun "çocuk işi" olmadığının altını çizdi. "Oyuncak Hikayesi", Andersen masallarının saflığını taşıyan ("Uçan Sandık" masalında, ev ahalisi uyuyunca canlanıp konuşmaya başlayan eşyalar vardı) aslında çok da basit bir temanın üzerine kurulmuştu. Andy adlı küçük bir erkek çocuğun sahip olduğu oyuncaklar, Andy odadan çıktığı anda kendi günlük telaşlarının peşine düşüyor, oyunlar oynuyor, birbirleriyle uğraşıyorlardı! Baş karakter, Woody adında bir şerifti; oyuncakların toparlayıcısı, düzeni sağlayan, iyi yürekli, gözü pek ve cesurdu. Üstelik de Andy'nin gözbebeği oyuncağıydı. Gerçek bir liderdi ve onun da tüm diğer oyuncaklar gibi en büyük endişesi, doğum günü ve yılbaşı gibi özel günlerde, Andy'ye kendi pabucunu dama attıracak yeni bir oyuncak hediye edilmesiydi! Filmin en güzel sahnelerinden biri, Andy'nin doğum gününde, minicik askerlerden oluşan oyuncak ordunun, başarılı bir operasyonla (!) alt kata bebek telsizi yerleştirerek, Andy'ye getirilen hediyeleri odadaki oyuncaklara bildirmeleriydi. Bu kez kor-

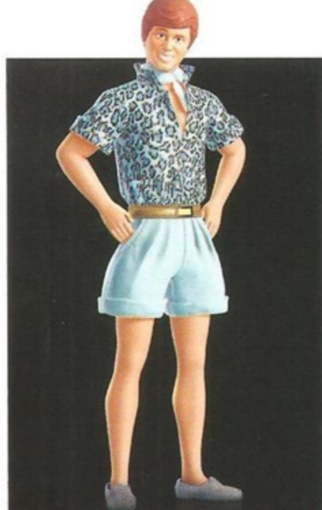

Andy, zor bir seçim yapmak üzere...

dostların dönüşü

EBRU ÇELİKTUĞ

kulan oluyor ve Andy'ye Buzz Işıkyılı adında, pek çok fonksiyonu olan bir astronot hediye ediliyordu. "Yıldız Savaşları"ndaki Darth Vader'ı hatırlatan İmparator Zurg'u alt etme görevi verilmiş olan bu uzay polisi, işin kötüsü bir oyuncak olduğunun farkında değildi! Yabancı bir gezegene indiğine ve birtakım uzaylılar tarafından karşılandığına inanıyordu. Woody ve Buzz kaçınılmaz olarak büyük bir rekabete giriyorlardı. Adeta gelenekle modern karşı karşıyaydı; sonuçta sırtından çekilen bir iple konuşan Woody, basit ve "manuel" bir oyuncaktı; oysa Buzz Işıkyılı uzay çağının temsilcisiydi, lazer ışını, kanatları, karate yeteneği ve telsiz bağlantısıyla (!) oyuncaklar arasında en ileri teknolojiye sahipti. Woody, Buzz'ı yatağın arasına düşürmek isterken, evin dışına yollayıverince hem odadaki itibarı sarsılıyor hem de müthiş heyecanlı bir macera da başlıyordu! Olaylar öyle bir gelişiyordu ki, kahramanlarımız Woody ve Buzz, kendilerini yan bahçede yaşayan Sid adlı, geleceğin sayılı seri katillerinden biri olmaya aday, oyuncaklarına elinden gelen her kötülüğü yapan bir çocuğun evinde buluyorlardı… Adeta bir Doktor Frankenstein titizliğiyle, parçalara ayırdığı oyuncakları mutantlara dönüştüren Sid'e ders verense, gene Woody oluyordu! Macera bittiğinde Buzz ve Woody birbirleri için fedakarlık yapmaktan çekinmeyen sıkı dostlara dönüşüyorlardı. "Oyuncak Hikayesi" olay örgüsünü öyle güzel dokumuştu ki, sadece çocukları değil, bir zamanlar çocuk olup illa ki oyuncaklarıyla özel bir bağ kurmuş yetişkinleri de gönüllerinden yakalamıştı. Her ➡

Buzz Işıkyılı ve Lotso anlaşabilecek mi?

Ken: Söz yönetmen Unkrich'de: "Filme Ken'i de katma fikri komedi potansiyelini artırmak içindi. Görünürde Ken bir kız oyuncağı ve Barbie için bir aksesuar sadece, bir çift ayakkabı ya da el çantasından daha önemli değil. Ken işte böyle kendini rahatsız ve güvensiz hissedeceği bir durum içinde ve biz de bunu köpürtmek istedik. Son moda giysiler giydirdik ona, hatta her sahnede değişik kostümle beliriyor. Gerçekten moda olan kılıklarla oynattık onu ve bunun için de dünyanın en seçkin 'Ken Uzmanı' olarak bilinen ismiyle çalıştık!"

Yumuş (Lots-o-huggin'bear/Lotso): Bu yumuşacık tüylü ayı, oldukça karmaşık bir karakter. Dış görünüşü, yaşadıklarını saklıyor. Görünüşte son derece nazik, ince... Ama diğer tarafını gösterdiğinde karşısındaki gerçek bir şok yaşayabiliyor!

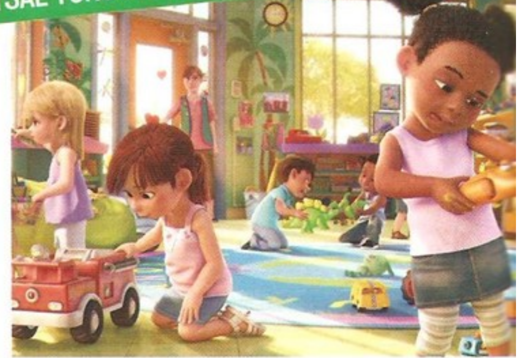

Trixie: Üç boynuzlu bu komik dinozor, doğaçlama oyunculuk yapmayı çok seviyor. Bir de hangi karakteri canlandırdığını ve hangi sahneyi oynadığının farkında olsa!

Yeni oyuncaklar, eski oyuncaklar tarafından diplomatik olarak karşılanırlarken...

"SONUÇTA BU TİCARİ BİR İŞ. DÜNYAYA SANAT ESERİ VERMİYORUZ AMA ŞANSLIYIZ Kİ İŞİN SANATSAL YÖNÜYLE UĞRAŞIYORUZ." -LEE UNKRICH

bir karesi heyecan ve espri yüklüydü, temposu hiç düşmüyordu. "Exorcist"ten "Yıldız Savaşları"na, Picasso'dan seri katillere kadar yaptığı zekice göndermeler ve ayrıntılarla bezeli film, gişede olduğu kadar eleştirmenlerden de aldığı yüksek "yıldız"larla, Pixar'ın medarı iftiharlarının ilki olmayı başarmıştı.

1999'da ise ikinci film vizyona girdi. Animasyon filmleri için ne kadar emek harcandığı malum, bu dört senelik ara, bir devam filmi için kısa bile sayılabilirdi. Yönetmenlik koltuğunda bir kez daha John Lasseter vardı ama bu kez görevi Lee Unkrich ve Ash Brannon ile paylaşıyordu. Bu filmde eğlence ve komedinin yanında, hüzün de vardı; bir oyuncağın en derin korkusu ile karşılaşıyorduk. Aslında ilk filmde de işlenmişti, yeni oyuncağın gelip eskinin yerini alması endişesi. Bu kez Woody kolu söküldüğü için Andy ile izci kampına gidemiyor, üstelik kelimenin tam anlamıyla rafa kaldırılıyordu. Orada bozulduğu için aylardır rafta durmaktan tozlanmış olan penguen Wheezie ile karşılaşan Woody, kısa süre sonra Andy'nin annesinin bahçede açtığı eski eşyalar tezgahına düşen Wheezie'yi kurtarmak için evin sevimli köpeği Buster ile harekete geçiyordu. Ne de olsa o bir Kahraman Şerif'ti! Diğer oyuncakların meraklı bakışları altında Wheezie'yi kurtarıyor ama bir oyuncak mağazasının önünde tavuk kılığında satış yapan koleksiyoncu Al tarafından kaçırılıyordu. Bu kez Buzz önderliğinde örgütlenen dostları Woody'yi kurtarmak için yola koyuluyorlardı. Woody, koleksiyoncunun ofisinde tanıştığı kovboy kız Jessie, Bulleye adlı at ve Madenci Pete ile birlikte 1950'lerde televizyonda şovu olan ünlü bir kukla ekibi olduklarının farkına varıyordu. Koleksiyoncu, minik bir servet kazanmak için, bu klasik dörtlüyü Japonya'da bir müzeye satmak için yola koyuluyordu. Başlangıçta Woody kaçmakta kararlıyken, Jessie ve Pete'i kırmamak için müzeye gitmeye karar veriyordu; hatta kendisini kurtarmaya gelen arkadaşlarına bu konuda rest çekiyordu. Ama Pete'in tutucu ve zorlayıcı tavrı, özgürlüğüne düşkün Woody'yi sinirlendiriyor ve günün birinde kendisi gibi tüm oyuncakları bekleyen, bir kenara ya da çöpe atılma riskini göze alarak Andy'ye dönmeye karar veriyordu. Gene nefes kesen kovalamaca sahnelerinin ardından, bir kez daha dostluk kazanıyor, aralarına yeni katılan Jessie ve Bulleye ile birlikte kendilerini evin güvenilir ortamında buluyorlardı!

Aslında Pixar'cılar, ikinci filmle üçüncü filmin arasını bu kadar açmak niyetinde değillermiş. "Oyuncak Hikayesi 3"ün yönetmeni Lee Unkrich'in sözlerine bakılırsa, pek çok sıkıcı, karmaşık süreç yaşanmış ve sözleşmelerle ilgili sorunlar ortaya çıkmış. Hatta bir ara, Walt Disney, Pixar olmadan üçüncü filmi çekmeye niyetlense de olmamış tabii ama dört yıl önce Disney, Pixar'ı satın alınca bütün engeller ortadan kalkmış. Diğer projeleri göz önüne alınırsa Pixar, genel olarak devam filmi çekme konusunda pek hevesli değil aslında. Yalnızca "Oyuncak Hikayesi"ne devam filmleri yapıldı. Unkrich'e göre, devam filmlerini bekleyenlerin sayısı az değil: "Yarattığımız karakterleri çok sevdikleri için ve onları daha fazla görmek istedikleri için devam filminin pek çok insanı heyecanlandırdığını biliyorum. Herkesi memnun etmek zorundayız. Bunun yolu da ister devam filmi olsun ister olmasın, harika hikayeler bulup anlatmaktan geçiyor. Devam filmi çekmek de özgün bir film çekmek kadar zor,

iyi biliyorum çünkü bir tanesini yeni bitirdim. Yeni ve taze olsun istiyorsunuz. Gereksiz bir iş yapıyormuş gibi ya da kendinizi tekrar ediyormuş gibi hissetmek istemiyorsunuz. Sonuçta, bu ticari bir iş. Dünyaya sanat eseri vermiyoruz. Ama şanslıyız ki, işin sanatsal yönüyle uğraşıyoruz. Mesela herkesin 'İnanılmaz Aile'nin devamını beklediğini biliyorum ama çeşitli sebeplerle elimizde bir devam filmi hikayesi yok. Yönetmeni Brad Bird'ün bir fikri var ama kimse bunu uygulanabilir bir fikir haline gelene kadar yapmak istemiyor."

Filmin ABD'de yapılan ön gösterimlerini izleyen film eleştirmenlerinin yazdıklarına bakılırsa, bu kez hikayede hüzün ağır basıyor. Çünkü Andy artık üniversite çağında ve evi terk etmek üzere. Annesi de hemen her ev kadını gibi, Andy'den, fazla eşyalarını atmasını istiyor. İşte ilk iki filmde kendisini hissettiren, günün birinde bir kenara atılma gerçeği bir kez daha kendisini gösteriyor. (İkinci filmde, kovboy kız Jessie'nin o dobralığının, maceraya susamışlığının arkasında yatan kedere şahit olmuştuk. Sahibesi, ergenlik dönemi sırasında, bebeklerle oynamaktan vazgeçtiğinde Jessie'den de kolayca vazgeçivermişti. Jessie bu yüzden Madenci Pete ile Japonya'daki müzeye gitme konusunda hevesliydi. Ta ki Woody'nin sahibi Andy'nin kendisini de sevip oyuncakları arasına alacağına ikna olana dek.)

Andy, yanında en sevdiği oyuncaklarından birini götürmek istiyor. İki favorisi, yani Woody ile Buzz arasında seçim yapmak zorunda kalıyor ve Woody'yi seçiyor. Diğer oyuncakları ise bir çöp torbasına koyup tavan arasında saklamak istiyor. Fakat kader gene tuhaf şekilde ağlarını örüyor ve o çöp torbasının içindeki oyuncaklar kendilerini bir çocuk yuvasında buluyorlar! Bu başlangıçta sevindirici olabilir bir oyuncak için. Sonuçta karşılarında işe yarayacaklarını hissettirecek ve daha hayatın başında onlarca yeni "sahip"le karşılaşıyorlar. Ama yaşları gereği son derece hoyrat davranışları olan bu çocuklardan kaçmak, maceracı dostlarımıza daha cazip geliyor! Zira, ilk filmdeki sadist Sid kadar kötü niyetli olmasalar da bu çocukların ellerinde allak bullak oluyorlar. Adeta bir hapishaneden kaçmaya çalışıyorlar. Yönetmen Lee Unkrich, hikayenin bu kısmını en eğlenceli ve çarpıcı şekilde anlatabilmek için "Cool Hand Luke/Parmaklıklar Arasında", "The Great Escape/Büyük Firar" ve "The Shawshank Redemption/Esaretin Bedeli" gibi hapishaneden kaçma temalı filmleri izlediklerini söylüyor. Bir kenara atılma temasını kullanmalarının ise filmi karanlık hale getirmek için değil, daha gerçekçi kılmak için olduğunu söyleyen yönetmen, "Bu filmin serinin daha karanlık bölümü olduğuna dair yorumları ben de okudum. Ama bu konuda şüphelerim var. Sanırım bu sıfatın içine başka anlamlar da yüklemek istiyorlar. Bana sorarsanız bu film daha duygusal, daha yoğun ve bazı açılardan çok daha olgun. İlk filmi çektiğimizde hepimiz 20'li yaşlarımızın ortalarındaydık, şimdiyse daha yaşlıyız. Çocuklarımız oldu, onları büyüttük. Bizim için oyuncaklar, Woody, Buzz ve diğer çete üyeleri gerçek insan gibiydiler. Gerçek problemleri olan yetişkinler gibiydiler, çünkü yaşadığımız hayatlar bir şekilde filme nüfuz etti. Sonuçta evet, 'Oyuncak Hikayesi 3' diğerlerine nazaran çok daha olgun ve duygusal bir film oldu!"

Barbie ve Ken aşklarıyla filme renk katacak.

"BU FİLM DAHA DUYGUSAL, DAHA YOĞUN VE BAZI AÇILARDAN ÇOK DAHA OLGUN. İLK FİLMİ ÇEKTİĞİMİZDE 20'Lİ YAŞLARIMIZDAYDIK, ŞİMDİ DAHA YAŞLIYIZ." -LEE UNKRICH

Lee Unkrich, serinin üçüncü filminde oyuncaklarla insanlar arasındaki zıtlığı artırmak istemiş. İlk iki filmde, hatırlarsanız, oyuncaklarla insanların görünüm ve hareketlerinde büyük farklılıklar yoktu. Pixar'cılar, bunun nedenini teknik yetersizlikle açıklıyorlar, yani insanları daha insan gibi gösterme konusunda yeterince teknik olanak olmadığını söylüyorlar. Ama artık böyle bir engel yok, dolayısıyla karikatürize etmeyi devam ettirerek insan karakterlerle oyuncaklar arasındaki biçimsel farkı daha net ortaya koymaya çalışmışlar.

Filmin bir diğer özelliği ise, çocuk yuvasına düşen kahramanlarımızın pek çok yeni karakterle tanışması şüphesiz. İlk filmden beri Woody'yi seslendiren Tom Hanks ve Buzz'ı seslendiren Tim Allen'ın yanına, yeni karakterlerden Ken'i seslendiren Michael Keaton ve Bay Pricklepants'i seslendiren Timothy Dalton da katılıyor. Ken olduğuna göre tabii filmde, ikinci filmin sonlarında kadroya katılan Barbie de var ve aralarında bir aşk kıvılcımı da olacak doğal olarak!

ABD'de sınırlı ön gösterimler sonrasındaki eleştirmen görüşlerine bakılırsa, "Oyuncak Hikayesi 3" yeni bir yaz bombası olmaya aday. Daha önce de bahsettiğimiz gibi, bu kez Andy'nin büyüyüp evden ayrılışıyla, sevimli dostlarımızın da en korktukları şey başlarına geliyor. 11 yıl aradan sonra, Pixar'ın animasyonda açtığı çığırın son halkası olarak üçlemenin bu son halkası, tüm çocukları ve bir zamanlar çocuk olanları, "Sonsuzluk ve ötesine" davet ediyor. ■

Dolly: Yüzünden eksilmeyen gülümsemesi, mor saçları ve yumuşacık bedeniyle özellikle kız çocukları için gerçek bir hazine! Ama bakmayın bu sevimli görünüşe, Woody'nin liderliğiyle yarışacak kadar da güçlü ve azimli bir demir leydi. Daha önce "A Bug's Life/Bir Böceğin Yaşamı"ndaki Rosie'yi ve "Cars/Arabalar"daki Sally'yi seslendiren Bonnie Hunt tarafından seslendiriliyor.

Şirinom (Buttercup): Bu sevimli tek boynuzlu at, mitolojik bir karakter olarak filmde boy gösteriyor. Kendisini Jeff Garlin seslendirse de biraz efemine davranışlara sahip, tam bir hayalperest kız çocuğu oyuncağı. Jeff Garlin iri yapılı biri olarak sesinin böyle naif bir yaratığın ağzından çıkmasına çok şaşırdığını söylüyor ama aynı zamanda bunu çok komik ve eğlenceli buluyor.

Bay Pricklepants (Mr. Pricklepants): Timothy Dalton'ın seslendirdiği bu sevimli kirpi, Bavyera'ya mahsus kostümüyle Alpler'den kopup gelmiş gibi. O ve arkadaşları, ünlü oyuncular gibi davranıp hayali filmler çekmeye ve doğaçlama yapmaya bayılıyorlar. Bay Pricklepants da onların koçu gibi davranmaktan hoşlanıyor!

2000'LERİN
İLK 10 YILINDA
SİNEMA

EN İYİ YENİ OYUNCULAR

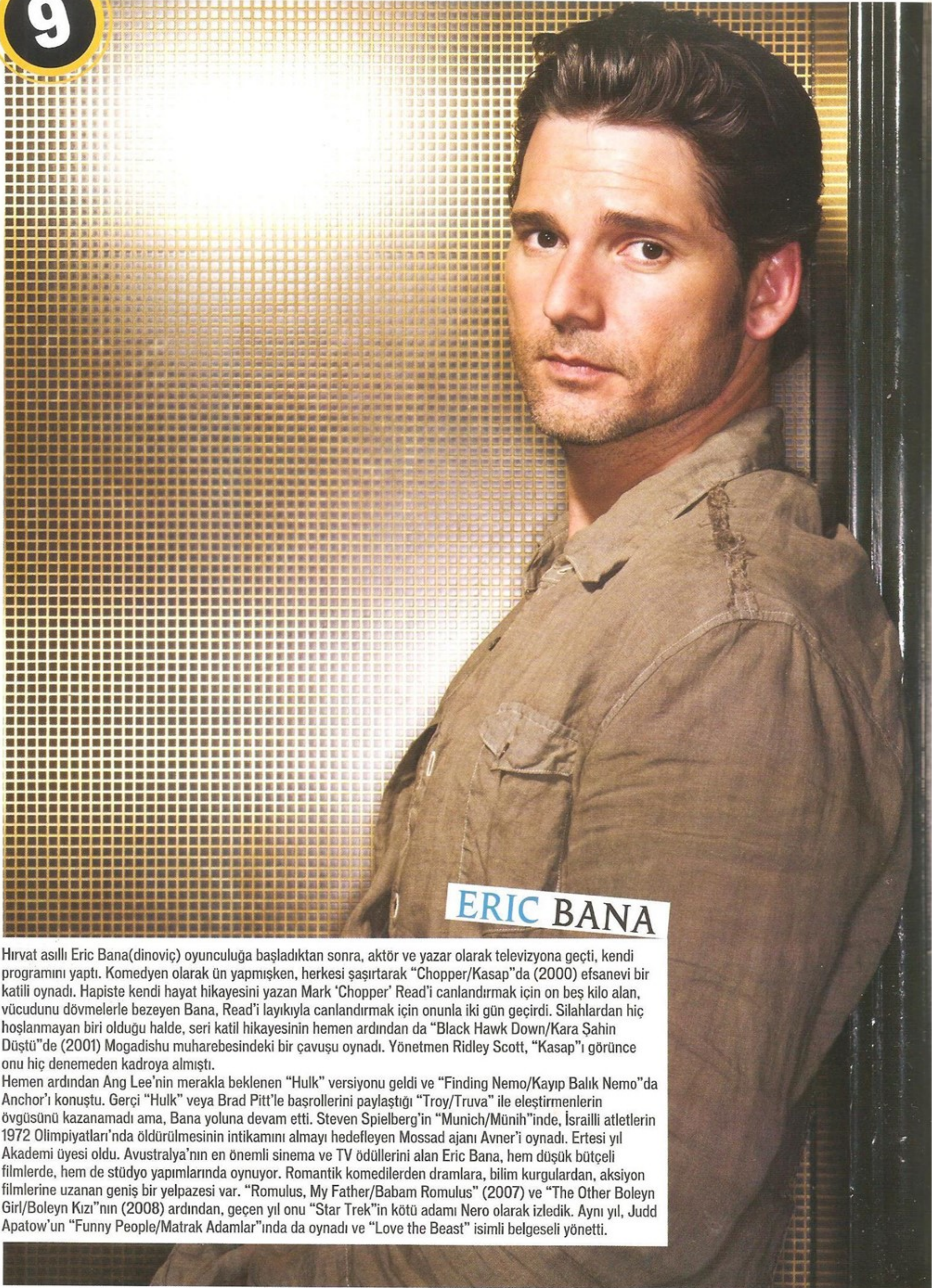
Geride bıraktığımız 10 yılın sinemasına baktığımız yazı dizisine, bu ay oyuncularla devam ediyoruz. 2000 yılından sonra sinemaseverlerin gündemine giren genç kuşak oyunculardan bizce en yetenekli, en dikkat çekici ve kariyeri şimdilik en istikrarlı giden 10 tanesini sıraladığımız liste önümüzdeki sayfalarda sizleri bekliyor. 2000'lerde atağa kalkan eski dostları veya geçtiğimiz 10 yıl içinde endüstrinin en önemli isimleri arasına girerek bir bakıma sınıf atlayan yıldızlarıysa kutularda ağırlıyoruz.

HAZIRLAYANLAR:
SEVİN OKYAY
ENGİN ERTAN

10

ELLEN PAGE

Ufak tefek Kanadalı aktris Ellen Page, dört yaşında başladığı mesleğinde, popüler sinemadan uzakta durmak için elinden geleni yaptı. On yaşındayken TV filmi "Pit Pony"de Maggie Mclean'i oynamıştı. Film, diziye dönüşünce de rolünü muhafaza etti. Genç yaşta karmaşık duyguları rahatlıkla yansıtması ve diyaloğuna hakim olmasıyla yönetmenleri etkilemişti. Tipik yeniyetme rollerinden uzak durdu ve 2005'te "Hard Candy/Lolipop"ta bir cinsel tacizci olduğundan şüphelendiği adamı tuzağa düşüren genç kızı oynadı. Çarpıcı bir performanstı... Bir yıl sonra "X-Men: The Last Stand/X-Men: Son Direniş"teki Kitty Pryde rolüyle farklı bir kesime hitap etti. Ama 2007'de oynadığı filmlerden birinde, Jason Reitman'ın Oscar adayı "Juno"sundaki hamile yeniyetme rolü ona aralarında Oscar ve Altın Küre'nin olduğu adaylıklar ve ödüller getirdi. Hatta, 'korkutucu derecede yetenekli' bulundu.
The Simpsons'da, Hanna Montana'nın parodisi olan Alaska Nebraska karakterini konuşan Ellen Page, geçen yıl Drew Barrymore'un yönettiği "Whip It/Patenci Kızlar"da oynadı. Bu yıl onu, başrollerini Cillian Murphy ile paylaştığı iki filmde izleyeceğiz. Temmuz'da gösterime girecek olan "Inception/Başlangıç" ile 2009 yapımı "Peacock". Heath Ledger, ölümünden önce ondan yöneteceği ilk film olan "The Queen's Gambit"in başrolünde oynamasını istemişti.

ERIC BANA

Hırvat asıllı Eric Bana(dinoviç) oyunculuğa başladıktan sonra, aktör ve yazar olarak televizyona geçti, kendi programını yaptı. Komedyen olarak ün yapmışken, herkesi şaşırtarak "Chopper/Kasap"da (2000) efsanevi bir katili oynadı. Hapiste kendi hayat hikayesini yazan Mark 'Chopper' Read'i canlandırmak için on beş kilo alan, vücudunu dövmelerle bezeyen Bana, Read'i layıkıyla canlandırmak için onunla iki gün geçirdi. Silahlardan hiç hoşlanmayan biri olduğu halde, seri katil hikayesinin hemen ardından da "Black Hawk Down/Kara Şahin Düştü"de (2001) Mogadishu muharebesindeki bir çavuşu oynadı. Yönetmen Ridley Scott, "Kasap"ı görünce onu hiç denemeden kadroya almıştı.

Hemen ardından Ang Lee'nin merakla beklenen "Hulk" versiyonu geldi ve "Finding Nemo/Kayıp Balık Nemo"da Anchor'ı konuştu. Gerçi "Hulk" veya Brad Pitt'le başrollerini paylaştığı "Troy/Truva" ile eleştirmenlerin övgüsünü kazanamadı ama, Bana yoluna devam etti. Steven Spielberg'in "Munich/Münih"inde, İsrailli atletlerin 1972 Olimpiyatları'nda öldürülmesinin intikamını almayı hedefleyen Mossad ajanı Avner'i oynadı. Ertesi yıl Akademi üyesi oldu. Avustralya'nın en önemli sinema ve TV ödüllerini alan Eric Bana, hem düşük bütçeli filmlerde, hem de stüdyo yapımlarında oynuyor. Romantik komedilerden dramlara, bilim kurgulardan, aksiyon filmlerine uzanan geniş bir yelpazesi var. "Romulus, My Father/Babam Romulus" (2007) ve "The Other Boleyn Girl/Boleyn Kızı"nın (2008) ardından, geçen yıl onu "Star Trek"in kötü adamı Nero olarak izledik. Aynı yıl, Judd Apatow'un "Funny People/Matrak Adamlar"ında da oynadı ve "Love the Beast" isimli belgeseli yönetti.

2000'LERDE ATAK YAPANLAR

Onları 90'lardan bu yana tanıyoruz ama geçtiğimiz 10 yıl içerisinde hem hayran kitleleri, hem ödül koleksiyonları, hem de ücretleri katlanarak arttı.

Javier Bardem

Doksanlarda Bigas Luna filmleriyle çıkış yapan Javier Bardem, Almodóvar'ın "Carne trémula/Çıplak Ten"inde oynadığında kendi kuşağının en iyi İspanyol aktörleri arasındaki yerini sağlamlaştırmıştı. "Before Night Falls/Karanlıktan Önce" ile Oscar'a aday gösterilen Bardem, "Mar adentro/İçimdeki Deniz" ile de Altın Küre adaylığı elde etti. "No Country for Old Men/İhtiyarlara Yer Yok" ile hem Oscar, hem Altın Küre, hem de başka pek çok ödül kazanan oyuncu, geçtiğimiz 10 yılın ikinci yarısında uluslararası bir yıldıza dönüştü.

Halle Berry

Spike Lee'nin 1991 yapımı "Jungle Fever/Orman Ateşi" ile çıkış yapan Halle Berry'nin sinema tarihine geçeceğini o dönemde kendisi dahil kimse tahmin edemezdi. 2001 yapımı "Monster's Ball/Kesişen Yollar" ile En İyi Kadın Oyuncu dalında Oscar kazanınca, bu ödüle ulaşan ilk siyahi aktris oldu. Sonraki kimi tercihleriyle (Bond kızı olmak veya "Catwoman/Kedikadın" faciası gibi) bu başarıyı tekrar edemese bile Berry geçtiğimiz 10 yılın en dikkat çeken oyuncularından birisiydi.

Gerard Butler

İskoç oyuncu 1997 yapımı ilk filmi "Mrs Brown/Sadık Arkadaş"ta Judi Dench ve Billy Connolly gibi ustalarla beraber rol almış ve dikkat çekmişti. 2000'lerde önce "Dracula 2000" ile hayran kitlesini genişleten, daha sonraysa "The Phantom of the Opera/Operadaki Hayalet"le yıldızlığa göz kırpan Butler, epik aksiyon filmi "300/300 Spartalı" ile bu türün aranılan isimlerinden birisi oldu. Aktörün son yıllarda rol aldığı her yeni film popülaritesini arttırdı ve Butler çoğu kadının favorisine dönüştü.

Jamie Foxx

90'larda bir sitcom oyuncusu olarak ünlenen Jamie Foxx, 1999 yılında Oliver Stone'un "Any Given Sunday/Kazanma Hırsı" filmiyle sinemada da parlamıştı. Bu çıkışı iyi seçilmiş projelerle sürdüren Foxx, Ray Charles'ı canlandırdığı biyografik film "Ray" ile En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar'a uzandı. Sinemada komedi alanındaki yeteneğini sergilemekten ziyade aksiyonu tercih eden aktör, Michael Mann'in "Collateral"ıyla de beğeni toplamış ve En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Oscar'a aday gösterilmişti.

Jake Gyllenhaal

90'lı yıllarda babasının yönettiği çeşitli filmlerde çocuk oyuncu olarak rol alan Jake Gyllenhaal, 1999 yapımı "October Sky/Ekim Düşü" ile dikkat çekmişti. 2001 yapımı "Donnie Darko/Karanlık Yolculuk"un kısa zamanda külte dönüşmesiyle, genç kuşağın favori aktörleri arasına girdi. Sonraki yıllarda "Jarhead", "Zodiac", "Brokeback Mountain/Brokeback Dağı" gibi filmlerde yeteneğini konuştururken, bir yandan da vücut geliştirerek yeni 10 yıla bir aksiyon yıldızı olma düşüyle merhaba dedi.

Philip Seymour Hoffman

90'lı yılların "Boogie Nights/Ateşli Geceler", "Happiness/Mutluluk", "Magnolia/Manolya" gibi unutulmaz filmlerinde şahane performanslar sergilemiş karakter oyuncusu Philip Seymour Hoffman, 2000'lerde "Red Dragon/Kızıl Ejder" veya "Mission Impossible III/Görevimiz Tehlike III" gibi gişe filmlerinde karşımıza çıkmakla kalmadı, "Capote" ile Oscar kazandı. Sonraki yıllarda da "Doubt/Şüphe" ve "Charlie Wilson's War/Charlie Wilson'ın Savaşı"ndaki performanslarıyla övgü ve ödül topladı.

Scarlett Johansson

90'ların öne çıkan Amerikan Bağımsız sineması örneklerinden "Manny & Lo"nun küçük oyuncusu, 2000'lerde büyüyüp bir yıldız olarak karşımızda belirdi. Hem de ne belirmek... Adeta her yerde olan Johansson'u yüzünü eskitmekle eleştirenler bile oldu. Özellikle geçtiğimiz 10 yılın simge filmlerinden "Lost in Translation/Bir Konuşabilse..." ile parlayan Johansson, önümüzdeki yıllarda da bu atağı sürdürecek gibi.

Hilary Swank

Miyagi San'ın öğrencisi olarak karşımıza çıktığı, 1994 yapımı "The Next Karate Kid"deki ilk başrolü gelecek için fazla ümit vermiyordu açıkçası. Fakat 1999 yapımı "Boys Don't Cry/Erkekler Ağlamaz"daki performansıyla Oscar kazanınca işin rengi değişti. Ödülü takip eden birkaç yıl fazla ses getiren bir filmde karşımıza çıkmayınca, "Oscar laneti onu da yakaladı" diyorduk ki, "Million Dollar Baby/Milyonluk Bebek" ile ikinci Oscar'ını kazandı.

Charlize Theron

İlk büyük çıkışını 1997 yılında Keanu Reeves ve Al Pacino ile beraber rol aldığı "The Devil's Advocate/Şeytanın Avukatı" ile yakalayan Güney Afrikalı oyuncu, geçtiğimiz 10 yıl içerisinde 2003 yapımı "Monster/Cani" ile Oscar başta olmak üzere pek çok önemli ödül kazandı. "North Country/Tek Başına" veya "The Burning Plain/Aşk Ateşi" gibi filmlerde oyunculuğunu konuştururken, "The Italian Job/İtalyan İşi" veya "Æon Flux" gibi büyük bütçeli yapımlarda da rol aldı.

Naomi Watts

90'lı yıllarda "Tank Girl" veya "Dangerous Beauty/Tehlikeli Güzellik" gibi filmlerde yardımcı rollerde izlediğimiz Naomi Watts, 2001 tarihli David Lynch başyapıtı "Mulholland Dr./Mulholland Çıkmazı" ile büyük bir atak yaptı. Halka serisinin Amerika yapımı yeniden çevrimi veya "King Kong" gibi filmlerde başrolün yanı sıra, kendisine Oscar adaylığı getiren "21 Grams/21 Gram"da da karşımıza çıktı.

SETH ROGEN

Kanadalı Seth Rogen oyunculuğa genç yaşta adım attı. Komedyen olmak için eğitime başladığında 13 yaşındaydı. Adam Sandler, Owen Wilson ve Jim Carrey'yi izleyerek büyüdüğünü söylüyor. Birkaç yıl amatör olarak çalıştıktan sonra Judd Apatow tarafından keşfedildi. Yönetmen onu, kısa ömürlü dizisi Freaks and Geeks'te oynattı. Seth Rogen, bunu izleyen Undeclared'e de hem aktör, hem senarist olarak katkıda bulundu. Çabucak iptal edilen bu diziler DVD'leri çıkınca kült halini aldı. Rogen bir süre Da Ali G Show için yazdı, "Donnie Darko/Karanlık Yolculuk" gibi filmlerde küçük roller oynadı. 2005'te Apatow bu kez onu bir sinema filminde, "The 40 Year Old Virgin/40 Yıllık Bekar"da (2005) oynattı. Steve Carell'in iyi niyetli arkadaşı Call rolü, Rogen'in komedyen olarak yeteneğini kanıtladı. Apatow'un ve filmin aldığı övgüler ise, iki yıl sonraki "Knocked Up/Kaza Kurşunu"nun gerçekleşmesini sağladı. Rogen eski rol arkadaşları Paul Rudd ve Leslie Mann'la oynadığı filmde, bir gecelik ilişki kurduğu kız hamile kalınca ciddi sorunlarla karşılaşan Ben Stone'u oynadı. Senarist ve yapımcı rolünü üstlendikleri "Superbad/Çok Fena"yı saymazsak, ikisinin üçüncü ortak çalışmaları "Funny People/Matrak Adamlar" oldu.Rogen bu filmde esin kaynaklarından Adam Sandler'ın çömezini oynadı, ama en önemli rollerinden biri "Pineapple Express/Üşütük Kafalar"dadır. 2007 ve 2009'da iki kez Saturday Night Live'da evsahipliği yaptı. 2008'de hayranı olduğu Simpsons'ın bir bölümünü Evan Goldberg ile yazdı ve bir karakteri seslendirdi. Rogen, senarist olmasına rağmen, doğaçlama diyalogu tercih ediyor.

7

ANNE HATHAWAY

William Shakespeare'in karısıyla aynı ada sahip olan Brooklyn'li Anne Hathaway, oyunculuğa sahnede başladı. 1999'da TV dizisi Get Real'de rol almıştı, ancak dizi iptal edilince, "The Princess Diaries/Acemi Prenses"in (2001) Mia Thermopolis'i olarak sinemaya adım attı. Aktris, küçük bir ülkenin prensesi olduğunu öğrenen on beş yaşındaki kızı oynarken, büyükannesi Kraliçe Clarissa rolündeki Julia Andrews'un karşısında ezilmedi. Modern Külkedisi hikayesi "Ella Enchanted/Ella"da (2004) ise onu, kendisine verilen her emre itaat etmek zorundaki Ella olarak izledik. "Princess Diaries 2: Royal Engagement/Acemi Prenses 2: Kraliyet Nişanı" da bu filmle aynı yıl gösterime girince, Hathaway Külkedisi çağrışımlı filmleri üçledi. Yeniyetme dramı "Havoc/Gençlik Ateşi"nde ve ıstırap çeken genç eşlerden birini oynadığı "Brokeback Mountain/Brokeback Dağı"ndaki (ikisi de 2005) yardımcı rollerin ardından, "The Devil Wears Prada/Şeytan Marka Giyer"de (2006) editör Meryl Streep'in zulmettiği genç asistan olarak moda dünyasına girdi; "Becoming Jane/Aşkın Kitabı"nda da (2007) genç ve âşık Jane Austen'i oynadı. Ertesi yıl Anne Hathaway için çok başarılı geçti. Steve Carell ile "Get Smart/Akıllı Ol"da başrolleri paylaştıktan sonra, Jonathan Demme filmi "Rachel Getting Married/Rachel Evleniyor"la En İyi Kadın Oyuncu Oscarı'na aday gösterildi. Bu yıl ise, her ikisi de iyi gişe yapan "Valentine's Day/Sevgililer Günü" ile "Alice in Wonderland/Alis Harikalar Diyarında"da oynadı. Tim Burton'ın filminde, Helena Bonham Carter'ın kötü Kırmızı Kraliçe'sine karşı iyi Beyaz Kraliçe rolünü üstlenmişti. People dergisi daha 2001 yılında onu atılım yapan genç yıldızlar arasına koymuştu. Anne Hathaway ondan başarı bekleyenleri yanıltmadı.

RYAN GOSLING

Oyunculuk eğitimi görmedi ama, mesleğe küçük yaşta atıldı. Cılız bir çocuk olarak okulda zorbaların tacizinden oyunculuğa sığınmıştı. On iki yaşında TV şovu Mickey Mouse Club'la iki yıllık bir anlaşma imzaladı. 1980'de doğan Kanadalı Gosling, çok geçmeden TV reklamlarında görünmeye başladı, filmlerde küçük roller oynadı. 1998'de ise popüler TV dizisi Hercules: The Legendary Journeys'in Zeus'u olmuştu. 2001'de Sundance Film Festivali'nde Jüri Büyük Ödülü alan "The Believer/İnançlı"daki kafası karışmış Musevi öğrenci rolü, dikkatleri onun üstüne çekti. Bir yıl sonra, "Murder by Numbers/Adım Adım Cinayet"te Sandra Bullock'la oynuyordu.

Bağımsız filmlerde oynayan genç bir aktör olsa da, 2004 yazında gösterime giren romantik "The Notebook/Not Defteri"yle beklenmedik bir gişe buldu. Nicholas Sparks'ın uzun süreli bir aşkı anlatan popüler kitabının uyarlamasına, orijinalinde olmayan bir derinlik kattı. Ancak Gosling ondan sonra da bağımsız filmleri ihmal etmedi. Bu yöntem bazen ters tepse bile, 2006'da gene Sundance'de, gene Jüri Büyük Ödülü alan "Half Nelson/Yarım Öğretmen" ona övgüler ve ödüller getirdi. Genç, kokain bağımlısı bir ortaokul öğretmeni ile öğrencisinin olumsuz koşullarda kurdukları bağın hikâyesi ona gene çelişkiler içinde, yoğun bir genç adamı oynama fırsatı verdi. Küçücük bütçeli "Yarım Öğretmen" Gosling'e çok sayıda ödül ile bir Oscar adaylığı getirdi. "Lars and the Real Girl/Gerçek Sevgili" yle başta Altın Küre olmak üzere seçkin ödüllere aday gösterildi. Bu etkileyici ve istikrarlı oyuncu, aynı zamanda grubu Dead Man's Bones ile klipler yapıyor ve çocuk korolarıyla çalışıyor.

2000'LERDE SINIF ATLAYANLAR

Zaten yıldızdılar ama 2000'lerde oynadıkları filmlerin gişe başarısını neredeyse garantileyen ve dergi kapaklarından yüzleri eksik olmayan birer süperstar'a dönüştüler.

Christian Bale

"Empire of the Sun/Güneş İmparatorluğu"nun unutulmaz çocuk oyuncusu, 2000'lere Amerikan Sapığı olarak girdi. 2004 yapımı "The Machinist/Makinist" için verdiği kilolarla da işini ne kadar ciddiye aldığını herkese kanıtladı. 2005'teyse yeni Batman olarak gündeme düştü, "Batman Begins/Batman Başlıyor" ve "The Dark Knight/Kara Şövalye"nin inanılmaz başarısıyla yıldızlık konumunu garantiledi.

Daniel Craig

Özellikle 1998 yapımı "Love Is the Devil/Aşk Şeytandır"da Francis Bacon'ın sevgilisi olarak akıllara kazınan Daniel Craig, 2000'lerde James Bond rolünü Pierce Brosnan'dan devralarak bir anda yıldızlığa sıçradı. Sinema tarihinin en ünlü ajanına farklı bir yorum getiren Craig, "Casino Royale"deki performansıyla BAFTA'ya aday gösterildiğinde önceki 007'lere ufak bir oyunculuk farkı atmış oldu.

Russell Crowe

90'lı yılların en heyecan veren oyuncularından, bukalemun Russell Crowe, "Gladiator/Gladyatör" ile bir nevi süperstara dönüştü. "The Insider/Köstebek" veya "Romper Stomper" gibi filmlerdeki olağanüstü performanslarına eş değerde bir gövde gösterisine şahit olamadık 2000'lerde ama Yeni Zelanda'nın hırçın aktörü gişe filmlerinin aranan ismi artık. Yeteneğine en güvenilen, en saygın aksiyon oyuncusu da denebilir.

Penélope Cruz

İspanya'nın en dikkat çekici aktrisinin Hollywood macerası başlangıçta pek parlak gitmemişti. Tom Cruise ile beraber rol aldığı "Vanilla Sky" sonrasında başladıkları ilişkiyse Cruz'u bir anda magazin basınının gündemine oturttu. Oyuncunun bir yıldıza dönüşmesiyse yine İspanyol sineması sayesinde, Almodóvar'ın yönettiği "Volver/Dönüş" ile oldu. Bu filmdeki performansıyla Oscar'a aday gösterilen Cruz, bir dönemin uluslararası yıldız Avrupalı oyuncularının günümüzdeki temsilcisi oldu.

Matt Damon

Arkadaşı Ben Affleck ile beraber kaleme aldığı "Good Will Hunting/Can Dostum"un senaryosuyla Oscar kazanan Matt Damon, 90'ların dikkat çeken genç oyuncularındandı. Aktör 2000'lerdeyse hem Ocean, hem de Bourne serisiyle bir aksiyon yıldızına dönüştü. Diğer yandan dramatik rolleri de boşlamadı, özellikle geçtiğimiz yıl "Invictus/Yenilmez" ve "The Informant!/İspiyoncu!"daki performanslarıyla övgü topladı.

Angelina Jolie

1995 yapımı "Hackers/Bilgisayar Korsanları" ile çıkış yapan, 1998 yapımı "Gia" ile Altın Küre, 1999 yapımı "Girl, Interrupted/Aklım Karıştı" ile de Oscar kazanan Angelina Jolie, önceleri sıra dışı ve 'arıza' yönleriyle dikkat çekmişti. Yaşı büyüdükçe hayır işleriyle ve daha da önemlisi Brad Pitt ile ilişkisiyle gündemi parselledi. Tomb Raider serisi veya "Wanted" ile aksiyona da bulaşan Jolie, kuşkusuz geçtiğimiz 10 yılın en popüler kadın oyuncusuydu.

Jude Law

Kuşağının öne çıkan İngiliz oyuncularından Jude Law, 90'larda "Shopping", "Gattaca", "eXistenZ/Varoluş" gibi filmlerle atak yapmış, "The Talented Mr. Ripley/Yetenekli Bay Ripley" ile de Oscar'a aday gösterilmişti. "Artificial Intelligence: AI/Yapay Zeka"daki robot jigolo rolüyse kendisine yıldızlığın kapısını açtı. "Cold Mountain/Soğuk Dağ" ile gelen ikinci Oscar adaylığı, ayrıca "Alfie" ve "Closer/Daha Yakınlaş" gibi filmler, Law'u 2000'lerin en gözde aktörleri arasına soktu.

Tobey Maguire

90'ların sonlarında peş peşe rol aldığı "The Ice Storm/Buz Fırtınası", "Pleasantville/Yaşamın Renkleri" ve "The Cider House Rules/Tanrının Eseri, Şeytanın Parçası" gibi filmlerle çıkış yapan Tobey Maguire, "Spider-Man/Örümcek Adam" serisinde başrolü kapınca yıldızlığa sıçradı. Ücreti bir anda katlanan Maguire (kaynaklara göre 2003 yapımı "Seabiscuit/Zafer Yolu" için 12,5 milyon dolar aldı), geçtiğimiz yıl "Brothers"daki performansıyla da övgü topladı ve Altın Küre ödülüne aday gösterildi.

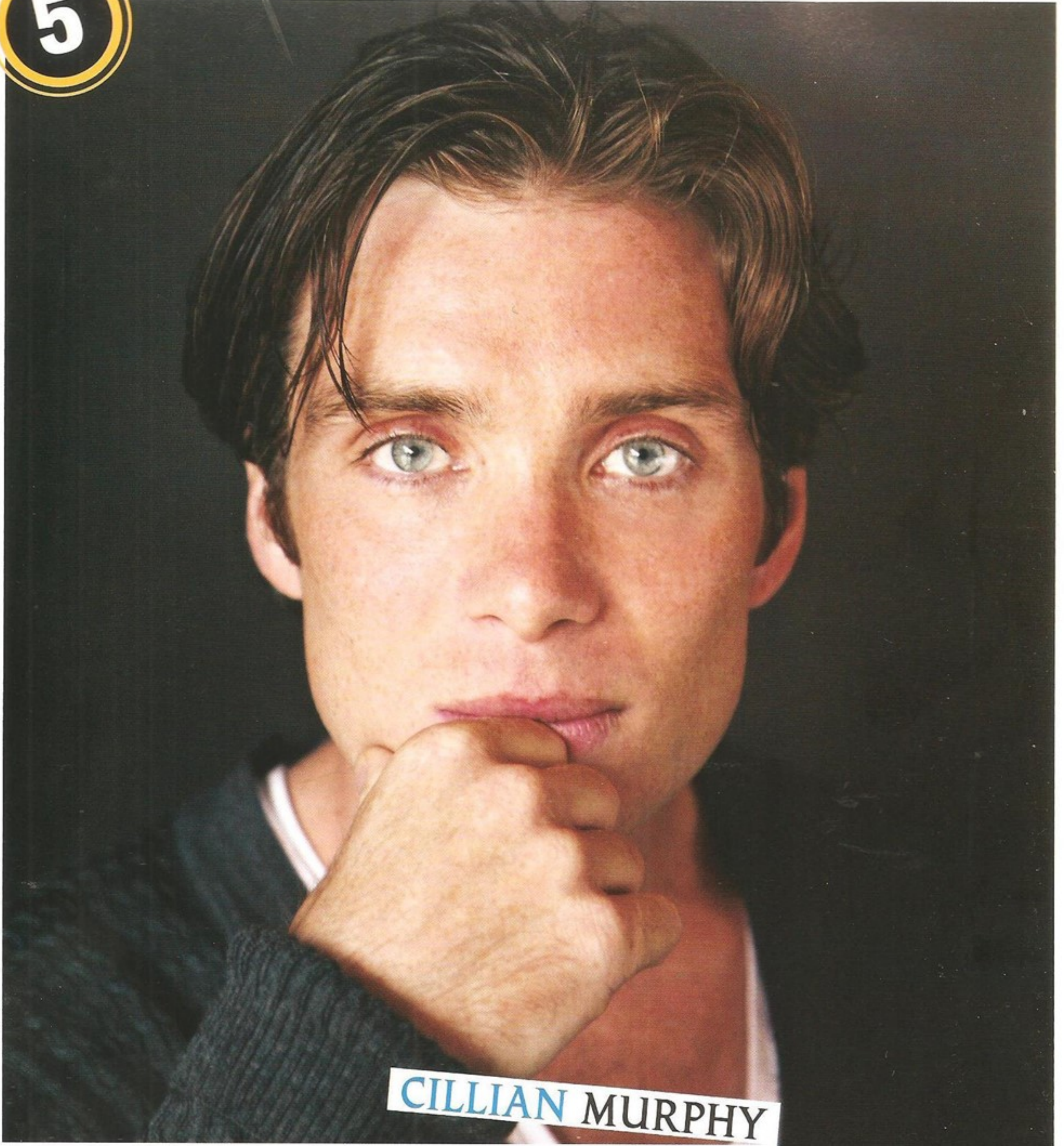
Viggo Mortensen

80'lerden bu yana filmlerde irili ufaklı roller üstlenen Viggo Mortensen, 1998 yapımı "A Perfect Murder/Kusursuz Cinayet" ile daha geniş bir kitlenin ilgisini çekmişti. Yüzüklerin Efendisi serisindeki Aragorn rolüyse oyuncuyu 2000'lerde bir yıldıza dönüştürdü. 40 yaşından sonra gelen bu büyük başarı, David Cronenberg'in yönettiği "A History of Violence/Şiddetin Tarihçesi" ve "Eastern Promises/Şark Vaatleri" ile iyice pekişti, ikinci film Mortensen'e ilk Oscar adaylığını getirdi.

Clive Owen

1991 yapımı "Close My Eyes/Kapat Gözlerimi"de zor bir rolün altından kalkarak dikkat çeken Clive Owen, 1997 yapımı "Bent/Kırık" ile tekrar çıkış yapmıştı. 2000'lerin hemen başındaysa BMW için çekilen The Hire isimli kısa film serisinde rol alarak uluslararası üne kavuştu. "Closer/Daha Yakınlaş" ile gelen Oscar adaylığı, ayrıca "Sin City/Günah Şehri", "Children of Men/Son Umut" veya "Inside Man/İçerideki Adam" gibi filmler Owen'ı geçtiğimiz 10 yılda zirveye taşıdı.

CILLIAN MURPHY

Şaşırtıcı mavilikte gözleri, beyaz teniyle İrlandalı aktör Cillian Murphy geniş seyirci kitlelerine "28 Days Later.../28 Gün Sonra" (2002) ile ulaştı. Danny Boyle'un filmindeki, bir salgından kurtulmuş, hastane yatağına savrulmuş, çıplak ve kafası karışık Jim rolu ile Empire ve MTV ödüllerine aday oldu. "Cold Mountain/Soğuk Dağ" ile "Girl With a Pearl Earring/İnci Küpeli Kız"daki yardımcı rollerden sonra 2005'te üç ayrı filmde birbirinden çok farklı rollerde oynadı: "Batman Begins/Batman Başlıyor"daki çılgın bilim adamı Dr. Jonathan Crane, "Red Eye/Gece Uçuşu"nda baştan çıkarıcı katil Jackson Rippner ve "Breakfast on Pluto/Plüton'da Kahvaltı"da da annesiz transseksüel Kitten... Hemen arkasından da Ken Loach'un Cannes'da Altın Palmiye alan filmi "The Wind That Shakes the Barley/Özgürlük Rüzgârı"ndaki Damien rolü geldi.

Ancak, sinema oyunculuğundan önce tiyatroculuk dönemi var. Sorunlu Pig'i oynadığı Disco Pigs üç hafta oynaması planlandığı halde iki yıl Avrupa, Kanada ve Avustralya'da turneye çıktı. Murphy hem üniversiteyi, hem müzik grubunu bıraktı. Kendisi için bir eğitim alanı gözüyle baktığı sahnedeki çalışmalarını da devam ettirdi. Bağımsız filmlerde, kısa filmlerde ve BBC televizyonu mini dizisi The Way We Live Now'da oynadıktan sonra Pig'e, sinemada da can verip iki şarkı söyledi. Ama daha oyunda oynarken Danny Boyle'un dikkatini çekmişti. 2007 yapımı "Sunshine/Gün Işığı"nda da birlikte çalıştılar. 1974'te Cork'ta doğan, ragbiden vazgeçip sahneye çıkan aktör bugün de, sinemanın tiyatro ile aşık atamayacağını düşünüyor. Onu Christopher Nolan filmi "Inception/Başlangıç"da izlemeye hazırlanıyoruz.

4

GAEL GARCÍA BERNAL

Meksikalı Gael García Bernal, kendisi gibi aktör ve yönetmen José Ángel García ile aktris Patricia Bernal'in oğlu. Bir yaşında oyunculuğa başladı, küçük yaşta annesi ve babasıyla Gaudalajara'da sahneye çıktı. On dört yaşındayken Meksika'nın yerli halkından Huichol Kızılderilileri'ne okuma öğretti, 1994'ün Chiapas ayaklanmasında barışçıl gösterilerde yer aldığında 16 yaşındaydı.

Meksika'da genç bir televizyon jönü halini alıyordu ki, her şeyi bırakıp Londra'da hitabet ve tiyatro okumaya gitti. Çok sayıda oyun, pembe dizi ve kısa filmde rol aldıktan sonra, 2000'de Alejandro González Iñárritu'nun Yabancı Dilde En İyi Film Oscar'ına aday olan filmi "Amores perros/Paramparça Aşklar Köpekler"de oynadı. Yakın arkadaşı Diego Luna ile iki arkadaşı canlandırdıkları Alfonso Cuarón filmi "Y Tu Mamá También/Ananı da" ile daha da fazla ilgi topladı. Che Guevara'yı TV mini dizisi Fidel'de canlandırdıktan sonra, 2003 yapımı "Diarios de motocicleta/Motosiklet Günlükleri"nde devrimci önderin gençliğini oynadı, gene övgüler aldı. Bu sefer Pedro Almodóvar ile işbirliği yaparak "La mala educación/Kötü Eğitim"de gösterişli bir, daha doğrusu üç karakter yarattı. Michel Gondry'nin "La science des rêves/Rüya Bilmecesi"nde rol aldıktan sonra da gene Iñárritu ile çalıştı ve çok karakterli "Babel/Babil"de Brad Pitt ve Cate Blanchett'ın da dahil olduğu bir kadroya katıldı.

Gael García Bernal'ın yönetmen olarak ilk filmi "Déficit", 2007'de gösterime girdi. Bernal ile Diego Luna'nın yapım şirketleri Canana Productions, Meksika-ABD sınırında ölen 300 kadının çözümlenmemiş cinayetleri üzerine TV belgeselleri yapmaya hazırlanıyor.

JAMES MCAVOY

Kevin McDonald'ın filmi "The Last King of Scotland/İskoçya'nın Son Kralı"nda oynadığı zaman, herkes Glasgowlu aktör James McAvoy'a bir gecede meşhur oldu gözüyle bakmıştı. Oysa, İskoç Kraliyet Müzik ve Tiyatro Akademisi mezunu McAvoy, Oscar'lı Forest Whitaker'ın karşısında ezilmediği için övgüler aldığı bu filmi çevirdiği sırada on yıldır profesyonel olarak çalışıyordu.

McAvoy, on altı yaşındayken, çocuk taciz dramı "The Near Room"da ilk rolünü aldı, hemen arkasından televizyon dizisi The Bill'de oynadı. 2001'de de, Steven Spielberg'in Emmy ödüllü İkinci Dünya Savaşı mini dizisi Band of Brothers'da rol aldı. BBC komedi dizisi Shameless'daki (2004-05) sevimli hırsız karakteriyle beğenildi, "Bright Young Things" ile "Wimbledon" gibi filmlerde de oynadı ama Hollywood ile işbirliği yapmaktan da kaçınmadı. "The Chronicles of Narnia: The Lion, the Witch, and the Wardrobe/Narnia Günlükleri: Aslan, Cadı ve Dolap"daki Mr. Tumnus rolünün ardından karşısına "İskoçya'nın Son Kralı"nda İdi Amin'in özel doktoru Nicholas Garrigan'ı oynama şansı çıktı ve gelecek vadeden ciddi bir yetenek olduğunu kanıtladı. "Becoming Jane/Aşkın Kitabı"nda Anne Hathaway'le flört etti, "Atonement/Kefaret"te Keira Knightley'den ayrıldığına kaygılandı, "Penelope"de Christina Ricci'ye âşık oldu. Sonra da romantizmi elinin tersiyle itip, aksiyon-gerilim filmi "Wanted"ın başrollerini Angelina Jolie ve Morgan Freeman'la paylaştı, hayatı aniden değişen karakteri Wesley Gibson'ı inanılır kılmayı başardı. "The Last Station/Aşkın Son Mevsimi"nde Lev Tolstoy'un sekreteri Valentin Bulgakov gibi nankör bir role hayat katarak, iyi oyunculuğunu bir kez daha kanıtladı.

HEATH LEDGER

Kısa ama yoğun

Vakitsiz ve talihsiz bir ölümle hayata veda eden Heath Ledger ülkesi Avustralya'da oyunculuk mesleğine 17 yaşında tiyatro ile başladı, sonra da televizyona geçti. Bir Kelt prensini oynadığı Roar'la ciddi bir hayran kitlesi edindi. Sonra Los Angeles'a geldi ve 1999'da modern bir Hırçın Kız versiyonu olan "10 Things I Hate About You/Senden Nefret Etmemin 10 Sebebi"nde oynadı. Bu filmle ABD'de de ilgi çekti. Aynı yıl çevirdiği Avustralya yapımı "Two Hands/Eller"in prömiyeri Sundance Film Festivali'nde yapılınca, her iki ülkedeki hayran sayısı arttı. Arkası da çorap söküğü gibi geldi.

2005 yılında Ledger artık Hollywood radarına iyice yakalanmıştı. Avrupa da onu, Venedik Film Festivali'nde oynayan üç filmiyle fark etti: "The Brothers Grimm/Çılgın Kardeşler", "Casanova" ve "Brokeback Mountain/Brokeback Dağı"... Özellikle son film, yılın en çok tartışılan yapımı oldu, Ledger da Altın Küre ve Oscar'a aday gösterildi. Özgün hikayenin yazarı E. Annie Proulx, onun karakteri kendisinden daha iyi anladığını söyledi. Dağlı iki koyun çobanı arasındaki yirmi yıllık aşkı anlatan film, sahiden de bir aşka beşiklik etti. Heath Ledger ile Michelle Williams, "Brokeback Dağı"nı çevirirken tanıştılar, birbirlerine gönül verdiler ve Matilda Rose adlı şirin bir kızları oldu. Bunun ardından bambaşka bir karakteri, Lasse Hallström'un yönettiği filme adını veren "Casanova"yı oynadı. Terry Gilliam'ın "Çılgın Kardeşler"i onun enerjisini serbest bıraktığı film oldu.

Ama iyi oyuncu Heath Ledger'in hafızalara nakşolan performansı, "The Dark Knight/Kara Şövalye"nin emsalsiz Joker'idir. "The Imaginarium of Dr. Parnassus/Dr. Parnassus"u çevirirken ölen genç aktörün rolünü Johnny Depp, Jude Law ve Colin Farrell üstlendi.

DİĞERLERİ

- 90'lardan bu yana istikrarlı bir kariyeri sürdüren **Casey Affleck**, 2007 yapımı "The Assassination of Jesse James by the Coward Robert Ford/Korkak Robert Ford'un Jesse James Suikasti" ile büyük bir atak yaptı, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu dalında Oscar'a aday gösterildi.
- "The Pianist/Piyanist" ile 29 yaşında En İyi Erkek Oyuncu dalında Oscar kazanan **Adrien Brody**, bu ödüle ulaşan en genç isim olarak tarihe geçti.
- "Good Bye Lenin!/Elveda Lenin!" ile dikkat çeken **Daniel Brühl**, kalburüstü filmlerle yoluna devam etti.
- Yönetmen Shane Meadows ile ortak çalışmalarıyla dikkat çeken **Paddy Considine**, özellikle Jim Sheridan'ın yönettiği "In America/Yeni Bir Ülkede" ile geniş kitlelerce tanındı.
- "Somersault/Tepetaklak" ile çıkış yapan Avustralyalı genç oyuncu **Abbie Cornish**, "Bright Star/Parlak Yıldız"da bizleri kendisine hayran bıraktı.
- Taxi serisiyle tanınan **Marion Cotillard**, Édith Piaf'ı canlandırdığı "La môme/Kaldırım Serçesi" ile Oscar kazandı.
- "The Departed/Köstebek" ile gecikmiş bir çıkış yakalayan **Vera Farmiga**, "Up in the Air/Aklı Havada" ile uçuşa geçti.
- Örümcek Adam serisinde Harry Osborn'u canlandıran **James Franco**, daha sonra "Pineapple Express/Üşütük Kafalar" ve "Milk"teki performanslarıyla da beğeni topladı.
- 2002 yapımı alışılmadık 'kara' romantik komedi "Secretary/Sekreter" ile büyük takdir toplayan **Maggie Gyllenhaal** bağımsız sinemanın aranılan yüzlerinden birisiydi.
- Genç aktör **Emile Hirsch** "Into the Wild"daki performansıyla büyük beğeni topladı ve önümüzdeki yılların umut vaat eden oyuncuları arasına girdi.
- Tiyatro kökenli **Hugh Jackman**, X-Men serisinde Wolverine'i canlandırarak uluslararası bir yıldıza dönüştü.
- "Troy/Truva" ile çıkış yapan **Diane Kruger**, hem güzelliği hem de yeteneğiyle takdir topladı.
- "A Guide to Recognizing Your Saints/Hayatındaki Azizleri Keşfetme Kılavuzu" ile çıkış yapan **Shia LaBeouf**, "Disturbia/Şüphe" ile bir yıldız oldu ve Transformers serisinde başrolü kaptı.
- "Mean Girls/Kötü Kızlar"ın acımasız Regina'sı olarak dikkat çeken **Rachel McAdams**, geçen 10 yılın en gözde romantik filmlerinden "The Notebook/Not Defteri" ile hayran sayısını katladı.
- İngiltere'nin son yıllardaki en başarılı komedi oyuncularından **Simon Pegg**, kendi projeleri dışında "Star Trek" gibi büyük bütçeli yapımlarda da rol aldı.
- "Tampopo"dan hatırlayabileceğiniz Japon aktör **Ken Watanebe**, "The Last Samurai/Son Samuray" ile Hollywood'a transfer oldu ve Oscar'a aday gösterildi.
- Genç İngiliz aktör **Ben Whishaw** "Perfume: The Story of a Murderer/Koku: Bir Katilin Hikayesi" ile takdir topladı, "Bright Star/Parlak Yıldız"la da kendisine yönelik beklentileri boş çıkartmadı.
- "Brokeback Dağı" ile Oscar'a aday gösterilen **Michelle Williams**, bağımsız yapım "Wendy and Lucy"deki performansıyla da övgü topladı.
- Çıkış filmi "Thirteen/Onüç" ile Altın Küre'ye aday gösterilen **Evan Rachel Wood**, "Across the Universe" ve "The Wrestler/Şampiyon" gibi filmlerde de beğeni topladı.
- Zhang Yimou'nun "Wo de fu qin mu qin/Eve Dönüş Yolu"nda rol aldığında kimilerince 'yeni Gong Li' diye anılan **Zhang Ziyi**, "Wo hu cang long/Kaplan ve Ejderha" ve "Memoirs of a Geisha/Bir Geyşanın Anıları" gibi filmlerle geçtiğimiz 10 yıl içerisinde Asya'dan çıkan en büyük uluslararası yıldızdı.

AMY ADAMS

İtalya'da doğup Colorado'da büyüyen Amy Adams, orta öğreniminin ardından dans dersleri aldı ve 20 yaşına kadar yemekli tiyatrolarda çalıştı. Los Angeles'a gittikten sonra, Cruel Intentions'ın dizisinde oynadı ama dizi sonunda "Cruel Intentions 2" adıyla video filmi oldu. Bağımsız komedi "Psycho Beach Party/Sapık Plaj Partisi", ardından TV dizilerinde konuk oyunculuk derken, "Catch Me If You Can/Sıkıysa Yakala"da Leonardo DiCaprio ve Tom Hanks'le oynadı. Spielberg bu rolün onun önünü açacağını düşünüyordu ama bir yıl işsiz kaldı. 2004'ten itibaren çalışmaya başladı ve esas atılımını 2005'te Sundance'de ona ödül getiren "Junebug" ile yaptı. Pek masum ve hamile Ashley Johnsten rolü, ona En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında bir Oscar adaylığı da getirdi.

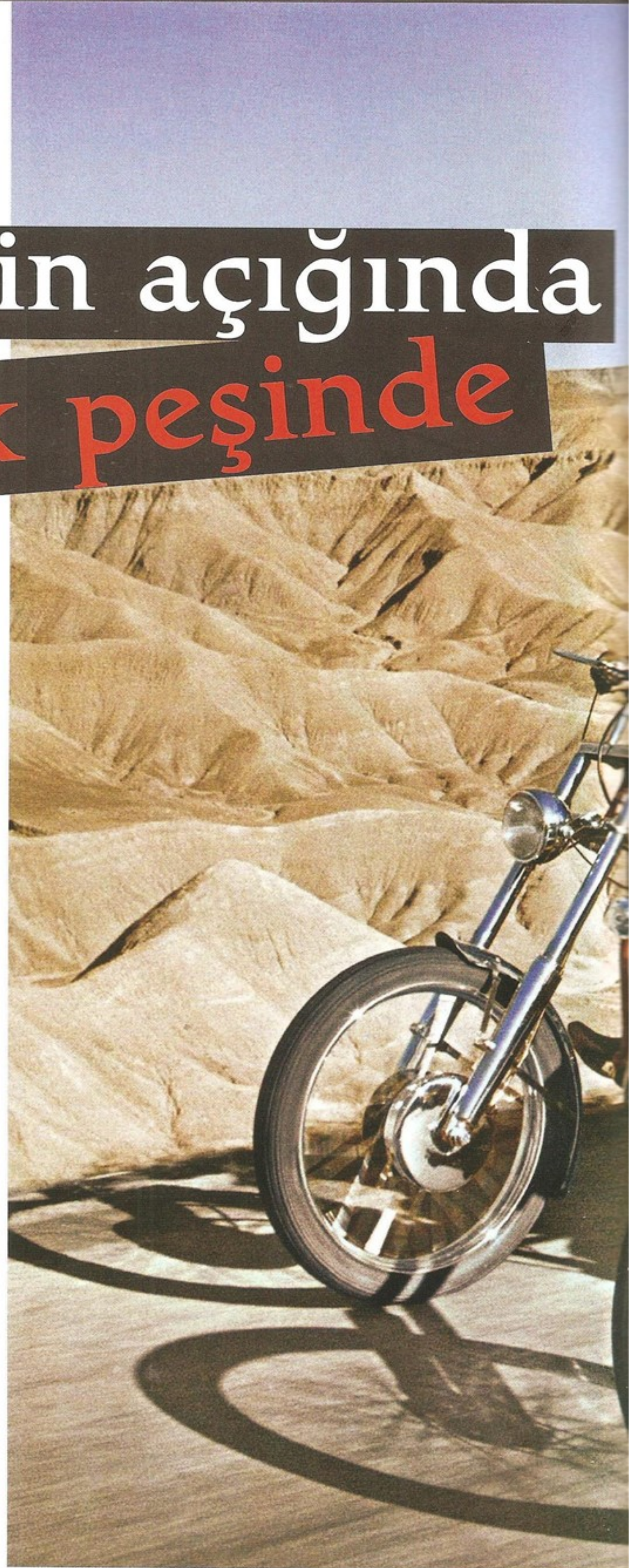
İki yıl sonraki "Enchanted/Manhattan'da Sihir"de de unutulmaz bir rolü vardı. Bu klasik Disney filminde, kendini günümüz New York'unun alternatif evreninde bulan masal prensesi Giselle'i oynuyordu. Tam eleştirmenler onun benzer karakterleri canlandırdığını düşünmeye başlamıştı ki, usta oyuncularla eşleştiği "Doubt/Şüphe"deki genç rahibe James rolü, Adams'a ikinci Oscar adaylığını getirdi. Ertesi yıl ise, "Şüphe"nin Meryl Streep'i ile "Julie and Julia"da yeniden biraraya geldi. Aynı yıl, Emily Blunt ile yılın gözde bağımsızı "Sunshine Cleaning/Günışığı Temizleme Şirketi"nin başrollerini paylaştı. Geçen yıl "Night at the Museum: Battle of the Smithsonian/Müzede Bir Gece 2"de Amelia Earheart olarak kadraja her girdiğinde, filme hayat kattı. Işıldayan yüzüyle Ingrid Bergman'ı hatırlatan Amy Adams, hem zeki hem masum karakterlere aynı inanılırlıkla hayat veriyor.

1

KEIRA KNIGHTLEY

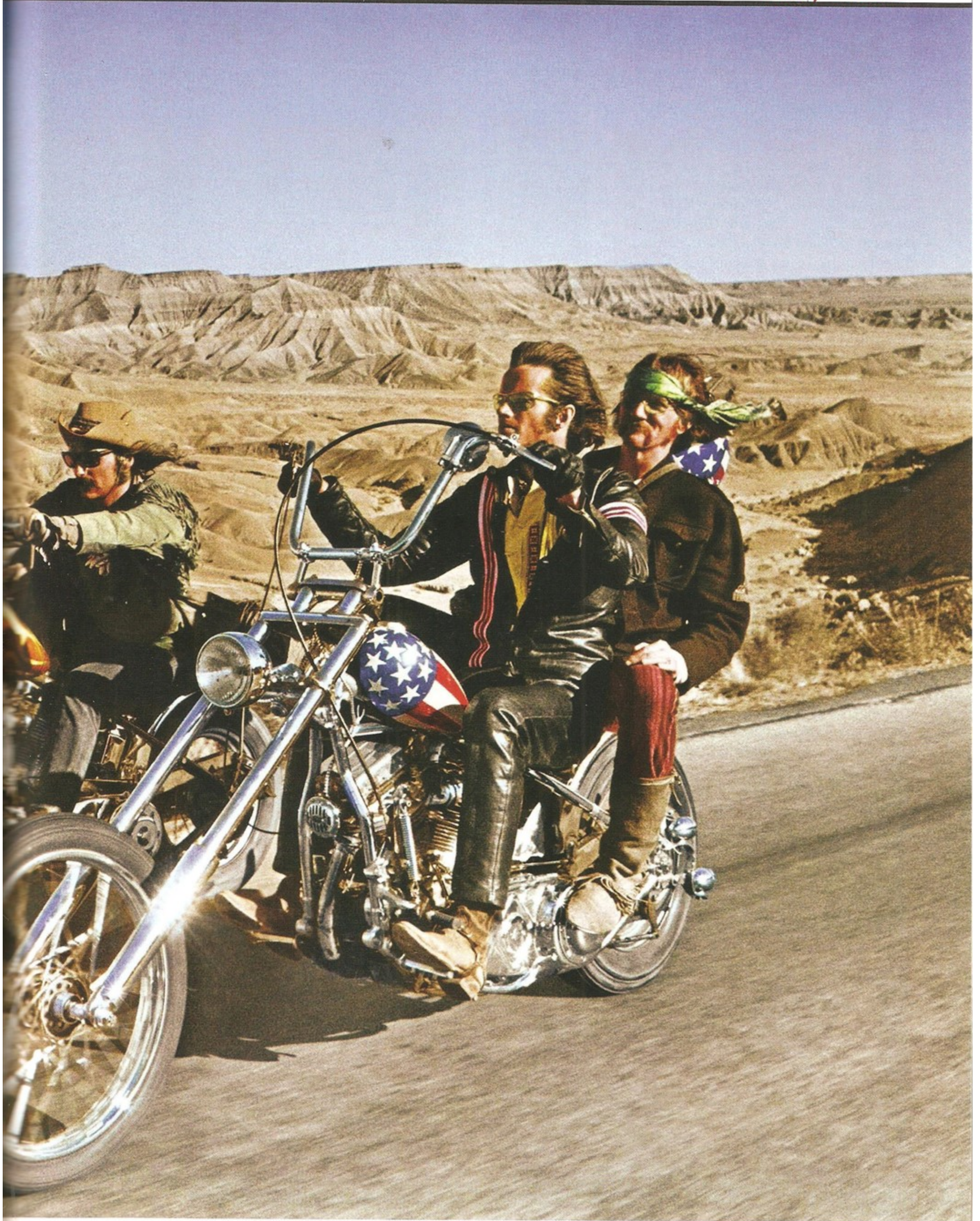
Her şey bir futbol aşkı filmi olan "Bend It Like Beckham/Hayatımın Çalımı"yla, sıradan bir yardımcı karakterde sahne çalan bir performans sunmasıyla başladı. 1985 doğumlu Londralı Keira Knightley, bugünün çoğu genç oyuncusu gibi mesleğe küçük yaşta atılmış olsa da, seyirciler onu Gurinder Chadha'nın 2002 yapımı filmiyle tanıdı. Oysa çocukken dans eğitimi alan Knightley "A Village Affair"de oynadığında 12 yaşındaydı. Çocukluğunda dans eğitimi de almıştı. Sonra televizyona geçti, ama ilk büyük fırsatına "Star Wars: Episode I - The Phantom Menace/Yıldız Savaşları: Bölüm I - Gizli Tehlike"de sahte kraliçe olarak kavuştu. Knightley, Natalie Portman'ın oynadığı gerçek kraliçeye öyle benziyordu ki, annesi bile onları ayırmakta zorluk çekmişti. Oliver Twist (2000) dizisiyle televizyona döndü, "The Hole/Delik" ile yeteneğini kanıtladı, onun ardından da "Hayatımın Çalımı" geldi. Bir başka mini dizide, 2002 yapımı Doctor Zhivago/Doktor Jivago'daki Lara Antipova rolünde Julie Christie'yi aratmadı. "Pirates of the Caribbean: The Curse of the Black Pearl/Karayip Korsanları: Siyah İnci'nin Laneti"ndeyse, alışkın olmadığı büyüklükte bir kitlenin karşısına çıktı. Üç yıl sonra ustalarla oynadığı Jane Austen uyarlaması "Pride & Prejudice/Aşk ve Gurur" ona Oscar ve Altın Küre adaylığı getirdi. Sonra da diğer Karayip Korsanları filmleri geldi. Ama Time dergisi daha 2004'te onun bir film yıldızı değil de iyi bir oyuncu olmayı amaçladığı saptamasında bulunmuştu zaten. 2006'da Akademi üyesi olan Knightley, "Atonement/Kefaret" ile yeteneğini bir kez daha kanıtladı. Yakında "My Fair Lady"nin yeniden çevriminde Eliza rolünü üstlenmesi bekleniyor.

sistemin açığında özgürlük peşinde

Uçsuz bucaksız bir Amerika peyzajının içinden motosikletleriyle geçmekte olan iki genç adamın resmi, popüler kültüre öyle derinlemesine işlemiş durumda ki, artık "Easy Rider"ı düşünüp de ânında bu resmi zihinde canlandırmamak imkansız gibi. Filmin adından tutun da bize ne gösterdiğine, ne anlattığına, hatta ne ima ettiğine varıncaya kadar her katmanına sızıyor bu imge. Perdedeki öykünün sadece şekli şemaili değil, bir bakıma meramı haline de geliyor. Böylece o dönem (60'lar sonu) için uzun saçları, sıradışı kılıkları ve gösterişli motorlarıyla iki gencin Amerika'yı bir uçtan bir uca kat eden asfalt maceralarını izlerken yalnızca bu yolculuğa davet edilmekle kalmıyor, onun anlamı ve doğası üzerine düşünmeye de davet ediliyoruz.

KUTLUKHAN KUTLU

İki kahramanımızın başına, ufka doğru ilerlerken saçlarının rüzgârda uçuşmasından başka şeyler de geliyor tabii - dahası o "başka şeyler"in ne olduğu filmin ortaya koymaya çalıştığı "iki farklı Amerika" resminin içinde önemli bir yere sahip. Yine de "Easy Rider"da her şeyi yerinde tutan duygusal çapa, kahramanlarının sistemin dışında olma iştahlarını simgeleyen o "asfaltta iki motor" resimleri. Nasıl Mark Twain'in klasik romanında Huckleberry Finn ile köle Jim'in Mississippi Nehri'nden aşağı yüzen salda yakaladıkları özgürlük hissi kitaptaki bütün kötü olaylar için bir karşılaştırma noktası ve bir perspektif sunuyorsa, "Easy Rider"da "motor üstü saadeti" de aynı işi görüyor. Yalnızca iki kahramanının mitik titreşimlere sahip özgürlük arayışını tamamen anladığımız, kendi içimizde o arayışa denk bir şeyler bulabildiğimiz zaman filmin sunduğu trajedi tam manasıyla güç kazanıyor.

O halde söz konusu trajediden bahsedebilmek için elbette ki önce bu özgürlüğün nasıl bir özgürlük, arayışın da ne tür bir arayış olduğunu konuşmamız gerek. Muhtemelen "Easy Rider" konusunda üzerinde düşünülecek en temel konu da bu zaten.

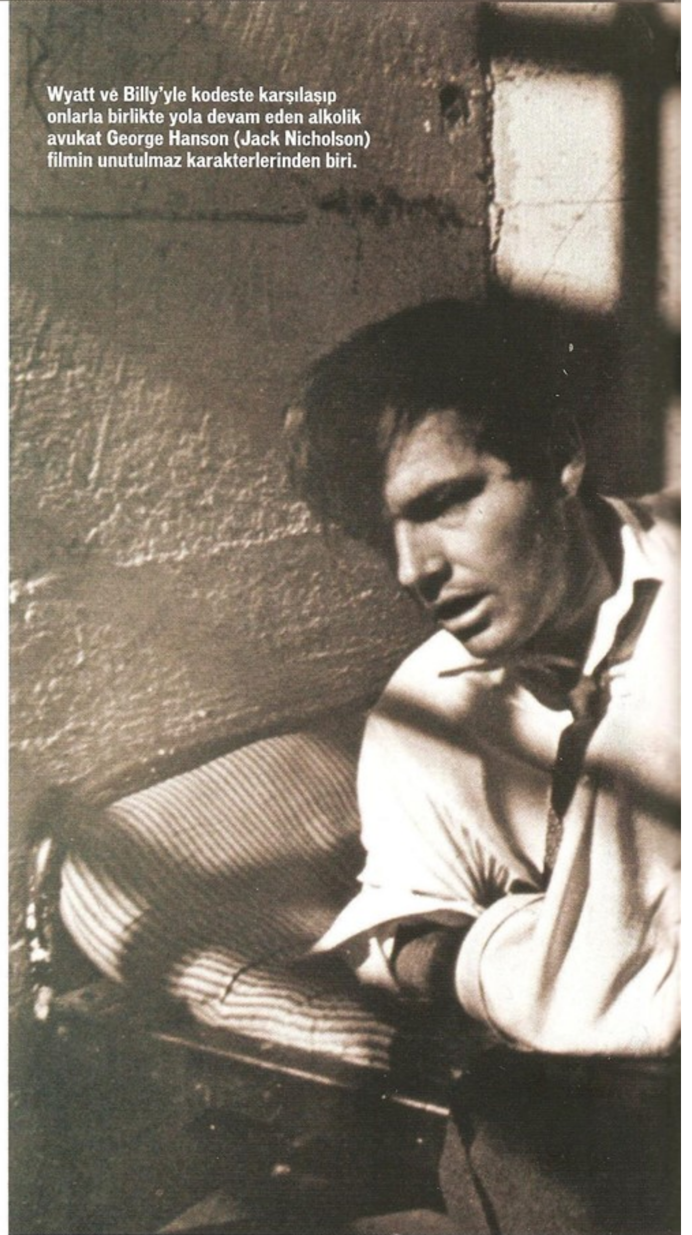
Sistem Durduran Tekerler

"Easy Rider"ın iki kahramanının filmin başında Meksika'da kokain satın aldıklarını, sonra da aldıkları kokaini Los Angeles'ta bir havaalanının dibinde limuzinli birine ulaştırdıklarını ve bu "taşıma" işlemi sonucunda da yüklü meblağda para aldıklarını görüyoruz. Satın alma aşamasında kokaini test etmedeki becerileri sayesinde uyuşturucu madde kullanımı konusunda tecrübeli olduklarını anlıyoruz ama bu girizgahın asıl işlevi, bize Wyatt ve Billy'nin bir okyanus kıyısından öbür okyanus kıyısına yapacakları uzun yolculuk ve sonrası için gerekli finansa sahip olduğunu göstermek. Wyatt ile Billy kendilerini parasal olarak sağlama almış durumdalar, şimdi böyle bir tasaya kapılmadan istediklerini yapabilecekler. Peki artık paralı olan ve besbelli toplumsal kurallara gönülden bağlılığı bulunmayan bu iki adam, hakikaten ne yapmak istiyorlar?

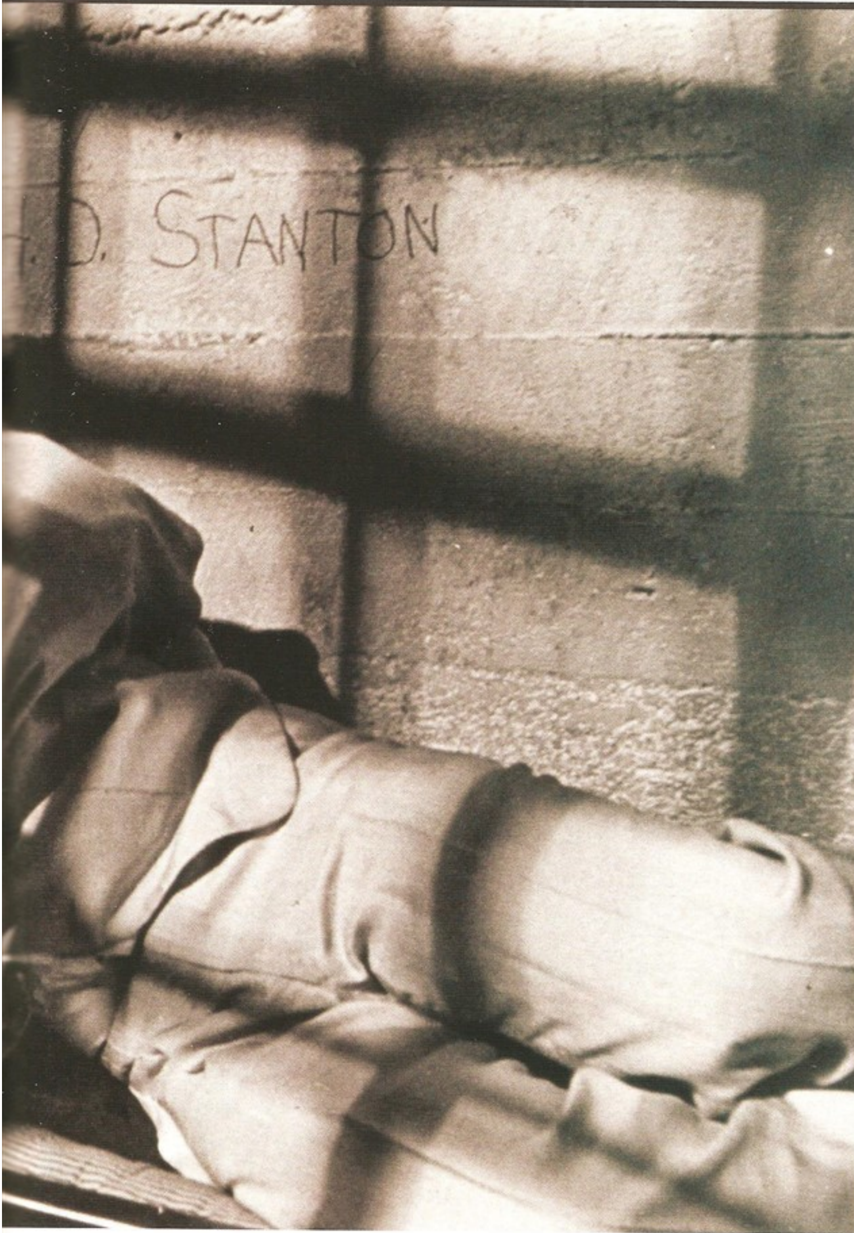
Bu sorunun cevabı ilk etapta gayet basit gibi görünüyor ama nihayetinde sandıklarından (en azından ikilinin "düşünür" olanı Wyatt'ın sandığından) daha karmaşık ve hileli çıkıyor.

Şurası kesin: Birkaç gün içinde New Orleans'a varıp Mardi Gras festivalini yakalamak istiyorlar. Ama uzun vadede bu, yola koyulmak için bir bahane, süreci ayakta tutmaya yarayan bir hedef halini alıyor. Çünkü ikili belki her şeyden önce, bu yazının girişinde yad edilen ve filmin posterine de işlenmiş resimdeki gibi, "yolda olmak" istiyorlar. Çünkü tanım gereği yolda olmak, geçiş halinde olmak demek, yerleşik düzenin tam anlamıyla içinde bulunmamak demek. İlk duraklarında bir çiftçinin evine konuk oluyorlar ve Wyatt çiftçinin "kendi düzenine göre çalışabilmesi ve topraktan hayatını kazanabilmesi"ni takdir ediyor. Yaklaşımında sadece bir doğaya dönüş özlemi değil, kendi "düzen"ini dayatan bir toplum fikrine yönelik bariz bir bıkkınlık da var. Motoru onu işte tam da bu toplumdan, bu "başkalarının düzeni"nden uzaklaştıran sihirli bir anahtar işlevi görüyor. Öte yandan yönetmen Dennis Hopper'ın ata nal çakmakta olan çiftçilerle motosiklet lastiği değiştiren Wyatt ile Billy'yi aynı kareye yerleştirerek ima ettiği üzere, aslında Wyatt'ın çiftçilerin hayatında özendiği şey ile kendi yolculuğu aynı rotayı takip etmediği gibi aynı kapıya da çıkmıyor.

İkinci durakları kendi kültürlerine ya da karşı-kültürlerine nispeten daha yakın bir grubun yaşam yeri. Toprağı işleyerek

Wyatt ve Billy'yle kodeste karşılaşıp onlarla birlikte yola devam eden alkolik avukat George Hanson (Jack Nicholson) filmin unutulmaz karakterlerinden biri.

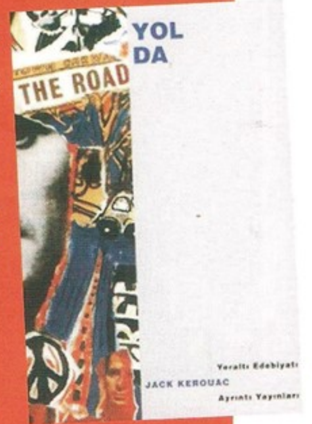

ÖNCESİ

AMERİKAN USULÜ YOLCULUK

Belki Amerika'nın kuruluş macerası yolculuklarla başladığından, yol hikâyeleri bu ülkenin edebiyatında önemli bir yere sahip. Bu yolculuk serüvenlerinin "baba"larından biri de elbette ki Mark Twain'in "Huckleberry Finn"i. Mississippi Nehri'nin yerine asfaltı koyduğunuzda Wyatt ile Billy'nin öyküsü Huck Finn ile köle Jim'in hikâyesini epey andırıyor: İki kahraman özgürlüğü ancak "yolda" buluyorlar, yerleşimlerdeyse aşağı yukarı bir asırla ayrılan iki ayrı öyküde aynı paranoya, önyargı, tahammülsüzlük ve şiddete ziyadesiyle tanık oluyoruz. Amerikan yolculuk mitinin bir başka örneğiyse, Jack Kerouac'ın "On the Road"u ("Yolda"). Kerouac, otobiyografik romanında Amerika'nın bir köşesinden diğerine dolaşan arkadaş grubuyla sürdüğü sıradışı hayat tarzının, ait oldukları alt kültürün, genel olarak Beat kuşağının hayata bakışının bir resmini çekiyordu - özgür yeni bir dünyanın resmiydi bu aynı zamanda.

hayatta kalmaya kararlı bir grup hippi bunlar - cinsel serbestliğe, iş ve aş paylaşımına inanan, uyuşturucu madde kullanımını benimsemiş kadınlar, erkekler ve çocukları. Billy ilk başta kamptaki "cinsel serbesti"nin sefasını sürmeye çalışsa da kısa süre sonra yola koyulmak istiyor; Wyatt ise "sistem"le bağları tamamen koparmış bu grubun da ayakta kalmasını canı gönülden arzu ediyor, hatta bunu başaracaklarına inanmaya ihtiyacı varmış gibi bile düşünüyor... Ama nihayetinde onları komüne getiren adamın ona doğru yerde doğru kişilerle paylaşmak üzere verdiği LSD ile, tekrar motoruna binip yola koyuluyor.

Bu noktada en azından Wyatt'ın sisteme göbekten bağlı olmamayı önemsediğine ve takdir ettiğine iyice ikna oluyoruz. Belki grubun idealleriyle kendi yolculuğunun doğası arasında bir tür ruhsal kardeşlik görüyor... Fakat bu noktada önemli bir gerçek ufak ufak alarm vermeye başlıyor elbette: Sonuçta Wyatt ile Billy'nin "sistemden kaçış" için seçtikleri yol, doğanın bağrına gitmek falan değil, tam da onun içinden geçmek üzere sistem tarafından yapılmış ve doğası gereği sistemin bir kalesinden bir başka kalesine doğru uzanmak zorunda olan asfalt. Do- ►

HOŞGÖRÜSÜZLÜK, AYRIMCILIK, ŞİDDET VE PARANOYAYLA ÖRÜLÜ BİR TOPLUMDAN KAÇMAK ANCAK FİİLEN "KAÇMAK"LA, YANİ YOLDA OLMAKLA MÜMKÜN.

Wyatt rolündeki Peter Fonda aynı zamanda filmin yapımcısı.

layısıyla da o yolda durmayarak düzene tabi olmaktan kurtuluyorlar ama motorunun gazını kesip kenara çektikleri anda, kaçmakta oldukları hakim kültür tüm tahammülsüzlüğüyle karşılarına dikiliyor: Bir kasabada besbelli ki boş odası olan bir motel onlara oda vermeyi reddediyor; başka bir kasabada eğlenmek için bir geçit törenine katıldıklarında kendilerini kodeste buluyorlar (yanlarına yurttaş hakları avukatı Jack Nicholson'ı aldıkları yer burası); üçüncü bir kasabaysa şerifi ve erkek sakinleriyle onları sırf kılık-kıyafetleri (ve tabii ki yabancı olmaları) sebebiyle sözlü olarak taciz ediyor... Nitekim daha sonra da geceyi geçirmek için kasaba dışında durdukları yeri basıp onlara saldırıyor ve Jack Nicholson'ın oynadığı, Amerika'nın ruhsal haritası konusunda hayli bilge alkolik avukatı öldürüyorlar. Huckleberry Finn'in saldan inip kıyıya çıktığında tanık olduğu türden hoşgörüsüzlük, ayrımcılık, şiddet ve paranoyayla örülü bir toplumdan kaçmak, ancak fiilen "kaçmak", yani yolda olmakla mümkün kılınabiliyor. Vahşi Batı hikâyelerinde hiçbir yerleşimde rahat edemeyen, atını batan güneşe doğru sürmek suretiyle hep Batı'ya, hep "henüz medenileştirilmemiş" (yani "düzen"e katılmamış) topraklara doğru giden yalnız kovboyun kaçışını çağrıştıran bir kaçış bu elbette. O yüzden de Amerika'nın üzerine kurulu olduğu envai çeşit mitle yakından bağlantılı.

"Amerika"nın Peşinde...

"Easy Rider"ın posterinde "Amerika'yı aramaya çıktılar ve hiçbir yerde bulamadılar" özet-cümlesi kullanılıyor. Aslında iki kahramanın da çevrenin giderek daha da hoşgörüsüzleştiği ve saldırganlaştığı bir güzergahta kaçınılmaz trajediye doğru gittikleri yolculuğa bakınca, tam tersi film bize sinik/hüzünlü bir edayla "Amerika'yı pekala buldular" diyormuş gibi görünüyor. Peki bulamadıkları Amerika ne o zaman? Amerika realitesi değil, idealize ve romantik bir Amerika fikri. Ta Avrupalılar'ın "yeni dünya" topraklarına yayılışları zamanında özgürlük ve kendi kaderini belirleme ideallerine "hep bir yerlere doğru gitmek"i, "bir şeylerin peşinde koşmak"ı katık etmiş bir Amerikan rüyâsı prototipi. En temiz ve romantik anlamıyla, Wyatt ve Billy'nin bulamadıkları işte bu Amerika. Özgürlüklerin, arayışların, hatta belki arayış madalyonunun öbür yüzü olan kaçışların Amerikası. İsimlerinin Billy the Kid ve Wyatt Earp gibi ünlü Vahşi Batı karakterlerini çağrıştırması, birinin üzerinde Buffalo Bill'i andıran kovboyumsu kıyafetler varken öbürünün deri ceketinin ve motorunun ABD bayrağının suretiyle süslenmiş olması boşuna değil - "Easy Rider" kararlı bir şekilde Amerika'nın kağıt üstünde, kafalarda ve sokaklarda ne olduğunu soruşturuyor.

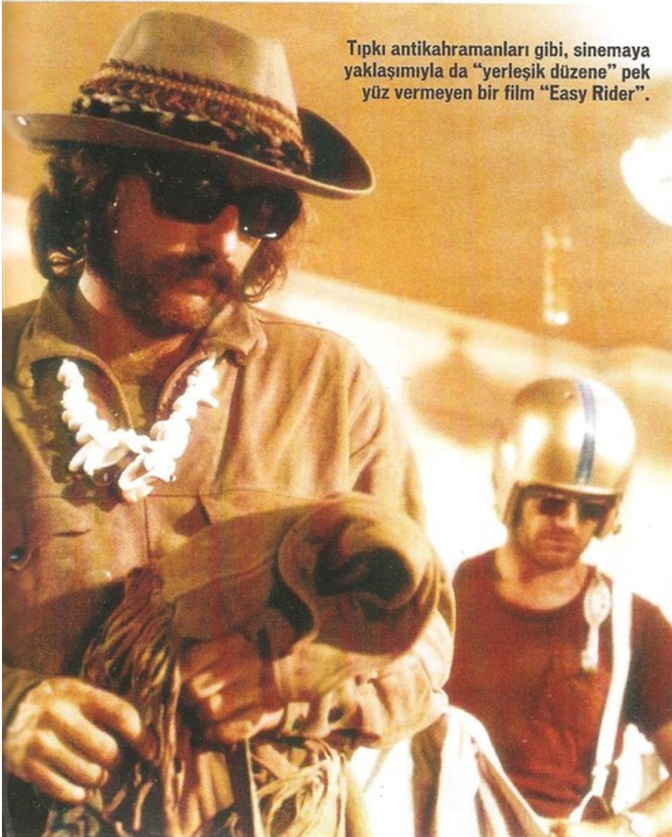
Nicholson'ın oynadığı avukat George Hanson, tam da öldürüleceği gece ateşin başında Billy'ye bu farkı net bir şekilde anlatıyor: "Seninle özgürlük konusunda konuşurlar da konuşurlar ama gerçekten özgür bir birey gördüklerinde korkarlar." Hanson ayrıca insanların Wyatt ile Billy'nin kendilerinden değil, temsil ettikleri şeyden korktuklarını da söylüyor.

Özgürlük Korkutur

Özgürlüğü kendine kuruluş ideali edinmiş ama kemikleştikçe ondan korkar hale gelmiş bu düzen, ortaya hayli ironik yan etkiler de çıkarıyor: Wyatt ile Billy aktivist değiller, toplumu de-

ğiştirmek yerine özgür olabilecekleri kendi küçük kürelerini yaratmaya çalışıyorlar. Fakat benzer zihniyetin Amerikan toplumunda yaygınlaşıyor olması bütün bu eğilimi bir karşı-kültür, bir tavır, bir tür meydan okuma haline getiriyor. Dolayısıyla motor üstünde Amerika'yı bir baştan bir başa geçen iki adamın imgesi de siyasi bir güce, düşünsel bir tavra sahip oluyor. "Easy Rider"ın daha gösterime girdiği anda kültürel bir fenomen haline gelmesi ve zaman içinde de hayatiyetini koruması büyük ölçüde işte bu kanlı canlı ve görüldüğü kadarıyla her dem güncel tavrı ve ona eşlik eden trajedisi yüzünden.

Tabii bunu söylerken yine de "Easy Rider"ın belirgin şekilde döneminin bir ürünü olduğunu atlamamak gerekiyor. Vietnam Savaşı'nın sürdüğü, Amerika'nın Kennedy ve Martin Luther King suikastleriyle sarsıldığı ve Woodstock'ın düzenlendiği yılların filmi "Easy Rider". Dolayısıyla da peşine düştüğü ümitler, dile getirdiği kaygılar ve sonunda da tosladığı ümitsizlik 60'ların özgürleşme hareketinin giderek kararan ufuklarının izlerini taşıyor. "Easy Rider"ın finalinde iki kahraman da yolda, bir kamyonetteki iki silahlı tutucu adam tarafından öldürülür. Fakat belki de asıl trajedi, bir önceki gece kamp için durduklarında Wyatt'ın ellerindeki fırsatı kaçırdıklarını fark ettiği sahnedir. Benzin deposundaki yüklü parayla Florida'ya kapağı atıp rahat bir emekliliğe geçmek üzere olduklarını düşünürken Wyatt, "Yüzümüze gözümüze bulaştırdık, Bill," der. Bunun ötesinde bir açıklamaya girmez. Ama dönüp de yaptıkları yolculuğa kuşbakışı bakınca, yolun yakında bittiğini ve onunla birlikte özgürlük arayışının da biteceğini, ikilinin gerçek anlamda özgürlüğü bulma fırsatını kaçırmış ve Amerikan rüyâsının "hızlıca servet edinme" üzerine kurulu yansımasında yollarını kaybetmiş olduklarını görürüz.

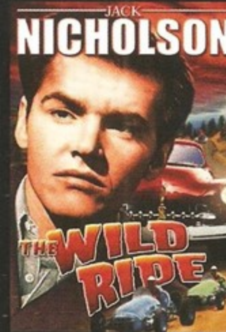
Tıpkı antikahramanları gibi, sinemaya yaklaşımıyla da "yerleşik düzene" pek yüz vermeyen bir film "Easy Rider".

"EASY RIDER"IN ATALARI

The Wild One (1953)

Sırf Marlon Brando'nun meşhur deri ceketli, şapkalı ve motosikletli pozunu popüler kültüre kazandırdığı için bile anılmaya değecek bir film. Bir motosikletliler çetesinin lideri olan Brando şerifin kızına göz koymuşken, kasabaya başka bir çete geliyor ve sinirler iyice geriliyor. Eski usul "asi genç" filmlerinin en tanınmışlarından biri olan "The Wild One", söz konusu "asi"liğin altını eşelemek yerine onun güzel resimlerini çekmekle ilgilenen ve bunda da hayli başarılı olan bir film.

The Wild Ride (1959)

"The Wild Ride" pek önemli bir film sayılmaz ama "Easy Rider"dan on yıl önce yapılan film, bize Jack Nicholson'ı yine bir alt kültürün temsilcisi rolünde sunması açısından ilgi çekici. Nicholson, Beat kuşağından, araba yarışına meraklı asi bir genci oynuyor.

Hell's Angels on Wheels (1967)

Yine Jack Nicholson, ama bu sefer bir motorcu rolünde. Ünlü aktör işinden ayrılıp bir motosikletliler çetesine katılan, cesur ama epey asabi bir genci oynuyor. Buradaki "Cehennem Melekleri" uyuşturucu, serbest cinsellik ve bol kavga-gürültüyle donanmış, sinemanın klasik "asiler" imajına yakın bir çete... Fakat filmin temel ilgi odağıysa özgürlük değil, çetenin sıradışı yaşam biçiminin ona pek aşina olmayan kahramanında yarattığı heyecan. Bireysel arayışlardan çok "kapalı devre topluluk"larla ilgilenen bir film bu ama başka birçok ortak öğe sayesinde artık "Easy Rider"a nispeten yakın olduğumuz belli.

WYATT VE BILLY AKTİVİST DEĞİLLER, TOPLUMU DEĞİŞTİRMEK YERİNE ÖZGÜR OLABİLECEKLERİ KENDİ KÜÇÜK KÜRELERİNİ YARATMAYA ÇALIŞIYORLAR.

"EASY RIDER"IN ARDINDAN

Vanishing Point (1971)

"Easy Rider"da ufukta görünen karanlık bulutlar, 70'lerin hem tarihi hem de ruhsal olarak gelip çattığı bu filmde iyice belirginleşiyor. Filmin kahramanı Kowalski, beyaz bir Dodge Challenger'ı Denver'dan San Francisco'ya belli bir süre içinde götürebileceğine dair iddiaya girer ve bu hedef bir süre sonra basit bir iddianın boyutlarını aşarak Kowalski'nin sistemle tamamen köprüleri atarak salt "yolda varolma" savaşına dönüşür.

Mad Max 2: The Road Warrior (1981)

İlginç bir şekilde Mad Max'in dünyasında Wyatt'ın idealize ettiği birçok şey var: Sistem çökmüş durumda, bunun sonucunda toplumlar, klanlar ve komünler gibi küçük gruplardan oluşuyor ve istemediği sürece bireyi sıkboğaz edecek bir "düzen" yok. Ama bununla beraber Vahşi Batı'nın yanında uslu kalacağı gaddar bir postapokaliptik dünya var. Özellikle serinin ikinci filminin hatırı sayılır kısmı bu çorak dünyanın yollarında geçiyor ve Max için yollar "çıkış noktasıyla hedef arasındaki mesafe"yi değil, yaşam alanını temsil ediyor.

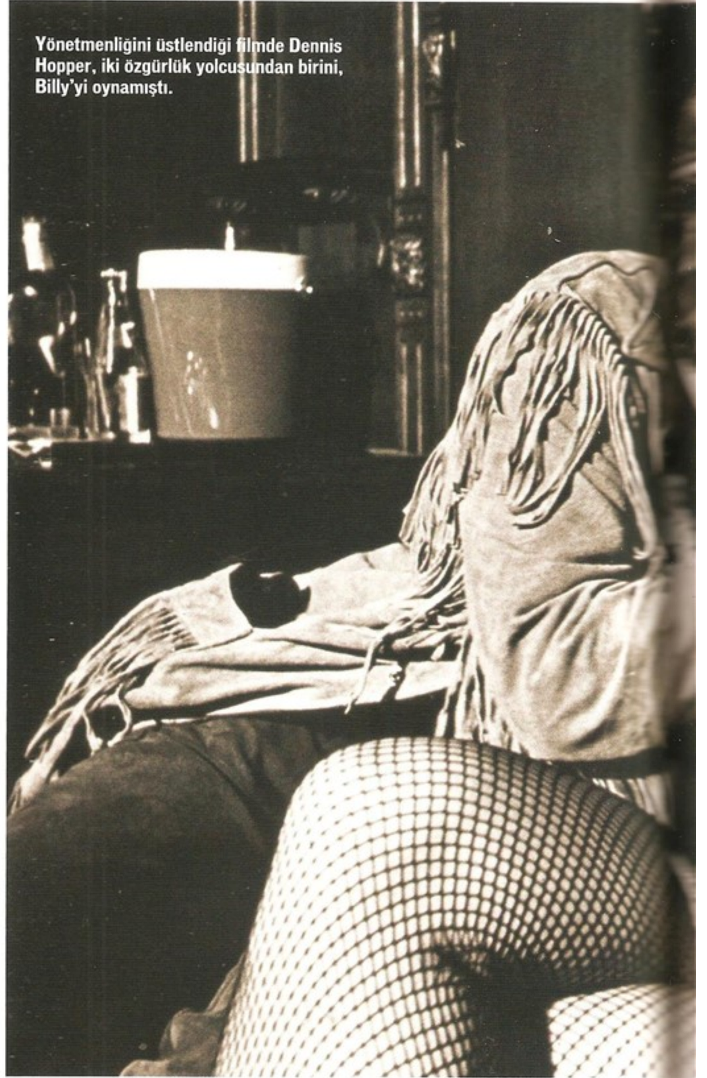
Thelma & Louise (1991)

Erkek egemen dünyada boğulurcasına yaşamaktan yaka silken iki kadının rahat nefes almak için kendilerini arabayla yollara vurmalarının öyküsü. Peşlerine sadece uzaklaşmak istedikleri erkekleri değil, onların cinsinin egemen olduğu düzenin bekçilerini de takarak hepsinden kaçıyorlar. Ridley Scott'ın bu klasik yol filminin de tıpkı "Easy Rider" gibi temelde düzene dair sorunu var.

Trainspotting (1996)

Irvine Welsh'in romanından uyarlanan bu filmde açık arazi ve yollar yok; onun yerine "düzen"in telkin ettiği hayatın tamamen dışında bir yaşam biçimini seçerek, uygun bulunup onaylanmış yaşam paketini yıkıcı bir şekilde geri çeviren İngiliz gençler var. Söz konusu yıkıcılık özellikle kendi hayatlarını etkiliyor ama eroin bağımlısı Renton ve arkadaşları ne normal bir hayata, ne de düzenli bir işe ve ayık bir kafaya uyum sağlayabiliyorlar.

Yönetmenliğini üstlendiği filmde Dennis Hopper, iki özgürlük yolcusundan birini, Billy'yi oynamıştı.

Amerikan Sinemasında Yeni Bir Tavır

İki başrol oyuncusundan Peter Fonda'nın yapımcılığını, Dennis Hopper'ın ise yönetmenliğini üstlendiği bu filmin sinemaya yaklaşımı da antikahramanları gibi "yerleşik düzen"e çok yüz vermeyen bir tavra sahip. Hollywood'un özellikle o zamanlarda daha da çok üzerine titrediği klasik dramatik anlatımın izini sürmeyen bir film bu. Klasik Amerikan sinemasının her zaman gurur ve ustalıkla kullandığı "olay örgüsü"ne ve karakter gelişimine pek de önem vermiyor ve anlattığı yolculuğa bir olaylar bütününden ziyade bir deneyimler bütünü olarak yaklaşıyor. O yüzden de geleneksel olarak eylemin çöreklendiği başrole izlenimler göz dikiyor. İki kahramanın yolculuğunun nihayetinde bir coğrafi yolculuk kadar bir ruhsal yolculuk olduğunu zaten ilk anlardan biliyoruz - bu arayışa bir de kara alametler gibi duran ileri sıçramalar ve nihayet New Orleans'taki Mardi Gras'ya yetişildiğinde bir mezarlıkta yaşanan muazzam LSD "trip"i de dahil olunca, "Easy Rider" bir özetle ifade edilemeyecek, görülmesi ve işitilmesi gereken bir filme dönüşüyor.

İşitmek deyince, baştan sona döneminin önemli rock ve folk

SONRASI

70'LER YOL FİLMİ PATLAMASI

Amerikalı sinemacılar ve stüdyolar "Easy Rider"ın açtığı yeni fırsatlar diyarında yer kapmak üzere harekete geçmekte gecikmedi. Başta söz konusu diyarın tanımı pek net yapılamamıştı doğrusu: Uyuşturucu, hippiler, şiddet gibi öğelerle şansını deneyenler de vardı; özgürlük, kaçış ve toplumdışılık temalarıyla bezenmiş yol fimleri çekenler de... Özellikle ikinci eğilim 70'lerde epey tuttu ve 80'lerin başlarında hâlâ hızı tam kesilmemiş bir "yol filmleri karavanı" oluştu. Bunlar içinde Antonioni'nin "Zabriskie Point"inden türün kült klasiklerinden "Vanishing Point"e, yine Peter Fonda'ya yer veren "Dirty Mary Crazy Lary"den Steven Spielberg'i bizimle tanıştıran "Duel"a kadar birçok önemli film de vardı, sadece yer verdiği araba modelleriyle adından bahsettiren yapımlar da.
80'ler geldiğindeyse sinemasal manzara yavaş yavaş değişmeye başladı ama özellikle "Mad Max" serisi sayesinde yol maceraları post-apokaliptik bilimkurgu türünde kendine yeni ve biraz farklı bir liman buldu.

"Zabriskie Point"

şarkılarıyla bezeli "Easy Rider" ses bandının film müziği açısından bir klasik olduğu ve ardından gelen "gençlere yönelik" sinema için bir tür model teşkil ettiğini belirtmeli. (Filmde Jimi Hendrix'ten Steppenwolf'a ve Bob Dylan'a 60'lar rock'ının birçok ağır topunun şarkıları var.)

Tabii karşı-kültür klasiği konumunun yanısıra "Easy Rider"ın sinema tarihi açısından bir başka önemi de bağımsız sinema için parlak bir öncü olmasıydı. Klasik drama yapmanın alışkanlıklarına yüz vermemesi yetmiyormuş gibi bütçeyi 400 bin doların altında tutması ve nihayetinde dünyada 40 milyon doları bulacak bir gişe hasılatına ulaşması, Hollywood'un "iş yapacak film" kriterlerini yerle bir edip, gençlere yönelik, sıradışı, serbestlik temalarına, yolculuklara ve uyuşturucu maddelere bolca yer veren yeni filmlerin önünü açtı.

Tabii bugün o "takipçi"lerin pek azını hatırlıyoruz. Amerika'nın köklerini karışık bir "bugün"ün içinden geçirip umutsuz bir "yarın"a bağlayan "Easy Rider"ın iki sürücüsüyse hem sinema tarihinin, hem de genel olarak popüler kültürün ayrılmaz bir parçası haline gelmiş durumda. ■

FİLMİN PEŞİNE DÜŞTÜĞÜ ÜMİTLER, VE SONUNDA TOSLADIĞI **ÜMİTSİZLİK, 60'LARIN ÖZGÜRLÜK HAREKETİNİN GİDEREK KARARAN UFUKLARINDAN İZLER TAŞIYOR.**

"KILL BILL"IN ANASI...

70'li yılların en özgün samuray filmlerinden olan, manga uyarlaması "SHURAYUKIHIME", Quentin Tarantino'nun esin kaynakları arasına girince geçtiğimiz 10 yıl içerisinde daha geniş bir kitle tarafından tanınmıştı. "Kill Bill" ile arasında birçok paralellik bulunan Toshiya Fujita imzalı bu Japon filmi, hikaye kurgusu ve çarpıcı görselliğiyle hayranlık uyandırıyor.

İddiaya göre, "Kill Bill"in çekimlerine başlamadan önce Quentin Tarantino, görüntü yönetmeni Robert Richardson'a bir liste verir. Öldürülecek kişilerin isimlerinin değil, izlenilecek filmlerin yazılı olduğu bir listedir bu... "Kill Bill" için hedeflediği görsel yapıyı başka filmlerle tarif eden Tarantino'nun hazırladığı listenin ekseriyetle Shaw Kardeşler yapımcılığında çekilmiş, 70'lerin Hong Kong mamulü kung fu klasiklerinden oluştuğu söylenir. Halbuki "Kill Bill"in hem içeriğinin hem de biçiminin esin kaynaklarının bu kadarla sınırlı olmadığını biliyoruz, örneğin Japon mangaları ve samuray filmleri hemen akla geliyor. Hatta "Kill Bill"in ana esin kaynağının yine 70'li yıllardan bir Japon filmi olduğunu söylemek bile mümkün; Toshiya Fujita'nın yönettiği "Shurayukihime"...

Japonya dışında çoğunlukla İngilizce ismi "Lady Snowblood" ile tanınan Fujita'nın filmi, 19. yüzyıl sonunda geçen bir intikam hikayesi. Bir hapishanede doğmuş olan Yuki'nin (Meiko Kaji) manevi babası ve erkek kardeşi 4 kişinin saldırısı sonucunda öldürülmüş, annesi ise bu gruptaki 3 erkeğin tecavüzüne uğramıştır. Saldırganlardan birisini öldürdükten sonra hapse giren annesi Sayo (Miyoko Akaza), hamile kalmak için orada gardiyanlarla birlikte olmuş ve Yuki dünyaya böyle gelmiştir. Zira ömür boyu hapse mahkum olan Sayo'nun tek amacı, dışarıya çıkıp ailenin intikamını alacak bir çocuk yapmaktır. Zorla tamamladığı doğum ertesinde hikayesini hücre arkadaşlarına anlatır ve kızını onlara emanet ettikten sonra ölür. Bu kadınlardan birisiyle beraber hapisten çıkan Yuki, henüz küçük bir kızken dövüş ustası bir rahibe emanet edilir ve 20 yaşına değin intikam almak üzere yetiştirilir. Artık bir kılıç ustası olduktan sonra, genç kadın elinde öldürülecek kişilerin listesiyle yollara düşer.

"Shurayukihime" bu hikayeyi, Tarantino'nun filmlerinde sık sık başvurduğu bir yöntemle, kronolojik sırayı reddeden bir zaman kavramıyla anlatıyor. Dramatik yapıdaki çeşitli düğümler geriye dönüşlere olanak tanıyarak hikayedeki boşlukların yavaş yavaş kapanmasını sağlıyor. Daha da ilginci, tıpkı "Kill Bill" gibi, Fujita'nın filmi de alt başlıklara ayrılmış epizodik bir yapı izliyor.

1972 ve '73 yıllarında Japonya'da yayımlanmış bir mangadan uyarlanan "Shurayukihime", görsel yapısında da yer yer çizgi roman estetiğine başvuruyor. Filme bir noktadan sonra dâhil olan gazeteci/yazar Ryûrei Ashio karakteri (Toshio Kurosawa), Yuki'nin hikayesini kaleme almaya başladığında yukarıda andığımız geriye dönüşlerden bir diğeri devreye giriyor ve çizgi roman formatını kullanıyor. Bu sahne de ister istemez "Kill Bill"de animasyon olarak izlediğimiz, O-Ren Ishii'nin geçmişine dair blok geriye dönüşü anımsatıyor.

"Kill Bill"in "Shurayukihime"den ödünç aldıkları bu kadarla sınırlı değil... Örneğin Yuki'nin intikam listesinde yer alan kadın düşmanı Okono'nun (Sanae Nakahara) fedaileri, listedeki karakterler bizlere tanıtılırken yüzlerine yapılan ani zumlar ve ekranda isimlerinin belirmesi, finalde bir maskeli baloda geçen dövüş sahnesi veya yine final bölümünde karlar üzerindeki sahne Tarantino'nun keyifle tekrar ettiği unsurlardan bazıları. Hatırlarsanız, Kill Bill dizisine eklenecek yeni bir bölümde Vernita Green'in kızı Nikki'nin yıllar sonra intikam için 'Gelin'in peşine düşeceği söylenmişti. Belki de şaşırtıcı olmayacak şekilde, bu fikrin izini de "Shurayukihime"nin hikayesinde sürebilirsiniz.

Ancak tüm bunlar "Kill Bill"in ve Tarantino'nun değerini azaltmıyor. Başka bir deyişle, "Shurayukihime" ve Tarantino'nun filmi arasındaki benzerlikleri saymaktaki niyetimiz bir intihali deşifre etmek değil (Tarantino'nun hemen her yeni filmi sonrasında bu tarz ya-

YUKI: İNSANIN KADERİ DOĞMADAN ÖNCE YAZILIR.

Yuki listesindeki düşmanları birer birer öldürerek ailesinin intikamını alıyor.

SHURAYUKIHIME

Yönetmen: Toshiya Fujita. Yapımcı: Kikumaru Okuda. Senaryo: Norio Osada (Kazuo Koike ve Kazuo Kamimura'nın aynı isimli mangasından). Görüntü Yönetmeni: Masaki Tamura. Kurgu: Osamu Inoue. Müzik: Masaaki Hirao. Prodüksiyon Tasarımı: Kazuo Satsuya. Oyuncular: Meiko Kaji (Yuki Kashima/Shurayukihime), Toshio Kurosawa (Ryûrei Ashio), Eiji Okada (Gishirô Tsukamoto), Sanae Nakahara (Kitahama Okono), Noboru Nakaya (Banzô Takemura), Yoshiko Nakada (Kobue Takemura), Miyoko Akaza (Sayo Kashima). 1973 Japonya yapımı, 97 dakika.

zılara rastlamak mümkündür). İşin doğrusu, söz konusu olana (bizce) hırsızlık da denemez. Hayranı olduğu filmlere keyifle gönderme yapan, hatta onlardan parçaları yenilikçi bir bakış açısıyla biraraya getirerek yeni 'tarif'ler bulan, iflah olmaz bir sinefil Tarantino. "Kill Bill"in soundtrack'inde "Shurayukihime"nin başrol oyuncusu Meiko Kaji tarafından seslendirilmiş, film boyunca tema müziği işlevi gören Shura no Hana (veya Tarantino'nun İngilizce çevirisiyle The Flower of Carnage) isimli şarkıyı adıyla sanıyla kullanması da buna işaret ediyor. Uzun lafın kısası, Tarantino esin kaynaklarını gizlemiyor, bilakis bu az bilinen filmlerin ve türlerin geniş kitlelerce keşfedilmesine aracı oluyor. Japonya dışında sadece küçük bir grup kült film meraklısı tarafından bilinen "Shurayukihime"nin geçtiğimiz 10 yıl içerisinde tekrar göz önüne çıkması da bunun bir diğer örneği.

Öte yandan, 'sadece küçük bir grup kült film meraklısı tarafından tanınan' dediğimize bakmayın... "Shurayukihime"nin uyarlandığı aynı isimli manganın hikayesi, "Lone Wolf and Cub" veya "Crying Freeman" gibi son derece bildik serilerin de yazarı Kazuo Koike'nin kaleminden çıktığı için, film de bu alanın meraklıları tarafından uzun zamandır biliniyor ve seviliyordu. Ayrıca başrol oyuncusu Meiko Kaji'nin 70'ler Japon sinemasının tanınan yüzlerinden birisi ve popüler bir şarkıcı olduğunu da atlamamak gerek. Elbette filmin o yıllarda en azından Japonya'da çok başarılı olduğunu ve hemen bir yıl sonra devam filmi "Shura-yuki-hime: Urami Renga"nın çekildiğini de...

Yine Fujita'nın yönettiği ve Kaji'nin başrolde yer aldığı "Shura-yuki-hime: Urami Renga", ne yazık ki öncülünün başarısını tekrar edememişti. Bu devam filminin belki de en önemli eksiği "Shurayukihime"nin orijinalliğiydi. Yazının da konusu olan ilk film, özgün hikaye kurgusu ve çarpıcı görselliğiyle çoğu türdeşinden ayrılıyordu. Fujita'nın bu filmdeki estetik takıntısı ve bununla neredeyse tezat oluşturcasına grafik şekilde kullandığı kan efektleri, aslında Tarantino'nun "Kill Bill"indeki 'aşırılığın' da bir diğer esin kaynağı diyebiliriz.

Hemen her sinemaseverin, fakat özellikle "Kill Bill" hayranlarının en azından bir kez izlemesinde fayda olan "Shurayukihime"nin İngilizce altyazılı 1. Bölge DVD kopyasına *www.amazon.com* adresinden ulaşmanız mümkün. *www.amazon.de* adresindeyse filmin daha zengin bir içeriğe sahip, fakat sadece Almanca altyazılı 2. Bölge DVD baskısı mevcut. Eğer samuray filmlerine de meraklıysanız, bu alışverişe pişman olmayacağınızı garanti edebiliriz. ■

Filmin özellikle bu sahnesi "Kill Bill"de Tarantino'ya önemli bir esin kaynağı olmuştu.

GERİ GELMEYECEK BİR ZAMANIN FİLMİ

Atıf Yılmaz, toplumsal yozlaşmanın ilk emarelerinin görüldüğü, muhaliflerin susturulduğu bir dönemde çektiği filmi "AH GÜZEL İSTANBUL"da sanattaki yozlaşmadan yola çıkarak bireysel yozlaşmayı ele alıyor.

Yeşilçam'ın halkın nabzını tuttuğu ve izleyicilere sosyal konumlarıyla, toplumsal sorunlarıyla ilgili bilinç altına işleyen mesajlar verdiği yılların adetidir, her dönemin bir yozlaşma filmi mutlaka vardır. "Ah Güzel İstanbul" da, 'yüzeyde' farksız bir biçimde Halit Refiğ'in "Gurbet Kuşları"ndaki, Ertem Göreç'in "Karanlıkta Uyananlar"ındaki gibi yozlaşmanın üzerine gidiyor (Bu filmlerin her biri 60'ların Türkiyesi'ni ele alıyor malum). Lakin Atıf Yılmaz'ın kurduğu yapı ve dert edindiği meseleler biraz daha farklı. "Ah Güzel İstanbul", o dönem sinemasının henüz tam olarak farkına varmadığı bir yönden ele alıyor yozlaşmayı. Yılmaz filminde, toplumsal yozlaşmanın ilk emarelerinin görüldüğü, muhaliflerin susturulduğu bir dönemde, şeker şerbet kıvamında bir film görünümündeki "Ah Güzel İstanbul" ile, sanattaki yozlaşmadan yola çıkarak bireysel yozlaşmayı ele alıyor inceden inceye.

"Ah Güzel İstanbul", Atıf Yılmaz'ın ardı ardına toplumsal meselelere değinen filmlere imza attığı 1963-1968 yılları arasına denk düşen bir film ve yönetmenin bu döneminin adeta zirve noktası. 1966 yapımı filmin senaryosu Safa Önal ve o dönem "Son Kuşlar" ve "Güllü" serisi gibi senaryolara imza atan, Yeşilçam'ın az sayıdaki kadın senaryo yazarından Ayşe Şasa'nın imzasını taşır. İkilinin kaleme aldığı senaryo, "eski kafalı" bir İstanbul beyefendisiyle, İstanbul'a yeni gelmiş, şarkıcı olmak isteyen hafif meşrep bir genç kızın hikayesini konu eder. Babadan kalma köşkü satarak içinde piyanosuyla bir gecekonduda yaşamaya başlayan eski İstanbul beyefendisi Haşmet İbriktaroğlu, Klasik Türk Müziği aşıklarından bir bestekardır. Ekonomik açıdan topu atmaya yakındır, lakin hayatın kıyısında köşesinde de kalmış olsa, beyefendiliğinden, musikişinas kişiliğinden hiçbir zaman ödün vermemeye, ilkelerinden sapmamaya yeminlidir adeta. Yürüyüşünden oturup kalkmasına, sigarasından her akşam yuvarladığı rakısına kadar, hayat şartlarını bir şekilde aynı seviyede tutmayı başarmıştır Haşmet İbriktaroğlu. Öyle parada pulda gözü olmadığı gibi, beyefendiliğinden taviz verecek ise, aç kalmayı yeğ görür. Haşmet İbriktaroğlu, günlerini bu çeşit dertlerle ve takıldığı virane meyhanedeki, kendisini pek de anlamayan yoksul dostlarıyla hayatına devam ederken günün birinde karşılaştığı bir manzara ile hayatı değişir. Sahilde elinde bastonuyla turladığı sırada, bir sokak fotoğrafçısına hevesli ama acemi bir model gibi pozlar veren bir kızcağız görür. Sarışın, saf yüzlü, kıpır kıpır biz kızcağızdır bu. Durup seyreyler Haşmet İbriktaroğlu onu. Fotoğrafçı, kızı saf bulmuştur ve şekilden şekile sokarak adaba aykırı pozlarını çekmeye çalışmaktadır. Kızın niyetiyse, bu pozlarla başarılı bir aktris yahut bir şarkıcı, bir gazino bülbülü olabilmektir. Evinden

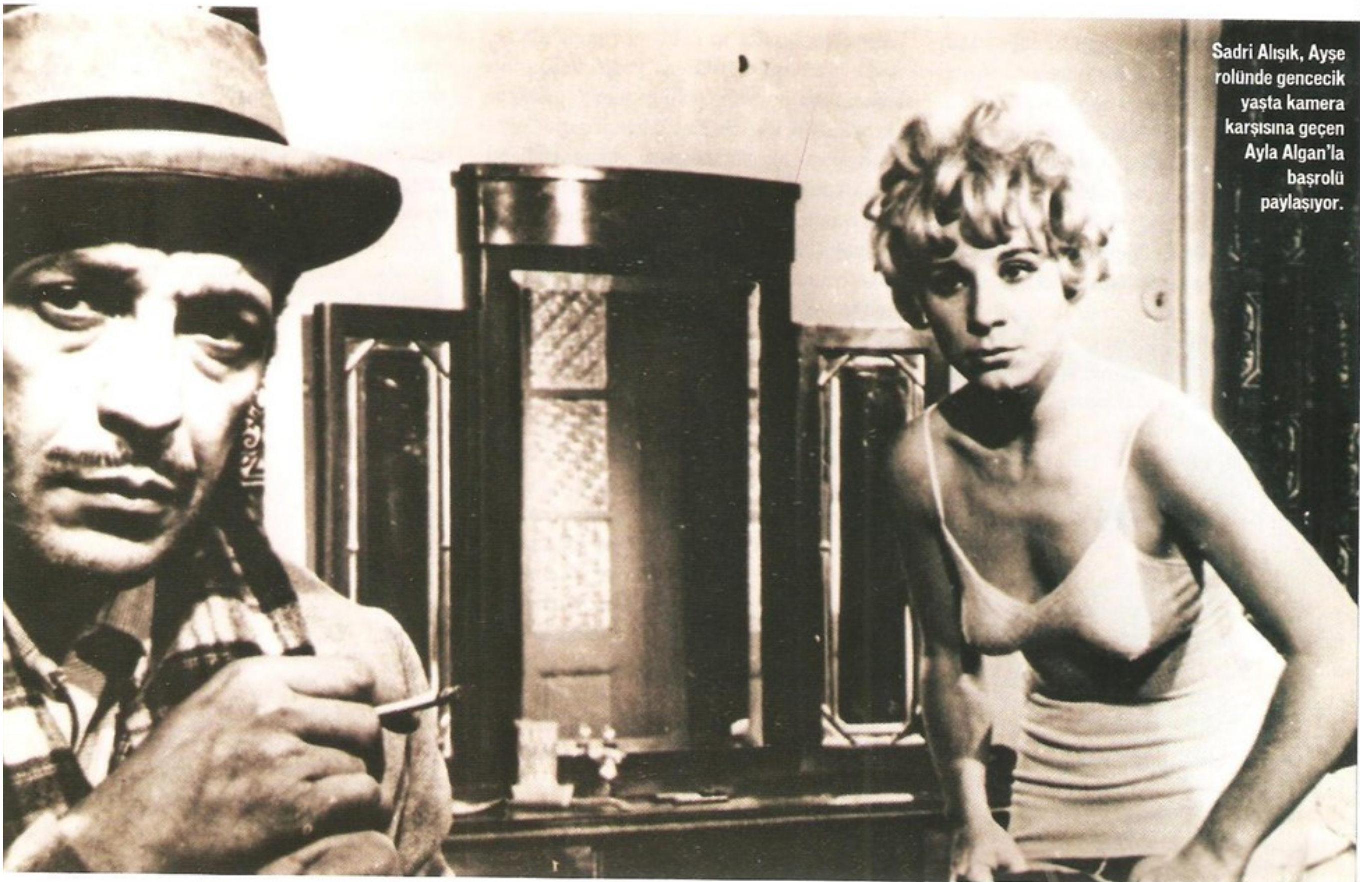
kaçıp İstanbul'a bu nedenle gelmiştir. Haşmet Bey bu duruma daha fazla dayanamaz ve müdahale eder. Fotoğrafçıyı azarlar, kızı da fotoğrafçının elinden alır. Genç kızın ismi Ayşe'dir. Ayşe, daha önce hiç duymadığı şekilde konuşan bu adamın bestekar olduğunu öğrenince, zaten yapayalnız kaldığı İstanbul'da sığınacağı köşeyi bulduğunu anlar. Haşmet Bey de, yalnızlığından ve biraz da Ayşe'yi 'enteresan' bulduğundan kızcağızı kovalamamış, onu terslememiş, centilmence ona yardım etmeyi kabul etmiştir artık. Gel zaman git zaman, Ayşe, Haşmet Bey'in de desteği ve müzik konusundaki görgüsüyle, arzu ettiği mesleğe yaklaşır, lakin dönem yoz bir dönemdir. Müzik yapımcıları ve gazino sahipleri, Haşmet İbriktaroğlu'nun müzik zevkini demode bulmakta, Ayşe'nin bu besteleri biraz daha Batı formunda, biraz daha 'canlı', 'hareketli' okumasını istemektedir. Ayşe'nin en büyük hayali bir yıldız olmak olduğundan bu tekliflere kayıtsız kalamamaktadır, lakin Haşmet Bey, ilkeleriyle yaşayan bir insan olduğundan bu teklifleri hoşgörmez. Bu sebeple ikilinin arası zamanla açılır. Ayşe kendisini şana şöhrete verir, Haşmet Bey de İbriktaroğlu Malikanesi'ne geri döner. Nihayetinde Ayşe hatasını anlasa da, geri dönüşü güç bir yozlaşma başlamıştır artık. Haşmet Bey de en çok buna üzülür zaten.

Tam bir karakter hikayesi olarak dikkat çeken filmde Haşmet İbriktaroğlu'nu Sadri Alışık, Ayşe'yi ise gencecik Ayla Algan canlandırıyor. Sinemamızın efsaneleri arasındaki yerini çoktan alan Sadri Alışık'ın da, çok fazla sinema filminde oynamayan büyük atkris Aylan Algan'ın da performansı dört dörtlük. Alışık, kendi ekran kişiliğini epeyce farklı bir formda kullanarak, Haşmet İbriktaroğlu'nu sinema tarihinin unutulmazları arasına ekliyor. Elinden düşürmediği sigarası, trençkotu ve şapkasıyla Haşmet İbriktaroğlu'nun, "Casablanca"nın Rick Blaine'inden pek farkı yok. Alışık'ın seslendirirken de karakterini aynı başarıyla taşıdığını söylemeye gerek yok elbette. Aktörün bu konudaki başarısı, filmin diline ve atmosferine müthiş katkıda bulunuyor. Ayla Algan'sa o dönemde sinema için yeni bir yüz ve bu rol için cesur bir seçim kuşkusuz. Sergilediği performanssa filmin iki zıt karakteri arasındaki tonu ayarlaması açısından gerçekten de çok etkileyici.

"Ah Güzel İstanbul", Ayla Algan'ın bir röportajında da bahsettiği üzere "Türkiye'de müziğin yozlaşmasının başlangıcına işaret eden" bir yapıya sahip. Hatta bu konuda neredeyse bir ilk. Bu açıdan, takipçilerinden Muhsin Bey ile epey bir benzerlik içerdiğini de söylemek gerek. İki filmi üst üste izlediğimizdeyse, "İstanbul'un başına gelenler"e, bizzat vatandaş olarak başımıza gelenlere ve iki dönem arasındaki ton farkına üzülüyorsunuz.

Filmi diğer yozlaşma filmlerinden ayıran yanıysa ironik yaklaşımı. Sinemamıza iki önemli karakter hediye eden "Ah Güzel İstanbul"un bu açıdan yakaladığı atmosferi ve ritmi bugünlerde başka bir filmde bulabilmek çok güç. O açıdan film, "hiç geri gelmeyecek bir dönemin bir daha yinelenemeyecek eleştirisi" olarak da hayranlığı ve saygıyı sonuna kadar hak ediyor. ■

SADRİ ALIŞIK, HAŞMET İBRİKTAROĞLU'NU SİNEMA TARİHİNİN UNUTULMAZLARI ARASINA EKLİYOR. ELİNDEN DÜŞÜRMEDİĞİ SİGARASI, TRENÇKOTU VE ŞAPKASIYLA PERDEDE GÖRDÜĞÜMÜZ KARAKTERİN "CASABLANCA"NIN RICK BLAINE'İNDEN PEK FARKI YOK.

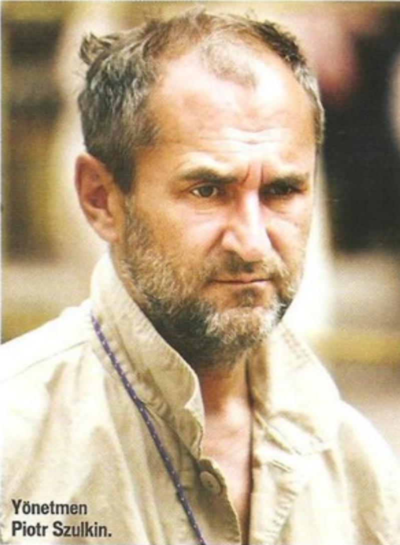
Sadri Alışık, Ayşe rolünde gencecik yaşta kamera karşısına geçen Ayla Algan'la başrolü paylaşıyor.

PESİMİZMİN İMGELEMİ

Bilimkurgu sinemasının en kaçık dahilerinden biri olan Piotr Szulkin'in 1985 tarihli post apokaliptik filmi "O-BI, O-BA - KONIEC CYWILIZACJI", türün hayranlarına aksiyona bel bağlamayan türden "gerçek" bir bilimkurgu vaat ediyor.

Susan Sontag bilimkurgu sineması üzerine yazdığı Felaketin İmgelemi (Imagination of Disaster) adlı makalesinde bilimkurgu sinemasının, karışıklık yaratmada, büyük hasar bırakmada bulunabilecek olağandışı güzellikle birlikte, asıl olarak yıkımın estetiğiyle ilgilendiğini yazar. "İyi bir bilimkurgu filminin özü yıkımın imgeleminde yatar. Bu ucuz/ düşük bütçeli filmlerin dezavantajıdır…"

Yönetmen Piotr Szulkin.

diye ekler. Kuşkusuz ki bilimkurgu filmi ya da daha özelinde büyük bir yıkımın sonrasına odaklanan post apokaliptik film yapmak genellikle yüksek bütçeler gerektirir gibi gözükür. Ancak bir bilimkurguyu ne iyi yapar sorusuna verilen yanıt ekseninde düşük bütçenin dezavantaj yaratacağına her daim katılmak imkansız. 1970'ler ve 1980'lerdeki Doğu Avrupa çıkışlı bilimkurgu filmlerinin hemen hemen tümü buna örnek sayılabilir. 1985 tarihli Polonya filmi "O-Bi, O-Ba - Koniec Cywilizacji" (İngilizce adıyla "O-Bi, O-Ba – The End of Civilization") ise bilhassa düşük bütçenin getireceği dezavantajların zekice bir görüntü yönetmenliği ile nasıl alt edilebileceği konusunda adeta bir ders mahiyetinde.

1960'lardan 1980'lere, özellikle Sovyetler Birliği, Çek Cumhuriyeti, Macaristan ve Polonya gibi ülkelerde rejimi veya devleti direkt olarak eleştiren filmler çekmek imkansızdı. Sansür, dönemin yaratıcı yönetmenlerinin sürekli olarak enselerinde nefesini hissettiği bir belaydı. Bu dönemde Doğu Bloku ülkelerinde çalışan çoğu yönetmen bambaşka bir zamanda geçen bambaşka hikayelerde kullandıkları metaforlar ile sisteme eleştiri oklarını yöneltmeyi seçmişti. Haliyle de bir tür olarak bilimkurgu bu tarz alegoriler kurmaya en müsait türlerin başını çekiyordu. Bu sebeple bu dönemde bu ülkelerden sayısız bilimkurgu ve genellikle yakın bir gelecekte post apokaliptik bir dünyada geçen hikayelere sahip filmler çıktı. İlginçtir ki, bunların aralarında hayli özgün ve hayli nitelikli örnekler olmasına rağmen bugün bunların çoğunun bilimkurgu sineması literatüründe esamesi okunmuyor. Üstelik arada çıkan istisnaî filmlerden bahsetmiyoruz; bu durum tüm kariyerini bilimkurgu sinemasına adayan yönetmenler olmasına rağmen geçerli. Daha önce yine bu köşeye bir filmiyle konuk ettiğimiz Konstantin Lopushansky de buna bir örnek sayılabilir. İçlerinde en fazla haksızlığa uğrayan isim ise muhtemelen Piotr Szulkin. 1950 doğumlu yönetmen birçoğu kısa metraj veya TV için olsa da 30'un üzerinde film çekti ve 50'ye yakın ödülle onurlandırıldı. Kariyerinin altın dönemi sayılan 1980'lerde peş peşe bilimkurgu filmleri çeken yönetmen 1984'te Avrupa bilimkurgu kongresi Eurocon'da En İyi Bilimkurgu Film Yönetmeni ödülünü de aldı. "O-Bi, O-Ba - Koniec Cywilizacji"nin dışında "Golem" (1979), "Wojna swiatów - nastepne stulecie/The War of the Worlds: Next Century" (1981) ve "Ga-Ga- Chawala bohatrom/Ga-ga: Glory to the Heroes" (1986) filmleriyle distopik bilimkurgu alanında 3 filme daha sahip yönetmenin filmlerinin ne yazık ki DVD'sine rastlamak bile zor. Filmleri oldukça eşsiz; üste-

Filmin beklenmedik şekilde mutluluktan trajediye meyleden, şaşırtıcı bir açılış sahnesi var.

O-Bi, O-Ba - Koniec Cywilizacji

Yönetmen: Piotr Szulkin Senaryo: Piotr Szulkin Görüntü Yönetmeni: Witold Sobocinski Müzik: Jerzy Satanowski Oyuncular: Jerzy Stuhr (Soft), Krystyna Janda (Gea), Kalina Jedrusik (Milyoner'in karısı), Mariusz Dmochowski (Milyoner), Marek Walczewski (Soft'un patronu), Jan Nowicki (Mühendis), 1985 Polonya yapımı, 88 dakika.

lik bilimkurgu sinemasına bu kadar tutkuyla bağlı bir başka yönetmenin ismini zikretmek bile zorken filmlerinin hâlâ "gömülü" olması oldukça şaşırtıcı. "Golem" içlerinde görece en popüler filmiyken, "O-Bi, O-Ba - Koniec Cywilizacji" en nitelikli filmi olarak göze çarpıyor. Yönetmenin çalışmalarını izleme şansına erişmiş bilimkurgu hayranlarının da genellikle ilk tercihinin bu film olması çok şaşırtıcı değil.

"O-Bi, O-Ba - Koniec Cywilizacji" nükleer bir bomba felaketinin ardından insanlığın yok olduğu ve hayatta kalan az sayıda insanın bir yeraltı sığınağında yaşadığı bir hikaye anlatıyor. Yerin üstündeki radyoaktif hava korkusundan dolayı sığınaklarından çıkamayan bu insan topluluğu açlığa, yoksulluğa ve kargaşaya teslim olmuş durumdadır. Hepsi başka bir dünyadan Ark (Nuh'un gemisi) adlı bir geminin onları kurtarmaya geleceğine inanmaktadır. İşin tuhafı Ark'ın insanları bir araya getirmek için uydurulmuş bir yalan olduğu ilan edilmesine rağmen inanışlarını sürdürüyor olmalarıdır. Hikayenin kahramanı (aslında tipik bir antikahraman olan) Soft ise zaman içerisinde oradan kaçmayı kafasına koyar ve insanları Ark'ın olmadığına inandırıp dışarı çıkmaya ikna etmeye çalışır. Bu esnada bir fahişeye aşık olur ve filmin finalinde onunla birlikte kaçmaya çalışır. "O-Bi, O-Ba - Koniec Cywilizacji"nin totaliter yönetim, kitle kültürü, din ve inanç gibi konularda hiç de yabana atılmayacak bir senaryosu var. Aksiyondan ziyade hikayesiyle düşündürmeye çalışan pesimist bir film bu. Batı'da çekilmiş benzer felaket-sonrası filmlerden en büyük farkı ise hikaye ve karakter gelişimindeki tercihleri ve sıradışı altmetinleri. Benzer filmlerde genellikle kahraman erkek karakter liderlik ederek insanları umut ile birbirine bağlamaya, 'tehlike/tehdit'in üstesinden gelip tekrar patriarkal toplumsal yapının temelini atmaya çalışır. Bu filmde Soft, insanları bir arada tutan Ark umudunun yalan olduğunu anlatmaya çalışıyor, eski rejimin temsilcileri polis gücünün emirlerine kulak tıkıyor. Yine benzer filmlerde her zaman aile birliği yeniden kurulurken bu filmde Soft, Gea isimli bir fahişeyle kaçıyor. Gea'nın Soft'a karşı erkekleri hedef alarak sarf ettiği "Ben vücudumu satıyorum, siz ise beyinlerinizi. Hangisi daha kötü?" repliği erkek-egemen rasyonalizmin köküne dinamit döşüyor.

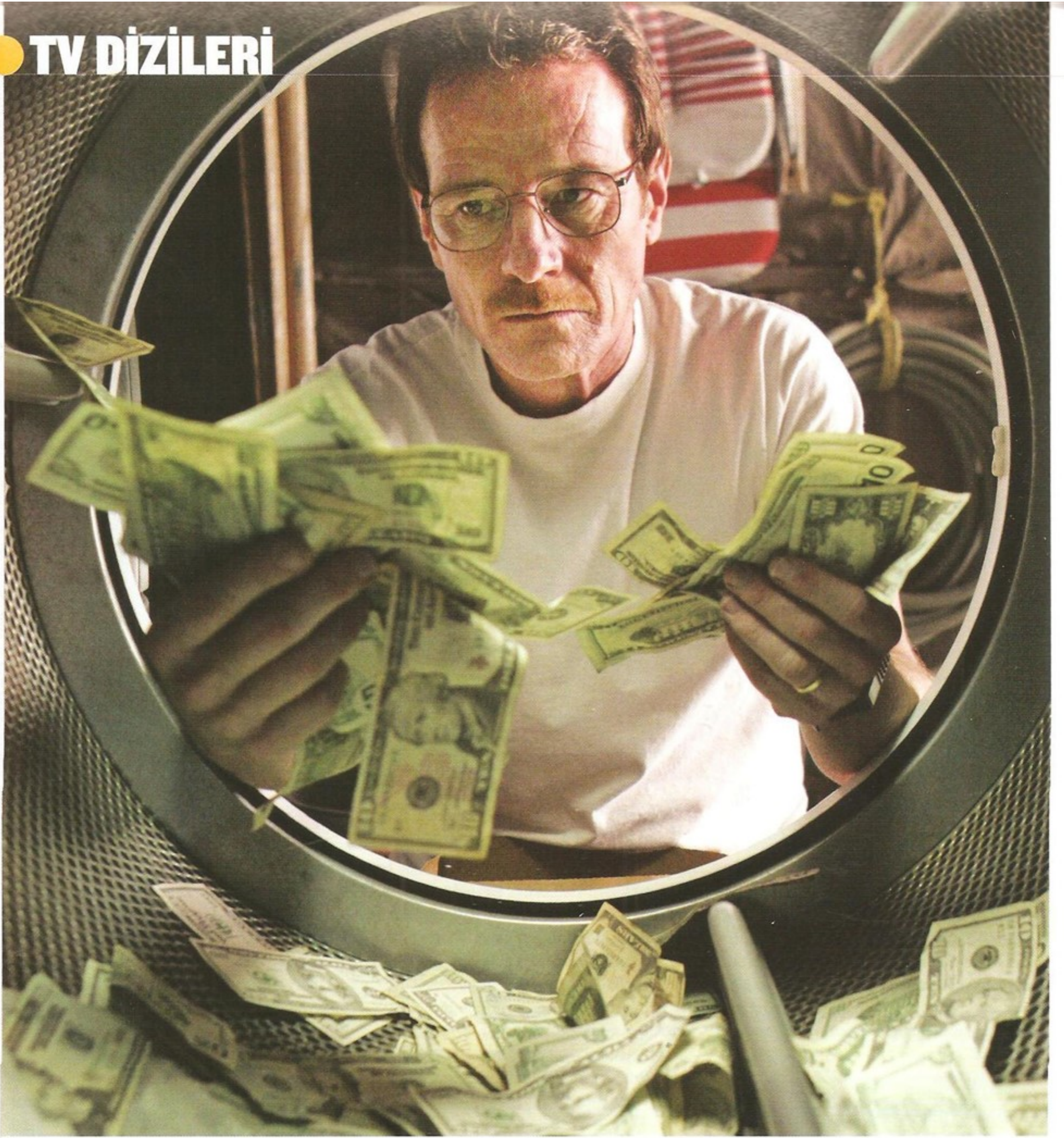

Bu tercihlerle kağıt üzerinde bile felaket ve felaket-sonrası filmlerinden ayrılan "O-Bi, O-Ba - Koniec Cywilizacji" asıl olarak kurmayı başardığı sinemasal evren ve atmosferi ile doruğa çıkıyor. Piotr Szulkin'in kullandığı mavi renk paleti, ışık kullanımı, kamera açıları o kadar başarılı ki filmin kendine özgü görsel evreni hem ikna edici olmayı başarıyor hem de hafızalarda yer edecek bir post apokaliptik dünya yaratıyor. Filmin görüntü yönetmenliği kapalı bir mekanda bambaşka bir dünya yaratabilmeyi efekte dayanmadan, salt sinemasal araçlarla zeki ve basit bir şekilde kotarıyor. Sarsıntısız hareketli kamerası, kaydırma hareketleri ve karakterlerin etrafında akbabalar gibi dönen kamerasıyla film zaman zaman kendi sınırlarını aşan muazzam tek plan sahnelere imza atıyor. Bu noktada "O-Bi, O-Ba - Koniec Cywilizacji"nin mizansen yönetiminin beklentileri çok aşan bir seviyede olduğunu da belirtmek gerek.

Kitapların yakılmasıyla "Fahrenheit 451"i, yokluğun ortasında İncil'in sağlam bir kopyasının peşine düştükleri sahnelerle "Book of Eli/Tanrının Kitabı"nı, rejimi ve paranoyayı hicvedişiyle "Dr. Strangelove/Dr. Garipaşk"ı ve koyu karamsarlığı ile John Hillcoat'un "The Road"unu akla getiriyor "O-Bi, O-Ba - Koniec Cywilizacji". Neticede kurduğu post apokaliptik hikaye dünyasında hissettirdiği yıkım, yokluk ve kargaşa ile karamsarlığından taviz vermeyen bir bilimkurgu bu. Bilimkurgu sineması yaratabildiği yıkımın imgelemi kadar başarılıysa, bu çekim şartlarında böylesine bir sonuç elde eden filme aslan payını vermek gerekiyor.

Yazının girişinde dem vurduğumuz Sontag'ın makalesinin yazıldığı tarihin üzerinden bunca zaman geçtikten sonra günümüzde bilimkurgu sinemasının aldığı hal düşünülürse bilimkurgu hayranları neredeyse aksini haykırabilir. Bir tür olarak bilimkurgunun günümüz sinemasında bir hastalık gibi edindiği en ucuz kalıplar, formül gibi yerleşmiş olan sinemasal gelenekler ve basmakalıp imgelemler dev bütçeler ile doğrudan bir ilişkiye sahip. Yüksek bütçenin avantaj yaratabileceğini söylemek doğru ancak düşük bütçenin dezavantaj yaratacağını söylemek pek de isabetli değil. Pahalı mizansenlerin bir arka fon olarak şablon gibi yerleştirildiği ticari sinema örneklerinden ziyade fikrin başrolde olduğu, ekonomik mizansen yönetiminin ve dolayısıyla ek olarak da ustalık gerektiren bir görüntü yönetmenliğinin olduğu düşük bütçeli bilimkurguları mumla arar olduk. Siz de benzer sebeplerle mekan ve ışık kullanımı ile özgün bir post apokaliptik evren yaratmayı başaran bilimkurgu filmleri arayanlardansanız hiç düşünmeden istikametinizi Piotr Szulkin'e ve en iyi filmi "O-Bi, O-Ba - Koniec Cywilizacji"e doğru çevirin. Filmi izlemenin en iyi yoluna gelince, ne yazık ki filmin tek başına bir DVD baskısı bulunmuyor. Ancak yazıda bahsi geçen 4 bilimkurgu filmini de içeren Piotr Szulkin box set'i bu konuda hayat kurtarabilir. Bu DVD'lerin tek sorunu görüntü formatının 4:3 olması. Yine de yıllardır karanlıklarda kalmış Szulkin filmlerini izlemek için bu box set kaçırılmaz bir fırsat. Piotr Szulkin box set'i www.punkt44.pl adresinden temin edilebilir. Son olarak bir dipnot: Sitede belirtilmese de tüm filmler İngilizce altyazıya sahip. ■

KÖTÜYÜM BEN KÖTÜYÜM!

Kısa sürede kendine fanatik bir izleyici kitlesi edinen o nadir yapımlardan BREAKING BAD. Topu topu 2 yıllık ömrü kaldığını öğrenen sıradan bir kimya öğretmeninin akılalmaz hayatını anlatan dizi, farklı anlatımı ve Bryan Cranston'ın hayranlık veren oyunculuğuyla övgüyü hak ediyor.

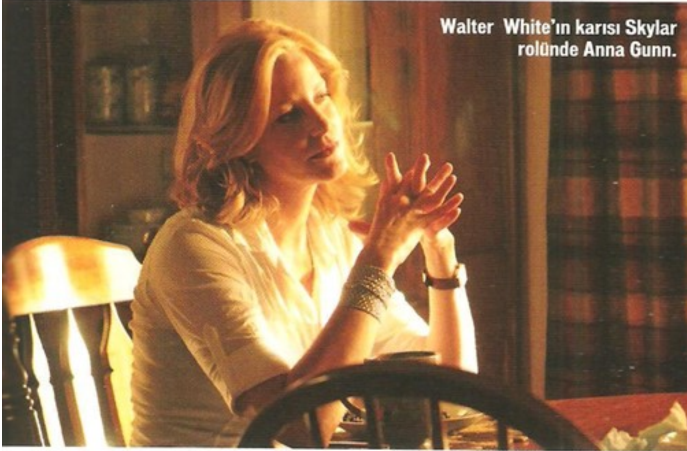
Yüzünü herkesin az çok tanıdığı, ama kimsenin adını hatırlayamadığı oyunculardan biriydi Bryan Cranston. Artık değil. Breaking Bad'in sadece 7 bölümlük ilk sezonunda sergilediği performans ona yılın en önemli televizyon ödülünü, Emmy'yi kazandırınca (ki ertesi sene yine kazanacaktı) bir anda uluslararası bir şöhrete sahip oldu 54 yaşındaki oyuncu. Değerini bilen genişçe bir kitle hep vardı ve onu Malcolm In The Midlle'dan beri baştacı ediyorlardı gerçi ama kanser olduktan sonra hayata karşı bambaşka bir tavır geliştiren kimya öğretmeni Walter White rolü onu unutulmazlar arasına yerleştirdi. Tabii tüm bu başarı hikayesinde Cranston kadar rol sahibi başka isimler de var. Ama önce, son yılların yükselen markalarından, belki de HBO'nun tek kayde değer rakibi konumundaki AMC'nin 3 sezon boyunca hiç azımsanmayacak sayıda izleyiciyi ekran başına kilitlemeyi başardığı Breaking Bad'in kısa tarihine bir göz atalım isterseniz.

The X-Files ve The Lone Gunmen gibi dizilerde yapımcı olarak çalışan Vince Gilligan'ın yaratıcılığını üstlendiği Breaking Bad belki de olabilecek en talihsiz dönemde başladı yayın hayatına. Tam da Amerikan Yazarlar Sendikası'nın aylarca süren grevinin ardından ekrana çıkan dizi sadece 7 bölümlük bir ilk sezon geçirdi, ki bu süre bırakın bir dizinin tutmasını, az çok duyulur hale gelmesine bile yetmeyecek bir sü-

re. Ama işte, Breaking Bad bu dezavantajına rağmen inanılmaz bir şekilde popüler oldu ve kısacık zamanda beklenmedik bir kitleye ulaştı. Durumun inanılmazlığı ise dizinin sadece 7 bölümlük kısa bir sezona sahip olmasında değildi elbette; ecnebilerin "slow burning" dediği, kısık ateşte ağır ağır pişen bir hikayesi olan dizinin 24, Prison Break, Desperate Housewives gibi tempolu işlere alışkın seyircilerin çok çabuk sıkılabileceği bir akışa sahip olmasındaydı. İzleyenlerin de kolayca teyit edebileceği gibi Breaking Bad ekranların belki de en ağır akan dizisi ve kimi zaman tek bir bölümde toplam 5 -6 sahneyle her şeyin bittiğine tanık olmanız işten bile değil. Bu da ortalama 10 dakikalık sahneler anlamına geliyor ki, 1980'li yıllarda herhangi bir televizyon kanalına böyle bir dizi götürseniz ya yüzünüze gülerler ve sizi kovalarlar ya da işi iyice ciddiye alıp ayağınıza sıkarlardı. Oysa şunu da unutmamakta fayda var: Dallas ve benzeri popüler yapımlar "90 saniye" kuralını uygulayıp, konsantrasyon süresinin kısıtlı olduğunu iddia ettikleri izleyicileri sıkmamak için zırt pırt sahne değiştirirken, bölümler boyunca basit bir çelişkinin bile üstesinden gelemeyip, yüzeysel bir hikaye anlatıyorlardı. Oysa, Breaking Bad, The Wire, In Treatment gibi ağır pişen diziler, anlattıkları hikayenin derinliklerine inip ciddi karakter analizleri yapabiliyorlar ve bu da diğerinden çok daha anlamlı bir başarı bize sorarsanız.

Pekala, ne dedik, kısa sezon, uzun sahneler ve yine de beklenmedik bir başarı. Vince Gilligan'ın kumarı tutmuş, dizi kısa sürede kült statüsüne ulaşarak bir fenomene dönüşmüştü. Ama tabii izleyicinin aklında kalan Gilligan'ın adı değil tüm dizinin etrafına inşa edildiği Walter White karakterini canlandıran Bryan Cranston'ın çoğu zaman endişeli ama en beklenmedik anlarda kararlı yüz ifadesi olmuştu. Kariyerinin tıkanmaya yüz tuttuğu noktada yepyeni bir çıkış yakalayan Cranston nihayet yeteneklerini alabildiğine sergileyebileceği bir karakter bulmuş ve bu fırsatı çok iyi değerlendirmişti. Tam bu noktada ona bu fırsatı sağlayan adama, yani Walter White'a bir göz atalım isterseniz. Kağıt üzerinde çok donanımlı bir kimyagerken, meslek hayatında başarıyı yakalayamamış ve bir lisede kendisini dinlemeye bile tenezzül etmeyen yeniyetme öğrencilere ders anlatan bir öğretmene dönüşen Walter White özel hayatında da alabildiğine silik, hatta ezik bir adamdır. Onu seven, ama çok da ciddiye almayan güzel bir karısı; beyin felci yüzünden yürümekte bile zorluk çeken bir oğlu vardır. Bir rol model değildir belki ama ailesini yaşatmak için kendini paralayan, haysiyetli bir adamdır. Her şeyin üstüne, okuldan artan zamanında da araba yıkayarak ek gelir kazanma peşindedir üstelik. Ama tüm bunlar, kendini fazlaca zorladığı bir gün araba yıkarken bayıldığında değişecektir.

Yapılan tahliller sonucu anlaşılır ki, akciğer kanserine yakalanmıştır Walter. Artık bambaşka bir hayat beklemektedir onu. Kemoterapiye gitmesi gerekmektedir her şeyden önce ve bu da hiç ama hiç ucuz değildir. Bütün bunlar kaldırabileceğinden fazla gelir Walter'a. Gün ortasında, üç kuruşa araba yıkadığı yerde tepesinin tası atıverir ve paraya en ihtiyacı olduğu zamanda istifa eder. İstifa eder ama tedavi için gereken parayı ne yapacaktır? Denize düşen yılana sarılır demişler. Walter da belki asla aklına gelmeyecek, hayatta bulaşmayacağı bir işe girmeye kalkışır ve eski bir öğrencisinin yardımıyla uyuşturucu üretimine başlar. Ne de olsa birinci sınıf bir kimyagerdir ve piyasada bu işi ondan iyi başaracak biri de yoktur. Zaten bu yolların adamı olan genç Jesse ise işin pazarlama yönüyle uğraşacaktır. Gayet iyi bir plan gibi görünse de aşılması gereken bazı engeller vardır. Birincisi, Walter yürüttüğü bu operasyonu ailesinden gizli tutmak zorundadır. Kazandığı parayı da eski bir dostundan almış gibi gösterecektir. Eşinin kayınbiraderi polis teşkilatının içinde, hem de Uyuşturucu ile Mücadele biriminde gitgide yükselen bir detektif olduğu için adımlarını çok daha dikkatli atması gerekmektedir üstelik. Kısa süre zarfında pısırık, ezik ama dürüst Walter'dan, paranoyak, acımasız ve tekinsiz bir kanser hastasına dönüşecek ama kendisi öldükten sonra ailesine yetecek parayı toplama amacını da asla unutmayacaktır. Yani kazandığı uyuşturucu parasıyla zevki sefa dolu bir hayat yaşamak değildir onun gayesi, ailesini geçindirmektir. Yine de gitgide yakınlarından uzaklaşacak, duygularına yabancılaşacak ve kimyevi bir varlığa dönüşecektir. Bakın ne diyor Bryan Cranston onun için:"Eğer daha önce televizyonda hiç yapılmamış bir şey yapmaya kalkıyorsanız bir takım kuralları da yıkmak zorundasınız. Bunlardan biri de sevimli karakterlere sahip olmanız kuralıdır. Bizim prensibimiz dürüst karakterler yaratmak, sevimli değil. Anlattığımız insanların belli koşullar altında nasıl davranacağına dair dürüst bir portre çizmek istiyoruz ve eğer bunda başarılı olabilirsek onları iyi ve kötü taraflarıyla izleyiciye aktarabiliyoruz demektir. Biraz kırılganlık, biraz saldırganlık... Biraz cehalet, biraz akıl... Ve sonunda her şeyin bir bütüne ulaştığı dengeli bir karışım. Yani Walter'ın sevilebilecek bir karakter olması o kadar da önemli bir mesele değil bizim için; önemli olan Walter'ın, izleyicinin onu anlayabilmesini sağlayan dürüst bir portresini çizmek."

Walter White'ın karısı Skylar rolünde Anna Gunn.

Walter White rolüyle iki kez üstüste Emmy kazanan Bryan Cranston (sağda), suç ortağı Jesse (Aaron Paul) ile.

Çok kalabalık olmayan oyuncu kadrosunda Bryan Cranston'ın yanısıra, dizide ikinci başrolü üstlenen, Walter'ın suç ortağı, eski öğrencisi Jesse Pinkman rolünde Aaron Paul ve karısı Skylar rolünde Anna Gunn da performanslarıyla öne çıkan isimler. Breaking Bad'in düzensiz aralıklarla karşımıza çıkan "kötü" adamlarını (Raymond Cruz başta olmak üzere) bir kenara bırakırsak, dizinin belki de en renkli karakteri Walter'ın Uyuşturucu ile Mücadele Teşkilatında görevli kanun adamı kayınbiraderi Hank'i canlandıran Dean Norris ise özel bir ilgiyi hak ediyor şüphesiz.

Dizinin müdavimlerine diyecek sözümüz yok ama henüz Breaking Bad ile tanışmamış olanlara bir an önce bu sıra dışı diziyi programlarına almalarını tavsiye ederiz. ■

Hazırlayan: Murat Emir Eren
memireren@gmail.com

70'ler ve Vietnam

Hem zekice esprileri, hem de oyuncu performanslarıyla akıllara kazınan, Ben Stiller'ın yönettiği "Tropic Thunder/Tropik Fırtına", Vietnam filmlerini hatırlatan müzik seçkisiyle de ilgi çekici.

1 The Name of the Game (The Crystal Method's Big A** T.T. Mix)

İcra: The Crystal Method Beste: Ken Jordan, Scott Kirkland ve Tom Morello

Ben Stiller'ın bir yönetmen olarak maharetlerinin önemli bir kısmını sergilediği büyük mavra "Tropik Fırtına", Francis Ford Coppola'nın başyapıtı "Kıyamet" başta olmak üzere Vietnam filmleriyle kafa buluyor, bunu büyük bir saygı ve beceriyle yapmasını biliyordu. Kariyeri düşüşe geçen birkaç Hollywood yıldızının son derece 'destansı', son derece 'etkileyici' ve büyük bütçeli bir Vietnam filminde biraraya gelişini konu alan "Tropik Fırtına"da, yavaş yavaş hikayenin temellerinin atıldığı ve kahramanlarımızın gerçekle kurgunun karışacağı ormanlık araziye doğru helikopterle yol aldıkları sahnede devreye elektronik müziğin önemli isimlerinden The Crystal Method'un The Name of the Game'i giriyordu. Grubun 2001 yılında piyasaya sürdüğü Tweekend albümünde yer alan parça, filmde yeni bir versiyonuyla yer alıyordu.

2 Ball of Confusion (That's What the World Is Today)

İcra: The Temptations Beste: Norman J. Whitfield ve Barrett Strong

60'lı yılların kadife sesli vokal grubu The Temptations'ın 1970 yılında piyasaya sürdüğü ve kısa zamanda bir hite dönüşen parçası Ball of Confusion da filmde ormanın derinliğine doğru yapılan seyahatlerden birinde kulağımıza çalınıyor, saykodelik yapısıyla filmin ruhuna cuk oturuyordu.

3 Run Through the Jungle

İcra: Creedence Clearwater Revival Beste: John Fogerty

Filmin genelinde 70'lerin ve Vietnam filmlerinin atmosferine uygun tarzda müzikler yer aldığından, aniden dönemin efsanelerinden Creedence Clearwater Revival'ın 1970 tarihli parçası Run Through the Jungle'ı duyduğumuzda hiç şaşırmıyoruz!

4 Sadeness Pt. I

İcra: Enigma Beste: Michael Cretu, Frank Peterson ve David Fairstein

Filmin son derece komik bir epilog bölümü var. Bu bölümde hikayelerini izleyeceğimiz sözde Hollywood yıldızlarının çeşitli filmlerinin fragmanları yer alıyor. Bunlardan biri de Robert Downey Jr.'ın canlandırdığı, 5 Oscarlı metot oyuncusu Kirk Lazarus'un son filmi "Satan's Alley"ye ait. Filmde Lazarus, mesai arkadaşı bir diğer rahibe karşı olan hislerini bastıramayan din adamını canlandırıyor. Müthiş derecede komik bu sahte fragmanda da Enigma çalıyor.

5 U Can't Touch This

İcra: MC Hammer Beste: Alonzo Miller, Rick James ve MC Hammer

90'ların geldiğinin habercisi, dans pistlerinin en azılı yoldaşı U Can't Touch This'in "Tropik Fırtına"da çok uzun uzadıya bir işi yok esasında ama albümde bulunması elbette şahane bir sürpriz. 1990'da piyasaya çıktığında tüm dünyada satış rekorları kıran MC Hammer albümü Please Hammer, Don't Hurt 'Em'in de lokomotifliğini üstlenen şarkıya saygımız sonsuz.

6 Ready Set Go

İcra: Ben Gidsjoy Beste: Nick Grant

Kahramanlarımızın giriştiği aksiyonları süsleyen Ready Strady Go, Nick-Ben işbirliğinin ürünü başarılı bir tekno eseri, amiyane tabirle 'gaz' bir parça.

7 I Just Wanna Celebrate

İcra: The Mooney Suzuki Beste: Dino Fekaris ve Nick Zesses

1996 yılında New York'ta kurulan bir garaj grubu The Mooney Suzuki. Parçaları I Just Wanna Celebrate ise yalnızca filmin soundtrack'ine özel. Şarkının filme hakim olan 'Vietnam kafası'na gayet ise söylemeye bile gerek yok.

8 I'd Love to Change the World

İcra: Ten Years After Beste: Alvin Lee

1967 doğumlu İngiliz blues rock grubu Ten Years After'ın bulunmaz Hint kumaşı kıymetindeki bu eseri, henüz keşfetmemişlerin "Tropik Fırtına"ya teşekkür edeceği, evvelden bilenlerin ise şaşakalacağı bir şekilde albümdeki yerini almış...

9 The Pusher

İcra: Steppenwolf Beste: Hoyt Axton

'Saykodelik alemden nağmeler'e, rock grubu Steppenwolf'un efsane country şarkıcısı Hoyt Axton'dan devşirdiği dev eseri The Pusher da ekleniyor. Ben Stiller yolculuk ve geçiş sekanslarına bu tip şarkılar yerleştirmesini bilmiş, elleri dert görmesin!

10 Movin' on Up

İcra/Beste: Ja'net DuBois ve Jeff Barry

Oyuncu ve şarkıcı Ja'net DuBois ile Jeff Barry, birlikte harika bir R&B çalışmasına imza atmışlar. Parçayı sadece filmdeki kısacık bölümüyle bırakmayıp albüme de koyarak bizlere büyük bir iyilik etmişler.

11 Frankenstein

İcra: The Edgar Winter Group Beste: Edgar Winter

70'lerin enstrümantal parçalardaki yetkinliğiyle ortalığı kasıp kavuran gruplarından (yahut tek başına bir grup mu demeli) The Edgar Winter Group, albüme They Only Come Out at Night albümünden bu parçayla katılıyor. Bizlerinse işittiğimiz anda tüylerimiz diken diken oluveriyor.

12 Sometimes When We Touch

İcra: Dan Hill Beste: Dan Hill ve Barry Mann

Kanadalı pop şarkıcısı Dan Hill'in 1977 tarihli Sometimes When We Touch'ı, çıktığı dönem dikkate alındığında gerçekten süper bir hit. Bu parçadan mahrum kalmamıza içerleyen "Tropik Fırtına" ekibinin şahane bir hamleyle parçayı hem filme hem de albüme almasıysa gerçekten çok şık bir hareket.

13 War

İcra: Edwin Starr Beste: Norman Whitfield ve Barrett Strong

1969 yılında Norman Whitfield ve Barrett Strong ikilisi bu soul tarzı parçayla Vietnam Savaşı'nı protesto etmişti. 1970'te parçayı bu kez dönemin ünlü blues solisti Edwin Starr icra etti, albümdeki versiyon da yine ona ait.

14 I Love Tha P***y

İcra: Brandon T. Jackson Beste: Darryl Farmer, Ronald Jackson, Brandon T. Jackson, Cisco Adler ve Micah Givens

Filmdeki yıldızlardan biri hip hop'tan film piyasasına zıplayan Alpa Chino! Alpa Chino'yu müzik piyasasının zirvesine taşıyan şarkısıysa, gerçekten de efsane bir videoya sahip olan I Love Tha Pus**y. Stiller da parçanın 'bomba'lığının farkına varmış olacak ki albüme koymakta beis görmemiş.

Hazırlayanlar: **Kerem Sanatel, Murat Erşahin**

DVD REHBERİ

AYIN DVD'Sİ: ZİNDAN ADASI | SHUTTER ISLAND (2010)

KLASİK SAHNE

"Kill Bill: Volume 2"den seçtiğimiz sahne, formda bir Tarantino'nun ne kadar iyi diyalog yazdığının bir ispatı adeta.

İÇİNDEKİLER

DVD KLASİK: DIŞARIDAKİLER | THE OUTSIDERS (1983)

Zindan Adası | Shutter Island (2010)

Tüm Amerikan gerilim külliyatının bir özeti gibi...

Yön: Martin Scorsese
Oyn: Leonardo DiCaprio, Mark Ruffalo, Ben Kingsley
Süre: 138 dk.
Ses: Türkçe, İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Zindan Adası'nda şüpheden bol bir şey yoktu; ama nadir rastlanır biçimde bir filmin şüphe dalgası kendi gerçekliğini delip biz seyircilerin gerçekliğine sızmıştı. Mesela Scorsese'nin en sevilen ve en saygın yönetmenlerden biri olduğundan emin miydik? Çünkü çok az iyi film vizyonu ziyaret eder etmez bunun kadar çok haksız eleştiriye maruz kalmıştı.

Örneğin, M. Night Shyamalan'ın sürpriz finallerini yere göğe sığdıramayanlar bile, Scorsese'nin filmin tüm temellerini tahmin edilebilir bir sürpriz sona dayandırmasını kabul edememiş, hatta daha ileri giderek bunu ucuz ve zayıf bir numara olarak addedenler de çıkmıştı. Oysa Dennis Lehane'in özgün metninin yaptığı şey, gizemli öykülerde filmin finalini tahmin etmeye koşullanmış seyirciyi bir beyin egzersizine davet etmekti. Ortada bir hile hurda yoktu. Seyirciyi ters köşeye yatırma çabası da yoktu. Ama öyle oyunbazdı ki, sözgelimi son zamanlarda Ben Kingsley'in üzerine yapışan "sinsi kötü adam" etiketini bile akıllıca değerlendirmekten geri durmuyordu. Scorsese, yeterince göstergeyle dolu bu metne sayısız görsel ipucu yerleştirerek seyirciyi aslında zaten talep ettiği keyifli bir dedektiflik oyununun ortasına yerleştirmişti.

Hikayenin gizemli olaylarla dolu ürkütücü bir adada geçtiğini gören her gerilim izleyicisi, bunun "Jacob's Ladder" tarzı bir finale bağlanmasını bekleyebilir. Bunda olağanüstü bir durum yok. Ancak filmin sonunu daha filmin ortasında çözdüğünü her kim söylüyorsa, sadece göründüğünden daha zeki olmaya çalışıyordur, hepsi bu.

Filmleri sadece sonları için izlemiyoruz. Scorsese'nin filmleri nasıl ki hiçbir zaman tek bir sahneye, tek bir ana, diyaloğa ya da karaktere sırtını yaslayan filmler olmadıysa, "Zindan Adası" da geri dönmeye

BU ADA, AMERİKAN TARİHİNİN ANLAŞILMASI GÜÇ SERİ KATİLLERİNİ, AİLE İÇİ ŞİDDETİ VE MUHAFAZAKARLIĞI YARATAN BÜYÜK BİR TRAVMANIN VÜCUDA GELMİŞ HALİ.

her zaman değecek lezzetli bir sinema duygusuyla bezeli. Sayfalar dolusu diyalogla daha ziyade birer senaryo taslağını andıran çoksatarları okumanın veremeyeceği bir keyif bu. Bu noktada onun ne derece sadık bir uyarlama olup olmadığını tartışmaya gerek bile kalmıyor.

Mesela filmin başlı başına bir kaçış analojisi şeklinde işlemesi bile onu tüm Amerikan gerilim külliyatının bir özeti haline getiriyor. Sislerin arasından o gergin yaylılar eşliğinde ilk kez göründüğü andan itibaren Zindan Adası'nın tüylerimizi ürpertmesi çok doğal. Zira bu ada, Amerikan tarihinin anlaşılması güç seri katillerini, insan kılığındaki canavarlarını, aile içi şiddeti ve tehlikeli anlamda muhafazakarlığı yaratan bir büyük travmanın vücuda gelmiş halinden başka bir şey değil.

İLK BAKIŞ

- ✔ Amerikan gotiğinin özeti
- ✔ Ürkütücü rüya sahneleri
- ⊖ Bayat şoklama numaraları

Dolayısıyla kahramanlarımız adaya adım atar atmaz ilk öğrendiğimiz şeylerden biri, coğrafi konumu gereği burasının kaçılamaz nitelikte oluşu. Buna rağmen birisi her nasılsa kaçmayı başarıyor. Kayıp kişiyle ilgili olarak yapılan sorgulamalarda hastalardan biri, dedektif Teddy'nin (DiCaprio) not defterine panikle "KAÇ!" yazıyor. Hikayenin epey ilerlediği bir noktada ise "kaçmayı bırak" anlamına gelen diyaloglar ya da eylemler birbirini kovalıyor.

II. Dünya Savaşı ertesinde tetiklenen nükleer korkunun ya da basitçe "bizi her an bombalayabilirler" korkusunun, güvensizliğin, çaresizliğin ve gelecek fikrinden yoksunluğun yarattığı toplumsal travma, kısacası daha önce sayısız filme konu edilmiş birçok temanın nereden türediğinin yanıtları filmin içinde saklı. Açıkçası Teddy'nin hikayesini çözmeye ya da finali tahmin etmeye çalışmak, filmin neredeyse her karesine sinmiş bu travmalar toplamını gözlemekten daha keyifli değil. Başka bir deyişle, Amerikan kültürünün tu kaka edilmeye müsait yanlarına rağmen "Zindan Adası"nda o kültürün en ilgiye layık unsurlarının bir toplamı bulunuyor.

Tabii bir de defalarca izlenmeyi hak eden her filmde olduğu gibi, bazı incelikler, mesela Thelma Schoonmaker'ın şaşırtıcı bir zamanlama duygusuyla akan kurgusu (Teddy'nin mahzende kibrit çakarak ilerlediği sahneye özellikle dikkat!) onu son zamanlarda karşımıza gelen en iyi Amerikan filmlerinden biri haline getiriyor. Gerçekten de, takvimler Mayıs ayını gösterirken, gişe sineması anlamında "Zindan Adası"ndan bu yana, onun kadar iyi bir Amerikan filmi izlemiş değiliz hâlâ.

EKSTRALAR: Filmin DVD'sinde hiçbir ekstra bulunmuyor, sadece Blu-ray baskısında iki belgesel yer alacak. Bu belgesellerden biri kitabın filme uyarlanma sürecini ele alan bir tür kamera arkası niteliğinde. Diğeri ise 1950'lerin psikoterapi anlayışını masaya yatırarak film ekibiyle yapılmış söyleşiler yardımıyla dönemin genel bir manzarasını çıkarmaya çalışıyor.

Kerem Sanatel

BUNU BEĞENDİYSENİZ

Session 9 (2001)

Yönetmen Brad Anderson "Makinist"ten önce bu filmle dikkatleri üzerine çekmişti. Hikaye yine metruk bir akıl hastanesinde geçiyor. Artık kullanılmayan bu devasa binayı asbestten temizlemeye gelen bir ekip mekanın temellerine sinmiş bir şeyi uyandırıyor. Hortlak filmlerinin doyma noktasına geldiği şu günlerde etkisini biraz yitirmiş olsa da "Zindan Adası"yla neredeyse kardeş sayılır.

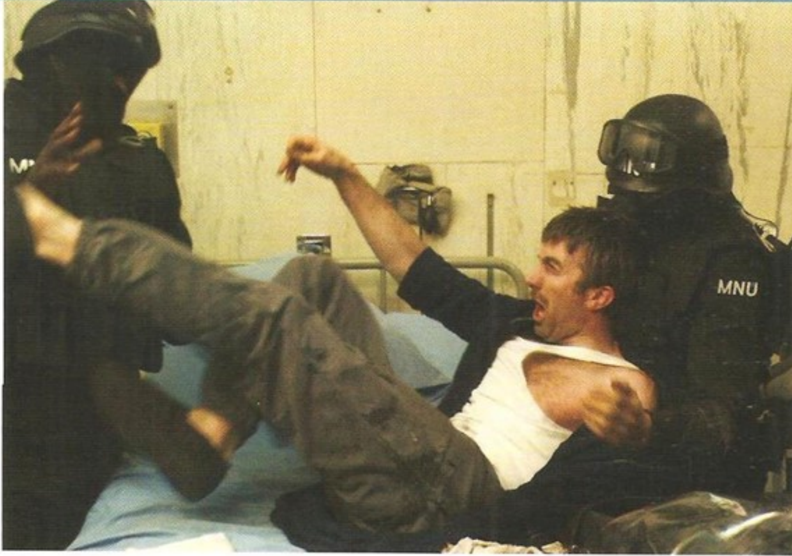
Bir Yaz Macerası
Suddenly, Last Summer (1959)

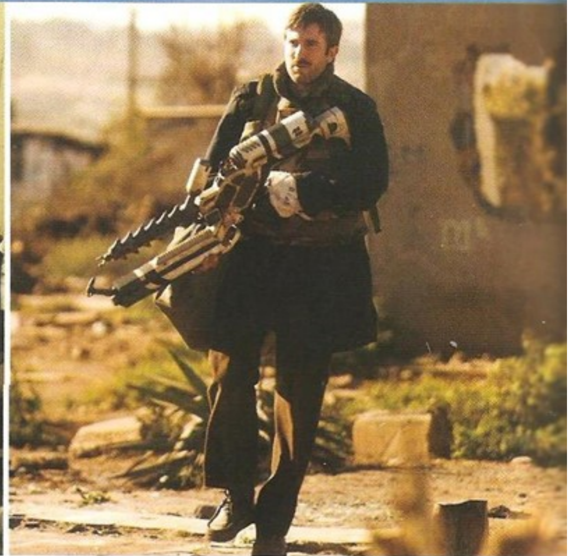
Varlıklı dul Bayan Venable'ın biricik oğlu, kuzeni Catherine'le çıktığı bir tatilde korkunç biçimde öldürülür. Catherine gördükleri karşısında akli dengesini yitirir. Bayan Venable ise gerçeği ortaya çıkarmak için Catherine'e lobotomi yapılmasını talep eder. Bu öykü karşısında hâlâ heyecanlanmadıysanız nabzınızı kontrol ettirin, çünkü çoktan ölmüş olabilirsiniz. "Zindan Adası"ndan önce ya da sonra, ama mutlaka izlemeniz tavsiye olunur.

Gothika (2003)

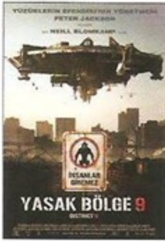
Halle Berry, psikiyatrist olarak çalıştığı akıl hastanesinde kendisini hastalardan biri olarak buluyor, üstelik neyin niye olduğunu hiçbir şekilde hatırlamıyor. İzlediğimiz her şey onun hayal ürünü de olabilir, olmayabilir de. Gerçekten bir şizofren de olabilir, olmayabilir de. Matthieu Kassovitz'in filmi bir dedektiflik öyküsünün özelliklerine sahip, ama ortak yönlerine rağmen "Zindan Adası" kadar incelikli olduğunu iddia edemeyiz.

Yasak Bölge 9 | District 9 (2009)

Öteki olmanın dayanılmaz ağırlığı

Yön: Neill Blomkamp
Oyn: Sharlto Copley, Nathalie Boltt
Süre: 110 dk.
Ses: Türkçe, İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 1.85:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: R Film
Film: ✪✪✪✪

Güney Afrikalı genç yönetmen Neill Blomkamp'ın filmi, kült olmaya aday bir yapım. Mockumentary'ye (yalancı belgesel) göz kırpan yapısı, bilimkurguyu, her an yükselen ustalıklı bir gerilim, politik bir dram ve sürükleyici aksiyon sahneleriyle kaynaştıran orijinal öyküsüyle, şaşırtıcı, etkileyici bir iş "Yasak Bölge 9/District 9". Yapımcılığını, beyazperdenin yaratıcı dahilerinden Peter Jackson'ın üstlendiği Yeni Zelanda-ABD ortak yapımı, bir uzay gemisinin, Johannesburg'a demir atışının yaklaşık otuz yıl sonrasında geçiyor. Çizilen kaotik tablo, tecrit edilmiş zavallı durumdaki uzaylıların ve onları şehrin daha uzak bir noktasına taşıma görevini, bir nevi sürgün işlemini üstlenmiş Wikus adlı özel birim çalışanının öyküsü. Uzaylıların dünyada bulunmasından doğan hoşnutsuzluklar ve yabancı düşmanlığı had safhaya yükselince, uzaylıların kontrolü özel bir birime verilir. Bu özel şirketin planları arasında, uzaylıların silahlarının aynısını üretip çok para kazanmak da vardır fakat bilmedikleri, silahların uzaylı DNA'sı ile çalıştığı gerçeğidir. Dünya dışı bir sıvıya maruz kalıp, fiziksel bir dönüşüm geçirmeye başlayan Wikus Van De Merwe'nin 'ruhsal dönüşümü', ana karakterin, uzaylıları ve temelde 'insanlığı' kurtaran bir kahramana evrilmesine de yol açıyor. Sessiz sedasız ortaya çıkıp bomba etkisi yaratan yapım, finali itibariyle de olası bir devam filmine zemin hazırlıyor. Geçtiğimiz yılın sürpriz filmlerinden biri olan bu 'kişilikli' yapım, ırkçılık ile ilgili son derece çarpıcı bir alegori olmanın yanı sıra, insancıl tonu ve uzaylı dostunun Wikus'a verdiği söz itibariyle gezegen adına umutlu bir bekleyişi de beraberinde getiriyor! İlk uzun metrajında başrolü üstlenen Güney Afrikalı aktör Sharlto Copley, en az yönetmen, yapımcı ve teknik ekip kadar müthiş bir performans sergilemiş. Yapım tasarımının 'mütevazı' başarısı ise yine övgüye değer. En İyi Film dahil dört dalda Oscar için yarışan yapım, toplam on ödülün sahibi olmuştu. Meselesi olan, zekice, ustalıkla çekilmiş bir film "Yasak Bölge 9". Dönüşecek bir varlık bulamazsak, içine sığdırıldığımız yasak bölgelerde çürüyüp gideceğiz endişesi taşıyor insan izlediklerinin ardından… *Murat Erşahin*

İLK BAKIŞ
- ✓ Politik altmetin
- ✓ Perdede karşılaşmadığımız, farklı uzaylılar
- − Hollywood yıldızları

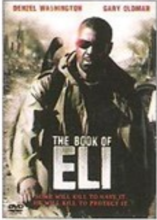

Tanrının Kitabı | The Book Of Eli (2010)

Kıyamet peygamberi batıya gidiyor

Yön: Albert Hughes, Allen Hughes
Oyn: Denzel Washington, Gary Oldman, Mila Kunis
Ses: İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪

Önce iyi haber. Dünyayı çöle, insanları da barbar yamyamlara dönüştürecek muhtemel bir nükleer savaştan sonra taşınabilir MP3 çalarlarımız çalışmaya devam edecek. Kötü haber de şu: İçecek su, yiyecek bir şey bile zor bulunuyorken birileri kalkıp Tanrı'nın buyruklarını koruma pahasına kol kafa kesmeye ve savaşmaya devam edecek. Filmin sürpriz finale dek saklanmaya gayret edilen önemli bir sürprizini bu satırlarla berbat ettiğimizi düşünüyorsanız lütfen filmin Türkçe adına bir bakın. Nasıl olsa hiç kimse Eli'ın (Washington) kurşun geçirmez süperkahraman formunda judo numaralarıyla hayatı pahasına koruduğu, ortalık sakinken de okuduğu kitabın dövüş sanatları ya da fizik kurallarıyla ilgili olduğunu zannedecek değil. Filmin kıyamet sonrası atmosferini görsel bakımdan ne denli başarılı yarattığını tartışmaya gerek yok. Yüksek zıtlığa sahip kromajlı renkler taşıyan, dijital artalanlarla süslü görüntülerin tümü filmi neredeyse bir çizgi roman uyarlamasına dönüştürüyor. Hughes kardeşler, bu göz bağcılığını, filmin yegane büyük aksiyon sahnesi olan ve iki ana karakterin bir çöl evinde kapana kıstırıldıkları bölümde Michael Bay'in şöhrete kavuşturduğu "kurşun izini takip eden kamera" uygulamasıyla da pekiştiriyorlar. Tangerine Dream-vari bir müziğin eşlik ettiği, 10 dakikalık, fevkalade bir açılış sahnesi de var. Ancak kardeşlerin elindeki malzeme, kıyamet öykülerini yakın takibe alan seyircilerin kolay yutabileceği bir lokma değil. Zaten vizyon sonrasında en çok tartışılan şey, filmin estetik tavrı değil, böyle bir dünya düzeninde tek kurtuluş umudu olarak bir kutsal kitabı önermesi oldu. İnfial yaratmaya müsait bir konuyla uğraşmak bu tür B filmlerin lehine işleyebilir, ancak burada tam tersi bir durum söz konusu. Abartılı oyunculuklarına rağmen son dakikasını beklemek en katlanılmaz tecrübelerden biri olmasa bile yine de dikkat! Filmdeki bir U-dönüşü seyircinin zekasına tam anlamıyla hakaret ediyor. Özellikle de Denzel Washington'ın ne kadar incelikli bir oyuncu olduğunu düşünüyorsanız...

Kerem Sanatel

DİJİTAL KULAK

Ev sinemanızı ilgilendiren dedikodular

Yönetmen kurgusu furyası son zamanlarda biraz durulmuş görünüyordu. Meğer Louis Leterrier kusurlu eğlenceliği "Titanların Savaşı/Clash of the Titans"ı perdede gördüğümüzden çok daha farklı çekmiş, birçok sahneyi de stüdyonun baskısı üzerine çıkarmak zorunda kalmış. Buna rağmen önümüzdeki haftalarda raflara çıkacak ilk DVD sinema kurgusunu içeriyor. Filmi seviyorsanız yeni baskılara hazırlıklı olun.

Clint Eastwood'un yeni filmi "Yenilmez/Invictus" bu ay raflarda yerini alıyor. Warner'dan gelen ilk açıklamaya göre DVD'de Matt Damon'ın Rugby çalışmalarına odaklanan küçük bir yapım belgeselinden başka bir şey bulunmuyor. Tahmininiz doğru, daha fazla ekstra için bakmanız gereken yer yine Blu-ray baskısı olacak.

Burada gördüğünüz Blu-ray logolu Star Wars kapakları karşısında heyecanlanmakta haklısınız. Lucasfilm'in hayran kitlesinden sorumlu bakanı Steve Sansweet'in yaptığı açıklama bekleyişin çok uzun sürmeyeceğini söylüyor: "Çıkış tarihini belirtmek için henüz çok erken, ancak çok uzak bir gelecekte olmayacağını söyleyebilirim." Ardından da üç boyutlu versiyonlar gelecek tabii.

Cennetimden Bakarken
The Lovely Bones (2009)
Ölümden sonrasına dair

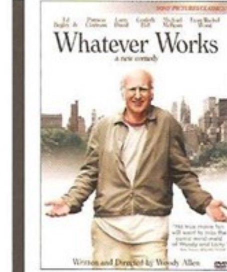

Yön: Peter Jackson
Oyn: Saoirse Ronan, Stanley Tucci
Süre: 136 dk.
Ses: İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪✪

Görkemli prodüksiyonların yaratıcısı Peter Jackson, farklı bir işle karşımızda. Yaratıcı sinemacı, kapkara bir sevgi ve umut filmi çekmiş! Sürülen bir hayatın ve o sona erdikten sonra devam eden hemen her şeyin filmini... Hayatın, ölümün, acının, yalnızlığın, aşkın, kabullenişin filmini. Orijinal adıyla "The Lovely Bones", Alice Sebold'un aynı adlı romanından uyarlanmış. ABD'nin doğu eyaletlerinden Pensilvanya'nın bir banliyösünde yaşayan14 yaşındaki Susie'yi tanıyoruz. Seri katil olan komşusu Bay Harvey tarafından öldürülüyor. Ürkütücü sakinliğiyle evinin bodrumunda 'içini dinleyen' hasta bir adam, Bay Harvey. Bu dünya ve öbür dünya arasındaki bir yerden bir zamanlar nefes alıp verdiği yeri, sevdiklerini, katilini izliyor Susie. Başka hiçbir şeye benzemeyen bir acıyla kahrolan ailesini, annesini, babasını, kardeşini... Adaletin, kaderin, cezanın sonuçlarını bekliyor. Çıkacağı o son yolculuk için kesin bir huzur bulmayı, geride soru işareti kalmamasını, sevdiği çocuğa ilk öpücüğü vermeyi örneğin... Aradaki yer veya 'diğer taraf' tasvirinde hiçbir dini sembol kullanmayan yapım, inanç ile arasına kesin bir mesafe koymuş. Stanley Tucci'yi Oscar adayı yapan 'Bay Harvey karakteri' ve "Kefaret/Atonement" ile Oscar adayı olmuş 94 doğumlu Saoirse Ronan'ın yürek burkan bir performansla canlandırdığı genç kurban Susie, müthişler... Çılgın ve gerçekçi anneanne rolündeki Susan Sarandon da öyle... Tuhaf bir deneyim Jackson'ın filmi. Öfkelendiren, çaresizlik ve hüznü ta en içinizde duymanıza neden olan, ruhunuza kapkara bir elle dokunurken, bir yandan da olmayacak biçimde sonradan hissedeceğiniz bir umut veren, müthiş görselliği ve sarsıcı yanıyla uzun süre sizle kalan bir film.

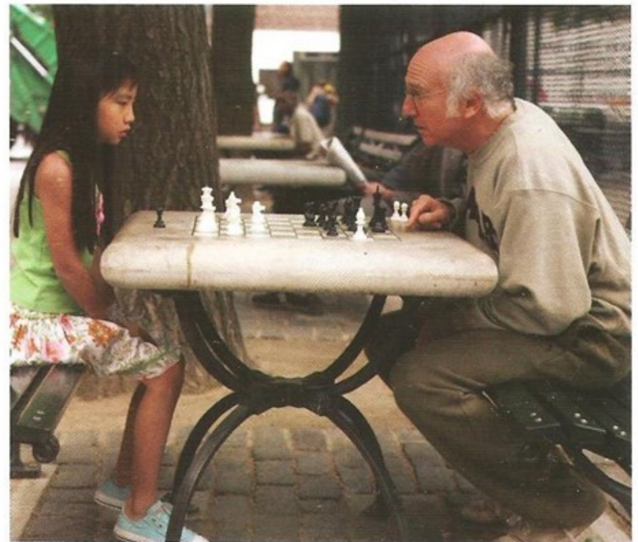
Murat Erşahin

Kim Kiminle Nerede?
Whatever Works (2009)
Hayat dediğin şaka...

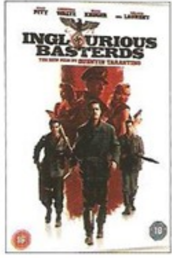
Yön: Woody Allen
Oyn: Larry David, Evan Rachel Wood
Süre: 90 dk.
Ses: İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 1.85:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪✪

Woody Allen'ın, bildiğimiz kimliğine geri döndüğü komedisi, Avrupa'da bir süre dolaştıktan sonra, ustanın çok sevdiği şehrine, New York'a dönüşünü de müjdeliyor. Bohem bir bilim adamı, takıntılı bir fizik profesörü ile tanışıyoruz. Entelektüel, şehirli, ümitsiz ve yalnız dahi Boris Yellnikof, evliliğini ve kariyerini mahvetmiş, anlamsızlığını çoktan fark ettiği bir boşlukta salınmaktadır. Boris, bütün insanlığa karşı eşsiz bir nefret beslemekte ve dünya gezegeninin son günlerini yaşadığını düşünmektedir. Salt, nefes alıp verdiği ve gezegeni diğer insanlarla paylaştığı için karamsardır. Yolu, günün birinde tesadüf eseri taşralı, güzel genç kız Melody St. Ann Celestine ile kesişir. Üstelik güneyli kızın başta annesi olmak üzere, babası da bir şekilde Boris'in hayatına girer. Boris artık şu önemli problem üzerinde düşünmektedir: Sonsuz sayıda romantik olasılık, hayatın ve mutluluğun anlamını bulmaya yol açar mı? Tesadüf ve kaderin insan hayatındaki önemi, kuantum fiziği, evlilik, cinsellik, aile, dostluk, din, varoluş, sınıfsal durumlar, etik, yalnızlık, aldatma, sadakat, deha, sıradanlık ve mutluluk üzerine cin fikirli bir komedi Allen'ın filmi. Sevilen TV dizileri "Seinfeld" ve "Curb Your Enthusiasm"in yaratıcısı yazar-aktör Larry David'in başrolü üstlendiği 'karanlık' yanları olan komedide diğer önemli rolleri Evan Rachel Wood ile usta aktris Patricia Clarkson üstleniyorlar. Woody Allen'ın bildik meseleleriyle örülü, yıllar sonra yeniden bir "Annie Hall" ve "Manhattan" tadı alacağınız usta işi film, 'inadına provokatif' ve defalarca izlenecek denli keyifli. *Murat Erşahin*

Soysuzlar Çetesi | Inglourious Basterds (2009)

Tarantino'nun nihaî intikamı

Yön: Quentin Tarantino
Oyn: Brad Pitt, Christoph Waltz, Mélanie Laurent
Süre: 148 dk.
Ses: İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 2.40:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: As Sanat
Film: ✪✪✪

Tarantino'nun iki yıllık bir aradan sonraki geri dönüşü, onun şaşırtmaya dayalı sinemasını iyi bildiğini düşünen seyircileri bile ters köşeye yatırmıştı, ama bu kez bambaşka biçimde. Yapım aşamasından bu yana hep "Kill Bill"den bile daha kanlı bir film olacağı izlenimi yaratan, ön tanıtım afişleriyle de bu izlenimi güçlendiren film, karşımıza aksiyondan neredeyse tamamen arındırılmış, diyalog ağırlıklı bir karakter gerilimi olarak çıkmıştı. Onun istismar sinemasına yatkınlığı göz önüne alındığında steril olduğu bile iddia edilebilirdi. Ta ki epey harlı geçen final sahnesine kadar. Sonradan öğrendik ki, Tarantino meğerse içinde savaş sahneleri olmayan savaş filmlerini daha çok seviyormuş. Tarantino'nun diyalog yazmadaki başarısına diyecek yok, burada da yeteneğinin en az yarım düzine mükemmel örneğini sergiliyor; ancak bu örneklerin bu kez uçsuz bucaksız monologlardan ibaret oluşu onun ağzı kalabalık karakterlerini sevenler için bile fazla monoton sayılabilir. Genellikle kül yutmaz Nazi generalleri veya subaylardan oluşan bu baskın karakterler, bir kez konuşmaya başladıklarında hiç susmuyorlar ve bulundukları sahneyi tek kişilik bir gösteri haline dönüştürüyorlar. İntikam fikrinin sinemanın en cazip malzemelerinden biri olduğuna şüphe yok. Buradaki de "Kill Bill" kadar gösterişli olmasa bile, en az onun kadar abartılı bir intikam öyküsü sunuyor. Üstelik bu kez Tarantino, kendisinden pek beklenmeyecek şeyler yaparak sadık izleyici kitlesinden de tatlı bir intikam alıyor. *Kerem Sanatel*

Percy Jackson ve Olimposlular: Şimşek Hırsızı | The Lightning Thief (2010)

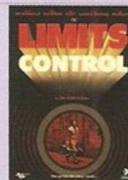
Yön: Chris Columbus
Oyn: Logan Lerman, Sean Bean
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪

Bir sabah aniden, mitolojik bir karakter, doğaüstü güçleri olan bir yarı tanrı olduğunu öğrenen kahramanın maceraları, son derece sürükleyici. Mizah dozu da yerinde olan film, Rick Riordan'ın çok satan fantastik romanından uyarlanmış. Harry Potter'a kafa tutan yapımın yönetmen koltuğunda, "Harry Potter"ın ilk iki filmine imza atan, Chris Columbus oturuyor. Uma Thurman, Pierce Brosnan gibi yıldızların da yer aldığı filmin 'esas çocuğunu' ise Logan Lerman canlandırıyor. Keyifli bir avantürün fantastik şıklıklarla buluştuğu film, yapım tasarımıyla da şampiyonlar ligi seviyesinde. İki saatlik süresini yarım saat olarak algılatan, Poseidon, Hades ve Zeus gibi tanrıları Olimpos dağından beyazperdeye yansıtan ve insana kendini iyi hissettiren seyirliği beğeneceksiniz. *M.E.*

Kontrol Limitleri | The Limits of Control (2009)

Yön: Jim Jarmusch
Oyn: Isaach De Bankolé, Paz de la Huerta
Şirket: Kanal D Home Video
Film: ✪✪✪ **Ekstralar:** ✪✪

Amerikan bağımsızlarının önde gelenlerinden Jim Jarmusch'un yeni filmi, oldukça iddialı bir sinematografiye sahip. Christopher Doyle imzalı görüntüler usta işi… İspanya'yı bir uçtan diğerine kat eden 'farklı' bir film çekmiş Jarmusch. Şık bir takım elbise içinde kendisine verilen 'gizli' işi yerine getirmek için uzun bir yolculuğa çıkan gizemli tetikçi ve karşısına çıkan tuhaf oluşlar. Büyük bir belirsizlik egemen, yönetmenin hemen her karesine… Bu bilinçli bir seçim elbet. Aslında profesyonel yolcu, kendi bilincine doğru ilerliyor her planda… Bir adam, iki espresso ve büyük bir boşluk… Tarihi, politikayı, insanı, belirsizliği sorgulayan Jarmusch'un gösterisine Tilda Swinton, Bill Murray, John Heart ve Gael Garcia Bernal konuk oyuncu olarak renk katıyorlar. Diskte kamera arkası belgeselleri de bulunuyor. *M.E.*

Kampüste Çıplak Ayaklar | (2009)

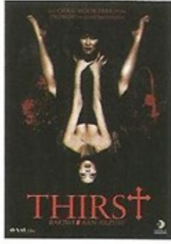
Yön: Cansel Elçin
Oyn: Ezgi Asaroğlu, Melza Burcu İnce
Şirket: Kanal D Home Video
Film: ✪

Ailesinin zoruyla istemediği bölümde okuyan, tek gecelik ilişkiler yaşayan, kısacası mutsuz oldukları ima edilen gençlerin bulunduğu bir kampüse bir gün Şiva adlı bir kız çıkageliyor. Hint kültürünü bir yaşam tarzı olarak benimsemiş bu genç, dürüst bir gençlik filminde komik duruma düşmeden anlamlı bir figüre dönüşebilirdi. Oysa burada başka dinlere nasıl baktığımızın en çarpık simgelerinden biri haline geliyor. Yani birisi Uzakdoğu dinleriyle ilgileniyorsa ya birkaç tahtası eksiktir ya da ciddi bir travma yaşamıştır. Hatta diğer gençlere bulaşmadan tedavi edilebilir. Filmde bu tehlikeden uzak gençler de pek normal değiller aslında. Eyfel kulesine sırtlarını dönerek kahve keyfi yapıyorlar. *K.S.*

Kan Arzusu | Bakjwi (2009)

Kan, ruh ve tutku

Yön: Park Chan-wook
Oyn: Song Kang-ho, Kim Ok-bin
Süre: 90 dk.
Ses: Türkçe, Korece 2.0 DD
Görüntü: Geniş ekran 1.78:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Kanal D Home Video
Film: ✪✪✪✪

Katıldığı bir tıp deneyinin başarısız olmasıyla vampire dönüşen bir rahibin öyküsü. Başkalarına yardım etmeyi hayat felsefesi haline getirmiş genç rahip, kaptığı virüs sonrası, tanımlayamadığı bir yaratığa dönüşür. Kendine ve tanrıya olan inancı tamir edilemez biçimde zarar gören genç adam, kötücül ve günah dolu bir dünyanın kapılarının ardına dek açıldığını fark eder. "İntikam Üçlemesi", özellikle üçlemenin ikinci filmi olan 2003 tarihli "Oldboy" ile tanınan (üçlemenin ilk filmi "Sympathy of Mr. Vengeance", üçüncüsü ise "Lady Vengeance") ve bu eksantrik yapımla kült bir isim olarak anılan Güney Kore'li Park Chan-wook'un yeni filmi, geçtiğimiz yıl Cannes'de Jüri Büyük Ödülü'nü kazanmayı başarmıştı. Romantik, ürkütücü, hastalıklı ve kışkırtıcı bir aşk öyküsü olarak da okunabilecek dram, insan ruhunun loş yanlarını, tekinsiz bir atmosferde izletiyor. Park Chan-wook, Emile Zola'nın trajik eseri "Therese Raquin"den esinlenmiş. Yönetmen, doğaüstü öğeler eşliğinde, 'insan' denen yaratığa adeta laboratuar ortamında bakıyor. Anlatımının yanı sıra, genel yapım tasarımı, özellikle sanat yönetimi, müziği ve oyuncu kadrosu ile ışıldayan bir film var karşımızda. Hitchcock sinemasına saygılarını sunan, gerçeküstü oluşlar peşinde koşan, ahlak kavramı üzerine soru işaretleri yaratan şık bir film "Kan Arzusu". Acıkmış bir aşk ve tutkunun karşı konulmazlığını, romantizmin ölümsüzlüğüne sunan tür kırması film, farklı ve zengin bir sinema deneyimi vaat ediyor. Ayakkabılar ve sahipleri… Hafızayı uzun süre meşgul edecek, yüreğe işleyen buluş, yaralıyor...

Murat Erşahin

Vampir İmparatorluğu | Daybreakers (2009)

Bu kan emici sistem tanıdık geliyor

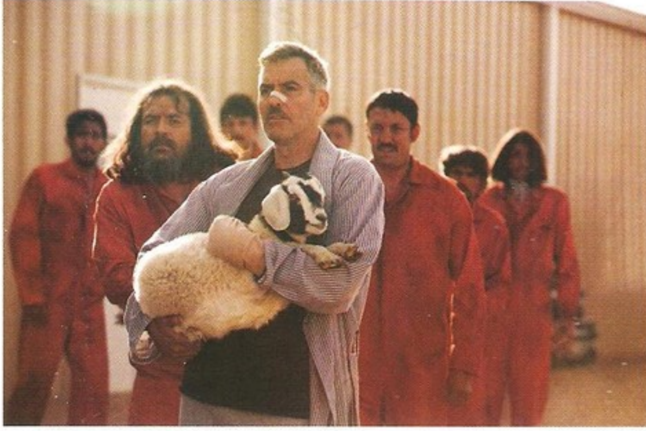

Uzun bir aradan sonra nihayet bir vampir filminde güneş kozmetik bir öğe (mesela simli yüz kremi) olmaktan çıkıp tekrar ölümcül bir tehdide, hatta muhtemelen de bir kurtuluş ümidine bu filmle dönüşmüştü. Yüzyıllara yayılan vampir geleneğinin gelip geçici popüler akımlar uğruna tümüyle ihmal edilmemesi korku sinemasının geleceği açısından da ümit verici bir gelişmeydi. Spierig kardeşlerin adeta yıkılmak istenen bir kaleyi geleneklere bağlı bir vampir filmiyle savunmaları takdire layık. Beri yandan kapıyı tümüyle taze ve görülmedik olmasa da yeni fikirler için aralık bırakmaları stratejilerini güçlendiriyor. Mesela, mitolojinin eğretilemelere açık tarafını onu bir kapitalizm eleştirisine dönüştürmek için kullanıyorlar. Vampirler, baskın türe dönüştükleri bu dünya düzeninde gayet medeni görünseler de, gıda sorunu baş gösterdiğinde doğalarındaki vahşiliği ortaya seriyorlar. Tabii o vahşiliğin vampirliğin mi yoksa insanlığın mı doğasında olduğu tamamen tartışmaya açık. Hikayesinin yeterince sağlam olması bile filmi cazip kılıyor. (Ağaç gölgesindeki vampir fikrini dışarıda tutabiliriz.) Buna karşın "Blade II"den bu yana çizgi roman estetiğinden nasibini almış şık bir vampir filmi görmeyi özleyenler için de bir "oh" dedirtme potansiyeli taşıyor. Spierig kardeşlerin ev sinemasına filmin daha uzun bir kurgusunu hazırladıkları biliniyor. Ancak bu satırlar yazılırken ülkemizde hangi kurgunun yayımlanacağı henüz kesinlik kazanmamıştı.

Kerem Sanatel

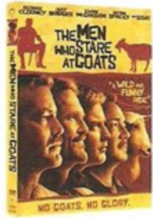
Yön: Michael Spierig, Peter Spierig
Oyn: Ethan Hawke, Willem Dafoe, Claudia Karvan
Süre: 98 dk.
Ses: İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪✪

Özel Kuvvetler | The Men Who Stare At Goats (2009)

Jedi birliği gerçek miymiş yani?

Yön: Grant Heslov
Oyn: Ewan McGregor, George Clooney, Jeff Bridges
Süre: 94 dk.
Ses: İngilizce 5.1 DD
Görüntü: Geniş ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪✪

Bağımsız sinema cephesi, Amerikan ordusunun "kazara kahraman" imajını korumak uğruna keçi inadını sürdüren Hollywood'la bir nevi "taş-kağıt-makas" oyunu oynamayı sürdürüyor. Başka bir deyişle, sayıları giderek azalsa da, askeri zihniyetin saçmalığını didikleyen bir film vazgeçilmez orduyu pompalayan filmlerin karşısına dikilebiliyor. Ne var ki her ikisinin de o tehlikeli münasebetsizlik sınırına takılması kaçınılmaz. İlk başta bir belgesel projesi olarak düşünülen ama sonradan kurgusal bir filme dönüşen "Özel Kuvvetler" de, Orta Doğu konusunda herkesin fazlasıyla hassas olduğu bir dönemde savaşla ilgili espri yaptığı için eleştirildi. Oysa, Vietnam savaşı zamanında M.A.S.H. gibi bir komedi çekilebildiyse, günümüzde de "Özel Kuvvetler" gibi bir filmin çekilmemesi için hiçbir neden yok. Sonuçta her iki film de mantığa yer bırakmayan inanılmaz ama olası koşulların bir taşlamasına soyunduğu için rahatlıkla yanyana konulabilir. Sayısız filmde Amerikan ordusunun gizli silahların peşinde koşmasına, hatta Naziler'in doğaüstü güçlerin izini sürmelerine inanmakta güçlük çekmeyenler için bu filmin hikayesinde inanılmaz görünen bir şey yok aslında. "Süper güçleri olduğunu zanneden insanlar" diye özetlenebilecek ve bir komedi filmini alıp götürmeye yetecek tek bir büyük espriyi, son tahlilde "güçlü olduğunu zanneden Amerikan ordusu" alegorisine dönüştürmesi bile yeterince keyifli. Ne de olsa, o harika final sahnesinin ima ettiği gibi, asıl süper güç duvarın arkasındaki gerçeği görebilmekten ibaret.

Kerem Sanatel

Veda | (2010)

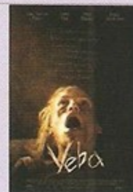
Yön: Zülfü Livaneli
Oyn: Sinan Tuzcu, Ezgi Mola
Şirket: Tiglon
Film: ✪✪

Zülfü Livaneli'nin yazıp yönettiği "Veda", Atatürk'ün yaveri ve silah arkadaşı Salih Bozok'un anılarına dayanıyor. Perdede izlenen 'hızlandırılmış bir Atatürk ve yakın çevresi' öyküsü. Aslında resmi tarihin dışında bir şey söylemeyen, özellikle Atatürk'ün hayatındaki kadınlara, annesi Zübeyde Hanım'a, eşi Latife ve Zübeyde Hanım'ın ikinci eşi Ragıp Bey'in yeğeni olan Fikriye Hanım'a değinen biyografik hikâye, Bozok'un bakış açısıyla anlatılmış. Tarihin kırılma noktalarına, yani Kurtuluş Savaşı'na, Cumhuriyet'in kuruluşuna, devrim ve inkılaplara gerektiği kadar değinmeden, hatta Atatürk'ün kişilik oluşumundaki özel ve sosyal etkenleri ortaya koymadan 'alelacele' çekilmiş intibası uyandıran tarihi dramın müzikleri de Zülfü Livaneli imzası taşıyor. *M.E.*

Veba | Carriers (2009)

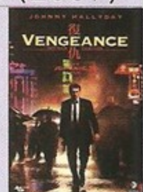
Yön: Alex Pastor, David Pastor
Oyn: Lou Taylor Pucci, Chris Pine
Şirket: R Film
Film: ✪✪✪

Virüslü korku filmleri başlı başına bir vebaya dönüşmüşken kendi kurallarınızı yaratarak salgından korunabilirsiniz. Ancak yine de bazı filmler bu korunma önlemlerinin ardında kalmayı çok fazla hak etmiyor. Pastor kardeşlerin filmi özellikle şok sahnelerine bel bağlamadan ağır kanlı bir anlatım tutturarak benzerlerinden sıyrılmıştı. Bu açıdan 70'lerin psikolojik gerilime dayalı salgın filmlerine daha yakın duruyor. Kimi Amerikan zaaflarına onlar da kapılıyor ve salgından sonra metruk bir yere dönüşen kıtayı potansiyel bir oyun bahçesi olarak kullanmaktan geri durmuyorlar. Keza Chris Pine'ın gıcıklık faktörünü iyi değerlendirmeyi de ihmal etmiyorlar. *K.S.*

İntikam Peşinde | Fuk sau – Vengeance (2009)

Yön: Johnnie To
Oyn: Johnny Hallyday, Sylvie Testud
Şirket: Kanal DHome Video
Film: ✪✪

Hong Kong sinemasının en ünlü isimlerinden, aksiyon ustası Johnnie To'nun yönettiği "Fuk sau/İntikam Peşinde", Melville'in başyapıtı "Le samouraï/Kiralık Katil"e bir saygı duruşu olarak tasarlanmıştı. Alain Delon yıllar sonra bu filmde kendisiyle özdeşleşen Jef Costello'yu yeniden canlandıracaktı ama senaryoyla ilgili çeşitli anlaşmazlıklar nedeniyle bir süre sonra projeden çekildi. Costello rolü de Johnny Hallyday'e gitti. "İntikam Peşinde"nin ne dört başı mamur bir aksiyon, ne iyi bir drama, ne eğlenceli bir parodi, ne de etkileyici bir 'hommage' olmasının nedeni de büyük ölçüde burada. Hallyday'in role uyum sağlayamayışı, filmin de üzerine bir ağırlık olarak çöküyor. *E.E.*

Dışarıdakiler | The Outsiders (1983)

Gençliğin aidiyet arayışı

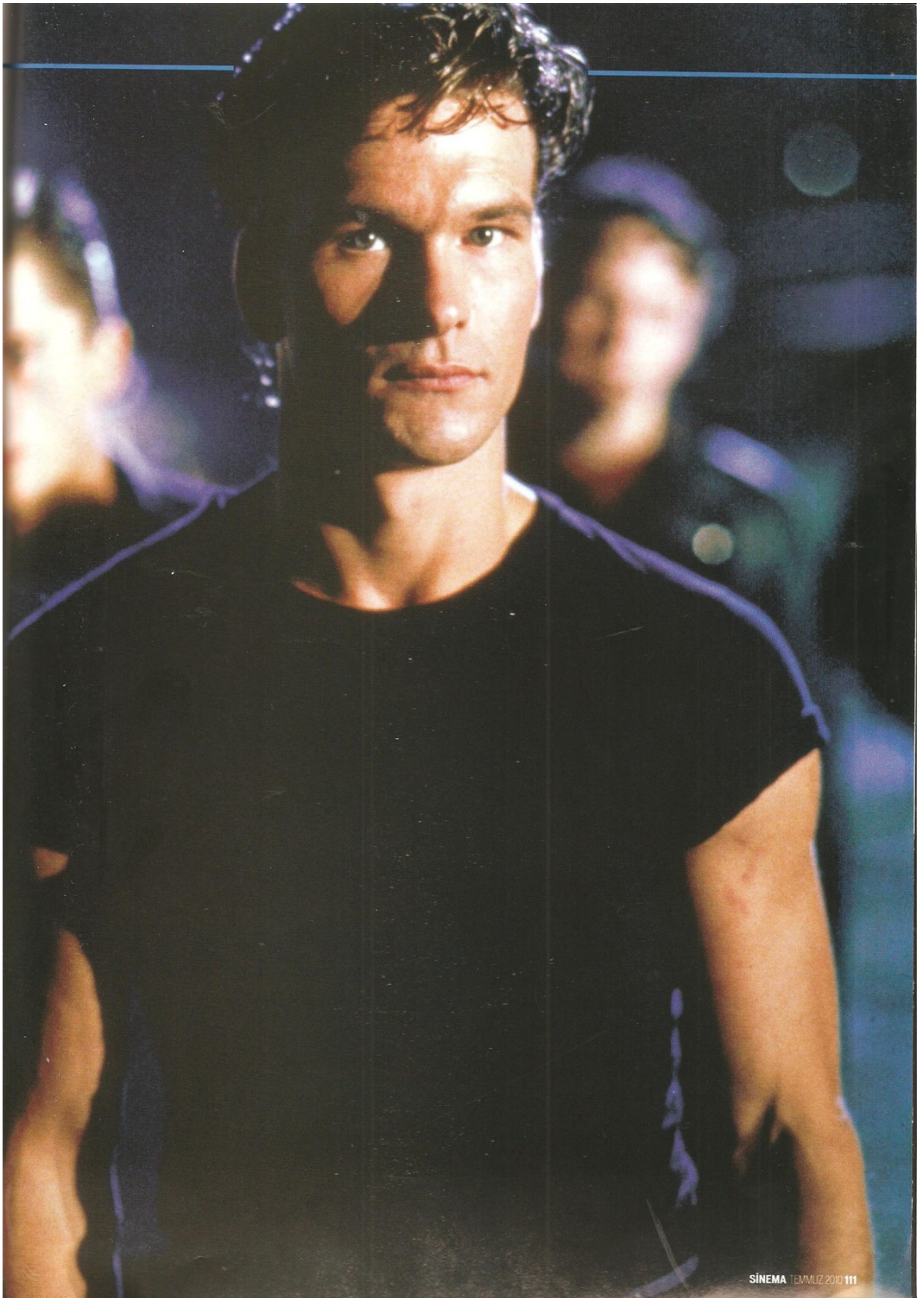
Gençlik filmi deyince akla gelen en önemli yapımlardan biridir "Dışarıdakiler". Çok direkt bir giriş oldu belki; fakat gerçek bu. Özellikle 80'li yıllarda türün yerleşmesinde –ki buna çeşitli alt türler de dahil- önemli bir yapı taşı olmuştur Coppola'nın filmi. "Dışarıdakiler"in açtığı güvenli yolun hemen ardından, daha doğrusu aynı yıl içinde tür, yine Coppola imzalı müthiş bir başyapıtla taçlanır: "Siyam Balığı/Rumble Fish". İki filmin de ortak noktası, S.E. Hinton'dur. 1948 doğumlu yazar-aktris, edebiyatı ve sinemayı besleyen iki muhteşem romanı kaleme alır. Hinton'un eserleri "Dışarıdakiler" ve "Siyam Balığı", Coppola'nın ustalığında perdeye yansıdığında, tür adına yeni bir devrim başlamıştır artık. Hinton'un henüz on beş yaşındayken yazıp, on dokuz yaşındayken ilk basımı yapılan romanı "Dışarıdakiler", 14 milyon satarak büyük bir rekor kırar. Hinton, eserlerinden uyarlanmış her iki filmde de rol alır. "Siyam Balığı"nda 'striptizci kız', "Dışarıdakiler"de 'hemşire' rollerinde görünür perdede. Toplumun dışına düşmüş bir grup tutunamamış gencin aidiyet kurma çabasını anlatır "Dışarıdakiler". Artı değerden pay alamayan, aileleri olmayan bir grup yetim çocuk, yaşadıkları yerde, Oklahoma'nın düzeni bozuk mahallesinde 'Greaser' olarak bilinmektedirler. Ponyboy, Dallas, Johnny, Darrel, Soda-Pop, Steve ve Two-Bit Matthews... Curtis ailesinin en ufakları olan Ponyboy (C. Thomas Howell), greaser'ların rakibi sosyetikler'den (socials) bir kıza aşık olur. Zengin gençlerden kurulu sosyetikler ve gelecekten ümidi kesmiş bizim yoksul greaser'lar arasında doruğa çıkan çatışma, mahallenin bütün gençlerini uçurumun kenarına getirir. Son ve büyük hesaplaşma kaçınılmazdır. Filmin ardından birer yıldız konumuna yükselip, sinema tarihinde kendilerine ayrı 'mit'ler oluşturan ünlü aktörler oluşturur oyuncu kadrosunu: C. Thomas Howell, Matt Dillon, Patrick Swayze, Ralph Macchio, Tom Cruise, Rob Lowe, Emilio Estevez –ki Estevez, filmin senaryosuna da katkıda bulunmuştur- ve filmin çekildiği tarihte on sekiz yaşını süren yetenekli ve güzel aktris Diane Lane... Usta müzisyen-aktör Tom Waits ile beyazperdenin ve ekranların en kötü karakterlerinden Falconetti lakaplı William Smith, etkileyici klasiğe renk katan diğer isimler olurlar. Francis Ford Coppola, günümüzün usta yönetmenleri arasında gösterilen kızı Sofia Coppola'ya, ilk resmi rolünü yine "Dışarıdakiler"de verir. Küçük kız Domino karakterinde henüz on iki yaşındadır Sofia. Görüntü yönetimi Stephen H. Burum, müzikleri usta yönetmenin babası Carmine Coppola imzalı filmin soundtrack'i de oldukça dikkat çekicidir. Örnek verirsek, Stevie Wonder'ın Carmine Coppola bestesine söz yazdığı ve seslendirdiği Stay Gold ile Van Morrison imzalı Gloria filmden sonra da popülerliğini uzun süre koruyan iki şarkı olmuştur. Dilimizde "Sokaktakiler" olarak da bilinen yapım, bazı eleştirmenler tarafından Coppola'nın en zayıf filmi ve Nicholas Ray'in 1955 tarihli klasiği "Asi Gençlik/Rebel Without a Cause" ve 1961 tarihli başyapıt "Batı Yakası'nın Hikâyesi/West Side Story"nin kötü bir kopyası olarak değerlendirilse de, bu yargı zaman içinde yıkılmış, özellikle filmde rol alan genç isimlerin, çok kısa bir süre sonra birer yıldız olmasıyla bazı çevrelerce mütevazı bir kült olarak anılmaya başlanmıştır. "Asi Gençlik"de James Dean varsa, 80'liler için yedi yıldız aktör birden vardır işte Coppola'nın 83 tarihli filminde. Ayrıca kaşıdığı sosyal meseleler, yaratılan atmosfer, güçlü anlatı ve belki de en önemlisi, sonradan birer yıldız olan oyuncuları, yapımı asla eskimeyen bir tür filminin de ötesine taşımıştır. Coppola'nın yeğeni olan ve filmin çekildiği dönemde henüz tanınmayan Nicolas Cage, filmin sonunda iki çetenin büyük kavgasında, kavgacılardan biri olarak görünür. Amcası Coppola'dan Matt Dillon'ın filmdeki rolünü isteyen ancak bu teklifi kabul edilmeyen Cage hedefine, amcasının aynı yıl çektiği "Siyam Balığı"nda ulaşır. Aynı isimle televizyon için dizisi de çekilen yapım, gişede dar bütçesinin üç mislini hâsılat olarak elde etmeyi başarmıştır. Filmin öne çıkan karakteri Ponyboy'u canlandıran C. Thomas Howell, o dönemde izleyiciler ve eleştirmenler tarafından, filmin yedi genç aktörü arasında, geleceği en parlak isim olarak gösteriliyordu. Ancak aksi oldu, Howell kariyerini büyük çıkışlarla sürdüremedi ve hepsi birbirinden ünlü meslektaşları arasında ikinci planda kaldı. Böyle bir değerlendirme Ralph Macchio için de yapılabilir. "Karate Kid" serisinin ardından neredeyse unutulan aktör, uzun süre hiçbir projede yer bulamadı kendisine. Tuhaftır, filmin en başarısız oyuncusu olarak nitelenen Tom Cruise, arkadaşları arasındaki en ünlü isim olmayı başardı. Ekibin en kıdemlisi 1952 doğumlu Patrick Swayze ise maalesef artık aramızda değil. Bu kadar 'sine-magazin' yeterli. Son tahlilde, bir şekilde çemberin içinde kendilerine yer edinmeye çalışan umutsuz gençlerin öyküsünü, isyankâr, hüzünlü, tavizsiz, en önemlisi de, asla 'yaşlanmayacak' biçimde çekmiş Coppola.

Murat Erşahin

Yönetmen: Francis Ford Coppola
Senaryo: Kathleen Rowell (S.E. Hinton'un romanından)
Oyuncular: C. Thomas Howell, Ralph Macchio
Süre: 88 dk.
Ses: Türkçe, İngilizce 2.0 DD
Görüntü: Geniş ekran 2.35:1
Altyazı: Türkçe
Şirket: A.E. Film

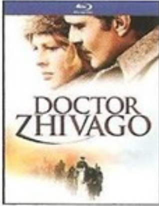

Doktor Jivago | Doctor Zhivago (1965)

İhtişam her şeydir

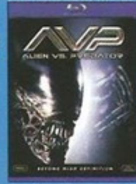

Yön: David Lean
Oyn: Ömer Şerif, Geraldine Chaplin, Julie Christie
Süre: 193 dk.
Ses: İngilizce DTS-HD 5.1
Görüntü: 1080p
Altyazı: Türkçe
Şirket: Tiglon
Film: ●●●●●
Ekstralar: ●●●●●

David Lean'in filmleri çoğu zaman görüntülerle yaratılmış bir senfoniye benzetilir; bugün çok az filmin cüret edebileceği kadar büyük, iddialı ve görkemlidir. Buna karşın tüm bu ihtişamda seyirciyi yabancılaştıracak herhangi bir yapaylığa rastlamak mümkün değildir. Kısacası akıp giden o profesyonel görüntülerin tümü gözlerinizi alamayacağınız kadar doğal görünür. Doktor Jivago yeni nesil izleyiciler nezdinde sıklıkla "Rüzgar Gibi Geçti" geleneğinin bir parçası gibi algılansa da halis sinemayı seven herhangi birisi için "anneannelerimizin gözde gençlik filmi"nden çok daha fazlasını ifade ediyor. Bu 45 yıllık film, onu ihmal etmiş herhangi bir sinemaseveri şaşırtacak kadar iyi bir baskıyla karşımızda. Orijinal negatiflerdeki hasarların tümüyle giderilmiş olması, hatta ses kuşağının dip gürültülerden temizlenip en doğal tonlarına yaklaştırılması, muhtemelen filmi sinemada ilk kez görenlerin yaşadığı deneyime en yakın deneyimi sunuyor. Keza koleksiyoncular için de bulabilecekleri en kapsamlı Jivago diski bu. İlk diskte Ömer Şerif'in de katıldığı bir sesli yorum seçeneği var, ama 200 dakika sesli yorum dinlemek herkesin harcı değil. Diskin asıl getirisi, arşiv kayıtlarından derlenerek standart kamera arkası görüntülerinden çok daha üstün hazırlanmış ve toplamda 160 dakikayı bulan yapım belgeselleri. İkinci diskteki ekstralar daha önceki özel versiyon DVD'sinde yayımlanmıştı, ama o baskı bizde çıkmamıştı. *Kerem Sanatel*

Aliens vs. Predator | Alien Predator'a Karşı (2004)

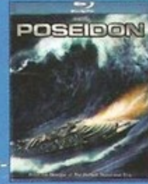
Yön: Paul W.S. Anderson
Oyn: Raoul Bova, Sanaa Lathan
İngilizce DTS-HD 5.1 / 1080p / Türkçe altyazı
Film: ●● **Ekstralar:** ●

Sinemanın iki garabeti tek başlarınayken her şey yolunda, ama biraraya geldiklerinde nedense genetiği oynanmış gıdalar kadar tehlikeli bir bileşime yol açıyorlar. Onları biraraya getirmenin amacı daha büyük ve daha renkli bir eğlence sunmak değil, sadece hamburger yiyen müşteriyle kebap yiyen müşteriyi aynı restorana toplayıp daha çok para kazanmak. Sonuçta hazımsızlık yaratan bu çeşitlilikten ne biri tatmin oluyor, ne de ötekisi. En karanlık Blu-ray disklerinden biri; ancak ses konusunda doğal bir avantaja sahip. Diskte iki farklı kurgu arasında hızlı geçiş yapabileceğiniz özel bir arayüz kullanılmış. **EKSTRALAR:** Belirli sahneler için sesli yorumlar. K.S.

Poseidon'dan Kaçış | Poseidon (2005)

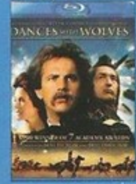
Yön: Wolfgang Petersen
Oyn: Josh Lucas, Kurt Russell
İngilizce DTS-HD 5.1 / 1080p / Türkçe altyazı
Film: ●●● **Ekstralar:** ●●

"Titanik"ten romantik mızmızlanmaları çıkarın, aksiyonu üçe-beşe katlayın, orijinal "Poseidon Macerası"ndan da dini nutukları ve ahlakçı laf ebeliklerini atın, alın size mis gibi bir felaket filmi. Petersen neredeyse insafsız sayılabilecek bir ritm duygusuyla hikayeye orijinalinin bile sahip olmadığı bir dinamizm katmıştı. En iyi yeniden çevrimlerden biri. Üstelik feci gürültülü disklerden hoşlanıyorsanız biçilmiş kaftan. **EKSTRALAR:** Yapım belgeseli, bir sinema öğrencisinin set güncesi ve History Channel'ın hazırladığı tematik bir belgesel bulunuyor. Hepsi daha önceki DVD baskısında vardı. K.S.

Kurtlarla Dans | Dances With Wolves (1990)

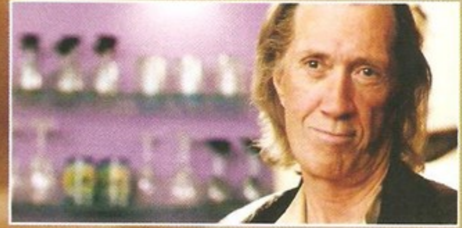
Yön: Kevin Costner
Oyn: Kevin Costner, Mary McDonnell
İngilizce DTS-HD 5.1 / 1080p / Türkçe altyazı
Film: ●●●●●

20. yüzyılın son muhteşem epiği ev sinemasında asla perdedeki etkisini yakalayamamıştı. O duyguya en çok yaklaştığı baskı üç diskli yönetmen kurgusuydu, o da bizde yayımlanmadı. Görüntü ve ses aktarımı bakımından ülkemizde çıkan en temiz baskı şimdilik bu. Ancak bir kez görenlerin asla unutamadığı 236 dakikalık yönetmen kurgusu yerine, o kurguyu görenlerin hiç istemediği 173 dakikalık sinema kurgusunu içeriyor. Aradaki fark az buz değil. Açıkçası bu, diskin Türkçe dublaj içermemesinden daha vahim bir eksiklik. Diskte ekstra namına hiçbir şey bulunmaması da cabası. Eh, o zaman niye hâlâ çok pahalı? K.S.

Kill Bill: Volume 2 | (2004)

Kuşkusuz ki 2000'ler sinemasının en fenomenal zirvelerinden biri Quentin Tarantino'nun "Kill Bill"leri idi. Uzakdoğu dövüş filmlerinden B tipi aksiyonlara kadar birçok türe saygı duruşunda bulunan ve mutlaka izlenmesi gereken çağdaş klasikler arasında yerini alan serinin ikinci filmi hatırlanacağı gibi Gelin'in intikamına kaldığı yerden devam ediyordu. İlk filmin bol aksiyonunun yerini biraz daha fazla diyaloğun aldığı "Kill Bill: Volume 2" de ilk film gibi unutulmaz sahnelerle dolu.

"Kill Bill: Volume 2"de, intikam listesinden iki ismi eksiltmiş olan Gelin, 4 yıl önce ona ihanet eden Budd ve Elle'yi öldürdükten sonra finale doğru asıl yüzleşme için öldürme emrini vermiş olan eski patronu Bill'in karşısına çıkıyor. Bill'in (David Carradine) Gelin'i (Uma Thurman) bacağından bir ok ile vurması ile başlayan aşağıdaki sahne, Gelin koltukta bacağına saplanan ok ile acı içinde otururken Bill'in sakin sakin bir konuşma yapmasıyla devam ediyor. Bu sahne formda bir Tarantino'nun ne kadar iyi diyalog yazdığının bir ispatı adeta.

Gelin: Lanet olsun! Neyle vurdun beni böyle?

Bill: En büyük icadımla... ya da en azından en sevdiğim. Dokunma ona, yoksa bir tane de yanağına yapıştırırım. O okun içinde bulunan ve iznin olursa damarlarında yolunu arayan şey son derece etkili ve oldukça güvenilir bir gerçeklik serumu. Ona, "Su Götürmez Gerçek" adını verdim. Sodyum pentotalden iki kat güçlü, yan etkisi yok, hafif bir mutluluk hissinden başka... Hissediyor musun?

Gelin: Mutluluk mu?

Bill: Evet.

Gelin: Hayır.

Bill: Çok kötü. Bildiğin gibi çizgi romanlara oldukça düşkünümdür, özellikle süperkahramanlarla ilgili olanlarına. Süperkahramanların etrafını saran bütün mitolojiyi büyüleyici bulurum. Mesela en sevdiğim süperkahramanı düşünelim, Superman. Harika bir çizgi roman değil. Ayrıntılar iyi çizilmiyor. Ama mitolojisi... Mitolojisi, yalnızca harika değil, aynı zamanda özgün de.

Gelin: Bu bokun etkisini göstermesi ne kadar sürüyor?

Bill: Yaklaşık iki dakika. Sözümü bitirmeme yetecek kadar. Yani, süperkahraman mitolojisinin esası süperkahraman ve onun ikinci kişiliğine dayanır. Yarasa Adam, gerçekte Bruce Wayne'dir, Örümcek Adam da, Peter Parker. Bu karakter, sabah uyandığında Peter Parker'dır. Örümcek Adam olmak için, bir kostüm giymek zorundadır. İşte Superman'i diğerlerinden ayıran başlıca özellik de budur. Superman, Superman'e dönüşmez. Superman, doğuştan Superman'dir. Superman, sabah uyandığında, Superman'dir. İkinci kişiliği, Clark Kent'tir. Kıyafetindeki büyük kırmızı 'S' harfini Kentler onu bir bebekken bulduklarında sarılı olduğu battaniyeden almıştır. Bunlar onun kıyafetidir. Kent'in kullandığı gözlük ve takım elbise ise, kostümüdür. Bu, Superman'in aramıza karışmak için giydiği kostümdür. Clark Kent, Superman'in bizde gördüğüdür. Clark Kent'in tipik özellikleri nelerdir? Güçsüzdür, kendinden emin değildir, korkağın tekidir. Clark Kent, Superman'in tüm insan ırkına yönelttiği bir eleştiridir. Aynen Beatrix Kiddo ile Bayan Tommy Plimpton gibi.

Gelin: Mesele su yüzüne çıkıyor.

Bill: Sen de, Arlene Plimpton kostümüne bürünecektin. Ama doğuştan Beatrix Kiddo'ydun. Her sabah uyandığında da, yine Beatrix Kiddo olacaktın. Ah, iğneyi çıkarabilirsin.

Gelin: Benim bir süperkahraman olduğumu mu söylüyorsun?

Bill: Senin bir katil olduğunu söylüyorum, doğuştan bir katil. Hep öyle oldun ve hep öyle olacaksın. El Paso'ya taşınmak, kullanılmış plak dükkânında çalışmak, Tommy ile sinemaya gitmek, kupon kesmek. Bu sensin. İşçi arı kılığında kendini gizlemeye çalışacak olan; kovana ayak uydurmaya çalışacak olan. Ama sen bir işçi arı değilsin. Sen, hain bir katil arısın. Ve ne kadar bira içip, kızarmış et yersen ye ya da kıçın ne kadar büyürse büyüsün dünyadaki hiçbir şey, bu gerçeği değiştiremez.

"Kill Bill: Volume 2"nin Türkçe altyazı seçeneği bulunan DVD'sini ülkemizde DVD satan mağazalardan temin edebilirsiniz.

"ARTIK FİLM İZLEMEYE BAŞLASAM İYİ OLACAK"

"Eşkıya" ile başlayan sinema oyunculuğu, Mayıs'ta gösterime giren "Ayrılık" ile devam ediyor. Geçtiğimiz yıl "Vavien"de kariyerinin en sağlam oyunculuklarından birini sergileyen SETTAR TANRIÖĞEN, şu sıralar Seren Yüce'nin çekeceği Yeni Sinemacılar projesi "Çoğunluk"taki rolü üzerinde çalışıyor.

Favori filmleriniz nelerdir?
"Vavien"! (Gülüyor) Ben çok film izleyen bir insan değilim. Hatta hemen hemen hiç izlemiyorum. Artık izlemeye başlamayı düşünüyorum. Bugüne kadar çeşitli nedenlerden dolayı izlemedim. Kendim bir şeyleri bulmaktan yanayım. Kendi bulduğumun çok sağlıklı ve doğru olduğunu düşünen bir insanım. İçinde bulunduğum ortamın dışında hiçbir yerden etkilenmemeye çok özen gösteriyorum. Oyunculuk anlamında, dünyaya bakış anlamında... Marx'ı da okumadım ama, mesela bir şey söylüyorum Önder'e (Çakar), "Settar Abi, Marx da böyle düşünüyor" diyor. O yüzden ben kendi bulduklarımın çok daha doğru olduğunu düşünüyorum ve böyle yaşamayı tercih ediyorum. Ama sanırım artık film izlemeye başlasam iyi olacak.

Favori yönetmenleriniz kimlerdir?
Taylan Biraderler, Zeki Demirkubuz, Özer Kızıltan, çekilmekte olan "Çoğunluk" filminin yönetmeni Seren Yüce.

Hangi oyuncuları beğeniyorsunuz?
Bunlar çok zor sorular! (Gülüyor) Fikir beyan edecek kadar çok fazla oyuncu da tanımıyorum. Televizyon da izlemiyorum, film de dizlemiyorum, o yüzden çok da fazla bir fikrim yok oyuncular konusunda.

Çalışmak istediğiniz yönetmenler kimlerdir?
Kafama uyan herkesle çalışırım.

Yarısında çıktığınız bir film var mı?
Var. Nürnberg Film Festivali'nde izlediğim bir Türk filmi vardı, ismini hatırlamıyorum. İlk 15 dakikası çok sıkıcıymış ben de ilk 15 dakikada çıktım.

İş gereği bulunduğunuz en acayip mekan neresiydi ve orada neler yaşadınız?
Aklıma gelmiyor şu anda.

Sizce son 10 yılın sinema olayı neydi?
Haberdar değilim.

Mutlaka oynamak istediğiniz bir rol ya da içinde bulunmak istediğiniz bir proje var mı?
Yok. Gelen projelere bakıyorum, içinde olmak istersem oluyorum.

İdealinizdeki set ve yönetmen nasıl olmalı?
Film kendisi oluşturuyor o ortamı, zaten oluşmazsa film de olmuyor. Şu ana kadar içinde olduğum bütün film setleri idealdi bence.

Çocukken ne olmak isterdiniz?
Hiçbir net fikrim olmadı bu konuda. Sadece, ortaokuldayken bir kere ağzımdan kaçırmıştım, "Doktor olacağım" diye, bütün arkadaşlarım "Doktor, Doktor!" diye takılmaya başladı; bir daha da böyle bir şeyi telaffuz bile etmedim.

Hangi konuda güçlüsünüz?
Güce felsefe olarak karşıyım. Güçlü olmaktan yana da değilim, bana bir güç uygulandığını hissettiğimde şiddetle karşı koyarım. Uyuz olurum güce. Hayatta tanıdığım bir tane güç var, sevginin ve emeğin gücü. Onun dışında da güç tanımam.

Hangi konuda zayıfsınız?
Her konuda.

Batıl inançlarınız var mı? Doğaüstü olaylara inanır mısınız?
Bilemediğimiz birçok şeyin olduğunu düşünüyorum ama böyle abuk sabuk şeylere de inanmam.

Ölümden sonra ne var?
Bilmem, gidince bakacağız.

En büyük hayaliniz nedir?
Huzurlu bir yerde oturup, böyle gökyüzüne bakmak.

Favori kelimeniz nedir?
"Şahane".

Bundan 10 yıl öncesine dönseniz kendinize ne öğüt verirdiniz?
"Kafana göre takıl" derdim, ben de 10 senedir onu yapıyorum.

Sabırsızlıkla beklediğiniz bir film, konser, sanat olayı vesaire var mı?
Yok.

Hayatınız bir filme çekilse adı ne olurdu?
Bilmem.

Yeni bir sinema projeniz var mı?
Var, "Çoğunluk"u çalışıyoruz şu anda. Seren Yüce çekiyor, Yeni Sinemacılar'ın işi o da. Herhalde güze çıkar, Venedik'e yetişir.

METRO FM

RADYO SPONSORU

97.2

METROFM.COM.TR

www.thecranberriesturkiyede.com

the cranberries

“7 yıl sonra yeniden bir arada”

22 TEMMUZ 2010 İSTANBUL

KÜÇÜKÇİFTLİK PARK
MAÇKA - İSTANBUL

KÜÇÜKÇİFTLİK PARK

23 TEMMUZ 2010 ÇEŞME

by Kemancı seaside ALAÇATI

SEASIDE

METRO FM

biletix

istanbul 78TL VIP: 165TL

izmir 67TL VIP: 120TL

sinema KOLEKSİYON

Öldüren Yaz
L'été meurtrier (1983)

Kariyerinin zirvesindeki Isabelle Adjani'nin ününe ün katan ve En İyi Kadın Oyuncu dalında ikinci César ödülünü kazandıran "L'été meurtrier/Öldüren Yaz", o yıllarda ülkesi Fransa başta olmak üzere tüm dünyada ses getirmişti. Jean Becker'in yönettiği ve senaryosunu Sébastien Japrisot'nun kendi romanından uyarladığı bu özgün intikam öyküsünü nevi şahsına münhasır bir 'modern kara film', daha doğrusu neo noir olarak adlandırmak da mümkün. Şehirde değil, taşrada geçiyor olmasından tutun, Adjani'nin eşsiz performansıyla tüm femme fatale klişelerini ters yüz edişine kadar türün meraklılarının başını döndürecek sayısız unsurla bezeli "Öldüren Yaz"ın, anlatıcının sürekli değiştiği senaryosuysa bugün bile şaşırtıcı. Tüm bu üstün 'sinemasal değer'leri bir yana, Adjani'nin en güzel ve etkileyici gözüktüğü filmlerden birisi olarak da ayrıca izleyenin aklından bir daha kolay kolay çıkmıyor.

JOHN TRAVOLTA

JONATHAN RHYS MEYERS

PARiS'TEN SEVGiLERLE

FROM PARIS WITH LOVE

96 SAAT'İN YÖNETMENİNDEN

TMC

NTV YEŞİL EKRAN

SUNAR

THE COVE

OSCAR ÖDÜLLÜ BELGESEL

www.thecovelifilm.com

www.savejapandolphins.org

Time Out New York

Independent

Maxim

"Tüyler ürpertici bir seri-katil gerilim filmi!"

Variety

"Korkutucu, vahşi ve yaratıcı"

Total Film

THE CHASER

ÖLÜMCÜL TAKiP

Sıradaki kurbanı bulması için sadece 12 saati var

www.chaser-film.com

Senin ruhun ne marka?

DEMI MOORE

DAVID DUCHOVNY

ÖRNEK AiLE

KOY
THE COVE

Yönetmen: Louie Psihoyos. **Oyuncular:** Joe Chisholm, Mandy-Rae Cruikshank, Charles Hambleton, Simon Hutchins, Kirk Krack, Isabel Lucas, Richard O'Barry, Hayden Panettiere, Roger Payne, John Potter. **Senaryo:** Mark Monroe. **Görüntü Yönetmeni:** Brook Aitken. **Kurgu:** Geoffrey Richman. **Müzik:** J. Ralph. **Yapımcı:** Paula DuPré Pesman, Fisher Stevens. **Süre:** 92 dk. **Yapım:** ABD (2009). **Dağıtımcı:** NTV Yeşil Ekran.

Gösterim Tarihi: 4 Haziran 2010

Konu: Bu sene En İyi Belgesel Oscarı'nın sahibi olan yapım; aktivist, sinemacı ve dalgıçlardan oluşan bir grubun Japonya'nın sahil kasabası Taiji'de görüntülediği yunus katliamını anlatıyor.

Yönetmen: "Koy", dünyanın en iyi fotoğrafçıları arasında sayılan Amerikalı Louie Psihoyos'un ilk yönetmenlik deneyimi.

sinema

PARİS'TEN SEVGİLERLE
FROM PARIS WITH LOVE

Yönetmen: Pierre Morel. **Oyuncular:** John Travolta, Jonathan Rhys Meyers, Kasia Smutniak, Richard Durden, Yin Bing, Amber Rose Revah, Eric Godon, François Bredon, Chems Dahmani, Sami Darr. **Senaryo:** Adi Hasak. **Görüntü Yönetmeni:** Michel Abramowicz. **Kurgu:** Frédéric Thoraval. **Müzik:** David Buckley. **Yapım Tasarımcısı:** Jacques Bufnoir. **Yapımcı:** Luc Besson, India Osborne, Virginie Silla. **Süre:** 92 dk. **Yapım:** Fransa (2010). **İthalatçı:** TMC. **Dağıtımcı:** UIP.

Gösterim Tarihi: 25 Haziran 2010

Konu: Fransa'daki Amerikan büyükelçisinin kişisel yardımcısı olan James Reese'in (Jonathan Rhys Meyers) gıpta edilen bir hayatı ve güzeller güzeli Fransız kızarkadaşı vardır. Ancak Reese'in gerçek tutkusu, CIA'nin alt kademe çalışanı olarak yaptığı yan iştir. Tüm isteği, ajan olmak ve gerçek bir operasyona tanıklık etmektir. Sonunda dileği gerçekleşir ve ona ilk kez üst düzey bir görev verilir. Şanslı olduğunu düşünen Reese'in hevesi kursağında kalır. Zira iş ortağı, her an silahını ateşlemeye hazır, pervasız ve sağı solu belli olmayan özel ajan Charlie Wax'tir (John Travolta). Wax, Paris'e bir terörist saldırıyı durdurmak için gönderilmiştir. Onun peşinde Paris'in yeraltı dünyasına inen Reese, kendini silahların susmadığı bir mücadelenin ortasında bulacaktır.

Yönetmen: Pierre Morel "Banlieue 13" ve "Taken"ı yönetmişti.

Oyuncular: Jonathan Rhys Meyers "A Man of No Importance", "La lengua asesina", "Michael Collins", "The Disappearance of Finbar", "The Maker", "Telling Lies in America", "The Governess", "Velvet Goldmine", "The Tribe", "B. Monkey", "The Loss of Sexual Innocence", "Ride with the Devil", "Titus", "Happy Now", "Prozac Nation", "Tangled", "Bend It Like Beckham", "The Tesseract", "Octane", "I'll Sleep When I'm Dead", "The Emperor's Wife", "Vanity Fair", "Alexander", "Match Point", "Mission: Impossible III", "August Rush", "The Children of Huang Shi", "A Film with Me in It" ve "Shelter"da rol aldı.

sinema

ÖRNEK AİLE
THE JONESES

Yönetmen: Derrick Borte. **Oyuncular:** Demi Moore, David Duchovny, Amber Heard, Gary Cole, Ben Hollingsworth, Glenne Headly, Lauren Hutton, Catherine Dyer, Christine Evangelista, Chris Williams. **Senaryo:** Derrick Borte. **Görüntü Yönetmeni:** Yaron Orbach. **Kurgu:** Janice Hampton. **Müzik:** Nick Urata. **Yapım Tasarımcısı:** Kristi Zea. **Yapımcı:** Derrick Borte, Doug Mankoff, Andrew Spaulding, Kristi Zea. **Süre:** 96 dk. **Yapım:** ABD (2009). **İthalatçı:** D Productions. **Dağıtımcı:** Pinema.

Gösterim Tarihi: 18 Haziran 2010

Konu: Kate (Demi Moore) ve Steve (David Duchovny), gençlik çağındaki çocukları Jenn (Amber Heard) ve Mick (Ben Hollingsworth) ile birlikte mutlu ve kusursuz bir aile portresi çizmektedir. Evleri mükemmel bir tarzda döşenmiştir. Jones Ailesi'nin yediği, içtiği ve kullandığı her şey en iyisidir. Yaşam standartları, kasabadaki diğer ailelere hiç benzemez. Gerçekte ise hiçbir şey göründüğü gibi değildir. Joneslar bir aile değil, Life Image isimli bir pazarlama şirketinin çalışanlarıdır. Görevleri ise aileymiş gibi zengin mahallelere taşınarak müşterilerin ürünlerine 'canlı reklam' yapmaktır. Ancak oyuncuların gerçek kişilikleri ile Joneslar'ın kişilikleri arasındaki çelişkiler beklenmedik sonuçlar doğuracaktır.

Yönetmen: "The Joneses", Derrick Borte'un ilk yönetmenlik deneyimi.

Oyuncular: David Duchovny "Working Girl", "New Year's Day", "Denial", "Bad Influence", "Julia Has Two Lovers", "Don't Tell Mom the Babysitter's Dead", "The Rapture", "Ruby", "Beethoven", "Venice/Venice", "Chaplin", "Kalifornia", "Playing God", "The X Files", "Evolution", "Zoolander", "Full Frontal", "Connie and Carla", "House of D", "Trust the Man", "The TV Set", "Things We Lost in the Fire", "Si j'étais toi" ve "The X Files: I Want to Believe"de rol aldı.

sinema

ÖLÜMCÜL TAKİP
CHUGYEOGJA

Yönetmen: Na Hong-jin. **Oyuncular:** Kim Yun-seok, Ha Jung-woo, Seo Yeong-hie, Ha Seong-kwang, Jung In-gi, Ko Bon-woong, Lee Jong-goo, Lee Sang-hee, Park Hyo-ju, Yeo Moo-yeong. **Senaryo:** Na Hong-jin, Hong Won-Chan, Lee Shinho. **Görüntü Yönetmeni:** Lee Seong-jae. **Kurgu:** Kim Sun-min. **Müzik:** Kim Joon-seok, Choi Yongrock. **Yapımcı:** Choi Moon-Su. **Süre:** 125 dk. **Yapım:** Güney Kore (2008). **İthalatçı:** Calinos Film. **Dağıtımcı:** Tiglon Film.

Gösterim Tarihi: 18 Haziran 2010

Konu: Eskiden polis olan ve meslekten kovulan Joong-Ho (Kim Yun-seok) şimdi bir kadın satıcısıdır. Çalıştırdığı kadınlar aniden ortadan kaybolmaya başlar. Bir gece bir müşteriden gelen arama üzerine Mi-Jin'i (Seo Yeong-hie) yollar. Ancak çok geçmeden müşterinin numarasının, kaybolan kızları arayan son numarayla aynı olduğunu fark eder. İlk başlarda kadınlarının kaçırılıp satıldığını düşünen Joong-Ho, acımasız bir seri katille karşı karşıya olduğunu anlar ve onun peşine düşer.

Yönetmen: "Ölümcül Takip", Na Hong-jin'in ilk filmi.

Oyuncular: Kim Yun-seok "Besame mucho", "Ulralra siseuteojeu/Oollala Sisters", "Beomjweui jaeguseong/The Big Swindle", "Sisily 2km", "Naesaengae gajang areumdawun iljuil/All for Love", "Parang-juuibo/My Girl and I", "Ya-soo/Running Wild", "Cheonhajangsa madonna/Like a Virgin", "Tajja/The War of Flower", "Jeul-geo-woon in-saeng/The Happy Life", "Geobugi dallinda/Running Turtle" ve "Woochi/Jeon Woochi : The Taoist Wizard"da rol aldı.

sinema